

ZALAVÁRMEGYE

REGIELENIK BETENKÉNT HÁBORUSZON.
Előfizetés 1 hónapra 2000 kor., negyedévre 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.

Szerkesztő: BUNYÓ UTALA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Telefon 131. szám

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország felemelkedésében. Amen.”

Az új lakbérrendelet.

Zalaegerszeg, nov. 3. Az új lakbérrendelet fontosabb részeit az alábbiakban közöljük:

Lakások és nem üzleti célra használt helyiségek bére.

10. szakasz. Anélkül, hogy külön béremelésre szükség volna, bármely bérelt lakás után a bérlő az 1923. évi november 1. napjától kezdődő bérvnegyedre az 1923. évi augusztus hó 1. napjától kezdődő hatálylyal kikötve volt, vagy bíróság megállapított tiszta bérnek hatszorosát köteles fizetni. Az 1923. évi november hó 1. napján esedékessé váló bért a bérlő jogosult három egyenlő havi részletben az illető hónap 5. napjáig megfizetni. A lakásokra vonatkozó béremelési szabályokat kell alkalmazni az ügyvédek, közjegyzők, orvosok, művészek és más nem ipari vagy kereskedelmi foglalkozást űző egyének által iroda, rendelő vagy műterem céljára használt helyiségekre.

„Üzleti célra használt helyiségek bére.

11. szakasz. Anélkül, hogy külön béremelésre volna szükség, az ipari és kereskedelmi foglalkozást űző bérlő és az általa műhely, üzlet, iroda, raktár stb. céljára használt bármely helyiség után az 1923. november hó első napjától kezdődő bérvnegyedre az 1923. augusztus hó első napjától kezdődő hatálylyal kikötve volt vagy bíróság megállapított tiszta bérnek nyolcszorosát köteles fizetni.

Fokozatos béremelés.

13. szakasz. Lakások és nem üzleti célra használt helyiségek bérét a tulajdonos (bérbeadó) 1924. évi februári bérvnegyedre az 1923. évi novemberi bérvnegyedben fizetett bérnek egyhated részével, az 1924. évi februári bérvnegyedre pedig negyedévenként az előző bérvnegyedben fizetett tiszta bérnek egyötöd részével fokozatosan emelheti. Az üzleti célra használt helyiségek bére az 1924. évi februári bérvnegyedre, valamint az ezt követő bérvnegyedekre is negyedévenként az előző bérvnegyedben fizetett tiszta bérnek egyötöd részével szintén emelhető.

A béremelés közlése.

16. szakasz. A fokozatos béremelést a bérlővel a bérvnegyed első hónapjának 15. napjáig írásban kell közölni és az a közlést követő bérvnegyed kezdetén lép hatályba. Az elkövetlen közölt béremelés érvénytelen. Ha a bérlő a jelen rendelet alapján követelhető bért nem akarja megfizetni, a bérletet a béremelés közlésétől számított nyolc nap alatt a következő bérvnegyedben írásban felmondhatja.

Kincstári házhoszonrészesedés.

17. szakasz. A kincstári házhoszonrészesedést a bérlő legkésőbb a bérvnegyed ötödik napjáig egy összegben köteles megfizetni. Az 1923. évi novemberi bérvnegyedre járó kincstári házhoszonrészesedés azonban lakások és nem üzleti célra használt helyiségek után három egyenlő havi részletben fizethető. A bérlőt terhelő kincstári házhoszonrészesedés fizetésének elmulasztása a bérfizetés elmulasztásának következményeit vonja maga után. A bérlők által kincstári házhoszonrészesedés címén fizetett összeg nem része a nyers házbérvfedelemnek, azt sem valamely közszolgáltatás, sem a béremelés, sem a házmesterpénz szempontjából a házbérhez hozzászámítani nem lehet.

Közüzemi díjak.

18. szakasz. A lakók érdekében akár a közszolgálat, akár más üzemek, akár a háztulajdonos által teljesített szolgáltatásokkal (vízszolgáltatás, személtuvarozás, kéményseprés, pöccgödör tisztítás, stb.) felmerülő költségeket a tulajdonos (bérbeadó) köteles viselni, ennél fogva a bérlőknek eme szolgáltatások megtérítésére akár a helyi hatóság szabályrendeletén, akár szokáson, akár szerződésen alapuló kötelezettsége e rendelet életbeléptetésével megszűnik. A tulajdonost terhelő eme költségek megtérítésére az e rendelet szerint követelhető bérösszegnek egy, a fokozatos béremelések folytán sem változó része szolgál és pedig, lakásoknál és nem üzleti célra használt helyiségeknél az 1923. évi novemberi bérvnegyedre járó bérösszegnek felerésze, üzleti célra használt helyiségeknél pedig az 1923. évi novemberi bérvnegyedre járó bérösszegnek egytizenhatod része. A bérösszegnek az említett költségek megtérítésére szolgáló ez a része adómentes és az után a bérlő sem kincstári házhoszonrészesedést, sem házmesterpénzt, sem egyéb járulékot vagy pótléket fizetni nem köteles. Ha az első bekezdésben említett szolgáltatásokkal felmerülő költségek számbavehetően változnának, a minisztérium rendelettel fogja a bérnek ezek megtérítésére szolgáló hányadát felemelni vagy lecsökkenteni. (Folytatjuk)

Hetenként.

Mostanában a beszédnek a tárgya, a társalgásnak a csirája a következőkből ered.

Rövid ideig tartó országgyűlés, ahol egymásra rápirítanak a képviselők, aztán hazamennek.

Miért ment el Daruváry külügyminiszterünk a csehek örömnünepére? ami nekünk gyász.

Miért is kérünk országos kölcsönt? Hátha nem tudjuk megadni? E helyett jobb mezőgazdaságot és nagyobb ipart kell teremteni. Ruhagyárakat kell csinálni.

Hát a lakásrendelet? A bérlő lakos szidja a házigazdát, a házigazda szidja a lakóját, s nyúzzák egymást. S együttesen haragúsznak — nem a miniszterre, hanem a lakáshivatalra, s nem tudják kitalálni, hogy ez miért van? No, meg az árvizsgáló bizottság sem tudja, minek az árát kell megvizsgálni: a vöröshagymának é. avagy a gyolcsnak az árát! Legjobb volna azonban lebunkózni az — árdragító bizottságot. Ha van ilyen. Pedig van.

Legfontosabb azonban a létszámcsökkentés, a tisztviselők létének az apasztása. Mindez természetesen a takarékoskodásért van. No hát szó, ami szó, felette sok is a tisztviselő, kivált a minisztériumokban. Mert Csány László miniszter volt, egy huszárján kívül alig volt más segítsége. Két hónap alatt 773 rendeleti levelet írt s egy „restanciája” sem volt. Most egy minisztériumban van egy hádseregbe való emberanyag. Itt azonban legkevésbé csökkentik a léteket. Egyébiránt a létszámcsökkentéssel kevés takarékosági eredményt lehet elérni. Ugy mondják, hogy az eltávolítottak 8-10 hónapig teljes munkanélkül teljes fizetést „húznak.” Azután nyugdíjat. Ez a nyugdíj egy kissé különös, mert sokoldalú.

Nem volt különös, nem volt sokoldalú s nem is volt baj a rendes, boldognak nevezhető világunkban. De most rendkívüli életet élünk. A nyugdíjat is reformálni kellett volna a háborus állapotok szerint. Nem kellett volna meghagyni a papiros-törvény szerint, hanem idomítani kellett volna a nemzeti élet és a sors törvénye szerint. A létszámcsökkentéssel csak a létszámot csökkentik, holott a kiadást akarják csökkenteni. A kiadást csak a kiadás-csökkentéssel

lehet csökkenteni. Vannak olyan „létek”, a létszámban, amelyek 2-3-4 forrásból is „húzzák” a fizetést s azonkívül fölveszik a nyugdíjat is. Holott más „létek” alig tengődnek az egy fizetésből.

Ha az ilyen gazdag „létek” nem elég büszkék arra, hogy önként lemondjanak a felesleges nyugdíjról, le lehetne mondani rendelettel, rendkívüli rendelettel. Csak ebben a háborus időben.

Ebből sok egyéb is eszünkbe juthat. Régen voltak tisztségek, amelyek csak méltóságot adtak a viselőjének. Pénzt nem kellett rá szükség. Hát most van erre szükség? Hiszen a miniszteri, főispáni, államtitkári tisztségeket rendszeren olyan előkelő, dúsgazdagságu emberek viselik, akik csak zsebpénznek szedik fel ezt a kis tisztviselői fizetést, akik biztosan elvállalnák ezeket a tisztségeket részint hazafias kötelességből, részint unalomból, részint a cím méltóságáért is, ingyen. Hát még ha a nyugdíjra gondolunk! Mert e magas állásokban nem kell ám 40 évet szolgálni. Elég egypár is. S ezek közül nem annyi tisztviselőt fizet az ország, mint amennyi van, hanem 3-4-5-szörre többet. Pl. Zalában az utolsó 25 év alatt tíz főispán volt. Közülük három meghalt. A többi hét lehet mind nyugdíjas. Nem tudom, de lehet, s így lehet a többi megyékben is, s így az államtitkárokkal és miniszterekkel. Az erkölcsi és anyagi viszonyok mérlegelésével itt lehetne valami rendet csinálni. Nem olyan rossz gondolat ez, mint a milyennek első tekintetre látszik. A fényes című méltóságok mondjanak le a nélkülözhető anyagi haszonról. Meg aztán nem mindenkorra mondom én ezt, hanem csak a mostani hadi állapotra, hogy minél kevesebb külföldi kölcsönre szoruljunk és hogy a tisztviselők között minél kevesebb mértékben kelljen csökkenteni az amagy is szegény „léteket.” gy.

Vasuti szerencsétlenség Zimonynál.

Belgrad, nov. 3. A zimonyi hidnál két személyvonat összeütközött. A szerencsétlenségnek két halottja és tizenegy sebesülte van.

A német szociáldemokraták kiléptek a kormányból.

Berlin, nov. 3. A szociáldemokrata párt bejelentette a birodalmi kormányának, hogy a szociáldemokrata belügy-, igazságügyi és ujjáépítési miniszterek kiléptek a kormányból.

A német trónörökösnek tilos Németországba menni.

Berlin, nov. 3. A német birodalmi kormány nem ad engedélyt a német trónörökösnek arra, hogy Németország területére lépjen. Ha a trónörökös mégis Németországba menne, meg fogják tiltani az ország területének elhagyását.

Betiltották a fajvédők gyűlését.

Budapest, nov. 3. A fajvédők holnap Hajduböszörményen népgyűlést akartak tartani, a rendőrség azonban a gyűlés tartását nem engedélyezte.

A gyámügyi eljárás módosítása.

Budapest, nov. 3. A kormány rendeletet adott ki, melyben módosítja a gyámügyi eljárást.

Magyar fiuk az orosz határon.

Nagyvárad, nov. 3. A nagyváradi katonai parancsnokság az ottani magyar legénységet az orosz határra szállította.

Feltalálták az érlelmeszesedés gyógyószert.

Bécs, nov. 3. Prágai jelentés szerint Mladějovszky dr. cseh egyetemi tanár szert talált fel az érlelmeszesedés gyógyítására.

Mennyibe kerül az utazás az új tarifa szerint?

— A „Zalavármegye” tudósítójától.

Zalaegerszeg november 3. Mint ismeretes, a MÁV, és vele együtt az összes vasúttársaságok, november elsejével a személydíjszabást halvan százalékkal felemelte. Olvasóink érdekeiben a Zalaegerszeget érdeklő új viteldíjakat az alábbiakban közöljük:

Zalaegerszeg—Zalaszentiván: I. o. 1800, II. o. 1200, III. 600 Tisztviselői jegyek: I. o. 300, II. 200, III. 100 K.

Zalaegerszeg—Rédics: I. o. 12600, II. o. 8400, III. 4200 K. Tisztviselői jegyek: I. o. 1200, II. o. 800, III. o. 400 K.

Zalaegerszeg—Celldömölk: I. o. 18000, II. o. 12000, III. 6000 K. Tisztviselői jegyek: I. o. 1800, II. o. 1200, III. o. 600 K.

Zalaegerszeg—Zalalövő: I. o. 5400, II. o. 3600, III. o. 1800 K. Tisztviselői jegyek: I. o. 600, II. o. 400, III. o. 200.

Zalaegerszeg—Sárvár: I. o. 18000, II. o. 12000, III. o. 6000 K. Tisztviselői jegyek: I. o. 1800, II. 1200, III. o. 600 K.

Zalaegerszeg—Tapolca (Ukkon át): I. o. 18000, II. o. 12000, III. o. 6000 K. Tisztviselői jegyek: I. o. 1800, II. 1200, III. 600 K.

Zalaegerszeg—Túrje: I. o. 7800, II. o. 5200, III. o. 2600 K. Tisztviselői jegyek: I. o. 900, II. o. 600, III. o. 300 K.

Zalaszentiván—Nagykanizsa: gyorsv. I. o. 25000, II. o. 15000, III. o. 10000 K, személyv. I. o. 15000, II. o. 10000, III. o. 5000.

Nagykanizsa—Budapest: gyorsv. I. o. 94000, II. o. 56000, III. o. 37600 K, személyv. I. o. 56400, II. o. 37600, III. o. 18000 K.

Zalaszentiván—Szombathely: gyorsv. I. o. 27000, II. o. 12600, III. o. 8400 K, személyv. I. o. 12600, II. o. 8400, III. o. 4200 K.

Celldömölk—Budapest: gyorsv. I. o. 94000, II. o. 56400, III. o. 31600 K, személyv. I. o. 56400, II. o. 37600, III. o. 18800 K. Tisztviselői jegyek: személyv. I. o. 6000, II. o. 4000, III. o. 2000 K.

Tapolca Budapest között ugyanannyi, mint Celldömölk Budapest között. Tehát pl. egy személyvonat III osztályu jegy Zalaegerszegről Budapestre (Celldömölkön át) 24800 koronába kerül.

Ezeket a díjakon kívül a Helyiérdekű Vasútak vonalain 10 százalék építési pótdíj is fizetendő.

HIK.

NYOLC ÉS EGYNYOLCAD SZÁZALÉKKAL kapnak az állam robotosai, a közalkalmazottak, novemberben több fizetést, mint amennyit októberben. A nyolc és egynyolcad százalék egy X. fizetési osztályu köztisztviselőnél 20 000 koronát jelent. Ezt a „hatalmas” összeget tarthatja valaki soknak, de azt mindenki megengedi, hogy a nyolc és egynyolcad százalék még mindig kevesebb, mint a — 25 százalék. Egyes lapok ugyanis öklömnyi betűkkel hirdetik: „25 százalékos emelést kapnak a tisztviselők”. Azt persze elhallgatják, hogy a — juliusi és nem az októberi fizetés 25 százalékát. Elhallgatják, mert különben meg kellene vallaniok: a drágaság legalább ugyanannyit emelkedett, mint amennyit a tisztviselők fizetése, tehát nem fizetésemelést adott az állam az alkalmazottnak, hanem novemberre is körülbelül annyi vásárlóképeséget biztosító pénzt, amennyit októberben is kaptak. Minek ide nagydob!

— Halottak napján megkoszorúzták a zalaegerszegi temetőben nyugvó hősök sírját és a Horthy-téren lévő Hősök-oszlopát; a Zrinyi-cserkészcsapat pedig virágokat vitt elhunyt bajtársuknak, Horváth Bercinek, sírjára.

— **Borbély György előadása** Holnap, vasárnap, este 6 órai kezdettel Borbély György szabadelőadást tart „Utam a megszállt Erdélyben” címen a Katolikus Házban. Az előadás után Farkasovszky Mária szavalja Tábori Piroskának „Üzenet Erdélyből” című költeményét. Belépő díj nincs.

— **Kitüntetett sümegi iparosok.** A Balatoni Szövetség hetedik, borászati, kertészeti és ipari kiállításon Braun Jakab és Hertelendy József sümegi cipészek bronzéremet, Radlóczy Sándor és Jug József pedig elismerő oklevelet kaptak.

Olvasóinkhoz!

Az általános drágaság következményeképp, a többi lapokhoz hasonlóan, mi is kénytelenek vagyunk az előfizetési díjakat és a példányszámok árát mal naptól kezdődően felemelni. Az emelés mértéke azonban nálunk jóval alacsonyabb, mint a többi lapoknál. Kérjük ezuttal mindazokat, akik hátralékban vannak, szíveskedjenek tartozásaikat mielőbb kiegyenlíteni, nehogy a lap küldésében akadály álljon elő. Új előfizetési díjaink: egy hóra 2000 K. negyedévre 6000 K. Egyes szám ára 200 K.

Tisztelettel: a kiadóhivatal.

— **Esperesi kinevezés.** A veszprémi püspök Méhes Kálmán kiskomáromi plebánost az ottani esperesi kerület esperesévé nevezte ki.

— **Nyugdíjazások.** A kultuszminiszter Laub János zalaegerszegi, Nagyné Steinauer Anna és Fábry Ilona nagykanizsai tanítókat a létszám-apasztás folytán nyugdíjazta.

— **Újra táborunkban** Talán nem is helyes a cím, mert eddig is táborunkban volt, azonban az utóbbi időben csak mint lapunk jóbarátja, munkánk csendes szemlélője. Most azonban ismét tollat fogott, hogy írásaival ismét gyönyörködtesse lapunk olvasóit. Borbély György újra dolgozó társaink között van. Úgy véljük, örömet okozunk közönségünknek, hogy megszereztük Borbély György munkásságát. Fogadják olvasóink a mi Gyurka bátyánk munkáit most is olyan örömmel, mint aminővel azelőtt.

— **Adomány a szülőotthonnak.** Batthyány Pálné grófné, aki minden zalaegerszegi tartózkodása alkalmával tanúságot tesz nemes szívről, a szülőotthon részére 50.500, a Karácsonyfa Egylet részére pedig 20.000 koronát adományozott, korábbi alapítványának kiegészítéséül.

— **Karácsonyi vásár** rendez december hóban a zalaegerszegi polgári leányiskola. A kiállításról következő számunkban emlékezünk meg bővebben.

— **A zalamegyei cséplőgéptulajdonosok** november 11-én Zalaegerszegen közgyűlést tartanak, amelyen a „Zalamegyei Cséplőgéptulajdonosok Szövetsége” új alapszabályait és a jövő évi anyagbeszerzés módjait terjeszti a vezetőség a közgyűlés elé.

— **Lemondott állásáról.** Rakitovszky István főreáliskolai tanár, akit a kultuszminiszter Sümegre helyezett, mint helyettes óradijast, a főigazgatósághoz intézett levelében állásáról lemondott. Lemondását azzal indokolta meg, hogy családjának Budapesten való eltartása többbe kerülne, mint helyettes tanári fizetése.

— **Az elmúlt hét anyakönyve. Születések:** Nagy B. Lajos MÁV hivatalnok és neje Kummer Margit, felesége Etele Margit; Pál János városi hivataloszlóga és neje Gángó Erzsébet, fia Károly; Paksa Sándor államrendőr és neje, Sipos Katalin; fia Sándor Imre; Kurucz Istvan nyomdász és neje, Pintér Mária, fia Miklós Árpád. **Haldiosások:** Zsovár József ny. p. ú. altiszt, 60 éves, idült veselő, Kőrösy Sándor ny. kir. tanfelügyelő, 66 éves szervi szívbaj; özv. Székér Mihályné szül. Rövid Julianna, 83 éves, végelgyöngülés. **Házaság:** Domján István cipész és Kósa Margit; Mihácsi József mészáros segéd és Pap Rozália.

— **Zenetanfolyam Zalaegerszegen.** Az Egyházi Ének és Zene Egyesület a jövő héten zenetanfolyamot nyit Zalaegerszegen, ahol vonós hangszereket tanítanak. A szegénysorsu növendékek ingyen oktatásban részesülnek.

— **Adomány.** Tóth Géza postafőnök új nyugalmabavonulása alkalmából az Országos Posta Altisztai Egyesület zalaegerszegi csoportja javára 15.000 koronát adományozott. Fogadja érte hálás köszönetünket. A vezetőség.

— **A tapolcai posta kincstári marad.** Mint azt már megírtuk, a kormány a tapolcai postahivatalt postamesterséggé fejlesztette vissza. Mint most értesülünk, a tapolcai posta továbbra is kincstári hivatal lesz. Ugyancsak kincstári marad a szigetvári posta is.

— **Meggyilkolta a feleségét.** Timár Mihály letenyei földműves bebörtönözött állapotban, szökváltás közben feleségét szíven szúrta. Az aszszony elvérzett. Az áldozatban 5 kis gyermek, akik közül a legkisebb 5 hónapos, vesztette el édesanyját.

— **Felszabadították a sertésvásárt.** Zalaegerszeg város polgármestere a sertésorbáncot és sertésvészit megszüntetnek nyilvánította, a sertésvásárt pedig a zár alól feloldotta.

— **A postapalota** közvetlenül a tetőaláhozással áll. A falak mindenütt készen állanak, csak a tető hiányzik. Az asztalosmunkákat ugyanis szombathelyi cég készíti s a tetőt mindeztideig nem szállította Zalaegerszegre.

— **A zalaegerszegi utak javítása.** Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy a Zalaegerszegen átvonuló főbb uttesteket javítani fogják. A kavicsfordás már mindenütt befejeződött, tegnap pedig megérkezett a hengerező gép is.

— **Kályhák a vissul várótermekben.** Az utazó közönség kellemes látványban gyönyörködhet: a várótermekben a kályhákat használható állapotba hozták. Szinte eseményszamba megy ez, oly hosszú idő után, mert hiszen az elmúlt télen csak nagyon kevés váróteremben fűtöttek. Most már legalább kályha van, reméljük, hogy majd fűtenek is, ha elérkezik az ideje. Minket, zalaegerszegieket, elsősorban érdekelhet, hogy a zalaszentiváni állomás várótermében is rendbehozták a kályhákat. És állítólag fűteni is fognak. No, majd elvállik.

— **Ha utazik, legcélszerűbben a menetjegyirodában** válthatja meg menetjegyét — akár két nappal előre is.

— **Drégnak a lapok.** A budapesti lapok kiadói holnaptól kezdve felemelik a lapok árát. Egyes példányszámok ára hétköznap 500, vasárnapon 600 K. Egyhavi előfizetés 10 ezer korona lesz.

— **Egyik geszel virilis megyebizottsági tagot,** aki községének egyik leggazdagabb polgara, felkereste az árvaszéki elnökség egyik pályázója, hogy támogatását kérje megválasztásához. A virilis, aki — melleleg szólva — le sem ültette vendégét, azt kérdezte, hogy megfizeti-e a pályázó az ő utazási költségét, ha feljön majd Zalaegerszegre. Mert öneki mindegy, hogy ki lesz az árvaszéki elnök, ő nem ígér meg semmit, de ha a vasúti utazás költségét fedezné a jelölt, akkor lehetne támogatásról szó. Ime egy virilista, aki csak úgy hajlandó feljönni a megyegyűlésre, ha megfizetik az utazását. Hát a kötelesség? És — annyira rosszul megy a viriliseknek?

— **A gőzgépezők és gőzkazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgáit november 9-én tartják meg Sopronban. A kellően felszerelt kérvények a kerületi Iparfelügyelőséghez címezendők.

— **„A képviselő úr” Zalaegerszegen.** Az Iparos Kör műkedvelő gárdája szorgalmasan készül a Katalin napján tartandó műkedvelő előadásra, melynek jövedelmét részben az elagott iparosok alapja javára, részben boldogult Balaton bácsi felállítandó síremlékének javára fordítják. Két darabra készülnek a műkedvelők, az egyik Farkas Imre három felvonásos énekesjátéka, a „Debrecenbe kéne menni”, a másik Rákosi Viktor és Guthi Soma három felvonásos bohózata „A képviselő úr”. Az előadások, melyeket a Bárányban fognak tartani, a jelek szerint, nagysikerűnek ígérkeznek.

— **A vámgabona törtései** Arát november hóra a következőkben állapították meg: rozs kétszeres 65 ezer, árpa 64 ezer, tengeri 63 ezer, zab 68 ezer, tatárka 70 ezer, ocsu 3 ezer K.

— **Balatonfüreden nem lesz villanyvilágítás.** Balatonfüred képviselőtestülete legutóbbi ülésén a villanyvilágítás szűdése ellen foglalt állást, mert az előleget a közönségre nézve terhesnek és méltánytalanak tartja.

— **Forgalmiadószedés revolverrel.** Karcagról írják: A legutóbbi mezőtúri vásáron megjelent több karcagi kereskedő is. Egy pénzügyőr, aki a forgalmi adót szedte, aszerint szabta ki a forgalmi adót, hogy ki milyen hosszán rakódott ki. Az egyik szöveget áruló kereskedőre rászólt, hogy fizet 50 ezer koronát forgalmi adót. Aki nem volt hajlandó megfizetni az összeget, attól szöveget vitt zálogul. Ez történt Stern Béla karcagi kereskedővel is. Stern utána ment szövegetnek; az irodában azonban a pénzügyőr revolvert fogott Sternre és úgy kommandírozott: „Fel a kezekkel! Körbe sétálni.” Végül is, hogy megszabaduljon a dühöngő pénzügyőrtől, Stern lefizette az 50 ezer korona forgalmi adót de másnap feljelentette a pénzügyőrt.

— **Össztáno.** Vasárnap este 8 órai kezdettel a Katolikus Legényegylet össztánót rendez a Katolikus Házban. Vendégeket szívesen fogadnak.

— **Csabrendekl árak** Csabrendeken a must literjét 1000—1100 koronáért veszik. A tojás darabja 400 K. tej literje 400 K, káposzta fejésként 150 K.

— **Drágul-e a dohány?** Egyes lapok a dohány árnak holnapitól való felemeléséről írják. Az emelés állítólag 60 százalékos lenne. A dohány megdrágulásáról hivatalos helyről nincs értesülésünk.

— **Létszámapasztás** Nagykanizsán. Nagykanizsa város 12 alkalmazottat bocsát el szolgálatából. A város ezenkívül 8 állást szüntet be.

— **Jegyzőválasztás** Gavallér Gyula volt kecsényi (Máramaros megye) körjegyzőt Kis-szenigróton jegyzővé választották.

— **A 'vagyonvaltság-búza** árát november hóra 96 ezer K-ban állapította meg a pénzügyminiszter.

— **Csere. Vevő:** Kérem kicserélni ezt a kiflit. Mazsola helyett legyet találtam benne. **Cukrász:** Ezt kérem mindenki mondhatja. A kiflit tehát nem cserélem ki. Ellenben ha elhozza a legyet, adok helyette egy szem mazsolát.

— **Iskolai potadót** vet ki Csurgó, hogy az ottani államilag segélyezett polgári leányiskolát fenntarthassa.

— **A bankjegyforgalom.** A Jegyintézet legutóbbi kimutatása szerint Csonka-Magyarországon 662 milliárd és 269 millió koronányi bankjegy van forgalomban.

— **A drágaság** október hónapban öt és fél százalékkal nőtt. Pénzünk belső vásárló ereje a békebelinek 3855-öd része.

x **Száz millió koronát,** hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztályosjátékon. Hivatalos árak: egész 4000.— kor., fé 2000.— kor., negyed 1000.— kor. Rendeljen levelező lapon november 15-ig mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktervet azonnal küldi Benkó Bank Részvénytársaság Budapest, VI. Andrassy-u. 60.

— **Apró hírek.** Meghalt Bonar Law volt angol miniszterelnök. — **A török nemzetgyűlés** proklamálta a köztársaságot. A köztársaság elnökevé Kemal pasát választották meg. — **Az igazságügyminiszter** a nemzetgyűlés keddi ülésén, egy közbeszólás iniatit lemondott, de lemondását szerdán visszavonta. — **A reformáció** 400 éves évfordulóját az egész ország protestánsai nagy ünnepséggel ülték meg. — **A literrel** való mérést beszüntetik a piacokon. — **A tantók** részére megnyitották a VII. tiszteletesi osztályt. — **Az inségakció** céljaira Pécsen megadóztatják a bort és a húst. — **Karhatalommal** akadályozzák meg Budapestén az engedély nélküli építkezéseket. — **Szeptemberi** külkereskedelmi mérlegünk deficitje négy millió aranykorona. — **Lengyelországban** általános sztrájk van. — **Meggyilkolták** Csenadjev volt bulgár minisztert. **Megalakult** az első magyar csillagászati egyesület.

A szovjet el akarja törölni Lengyelországot a föld színéről.

Prága, nov. 3 Varsói jelentés szerint orosz részről azt hangoztatják, hogy ha Lengyelország nem akar összekötő kapocs lenni Németország és Oroszország között, Lengyelországot egyszerűen eltüntetik a föld színéről.

Az októberisták

október 31-én rendezett vacsorájukon Károlyi Mihályt és az emigránsokat éltették. Az ügyesség a vacsora szónokai és azok ellen, akik Károlyi és társai mellett tüntettek, eljárást indít izgatás, lázítás, a királyság intézménye ellen elkövetett büntett és közcsendháborítás vélsége címén.

Apponyi Albert gróf

amerikai körúján Clevelandba érkezett, ahol ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

Pista bácsi a Bárány-sarkon . . .

Hát az úgy vót, hiszen már erről beszétem is egyszer, hogy a Toldi-utcai tűz körül nincs rendbe a széna. Mer még azér', hogy ló se vót kéznél, meg egyebér is, de hát az egyebet talán hagyjuk. Hanem mér' nem vót ló? Ippog az előbb mondja itt mellettem a sógor, akinek ippenség itt van az álláspontja, mint nekem is, a sarkon, mondom, aszongya a sógor, hogy hát tudod-e mér nem vót kéznél ló. Mondom neki nem tudom No, aszongya, de keveset tudsz. Ippog az előbb ment erre két ur, oszt ép a tűzről beszéltek. Hát azoktul tudom, hogy azér nem vót ló, mer' akihő először lóér mentek a tűz-ótok, az nem adott lovat. Oszt mire más-hunnan keritettek elő lovat, addigra leégett a ház. Hát peig adhatott vóna az az ur, mer' lenne miből. No meg osztán lalántán kötelessége is lett vóna adni. Nincs is itt rendjén a dolog . . . Aszondom!

SZÍNHÁZ ÉS MOZI.

Az Edison-mozgó műsora:

Szombaton, 3-dn: Csitri, Lóth Ilával a főszerepben és műsoron kívül: Madonna rózsái, 6 felvonásos dráma.

Vasárnap, 4-én: Dinti, a rikkancok királya. Kalandos filmregény.

Pécs legnagyobb ózoni és legmodernebbül korendezett

fogtechnikai laboratoriuma

nagyobb terjeszkedés céljából a legelőzékenyebb és legkedvezőbb feltételek mellett

vidéki praxisok meghívásait vállalja.

Érdeklődőknek szives felvilágosítással szolgál

FUHRMANN Laboratoriuma PÉCS,

Teréz-utca 17. sz.

Telefon 335. sz.

Folyó évi november 11-én délután 2 órakor Egerváron, nyilvános árverésen

egy téglaház,

lábás pajta, pajtafia és pajta, kamara, pince, 1 hold telekkel együtt eladatik

Ebedli Antalnál, Egervár.

Főutcára nyíló helyiségekért

magas bért fizet műszaki cég. Közvetítő díjazunk. — Cim a kiadóhivatalban.

ABADIE

36-0

valódi francia szivarka-papir.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Budapest, 1923 november 3.

Napoleon	69000	Cseh korona	573
Font	88300	Dinár	228
Dollár	19430	Svájci frank	3450
Francia frank	1160	Osztrák kor.	27.3
Lengy. márka	1.5	Osztrák bélyegzett	—
Márka	0 0000002	Leva	185
Lira	890	Holland forint	7540
Leu	97		

Zürichben:

nagyar kor.	0.0305	márka	nem jegyezték
osztrák kor.	0.0079	szokol	16.45
osztrák bély.		dinár	6.57

Terményjelentés.

Búza	88.000	Tengeri morzsolt	65000
Búza(tiszavid.)	89.000	Korpa	35500
Rózs	58500	Repce	165.000
Sörárpa	72500	Köles	76000
Takarmányárpa	62700	Répa	—
Zab	64000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Laptulajdonos: „ZALAVÁRMEGYE” lapkiadó-társaság Szerkesztésért és kiadásért felel: KAKAS ÁGOSTON.

Hirdetési díjak:

1 hasábos milimétersor 60 K, szöveg között 120 K, nyílterben 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre fizetendők; vidéki hirdetés megbízások csak akkor vétetnek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz is beküldetett.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. c. közönséget, hogy a NÉMETH GÁBOR ES FIAI zalaegerszegi kályhás cégtől kiléptem és Zalaegerszegen, Csányi-utca 48. sz. alatt vállalek mindennemű

kályha átrakásokat, javításokat és takaréktűzhelyek építését

kifogástalanul pontosan és szolid árak mellett. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérem és vagyok tisztelettel

WANDRA FERENCZ

kályhás-mester Zalaegerszeg, Csányi-u. 48.

Divatszövet ujdonságok

Pontos kiszolgálás!

Szolid árak!

13-24

Tóth Gyula

angol nri szabónál
Zalaegerszegen.
Kossuth Lajos-n. 4.

A Nagykutasi Keresztény Fogyasztási Szövetkezet szakképzett

üzletvezetőt

keres. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal felszerelve, Farkas József igazgatósági tag címére Nagykutasra kéretnek. 2-2

RISZT SÁNDOR

kédármenter Zalaegerszeg, Vörösmarty-utca 29. szám. 31-0

Állandóan raktáron tart:

új boroshordókat 50-től 1000 literig legfinomabb hasított tölglyfából.

Jó minőségű használt s kijavított hordók 100 liter-től 400 literig kaphatók.

Legújabb, dús tartalmú őszi és téli divattlapok kaphatók Kakas Ágoston papirkereskedésében.

Flamenli kesztyuk
Terakata
PÁL és INDRÁ
ZALAEGRSZEG

1924-re már kaphatók
előjegyzési és zseb-
NAPTÁRAK
KAKAS ÁGOSTON
kereskedésben Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a
„KULTURA”
KÖLCSÖNKÖNYVTÁR
Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéssel elfogad naponta
KAKAS ÁGOSTON
könyvnyomdája, könyv-, papir- és
írószerkereskedése Zalaegerszegen.

Épület és butor-
munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelőleg készítenek 51. 0
Szalay és Dankovits
épület- és műbutor-asztalosok
ZALAEGRSZEG Falegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Örményi-utca 7.
ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy
Madách-utca 7. sz. alatt (megyeháza! szemben)

Cipész üzletemet
megnyitottam Olcsó és pontos kiszolgálás!
Pártfogást kér **Siposs János** Zalaegerszeg.

BÜKK HASÁBÉRA
ölenként 260.000 koronáért kapható

SATTLER, Zalaegerszeg
Berzsenyi-utca.

A m. t. hölgyközönség tudomására hozzuk, hogy
a legújabb divatu női kalapok
megérkeztek. " 26
ELVÁLLALUNK: KÉSZITÜNK:
női kalapok készítését, kosztümöket, női
átalakítását, vasalását. ruhákat és felöltővet.
Tischler és Kaszás Ilona
női divat-üzlete Zalaegerszeg. (Plebánia épület.)

A gutorföldi gőzmalomba felvételik
egy főmolnár
és egy segéd.

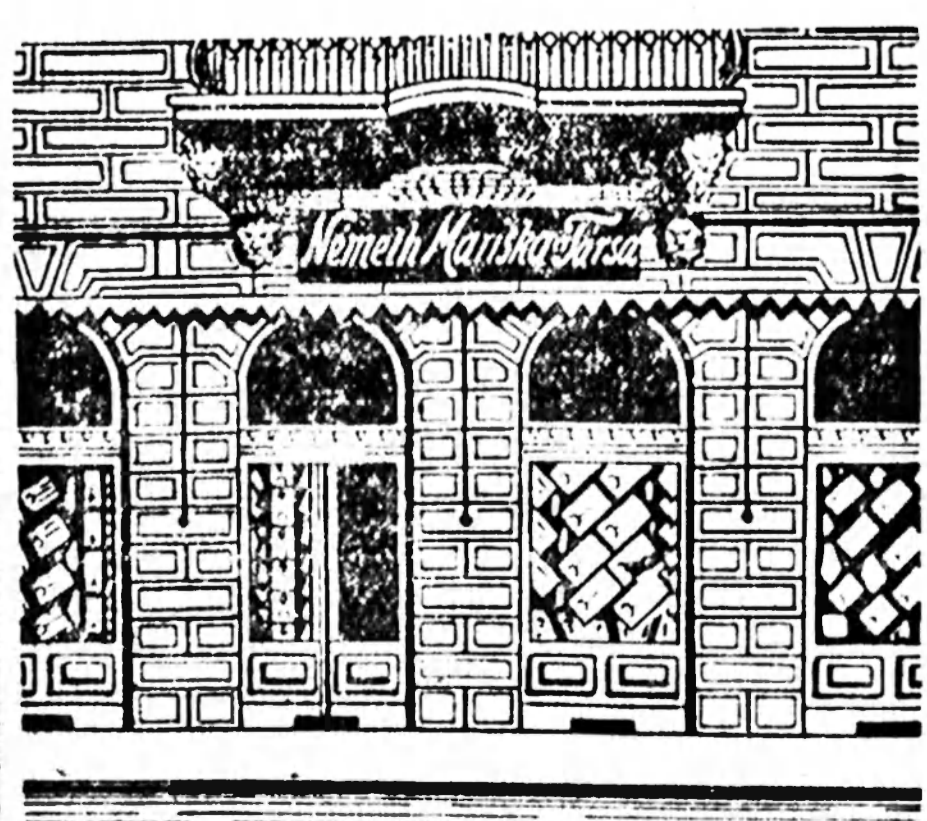
Ingyen pargetvásár
a Schütz Áruházban!

Mélyen tisztelt vevőinket értesítjük, hogy az **ingyen parget nap**
október 26-ika. Kérjük tehát az ezen napról
lebélyezett parget blokkok
tulajdonosait, hogy a lefizetett összeg visszafizethetése végett üzletünk-
ben megjelenni sziveskedjenek.
Schütz Áruház.

15-0

Savány és hizlalt baromfit és vadat
a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol
STUHLMÜLLER LAJOS
gyümölcs, termény, lakarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaszentiván. Telefon 6. szám.
Egy jókarban levő használt tizerles mérleg megvételre kerestetik.

70-0

NÉMETH MARISKA
ÉS TÁRSA
divatáruhája
Zalaegerszeg. Telefon 114.sz.

FÉRFI- ÉS NŐI
FEHÉRNEMŰEK
LEGNAGYOBB RAKTÁRA

18-0

HAMERLI-KESZTYUK

ZALAVÁRMEGYE

REGISZTRÁLT HÍRLELTÉNY MUNKÁSKÖZÖSÉG.
Kiadás 1 hónapra 2000 kor., egyévi 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.

Szerkesztő: RUHR NYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Tel. 131. szám.

„Házasok egy istenben, házasok egy házban
Házasok egy isteni örök igazságban,
Házasok Magyarország feláldozásában Amen.”

Az új lakbérrendelet.

(II.) Szabad felmondás. Lakásoknak és nem üzleti célra használt helyiségeknek bérletét a bérbeadó a rendes felmondási idő megtartásával 1926. évi november hó 1. napjára, az üzleti célra használt helyiségek bérletét pedig 1925. évi május hó 1. napjára a magánjog szabályai szerint mondhatja fel.

Felmondás építkezés esetén. Építésre alkalmas üres, vagy nem lakás céljára szolgáló és ideiglenesnek tekinthető építményekkel ellátott bértelek bérletét, még ha határozott időre szól is, a tulajdonos felmondással megszüntetheti, ha építési engedély bemutatásával igazolja, hogy az illető bértelekre új épületet akar emelni. A felmondás a bér összegére tekintet nélkül negyedévre is történhetik és a lakásügyi hatóság a felmondási idő lejártá előtt is elrendelheti a telek kiürítését, ha a bérlő ott elhelyezett ingóságainak elhelyezéséről a bérbeadó gondoskodik.

Példa a fizetendő bérösszeg kiszámításához Lakásnál: Ha a lakás tiszta bére az 1923. augusztusi bérnegyedben 2000 korona volt, úgy a novemberi negyedre fizetendő ennek 6-szorosa, tehát 12.000 korona. Ezen összegnek a fele, vagyis 6000 korona a háztulajdonost terhelő közüzemi költségek megtérítésére szolgál és ezért adómentes, ez összeg után sem kincstári haszonrészesezés, sem pedig házmesterpénz, vagy egyéb járulék nem fizetendő. A lakbérre esik tehát csak 6000 korona, mely összeg után 25 százalék, vagyis 1500 korona bérlő részéről fizetendő kincstári haszonrészesezés címén.

Üzleti célra használt helyiségeknél: Ha a tiszta bér az 1923. augusztusi bérnegyedben 8000 korona volt, úgy a novemberi negyedre fizetendő ennek 8-szorosa, vagyis 64.000 korona, Ezen összegnek egytizenhatod része, vagyis 4000 korona esik a háztulajdonost terhelő közüzemi költségek fedezésére, az így maradó 60.000 korona bér után jár a 25 százalék kincstári haszonrészesezés, mely jelen esetben 15.000 korona és a bérlő által fizetendő.

Rablógyilkosság a Főútcán.

Budapest, nov. 5. Tegnap éjjel Ebner Antal budaörsi gazdálkodót főútcái lakásán ismeretlen tettesek fejszecsapásokkal megölték, feleségét súlyosan megsebesítették, majd a lakás kirablása után kerekelt oldottak.

Leszállítják a miniszterek és képviselők fizetését Csehországban.

Prága, nov. 5. A cseh pénzügyminisztériumban törvényjavaslaton dolgoznak, amely a miniszterek, szenátorok és képviselők fizetését leszállítja. A miniszterek a jövőben csak képviselői javadalmazást fognak élvezni, a közszolgálati alkalmazott képviselők pedig csak képviselői fizetésüket fogják kapni, tisztviselői fizetésüket nem.

Sztrájkolnak a soproni háztulajdonosok.

Sopron, nov. 5. A soproni háztulajdonosok tegnap tartott közgyűlésükön elhatározták, hogy a házaikat átadják az államnak, nem fizetnek adót, sőt ők is rendes lakbért fognak fizetni, ezzel szemben azonban az államra hárítják a házak karbantartását. A háztulajdonosok bejelentették elhatározásukat az államnak.

A német trónörökös még Hollandiában van.

Párizs, november 5. A Havas-ügynökség jelentése szerint a német trónörökös még mindig Hollandiában tartózkodik. Hollandia arra az álláspontra helyezkedett, hogy a német trónörökösnek nem tilthatják meg Hollandia területének elhagyását, mert a trónörökös csak vendég Hollandiában.

A népszövetség bizottsága

értesülésünk szerint november 6-án érkezik Budapestre.

Arz báró volt vezérkari főnököt Oláhországban letartóztatták.

Brassó, november 5. Arz Arthur báró vezérezredest, a monarchia volt vezérkari főnökét, Bukarestben letartóztatták. Arz néhány nappal ezelőtt utazott Bukarestbe, hogy a békeszerződés értelmében járó nyugdíját az oláh kormánytól felvegye. A letartóztatást azzal okolják meg, hogy Arz báró az oláh kormány iránt tartozó engedelmisséget megszegte.

Vidékre nem adnak építkezési hitelt?

A napokban olyan hír látott napvilágot, hogy a Jegyintézet egyelőre csak a fővárosi építkezésekhez ad hitelt, míg a vidéknek legjobb esetben is várnia kell.

Nem tudjuk, mennyiben felel meg ez a hír a valóságnak. Ellenben tudjuk azt: a törvény alkotásánál az ország és nem a főváros lakásinségén akartak segíteni, tehát a törvény végrehajtásánál is ezt a célt szabad szolgálni.

A vidéki képviselőknek most volna alkalmuk megmutatni, hogy valóban tudnak kerületeik érdekében eredményeket is elérni.

Nemzetközi szakértő bizottság fogja megállapítani Németország fizetőképességét.

Berlin, november 5. Angliának a nemzetközi szakértői konferencia összehívására vonatkozó javaslata Amerikában kedvező visszhangra talált s Franciaország és Belgium nem tudott többé elzárkózni a konferenciára való meghívás elfogadása elől. Hogy a francia kormány milyen nehezen határozta el magát erre a lépésre, jellemző, hogy Poincaré miniszterelnök benyújtotta lemondását és csak Millerand elnök határozott kívánságára vonla azt vissza és fogadta el bizonyos lényegtelen elvi fenntartások mellett a konferenciára való meghívást. A német birodalmi kormány nagy előkészület tesz a konferencia anyagának elkészítése ügyében, közben állandó tárgyalásokat folytat a nagyipar vezetőivel a Ruhr-vidék passzivitásának kérdésében a konferenciával összefüggően.

A polgári leányiskola karácsonyi vásárja.

— A „Zalavármegye” tudósítójától. —

A zalaegerszegi m. kir. állami polgári leányiskola saját helyiségeiben ez év december havában karácsonyi vásárt rendez, amelyet egy, az önképzőkör által rendezett, kis ünnepély nyit meg, utána tea-délután lesz.

A vásárra kerülő dolgok, főleg játékok, nagy részét a nagyobb s ügyesebb növendékek maguk készítik Villányiné—Rédli Katalin tanárnő vezetése alatt. Míg így egyfelől elkészül a vásár anyaga, másfelől a növendékek megtanulják egyes játékszerek: labdák, állatok, babák, képeskönyvek stb. készitési módját. Öröm és haszon a játékok készitése; öröme lesz bennök annak, aki kapja s az érték befolyt pénz is fontos célt szolgál.

A polgári leányiskolának ugyanis nincsen zongorája, aminek hiánya főleg ünnepélyek rendezésekor érezhető. Csak nagy nehézségek árán tudott az iskola egy-egy alkalomra zongorát szerezni, hogy a műsort változatosabbá, értékesebbé tegye. Az ez évben megalakult önképzőkör gyűlésein sem mutathatják be tudásukat a zenei téren tehetséges növendékek. Pedig a zenének nagy esztetikai, sőt erkölcsi hatása mindenki előtt ismeretes.

Ezt a karácsonyi vásárt azért rendezi az iskola, hogy az eddig zongorára gyűjtött pénz-alapot megnövelje.

A növendékek szülei is hozzájárulnak áldozatkészségükkel a vásár sikeréhez. Ezenkívül a helybeli kereskedők is megértő készséggel karolták fel az ügyet. Hiszen a szociális élet tényezői lánszemeként fonódnak össze s valamely kulturintézmény, tehát egy iskola, színvonalának emelése, végeredményben közérdek.

Ezt megértve siettek városunk kereskedő cégei az iskola segítségére s adományaikkal lehetővé tették a karácsonyi vásár megtartását.

Az iskola igazgatója és tanári testülete ezúton fejezi ki hálás köszönetét a befolyt adományokért.

Az oláhok további terjeszkedésre készülnek.

Belgrád, nov. 5. A belgrádi „Tribuna” című lap nyomán az egész belgrádi sajtó a legnagyobb elkeseredéssel ír egy Oláhországban propagált készülődésről. A lap cikke különben szövegszerűen a következő: „Oláhország a békeszerződés értelmében megkapta már Bukovinát, ahol az oláh lakosság száma csak 35 százaléka az összlakosságnak, a többi mind idegen anyanyelvű; azután megkapta Erdélyt, a Maros vidéket, Bánát keleti részét és egész Besszarábiát. Ezek legnagyobb részén az oláhok vannak abszolút kisebbségben. Mindazonáltal az oláhoknak ujólag még ez is kevés lett. Ők „Romania Mare”-t jövendőgelik, amely egészen a Tiszaig húzódná. Ezenkívül követelik a jugoszláv Bánságot, valamint Magyarországtól még 50.000 kilométer négyzetet, benne Szolnokot, Békéscsabát, Hódmezővásárhelyt, Nyiregyházát stb. ...” Szegény oláhok!

HÍREK NÉHÁNY SORBAN.

Az albán minisztertanács a miniszterelnök egy szóvitából kifolyólag revolvérrel rálőtt a hadügyminiszterre.

A budapesti Nemzeti Színház a jövő évi tagdíjhoz százezer korona drágasági pótlékot állapított meg. A felvétel díja száz aranykorona.

A wormsli szeparalista kormány elnöke költőgyártó mester volt.

A Pénzügyi Tanács mindaddig folytatja működését, amíg a megszüntetésről szóló javaslat törvényerőre nem emelkedik.

A Devizaközpont reformjáról elterjedt hírek koraiak, amennyiben a devizaforgalom megváltoztatásáról ma még nincs szó.

A német vasut és villamos áttért az arany-számításra. Egy szakaszjegy 15 pfennig, papírmárkában 17 milliárd.

A vasúti forgalom Magyarország és Jugoszlávia között, a magyar-jugoszláv szerződés megkötése után megindul.

A nemzetgyűlés bizottságait a földreform novella tárgyalására csúszottokra összehívják.

A szerb orthodox egyház nagytanácsa elvben elfogadta az orthodox egyház naptárának reformját.

Két belgrádi lap súlyosan inzultálta a görög királynét.

Belgrád, november 5. A belgrádi „Tribuna” és „Politika” című lapok, amelyek igen közel állnak a kormányhoz, vezérhelyen súlyos hangon támadták meg egyrészt a kormányt, másrészt a görög királynét abból az alkalomból, hogy Zsófia görög királyné megjelent a trónörökös keresztelési ünnepségén. A jelzett lapok szerint a görög királyné a háború alatt köztudomásúlag kémtevényt teljesített Németország javára és az áltánt sok diplomáciai és katonai titkát árulta el bátyjának, Vilmos német excsászárnak. „Nem lett volna szabad ezt a németbarát fejedelemszöveget beengedni Belgrádba — írják a lapok — de legkevésbé lett volna szabad részt vennie olyan ünnepségeken, amelyek az általa egykor elárult szerb nép örömmünnepe. A kormány felelős ezért a súlyos mulasztásért, mert diplomáciai úton nem tudta megakadályozni Zsófia királyné részvételét, látogatását.” A cikkek természetesen óriási feltűnést keltenek, sőt félt, hogy ebből az esetből kifolyólag kellemetlen diplomáciai konfliktus is keletkezhetik.

Akik kereskednek a saját vérükkel.

Amióta az amerikai klinikák sikeres kísérleteznek a vérátömlesztés módjával súlyos betegség esetében, új kereseti ág fejlődött ki. Napról-napra jelentkeznek a klinikákön vagyontalan emberek, akik telajánlják jó pénzért vérátömlesztési művelethez vérüket. Természetesen csak feltétlenül egészséges emberek ajánlatát veszik számításba, mert különben igen sokféle betegség fertőződnék a páciens egy beteg emberből történő vérátömlesztéssel. Az ajánlkozók között vannak olyanok is, akik már többször adták el vérüket és ennek dacára teljesen egészségesek, sőt meg is hiztak. Hogy mennyi pénzt kapnak vérükért, ez minden esetben a páciens anyagi helyzetétől függ. Az összegek azonban semmi esetben sem kicsik, hiszen vérátömlesztési műveletet csak igazán tehető páciensek engedhetnek meg maguknak, még a kincses Amerikában is.

Berlini érek.

Berlinben egy kenyér 25 milliárd, a villamos áram kilowattként 32 milliárd, a brikett 185, a gázkosz 620 milliárd márka.

Ujabb fegyverkezési kölcsön a kisántantnak.

Párizs, november 5. A francia kormány elhatározta, hogy honorálja a kisántantnak egy újabb fegyverkezési kölcsön-ügyben előterjesztett kérelmét és kiutalványoz a kisántantnak összesen 800 millió franknyi, Lengyelországnak külön 400 millió franknyi fegyverkezési kölcsönt, amely összeget nagyrésztben készpénz értékben, kisrészben hadiszerekben és a legközelebbi időkben rendelkezésükre bocsátja.

HIREK.

FÖDÖZÉKORSZÁGBÓL.

Födözékország a mi bús hazánk,
Vértelen arcok véres hazája.
Két bús folyója: Vér és Könny-folyam,
Maholnap mindent elönt az árja.

Födözékország hangos, vig ország,
Benne a rút Halál/haholázik;
Födözékország szomorú ország,
Minden göröngye friss vértől ázik.

Födözékország temető-ország.
Födözékországban mindig temetnek,
Vége, se hossza a gyászmenetnek —
S Födözékországban sohasem születnek.

(1916)

PIÓ VENDEL.

— A balatonfüredi főbírói székét a belügyminiszter Demeter György menekült főbíróval töltötte be.

— Borbély György tegnapi szabaduladásáról, technikai okokból, következő számunkban emlékezünk meg.

— A létszámapasztás folytán felmentették a szolgálat alól Tóth Géza felügyelőt, a zalaegerszegi posta főnökét, Bubics Tivadar balatonfüredi főszolgabíró, Szeiler Ferenc sümegi adóügyi jegyzőt, Fürtös Lajos és Tóbi József zalaegerszegi kereskedelmi iskolai tanárokat.

— A közszolgálati alkalmazottak részére a kedvezményes árú élelmiszerellátás helyett adandó készpénzváltás összegét a pénzügyminiszter november hóra 39 ezer K-ban állapította meg.

— Csipkekiállítás Sümegen. Szmik Antal, ki a nyáron több hetet Sümegen töltött, ígéretet tett, hogy világhírű és milliárdokat érő csipkegyűjteményét elviszi Sümegre és jótékony célra kiállítja. A kiállítás tervszerint november 10-én nyílnék meg az állami Darnay-múzeum termeiben, a bevétel Kisfaludy Anna a költő hugának sírjára fordítatik. A kiállítás ügyében Darnay Kálmán m. kir. kormányfőtanácsos, igazgató, most folytat tárgyalásokat Zalaegerszeggel, hol a Csány-szobor javára, Keszthellyel, hol a kultúrház alapjára rendeznek. A tapolcai polgári iskola és az érdeklődők Sümegre fognak átrándulni. A csipke gyűjtemény minden képzeletet meghaladó látványosság lesz. Be lesz mutatva a magyar himzés fejlődése, a világhírű brüsszeli, párizsi, velencei csipkék remekei, köztük az a híres fekete chantili csipkekendő, melyet III. Napoleon készíttetett a bécsi udvar részére. Nagyrértékű indiai és egyéb arany brokátok és a világhírű csipkekendő, melyet a XVII. században egyik híres szépségű spanyol zsidó hölgy viselt menyasszonyi kendőnek. A kiállításra még vissza fogunk térni.

— Kiutasítják Budapest területéről azokat, akik részesei voltak az elmúlt időkben elkövetett éjszakai zavargásoknak.

— Tanítói állások szervezése. A gógánfai r. k. iskolánál a II., a hahóti r. k. iskolánál az V., a sármelléki r. k. iskolánál a IV., a baki községi iskolánál a III. és a pajzsszegi r. k. iskolánál a III. tanítói állás megszervezését határozták el.

— Megszervezik az országos inségakció. A városok kongresszusának állandó választmányára pénteken ülést tartott, amelyen tárgyalták az országos inségakció megszervezését. Tudva levő, hogy a vidéki városokban a szegényektől is megvonták a kedvezményes lisztet, de a városok ennek ellenére mégis utaltak ki szegényeik számára bizonyos lisztmennyiséget, amire a kormánytól előleget is kaptak.

— Három cigány agyontípót egy negyediket. Debrecenből jelentik: Hallatlan kegyetlenséggel végrehajtott gyilkosság történt a derecskei cigánysoron. Makula András nevű cigány szét akarta választani verekedő társait, akik erre rátámadtak és leteperték a földre. A három cigány erre ráugrott és addig táncoltak rajta, amíg széttaposták a gyomrát. Haldokolva szállították be a debreceni egyetemi klinikára, ahol pár óra múlva meghalt. A boncolás megállapította, hogy a gyilkosok a szerencsétlen cigány tüdejét, máját és gyomrát roncsolták össze, amikor rajta ugráltak. A gyilkosokat a derecskei csendőrség letartóztatta.

— Iskola Rózsásszeg. Rózsásszeg község elemi iskola felállítását határozta el.

— Rendőri hír. Kisebb összegű pénz találatott. — Elveszett egy brilliáns gyűrű; eltűnt 12 liba. Megtalálók jelentkezzenek a rendőrkapitányságon.

— Szurkálás Zalaháshágyon. Az elmúlt vasárnap Zalaháshágyon a Benkő-féle kocsmában borozgattak Tóth József és Habanecz Ferenc szöcei legények. Rajtuk kívül ott volt még néhány vaspöri legényke is és Simon József zalaháshágyi lakos. Az eddig még ismeretlen nevű vaspöri legények mindenképpen bele akartak kötni a szöcei legényekbe, de ezek idősebbek lévén, a verekedést kikerülték. Ezután Tóth és Habanecz hazafelé indultak. Utközben megállottak beszélgetni és a vaspöri legények utolérték őket s azzal fenyegetőztek, hogy közel ne menjenek hozzájuk, mert baj lesz. Erre rögtön Habanecz arcul is ütötték. Habanecz erre megfogta a legényt, de a másik pillanatban ez már megszurta, mire Habanecz elesett. Ugyanez a legény erre nekiesett Tóthnak, aki védekezett, így a legény megszurta a kezét. Majd a lábával védekezett, ekkor meg hátulról kapott egy nagyobb szurást. Az ott levő Simon József közbelépett, mire őt is megszurták, sőt a földön fekvő Tóth Józsefet még további 5-6 helyen is megsebeztek és mint kik jól végezték dolgukat, tovább állottak. Tóth Józsefet életveszélyes sérüléseivel a körmendi kórházba szállították. A nyomozás folyik.

— Húsipari tanfolyam nyílik meg decemberben Nagykanizsán.

— A magyar korona Bécsben 270 osztrák korona; berlinben egy magyar koronáért 25 millió márkát adnak.

— Kikapcsolták a vezetéket, mert nem fizették meg az előleget. A balatonfüredi villanytelep kikapcsoltaita mindazok vezetékeit, akik a rájuk kirótt előleget nem voltak hajlandók megfizetni. A lakók feljelentésére, mint Balatonfüredről írják, a villanytelep igazgatója ellen zsarolás címén megindult az eljárás.

— Megindult a gyűjtés a tapolcai kórház részére. Mint azt már megírtuk, a tapolcai kórházat — az anyagiak hiánya miatt — a megszűnés veszélye fenyegeti. A „Kórházi Bizottság”, hogy megmentse a kórházat a bezárástól, gyűjtés lefolytatására határozta el magát. A gyűjtés első napjának kedvező eredménye arra enged következtetni, hogy a közönség támogatása meg fogja menteni a tapolcai kórházat.

— **Az elbocsátott tisztviselők elhelyezése.** Megirtuk, hogy a szombathelyi Hatósági Munkaközvetítő Hivatal a Zala és Vas megyék területén elbocsátott tisztviselők állásbábelvezése céljából akciót indított. Mint most értesülünk, egyetlen munkaadó sem jelentkezett a két megyében az elbocsátott tisztviselők elhelyezésére.

— **Az áramdíjakat Sümegen november 1-től** kezdődőleg 300 koronában állapították meg hektowatt óránként.

— **Rangok és olmek bejegyzése az anyakönyvekbe.** A belügyminiszter elrendelte, hogy az állami anyakönyvekbe a családi előneveket és ragokat (báró, gróf) bemonrás alapján bevezetni nem szabad. Ezek csakis úgy vehetők fel az anyakönyvbe, ha az erre vonatkozó belügyminiszteri bizonyítványt tulajdonosuk felmutatja.

— **Gabonaárak Sümegen.** Az elmúlt héten a következő gabonaárak alakultak ki Sümegen: búza 75.000, rozs 45.000, árpa 50.000, zab 45—46.000, csöves tengeri 25 000 korona.

— **Elbocsátották a cselédség felét.** A szegvári uradalom cselédei már éveken át lopkodták az uraság gabonáját. A házi tolvajokat azonban csak most sikerült tetlenérni. Az uraság fele cselédségét elbocsátotta.

— **Hitelsszövetkezet és „Hangya” szövetkezet Dióskálon.** Dióskál község gazdái már régebben megalakították a „Hangya” szövetkezetet és a Hitelsszövetkezetet. Mindkettő eredményes üzleti tevékenységet fejt ki. A vezetőség élén Szántó Géza rk. plébános és Péchy Béla kántortartató állanak.

— **A sümegi főreáliskola elhelyezése.** A sümegi főreáliskola építő bizottságának legutóbbi ülésén felmerült az a terv, hogy a főreáliskolát a község északi részén fekvő, ugynevezett Haraszton építik fel. A terv megvalósulása esetén a főreál mostani épületében a főszolgabírószágot, a járásbírószágot, a városházát, a csendőrséget és pénzügyőrséget helyezik el.

— **Megbüntették, mert fegyvertartási engedély nélkül lett öngyilkos.** Egyik laplársunk írja: „Anton Viktoria budapesti lakos Nagykanizsára érkezett és ott az egyik szállodában mellbélőlte magát. Alig gyógyult fel, idézést kapott a rendőrségtől, mert az kiderítette, hogy nem volt fegyvertartási engedélye. A rendőrség 500 korona pénzbírságra ítélte. Rendnek muszáj lenni.”

— **Az Aranykönyvbe folytatólagosan beírták** nevüket a következők: Dr. Jakabffy János ügyvéd, Tanai Jenő ig. tanító utján a zalalövői el. isk. IV. osztálya 4000 (négy) ezer koronával.

— **Egyéb adományok a Csány-szoborra** az Aranykönyvön kívül: VI. perselygyűjtés Siposs udvarán a közsobrok előtt 2494 korona, Tanai ig. tan. utján a zalalövői el. iskola IV. osztálya 550 korona.

— **Gyűlnek a bronzdarabok a Csány szoborra.** Körössy Sandor ny. tanfelügyelő egy bronz lámpa alj. Gumbir Emmike Zalapölöske 2 kiló pénz és egy rézvasaló 1 és fél kiló, Kilár Dezső 27 drb. rézpenz, Lendvay János 29 réz, 5 nickel, 6 vaspénz, Zsolnai Plassék Béla gyógyszerész Keszthely két plaquette és 73 drb. pénz s ugyancsak az ő utján Cseby László 105 drb. pénz, Moldoványi főmérnök 70 drb. pénz, öz. Thassy Kristólné 30 réz és 77 nickel pénz, öz. Czukeller Lajosné 30 pénz, Bichler Emmike 7 pénz, öz. Stockinger Manóné fél kiló pénz.

— **Megszüntették a törvényhatósági utakat.** Az államépítészeti hivatalhoz most érkezett le az észrevételek megitétele céljából a földmívelésügyi miniszter törvénytervezete a közutakról. A törvénytervezet eltörli a törvényhatósági utat s csak a községi és állami utakat hagyja meg.

— **Sümegi műkedvelők Csabrendeken.** A Sümegi Sport Egylet műkedvelő gárdája nagy sikerrel adta elő Csabrendeken Guthi Soma és Rákosi Viktor „Sasok” című vígjátékát. A szereplők közül különösen Oszkay Panni vált ki.

— **A soproni házigazdák elhatározták,** hogy ha a kormány nem segít rajtuk, nem szedik be a házbérekét, hanem házaikat átadják az államnak.

— **Pogányvári szüret.** Egeraracsa és Dióskál községek melletti pogányvári szőlőhegyen a szüretelés már nagyrészt lezajlott, csupán a nagyobb szőlőbirtokosok dülői hangosak a szüretelő munkások nótáitól. Minőségileg jobb, de mennyiségileg kisebb az eredmény a tavalyinál, mert a lisztharmat hellyel-közzel sok kárt tett a szőlőkben. Az új must iránt nagyon lanyha a kereslet.

— **Apró hírek.** Apponyi Albert gróft a Chikagoi Magyar Club disztagijává választotta. **Lángokban** áll Oláhországban 15 kilométeres szakaszon egy erdő. — **Megszüntette** a kormány az ipari főfelügyelőségeket. — **Juh- és báránybőrök** november elsejéig illetékmentesen exportálhatók. — **Az oldhok** nem mennek el a párizsi olimpiászra — pénzhány miatt. — **A görög ellenforradalmárok** közül egy őrnagyot halálra, egy századost életfogytiglani kényszermunkára ítélte a görög haditörvényszék. — **Ausztríából** ez évben húszezer ember vándorolt ki Amerikába.

— **A vasuton** utazók száma, a viteldij felemelése óta, felére csökkent. — **Vas megyében** a megyei pótladó 188 százalékos. — **Aranyfedezetű** pénzt bocsát ki Ausztria. — **Apostoli** adminisztrátort kap a pécsi egyházmegyétől elszakított megszállott terület. — **Új cigaretta** kerül forgalomba Cavalla néven. Ára 300 K lesz.

— **Ha utazik,** legcélszerűbben a menetjegyirodában válthatja meg menetjegyét — akár két nappal előre is.

A Cséplő- és Bércsépítőtulajdonosok Zala-megyei Csoportjának hivatalos közleménye:

November 11-én délelőtt 10 órakor a Koronában közgyűlést tartunk, amelyre Zalavármegye összes cséplő- és bércsépítőtulajdonosait tisztelettel meghívjuk. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó. 2. A múlt jegyzőkönyv hitelesítése. 3. Az ügyvitkár ismertető előadása. 4. Az új alapszabályok felolvasása. 5. A „Zalavármegyei Cséplő-gépszövetség Kereskedelmi R. T.” megalakítása. 6. Esetleges indítványok. A közgyűlésen semmiféle személyes vonatkozású tárgyat az egyes pontok komolyságára való tekintettel nem tárgyalunk. Kérjük az érdekelt tagtársakat, hogy teljes számban jelenjenek meg. A szövetség megbízásából: *N. Szabó Gyula* ügyv. titkár.

SPORT.

Harmadik tennispályát és nyilvános korcsolyapályát épít a MZSE.

(Felhívás a tenniszesezőkhöz.)

A MZSE választmánya elhatározta, hogy még az ősz folyamán harmadik tennispályát és nyilvános korcsolyapályát épít,

Az építkezési költségek egyrészt buzakölcsönnel fedezi, a másik részét pedig az 1924 évi tennispályabér előre való beszedésével véli előteremthetni. Ép ezért a harmadik pálya és a korcsolyapálya sorsa most már csak attól függ, hogy a tenniszesezők hajlandók-e a tennisz-

dijat már most befizetni. Mindazon tenniszesezőket, akik a pályabér legkésőbb november hó 10-ig befizetik, az egyesület úgy a tennisznél, mint a korcsolya szezonjegyeinél előnyben részesíti.

A szakosztály az 1924 évi tennispályabér személyenként a következőkben állapítja meg: 1923 november 10-ig befizetve 55 kg. buza napi egyenértéke (a számadás egyszerűsítése végett az egyenértéket 50.000 koronában állapítja meg.) Ezen időpont után fizetve 80 kg. buza egyenértéke.

A pályabér egy pályán egész napon át, minden napra (csülörtök kivételével) való játszásra jogosít. A pályabérben bent foglaltatik a pályakarbantartási összeg is, labda és labdaszedők díja nélkül.

A pályabér a „Zrinyi” könyvkereskedésben fizethető le.

Reméljük, hogy a tenniszesezők megértik az egyesület nehéz helyzetét, melyből kifolyólag a díjak előre való beszedésére kényszerült és lehetővé teszik azt, hogy a télen korcsolyázók népesítsék be a sportteret, tavasszal pedig három pályán repüljön a tenniszlabda.

Budapesti eredmények.

I. osztályú mérkőzések:

MTK—UTSE 3:0 (2:0).
Törekvés—UTE 1:1 (1:0).
Vasas—FTC 2:2 (1:0).
KAC—III. kerület 1:1 (1:0),
BTC—33FC 1:0 (1:0).
Zugló—VAC 3:0 (1:0).

II. osztályú mérkőzések:

MAC—Postások 1:1 (1:0).
BEAC—MAFC 2:1 (1:1).
Ékszerész—Husos 2:1 (0:0).
USE—KAOE 4:0 (1:0).
BAK—Erzsébetváros 1:1 (1:0).
EMTK—FTK 1:0 (0:0).

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Érdeklődésükre közöljük, hogy K. K. dr. nem tartozik a lap kötelékébe és annak vezetésére és irányítására már hosszabb idő óta semmi befolyással nem bír.

K. R. Nemesapáti. Várjuk sorait.

K. Gy. Sümeg. Mikor kapunk valamit?

Békességes. Furcsának találja, hogy ép egy kisebb igényű vidéki lap utasít valakit egy „kisebb igényű vidéki” laphoz? Sose csudálkozzék! Az ilyen „utasító” lapok rendszerint a legkisebb igényűek s ép azért várak a mellüket, hogy nagynak lássanak.

NYILT-TER.*

Az idő rövidsége miatt Rédcisről elköltözésem alkalmával nem volt módomban jóismerőseimtől elbucszni, miért is ezuton mondok szívélyes Isten hozzádot.

WEINBERGER IZSÓ
Uilaky Hirschler és Fia
cég Igazgatója, Rédcis.

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítenek 51-0

Szalay és Dankovits
épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGERSZEG Famegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 21 SZÁM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Legújabb, dús tartalmú őszi és téli divattalpok kaphatók Kakas Ágoston papirkereskedésében.

Hamerli kesztyük
Terakata
PÁL ÉS INDRA
ZALAEGERSZEG

1924-re már kaphatók
előjegyzési és zseb-

NAPTÁRAK
KAKAS ÁGOSTON

kereskedésben Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a
„KULTURA“

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéseket elfogad naponta

KAKAS ÁGOSTON

könyvnyomdája, könyv-, papir- és
írószerkereskedése Zalaegerszegen.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.
Budapest, 1923 november 5.

Napoleon	69000	Cseh korona	573
Font	88300	Dinár	225
Dollár	19430	Svájci frank	3450
Francia frank	1160	Osztrák kor.	273
Lengy. márka	15	Osztrák bélyegzett	—
Márka	0 0000002	Leva	178
Lira	890	Holland forint	7540
Leu	97		

Zürichben:

magyar kor.	0-0305	márka	nem jegyezték
osztrák kor.	0 00791	szokol	16-45
osztrák bély.	—	dinár	6-55

Tarményjelentés.

Búza	87.500	Tengeri morzsolt	64000
Búza(tiszavid.)	88.500	Korpa	35500
Rozs	58500	Repce	165.000
Sórárpa	72500	Köles	76000
Takarmányárpa	62000	Répa	—
Zab	65000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Laptulajdonos: „ZALAVÁRMEGYE“ lapkiadó-társaság
Bzerkesztésért és kiadásért felel: KAKAS ÁGOSTON

Hirdetési díjak:

1 hasábos miliméteres 10 K. szöveg között 120 K.
nyitólapon 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre
fizetendők; vidéki hirdetés megbízások csak akkor
vételtek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz
is beérkezett.

Műhelynek alkalmas nagy szobából álló
lakásomat elcserélném
egyszobás lakásért.
Cím megtudható a kiadóhivatalban.

BÜKK HASÁBBA

ölenként 260.000 koronáért kapható

SATTLER, Zalaegerszeg
Berzsenyi-utca.

Ingyen pargetvásár a Schütz Áruházban!

Mélyen tisztelt vevőinket értesítjük, hogy az **ingyen parget nap**
október 26-ika. Kérjük tehát az ezen napról
lebélyezett parget blokkok
tulajdonosait, hogy a lefizetett összeg visszafizethetése végett üzletünk-
ben megjelenni sziveskedjenek.
Schütz Áruház.

16-0

Sovány és hizlalt baromfit és vadat

a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol

STUHLMÜLLER LAJOS

gyümölcs, termény, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaszentiván. — Telefon 6. szám.

Egy jókarban levő használt tízedes mérleg megvételre kerestetik.

71-0

NÉMETH MARISKA

ÉS TÁRSA

divatáruháza

Zalaegerszeg. Telefon 114.sz.

FÉRFI- ÉS NŐI
FEHÉRNEMŰEK
LEGNAGYOBB RAKTÁRA

19-0

HAMERLI-KESZTYÜK

ZALAVÁRMEGYE

NEKIJELEN HETENKÉNT HÁROMSZOR.
Előfizetés 1 hónapra 2000 kor., negyedévre 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.

Szerkesztő: KÖHN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Székesy-tér 5. szám. Telefon 131. szám

„Hátek egy istenben, hiszek' egy hazában
Hiszek egy isten örök igazságban,
Hiszek Magyarország fellámadásában Amen.”

Fegyveres puccsot leplezett le a budapesti rendőrség.

Nagyközönségnek reggel a hatalmat. — Fegyveres puccsok. — Egy beteg agyvérző fellángoló lökevése. — Ulain Ferenc képviselőt letartóztatták.

Budapest, nov. 8. A fajvédő csoport úgy látszik nem fér a bőrébe. Napról-napra halljuk demagógiától gőzölgő beteg nyögdécseléseiket, látjuk fellángoló lökevéseiket, alattomos aknamunkáikat, de amitől most a rendőrség rántotta le a leplet, azon meg kell döbbernünk. Nem kevesebbről volt szó, mint arról, hogy a felsüléseiről közismert Ulain Ferenc dr. fajvédő képviselő a bajor és osztrák horogkeresztes csapatok (amolyan felelőtlen fajvédő alakulatok) segítségével meg akarta bukítani a magyar kormányt, hogy a hatalmat magához ragadja és saját képére és hasonlatosságára rendezze be az országot. A budapesti rendőrség azonban résen volt és lefűlelte a fantáziálókat Ulainnal együtt. A tervezett puccs részleteiről a következőkben számolunk be:

Nagyarányú puccs-tervről rántotta le a leplet a budapesti rendőrség. Fellúnt ugyanis, hogy az utóbbi időben, különösen Németországból, sok menekült érkezett Budapestre, akik legnagyobb része Bajorországból és Porországból jött. A rendőrség már hetek óta figyelte a fejleményeket, míg most kipattant a titok. A rendőrség ugyanis parancsot kapott, hogy a Bécsbe igyekvő Ulain Ferenc dr. nemzetgyűlési képviselőt tartóztassa le, ami az osztrák határon meg is történt. Ulainnál több iratot találtak, melyek fontos adatokat tartalmaznak. Ulain és társai, állítólag a bajor és osztrák horogkeresztes csapatokkal, meg akarta bukítani a Bethlen-kormányt és a hatalmat magához akarta ragadni. Az éjjel folyamán még 20 egyént állítottak elő a rendőrségen, akik között több neves politikus is van.

A Pesti Napló értesülése szerint Ulain most találta elérkezettnek az időt, hogy a rendszer-változást puccs árán kiero-zakolja. Terve az volt, hogy a bajor horogkeresztes csapatok betörtek volna Bécsbe, az osztrák horogkeresztesek pedig Magyarországra, ahol Ulain hí emberei segítségével vitték volna végbe a puccsot. Rövid idő kérdése, hogy teljesen tisztán álljon előtűnk a készülő puccs minden részlete.

A forgalmi adót új törvénnyel szabályozzák.

Illetékes helyről szerzett értesülésünk szerint a pénzügyminisztériumban már elkészült a forgalmi adóról szóló új törvénytervezet. A tervezet legfontosabb intézkedése, hogy a forgalmi adót a jövőben az eladónak kell fizetni. A bevételt eddig kellemetlenül érintette, hogy az árhoz az eladó külön hozzácsapta a háromszázalékos forgalmi adót.

Ezen most változtatnak, még pedig német mintára, vagyis a kereskedőnek már a bruttó árat kell számítania. Az adó kulcsa, mint értesülésünk, változatlanul megmarad 3 százalék, tehát a forgalmi adó kulcsának emeléséről nincs szó.

Az új tervezet, noha teljesen készen van, alkalmasint már csak a jövő év elején kerül parlamenti tárgyalásra. Addig néhány ankélet is tartanak ebben az ügyben és az adókezelés egyszerűsítésére vonatkozó terveket is külön megvitatják.

Erdekes, hogy legutóbb a Kuria is úgy intézkedett egyik döntvényében, hogy a forgalmi adóit való felelősség az eladót terheli. Ez az intézkedés tehát elébe vág az új törvénynek.

Ujabb hírek a kormány újraszervezéséről.

Budapest, nov. 8. A kölcsönlárgyalások kapcsán, most már löbbé-kevésbé konkrét formában, felújulnak azok a hírek, amelyek egyes minisztériumok vezetésében beálló változásokról szólnak. Változatlanul tartja magát a hír, hogy a népjóléti és közéleti minisztérium meg fog szűnni. Bud János vagy a kereskedelmi tárca élére kerülne (ez esetben Walko Lajos kereskedelemügyi miniszter a Jegyintézet kormányzója lenne), vagy Popovits örökébe neveznék ki. Vass József a népjóléti minisztérium megszüntetése után is tagja maradna a kormánynak. Kállay Tibor ez év végéig szintén elhagyja helyét, azonban a kormánynak ő is tagja maradna továbbra is, még pedig mint tárca nélküli miniszter, aki a kölcsönlárgyalásoknak vezetésével, valamint a jóvátételi kérdés anyagtanulmányozásával és intézésével bizatnék meg. Utódául változatlanul Horánszky Dezsőt emlegetik, mellette pedig Paupera Ferencet. Mindkét kombináció azonban átmeneti megoldásnak volna szánva. A jövő, pénzügyminiszterének Bárczy Dezsőt mondják, akit egyelőre a pénzügyminisztérium államtitkárává neveznének ki.

Magyar fát szállítanak Japánba.

Budapest, nov. 8. Japán újjaépítésének munkájába belekapcsolódott a magyar faipar is. A japánok ugyanis az egyik budapesti fatermelő részvénytársaságnál száz ezer köbmétert kitevő ötezer vagon épületfát kötöttek le Japánban leendő átvételre. A vételár félmillió angol font. ennek az összegnek a felét a szállítási költsége emészti fel. Hír szerint a szállító cégnek még így is két és fél angol font tiszta haszna marad köbméterenként.

Megkezdtek az építkezési hitelek folyósítását.

Budapest, nov. 8. A Lakásépítési Állandó Bizottság (LÁB) már két ülést tartott, amelyen különböző építkezési hitelek szavazott meg. A pénzügyintézetek és iparvállalatok közül eddig a következők kaptak állami építkezési hitelt: Hitelbank 42 milliárd, Wiener Bankverein 1 milliárd, Belvárosi Takarékpénztár 260 millió, Hubert és Sigmond 200 millió, Automobil Közlekedési R. T. 500 millió, Kopetzky Posztógyár 2 milliárd.

Erek a numerus clausus ellen.

Budapest, nov. 8. Az Erzsébetvárosi Kaszinó vacsoráján mondott beszédében Erek Károly követelte a numerus clausus megszüntetését és a közszabadságok teljes helyreállítását.

Csapatokat küld a nagyantant Németországba?

Bécs, nov. 8. Párizsból jelentik: A nagyköveti konferencia ülésén Franciaország indítványozta, hogy a szövetségesek rendőrsége fegyverezze le a rendetlenkedő német csapatokat. Amennyiben pedig a rend helyreállítására nem volna elegendő a birodalmi haderő, a szövetségesek küldjenek csapatokat Németországba.

Megadóztatják a beépítetlen beltelkeket.

Budapest, nov. 8. A népjóléti minisztériumban a tömeges építkezések megindítása és meggyorsítása végett rendelettervezeten dolgoznak, amely magas adóval fogja sújtani a beépítetlen beltelkeket. A rendelet a legrövidebb időn belül megjelenik és azonnal hatályba lép.

Németországi árak.

Berlin, nov. 7. A községi kenyér 80 milliárd márka, egy liter tej 20 milliárd, egy villamosjegy 7 milliárd, egy zsemlye 2 milliárd, a sör literje 23-34 milliárd márka.

Hadifoglyok

címmel lapunk egyik számában cikk jelent meg, amelyre vonatkozólag az érdekeltek köréből kaptuk az alábbi levelet. Az igazságnak tartozunk azzal, ha leközljük ezeket a megjegyző sorokat. Ime a levél:

Tekintetes Szerkesztő Ur! A folyó évi október hó 12-én, a „Zalavármegye” 118. számában megjelent „Hadifoglyok” című vezércikkre vonatkozólag lenne néhány megjegyzésem.

Először is annyi, hogy a cikk-szerző úr jobb lenne, hogyha tisztességes foglalkozás után nézne és ne tartatná magát egy gyöngye nővel, aki ugyanis, az ő állítása szerint, nehéz megélhetési zavarokkal küzd.

Továbbá pedig azért, hogy „X” faluban nem azért választanak egy Csuka Ferkót bírónak, mivel az haragszik a jegyzőre, hanem azért, hogy a község polgárai arra érdemesnek tartják. Azt csak a cikk-szerző ur és az ő társai tették az ő uralmuk alatt, amikor az egész „X” falu népét 4 hónapon keresztül tartották rettegésben. És az ő pünkösdi királyságuk alatt csakugyan Csuka Ferkót tették meg bírónak.

Igen tisztelt Szerző Ur! még én nem látom a vörös hajnalt oly közel, mint Ön azt képzei. Talán kissé még korai az oduból kibujni, még csak tessék visszahuzódni a szoknya árnyékába, ahol eddig oly jó menedéket talált; azt az „X” községet nem tudja megriasztani, mint azt tette az újonnan megválasztott tanítóval.

De azért „X” község csak halad a régi útján és olyan hangadó után sem sir, mint a tekintetes cikk-szerző ur.

És utoljára, vegye tudomásul, hogy már többé anyagi haszna sem Önnek, sem a többi halott éltelőknek nem lesz és „X” község már nyugodtan, de előbb a heréktől megszabadulva akarja folytatni munkáját.

Figyelő.

HÍREK NÉHÁNY SORBAN.

Külföldi követségeinket a legjobb magyar művészek legújabb alkotásaival díszítik fel.

Németországban minden párt külön ad ki felhívásokat, amelyekben felszólítják a lakosságot, hogy álljon a köztársaság mögé.

A budapesti élelmiszerpiacon az árak 15-20 százalékkal emelkedtek.

Varsói követté nevezte ki a kormányzó Belitska Sándor nyugalmazott honvédelmi minisztert.

Szerbia 48 órás ultimátumban követelt elégtételt Bulgáriától a katonai attaséja ellen elkövetett merényletért.

A budapesti színházak közül legnagyobb a bevétele a Vígszínháznak: napi 14 millió K, legkisebb a Belvárosi Színháznak: napi 3 millió korona.

A párizsi olimpiászra Amerika 35 versenyzőt küld. A költségekre 350 ezer dollárt irányoztak elő. A versenyzők külön erre a célra bérelt és berendezett hajón kelnek át az óceánra.

Hamis bukással vádolja Poincaré Németországot. Ezért a zálogokról nem mond le és nem egyezik bele a jóvátétel leszállításába.

A nemzetközi munkaügyi hivatal jelentése szerint a legtöbb országban a nagykereskedői árakban csökkenő irányzat mutatkozik. Ezt az irányzatot nemcsak Európában, de Amerikában, sőt a távolabbi országokban is érezni lehet.

A párizsi dróttalan telefonujságot, mely nemrég indult meg, betiltották, mert kommunista propagandát ívölt.

Alumínium érctelepre bukkantak Eplény veszprémmegyei községben. A nagykiterjedésű érctelep kiaknázása céljából egy svájci szindikátus tárgyalásokat kezdett a tulajdonosokkal.

A gyermek.

A „Gyermekért” Országos Gyermekegészségügyi Társaság állandóan felszinen tartja a gyermekügy problémáját. Az elmúlt nyáron a fővárosban ez a társaság rendezte az országos gyermekügyi kiállítást, amelyen részt vett a magyar társadalom minden fényezője. A gyermekügyi kiállítás rendkívül értékes és maradandó hasznos tanulsággal szolgált mindazoknak, akik a gyermek testi és szellemi életének fejlesztésével foglalkoznak. A gyermekügyi kérdés foglalkoztatja napjainkban az egész művelt világot. Az emberek érzik és tudják, hogy a nemzetek sorsa és jövője teljesen attól függ, hogy mennyire tudják megalapozni a jövő nemzedék boldogulását. Hazánknak is új, életerős nemzedékre van szüksége, mert a magyar nemzet megerősödése, jövője elsősorban kizárólag attól függ, hogy tud-e új, életerős és munkaképes nemzedékről gondoskodni. Rendkívül sivár és szomorú időköt élünk. A kedvezőtlen életviszonyok elmaradhatatlan és fájdalmasan szomorú következménye az, hogy ma hazánkban minden ötödik csecsemő elpusztul. Mulhatatlanul meg kell kezdenünk a jövő magyar nemzedék érdekében a gyermekvédelem alkotó munkáját. Meg kell mentenünk a jövő magyar nemzedéket. A gyermekügyi kérdésnek nem szabad egy pillanatra sem lekerülnie a napirendről. Az államnak és a társadalomnak a legmesszebbmenő áldozatok árán is meg kell kezdeniük ezt a mentési munkát.

Az említett társaság a magyar gyermekek érdekében egy hiánypótló rendkívül értékes irodalmi munkát bocsájt az érdekelt közönség rendelkezésére. A könyv címe: „A Gyermek” Egyetemes Gyermekügyi Almanach lesz. Ez a könyv kiterjed a gyermek életének minden legapróbb részletére. A csecsemő táplálkozásától kezdve a gyermek helyes és célszerű nevelésére oktatja tanulságos módon a szülőket. Meg kell említenünk, hogy a könyvet a magyar tudományos világ legkiválóbb orvostanári, tudósai, pedagógusai és szociológusai írják. Célja ennek a könyvnek megtanítani a szülőket, hogy miképp bánjanak a gondjaikra bízott gyermekkel. Minden szülő a könyvből megismerheti a gyermek egészségügyére és nevelésére vonatkozó kérdéseknek helyes és célra vezető irányítását. Ohajtandó, hogy ez az almanach minden gyermekes család asztalán ott legyen. A kiválóan szerkesztet almanachba többek között a következők írtak: Apponyi Albert gróf, Lukács György dr. v. b. i. t., nemzetgyűlési képviselő, Lévai Tibor dr. kormánytanácsos, Bókay János dr., Hainiss Géza dr., Torday Ferenc dr., Bókay Zoltán dr. egyetemi tanárok, Deutsch Ernő dr., Lukács József dr., Preisich Kornél dr. főorvosok; a pedagógusok közül Imre Sándor dr. államtitkár, Nagy László a Magyar Gyermektanulmányi Társaság elnöke, Schneller István dr. egyetemi tanár, Domokos Lászlóné, Répay Dániel áll. tanítóképzői tanár, Tábori Kornél újságíró, Ozoray Frigyes dr. a Pedagógiai Szeminárium főigazgatója, Szalai Oszkár meseköltő, Nógrády László író, Schirilla Achil dr. kir. táblabíró stb. stb.

A mű ez év (1923) karácsonyán jelenik meg.

A könyv terjedelme körülbelül 15 nyomtatott iv. Megrendelhető: „A Gyermekért” Országos Gyermekegészségügyi Társaságnál Budapest, IV., Sütő-utca 2. A könyv ára postai küldéssel együtt 40.000 K.

TANÚGY.

Tanítóválasztás. Alsónemescsapátiiban Gaál Károly okleveles tanítót választották meg a második tanítói állásra.

A nem állami tanítók figyelmébe. A kultuszminiszter 13429-923, illetve 1923. évi 6300. M. E. sz. rendelete értelmében a nem állami elemi iskolai tanító, gyermeke és neje után, csak akkor részesíthető családi pótlékban, ha azok bármiféle forráshól származó jövedelme havi 10.000 koronánál kevesebb. A jövőben eme körülmény a kérelem benyújtásakor helyhatósági bizonyítvánnyal igazolandó. Mindazon nem állami tanítók, kik gyermekeik vagy feleségük után jelenleg is a családi pótlékot élvezik, de eme családtagok egyike vagy másika a fenti összegnél nagyobb havi jövedelem élvezetében van, jelentsék be ezen körülményt azonnal a kir. tanfelügyelőséghez.

HIREK.

A KÖLFÖLDI KÖLCSÖN

Ügyét már az ellenzék is kezdte más elbírálás alá venni, mint eddig. Ezt bizonyítja Eckhardt Tibornak, a kölcsönt eddig ellenző fajvédő képviselőnek legutóbbi beszéde is. Ebben a beszédében Eckhardt kezd megbarátkozni a kölcsön gondolatával. A végén majd kltünk (ha majd megkapjuk a kölcsönt), hogy ők akarták a legjobb kölcsönhöz juttatni Magyarországot. Ugy látszik, rosszul sült el a puska. Ha nem sikerült volna a kölcsön, verték volna a mellüket, hogy: ugye nekünk van igazunk, mondtuk, hogy nem kell kölcsön. De most, hogy másképp kezd állni a dolog, más hurokat pengetnek — s végén odadílnak: ugye, hogy nekünk van igazunk, mondtuk, hogy kell a kölcsön!... Hja, ez a politika!

— **A főispán Zalaegerszegen.** Tarányi Ferenc dr. főispán római utjáról Zalaegerszegen érkezett.

— **Borbély György előadása.** Vasárnap tartotta a Katolikus Házban, szabadelőadását Borbély György, erdélyi utazásairól. Ha figyelemmel kísérték olvasóink Borbély Györgynek lapunk hasábjain megjelent Erdélyi leveleit, meggyőződhetnek róla, hogy tán senki sem hivatottabb Zalaegerszegen az erdélyi viszonyokról írni, mint Borbély György, Erdély alapos ismerője. Előadásából sok mindent tanulhatott Zala népe, különösen az ifjuság. Tanulhatott magyarságot, erős magyar hitet, fanatikus székelyszeretetet és még fanatikusabb oláhgyűlöletet. Borbély György utat mutatott. E helyen említiük meg, hogy vasárnap Németh János dr. orvos tart előadást a gyermekvédelemről.

— **Az árvaszéki elnöki teendők ellátására** ideiglenesen Hann János tb. főjegyzőt, főispáni titkárt rendelik ki.

— **Az új népművelési titkár,** Oravszky Rezső, kinek Zalaegerszegen való kinevezését annak idején közöltük, átvette a titkári teendőket.

— **Nyugdíjazások.** Szakál Emil zalaegerszegi és Lázár Izidor keszthelyi állatorvosokat nyugdíjazták.

— **A létszámapasztás a megyénél.** A tisztviselői létszámapasztás folytán a vármegyénél a következőket mentették fel a szolgálat alól: Mályts József árvaszéki elnököt, Bubits Tivadar balatonfüredi, Finna János menekült letenyei főszolgabirákat, Terbócz Imre balatonfüredi szolgabíró, Miasovszky Béla menekült árvaszéki elnököt és Lónyai Ferenc irodatisztel.

— **Cserkésztiltszli értekezlet.** Mint azt megírtuk, a megyei cserkész főtitkárság megyei cserkésztiltszli értekezletek tartását határozta el. Az első tiltszli értekezlet november 18-án, vasárnap, lesz Zalaegerszegen.

— **Iparos Hitelszövetkezet Zalaegerszegen.** Az Ipartestület vasárnap délelőtt választmányi ülést tartott, mely alkalommal 13 tanoncot (7 fiút és 6 leányt) szabadították fel. Klosovszky Ernő jegyző beszámolt budapesti útjáról, mely után a választmány elhatározta, hogy megalakítja az Iparosok Országos Középponti Hitelszövetkezetének zalaegerszegi fiókját. Az előkészítő munkálatok elvégzésére bizottságot küldött ki a választmány, melynek tagjai Jády Károly elnök, Kakas Ágoston, Tischler István, Schmidt Piktör és Wapper Ignác. Elnök végül bejelenti Batthyány Pálné grófné újabb nagylelkű adományát, melyet a választmány hálás köszönettel vett tudomásul.

— **Lelelgyakorlatok a zalaegerszegi középiskolákban.** A legutóbbi püspöki konferencia határozata folytán az eddig husvétkor tartani szokott lelelgyakorlatokat a középiskolákban a jövőben a tanév elején tartják meg husvét helyett. A zalaegerszegi polgári fiúiskola, felső kereskedelmi iskola és főgimnázium tanulói részére páter Elsasser Jézus-társasági atya tart lelelgyakorlatokat, melyek ma csütörtökön, délután öt órakor veszik kezdetüket és vasárnap délelőtt a diákmisével végződnek. A lelelgyakorlatok miatt fenti három iskolában pénteken és szombaton nem lesz tanítás.

— **Az idő.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Enyehe idő várható, sok helyütt esővel; később hőszűnyedés.

— **Tanárhány a felsőkereskedelmi iskolában.** A zalaegerszegi felsőkereskedelmi iskolában hat tanár helyett csak három van. A tanárhány következménye az a furcsa eset, hogy az utóbbi napokban a 12 órától 1 óráig tartó órákat nem lehetett megtartani. Itt említiük meg, hogy Fürstös Lajos tanár újra tanít a kereskedelmi iskolában.

— **A megyei tisztviselők adója.** Most érkezett meg, hasonló állásfoglalás céljából, Zala megye törvényhatóságához Szolnok megye határozata, mely egységes akciót indítványoz a megyei tisztviselőknek a fizetésük után járó adózás alól való felmentése érdekében.

— **A felekezeti tanítók fizetése rendezése.** A kultuszminiszternek egy most megjelent rendelete a nem állami tanszemélyzet részére, az államiakéhoz hasonlóan, egységes fizetést állapított meg.

— **Csendélet az akácásban.** Az utóbbi időben már háromszor történt meg, hogy a Zalaegerszegről az internálótáborba menőket a sötétség beálltával, a tábor szomszédságában elterülő akácásban, ismeretlen letlesek megtámadtak. A sötétség lovagja botokkal alaposan helybenhagyták mind a három esetben áldozataikat s aztán angolosan odébbállottak. Nem ártana, ha a rendőrség egy kicsit szótnezné az akácásban.

— **Az Iparosok kiállítása megnyitásának dátuma** mind jobban közeledik. Az Ipartestület lázasan készülődik, hogy a kiállítás minél nagyszabású legyen.

— **Hengerelik a Fő-utcat.** Többször írtunk már a zalaegerszegi utak javításáról, amelyek most már folyamatban is vannak. A Kossuth Lajos-utca uttestének hengerelése a jövő héten befejeződik, azután pedig a csendőrlaktanyától a vasútállomásig vivő útvonal hengerelése következik.

— **Ipari munkások jutalmazása.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melynek értelmében a legalább 20 évig egy helyben dolgozó iparosok (ipari munkások) jutalomban fognak részesülni. A jutalomra érdemeseknek adatait november 15-ig kell felterjeszteni. Az Ipartestületnek erre vonatkozó felhívását lapunk más helyén közöljük.

— **Adományok.** Batthyány Pálné grófné Ó Méltóságaujában 100.000 koronás alapítványt tett az elaggott iparosokat segítő alap javára. Kifogyhatatlan jószágáért a segítségre szoruló hálás köszönetét ezuton tolmácsoljuk. — Bőrcz János iparostársunk 50-ik életévének küszöbén 20.000 K-t adott alapítványképpen az elaggott alapra. Fogadja érte a testület őszinte köszönetét.

— **Felhívás.** A kereskedelemügyi miniszter úr Ó Nagyméltósága az idén is megjutalmazza azokat az ipari munkásokat, akik hosszas, érdemes munkásságot fejtenek ki az ipari téren. Felhívjuk tehát a t. munkaadókat, hogy munkásaik megjutalmazása ügyében az Ipartestületi helyiségben a hivatalos órák alatt felvilágosítást nyerhetnek s november 15-ig ezirányu előterjesztéseiket tegyék meg. Az Ipartestület elnöksége.

— **Újabb tisztviselői létszámapasztás?** Az utóbbi napokban olyan hírek terjedtek el, hogy újabb, harminczszázalékos tisztviselői létszámcsökkentés előtt állunk. Az új létszámcsökkentés állítólag az ántant kívánságára történik, amennyiben a kölcsönnek egyik feltétele, hogy a magyar kormány újból csökkentse a tisztviselők létszámát.

— **Olcsóbbodott a fa.** A keddi zalaegerszegi hetivásáron a tűzifa ára alászállott.

— **Mennydörgés novemberben.** Ma délután fél három óra után villámlás és mennydörgés között megeredt az eső. Ugy látszik, tényleg furcsa idők járnak.

— **Eltűnt flu.** Folyó évi október hó 28-án Asbót József zalaegerszegi 13 éves fiú a lakásáról elment, azóta szülei keresésére feltalálható nem volt. Személyleírása: termete közép, haja világos szőke, szemei kék, arca kerek, eltűnésekor rossz szürke kabátot, barna rongyos nadrágot viselt, mezitláb volt. Aki a gyermek tartózkodási helyéről tud, a rendőrkapitányságnál jelentse.

— **Vigalmi bizottsági ülés.** Az Iparos Kör vigalmi bizottsága szombaton este 8 órakor ülést tart, amelyen a Katalinkor előadandó szindarabok rendezésére vonatkozó kérdések kerülnek napirendre.

— A járás iparosai Zalaegerszegen. Megírtuk annak idején, hogy a Zalaegerszegi Ipartestület a járás iparosait be akarja vonni kebelébe. A főszoigabíró az iparosokat szombatra kérte be Zalaegerszegre a belépési módzatok keresztülvételének megbeszélése céljából. Az ülés délelőtt tíz órakor veszi kezdetét az Ipartestület székében.

— Csány László kladatlan beszédel. Fára József megyei levéltárnok hosszú kuletás után több beszéd szövegére bukkant, melyet Csány László mondott el a zalamegyei közgyűléseken. Mint értesülünk, ezek a beszédek még sehol sem láttak napvilágot, s már csak ezért is nagyjelentőségűek.

— Ninos szene a polgári fluskolának. Új tanintézetünknek, a polgári fiiskolának nincs fűdanyaga. Csak egy tél öl fa áll rendelkezésre, amely bizony annyi, mintha nem is lenne. Zsuppán József igazgató most jár utána illetékes helyen, hogy mielőbb kiutalják az iskola részére a szükséges mennyiségű fűdanyagot.

— Olcsóbb lett a gyújtó. A gyújtó ára harminc koronával olcsóbb lett; most már 220 koronáért vehetnek gyújtót — a szombathelyiek. Mert talán mondanunk sem kell, hogy ez Szombathelyen történt és nem Zalaegerszegen. Csak azt tartjuk furcsának, hogy a gyújtóárak az egész országban egységesek — ha magasak. Az olcsóbbodásnál ugyilátszik márnincs egységesség.

— Almafa, mely kétszer termelt. Karcagról írják: Emberemlékezet óta nem volt tapasztalható, hogy ugyanaz a fa egy év alatt kétszer is tökéletesen beért gyümölcsöt teremjen hazánkban. Nagytályán most egy alma és szilvafát jár a nép csodálni, mert mind a két fa oly tökéletes és nagymennyiségű gyümölcsöt hozott, ami a mai időjárás mellett is csoda, sőt ami legfőbb, sokkal izletesebb, mint az első termés volt.

— A koronások alkonya. Az új vasúti viteldijak megállapításánál az 50 koronán felüli összegeket 100 koronára egészítették ki, az 50 koronán alulikat pedig — eltörölték, mint, nem is olyan régen, a filléret. Szóval nemcsak a fillér halt meg, de a korona is, az egykoronás; sőt a tíz és húsz koronások is halálos sebet kaptak.

— Tánmulatság Salomváron. A salomvári ifjúság e hó 18-án a Horváth-féle vendéglőben, templom javára, zártkörű tánmulatságot rendez.

— Tűz volt az éjjel Boncodföldén. Egy istálló és egy pajta égett le. A tűz oka ismeretlen.

— Népies ismeretterjesztő előadásokat fognak rendezni a tél folyamán Zalaszentgróton és Pacsán is. A szervezési munkálatok folyamatban vannak. Az előadásokat Zalaszentgróton a tanfőtestület, Pacsán Landi Ferenc főtanító fogja tartani.

— Közfürdőt létesít Sümegen Zob Péter főhadnagy. A fürdő régi hiányt fog pótolni Sümegen.

— Paosal hírek. Pacsáról jelenti tudósítónk: A pacσαι járási szeszfőzöt kibővítik. — Pacsa mozgalmat indított nagytrafik felállításáért. — Kovács György pölöskei földmivest veje egy összeszólalkozásból kifolyólag úgy vágta fejbe egy vasdarabbal, hogy a szerencsétlen ember koponyatörést szenvedett. — Tassler Zsigmond 23 éves búskomorságban szenvedő legény beleugrott egy utszéi kútba. Kimentették és Budapestre szállították.

— Új lap a megyében. Megemlékezünk már róla, hogy Tapolcán új társadalmi és politikai hetilap fog megindulni. Mint most értesülünk, a lapnak „Balatonvidék” lesz a címe.

— Olcsóbb lesz a cipő? A bőrárunknak az utóbbi időkben észlelhető nagyjelentőségű csökkenése már kezdi éreztetni hatását a cipőpiacon is. Beavatottak szerint a közeljövőben átlagosan tíz százalékos áresések várhatók a cipőáraknál.

— A főispánokat és a törvényhatósági tisztviselőket, hasonlóan a köztisztviselőkéhez, eltiltották a magánvállalatoknál viselt állásoktól.

RÓZSÁK MELLÉ.

(Amikor a vakság fenyegetett)

Menjetelek: Ti drága halvány véreim,
Menjetelek e fűjő őszi éjen.
Menjetelek s boruljatok eleje: — „Im,
Jöttünk szűzen, hervadón, szegényen.

Testvérünk üzent, az éj vak vandora:
Áldott légy, ki bús szemébe néztlél,
Régi álmok csorba fénye jár oda:
Alma most Tevéled lett egészse.

Tegnap Cézár volt ő égő sziveken
— Mégis, mégis, — öve volt a bánat:
S égi kékü, tengermély tekintelen
Tul ma már nem hajjúk cédá vagyak:

Hódolni kíván csak áldott Idegen,
S küld neked két rózsát: lelke mását;
Végy kegyesen, kincse más nincs idefenn
Mindenet mély őszi sirba astük.

Végy minket, oh, hadd viruljunk sziveden!
Tiltkon menjetelek: látok se lássák...

SYLVESTER JÁNOS.

— Köszönet. Battlyány Pálné grófné Ó Meltósága a Zalaegerszegi Kereskedelmi Körnek, az elaggott kereskedők alapja javára, 100.000 K-t juttatott. A nemesleltl adományért ez uton is köszönetet mond az Elnökség.

— Novemberi orgonanyílás. Döme Ferenc nagykanizsai lakos kertjében újra kivirágzott az orgona. A virág illata valamivel gyengébb a tavaszienál.

— Nagykanizsai hírek. A nagykanizsai keresztény társadalom szombaton délután politikamentes nyilvános keresztény népgyűlést tart. A gyűlésen megjelenik Ernst Sándor dr. prelátus, nemzetgyűlési képviselő, Wolfi Károly dr. a főudvarnagyi bíróság elnöke, Csilléry volt miniszter és Czettler Jenő dr. egyetemi tanár. — A Pécsi Nemzeti Színház dramái együttese legközelebb, három estén át, vendégszerepelni fog Nagykanizsán. — A nagykanizsai bíróság hat havi börtönrre ítélte Czuppon János orosztonyi földmivest súlyos testi sértésért. — A fűszer és gyarmatárú cikkek ára 5—10 százalékkal esett Nagykanizsán.

— A nemesfémek áral: ezüst egy koronás 2050 K, két koronás 4100 K, forintos 5100 K, ötkoronás 10500 K, tíz K-ás arany 54—55000 K, húsz koronás arany 108—110.000 K.

— A menetjegylrodában jegyek — nemcsak a MÁV — hanem a déli vasut összes állomásaira is kiadatnak. 30 napig érvényes retour jegyek is válthatók.

— Fa- és szénkészletek bejelentése. A polgármester közhírré teszi, hogy a fa- és szénkészletekben beállott változások a Magyarországi Faértékesítő Hivatalnak bejelentendők.

— Apró hírek. Makón nagy tűz volt. A tüzet, az eddigiek szerint gyujtogatás okozta. — Kiirtották az ebeket Rábakislalud vasmegyei községben, mert egy veszett kutya valamennyi ebet megmarta. — Elevenen nyuzta meg kutyáját egy szombathelyi polgár, aki cipőt akart csináltatni a bőrből. Az állatkinzót a bíróság 8 napi elzárásra ítélte. — A táncmesterek okleveleit felülvizsgálják. Háromszáz oklevél közül kétszázhatvanat semmisítettek meg. — Forgalmába kerülnek e hónapban a félmillió és millió bankjegyek. — Budapestben az elmúlt 6 hónap alatt 144 fűszerkereskedő szüntette meg üzletét. — A gabonát és lisztet a német birodalmi kormány zár alá vette. — A német trónörökösnek Németországba való visszatérése ellen a nagyjantant tiltakozik. — A külföldre vihető készpénz értékhatárát 100 ezer koronáról 500 ezer koronára emelték fel. — Az oláh hadsereg lengyel mintájú új egyenruhát kap. — A magyar artistákat kiutasították Kolozsvárról. — Feloszlatták a belügyminisztérium nyomozóosztályát.

— A marhahús árát az Árvizsgáló Bizottság — egyelőre Zalaegerszeg város területére — ötezer koronában állapította meg. Értesülésünk szerint azonban ez az ár alacsonynak bizonyult, úgy hogy a legközelebbi ülésen valószínűleg sor kerül a marhahús árának felemelésére.

— Berlinben a magyar korona 27 millió, a dollár 720 millió, az angol font 1900 millió márká.

Pista bácsi a Bárány-sarkon . . .

No, fékom-adta, ugy látszik kimozdítanak állásomból, innen a Bárány-sarokról. Itt van Egerszegen egy veszekedett nagy gőzhenger, oszt szörnyen tiporja az uccákat. En most altul félek, hogy a járdákat is megnyomogatták egy kicsit, oszt akkor engem kinyomnak innen az állásomból . . . Teremt' uccse, most gyut eszembe. A pógármester ur elrendelte, hogy kiki igazlija ki a háza előtt a járdát, mer' ha nem, hát baj lesz . . . No, akor szüret! Itt állhatok én akár itéletnapig is. Mer' ha elrendelték, akkor nem is lesz abbul semmi . . . Aszondom!

Elégedetlenek a német baloldallal,

Bécs, november 8. Berlii jelentések szerint a baloldal elégedetlen a birodalmi kormány politikájával. Elitéli a kormány erélytelenségét és azt, hogy a véderő a horogkeresztes csapatok helyett a munkásszervezetek ellen lép fel.

A Cséplő- és Bércséplogéptulajdonosok Zala-

megyei Csoportjának hivatalos közleményei: November 11-én d. e. 10 órakor a Koronában közgyűlés lesz, amelyre Zala vármegye összes cséplő- és bércséplogéptulajdonosai meghivatnak.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI.

Az Edison-mozgó műsora:

Csütörtökön, 8-án: Zé-Zé. II. rész.
Szombaton, 10-én: Atokország. Napkeleti történet 6 felvonásban.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzékel.

Budapest, 1923 november 8.

Napoleon	69000	Cseh korona	573
Font	88300	Dinár	225
Dollár	19430	Svájci frank	3450
Francia frank	1160	Osztrák kor.	273
Lengy. márka	15	Osztrák bélyegzett	—
Márka	0 0000002	Leva	178
Lira	890	Holland forint	7540
Leu	97		

Zürichben:

magyar kor.	0 0305	márka	nem jegyezték
oszttrák kor.	0 0079 1/2	szokol	16 45
oszttrák bély.	—	dinár	6 55

Terményjelentés.

Búza	87.500	Tengeri morzsolt	64000
Búza(tiszavid.)	88.500	Korpa	35500
Rozs	58500	Repce	165.000
Sörárpa	72500	Köles	7(000)
Takarmányárpa	62000	Répa	—
Zab	65000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Laptulajdonos: „ZALAVÁRMEGYE” lapkiadó-társaság
Szerkesztő és kiadópart felel: KAKAS AGOSTON

Hirdetési díjak:

1 hasábos milimétersor 60 K, szöveg között 120 K, nyilttérben 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre fizetendők, vidéki hirdetés megbízások csak akkor vételnek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz is beküldetett.

Eladó egy jókarban levő 900-as Hoffer-féle körülgyűrűs

cséplőgarnitúra

és egy Kállay Lajos-féle **mótor**

10 HP. üzempékes **SIPOS JÓZSEF**
jutányos áron. 1-3 **ZALABESÉNYŐ** (állomás Zalaegerszeg).

Legújabb, dúsz tartalmú őszi és téli divatlapok kaphatók Kakas Agoston papirkereskedésében.

Flamenli kesztyük
Serakata
PÁL és INDRA

ZALAEGRSZEG

1924-re már kaphatók
előjegyzési és zseb-

NAPTÁRAK

KAKAS ÁGOSTON

köreshedésben Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a
„KULTURA“

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéseket elfogad naponta

KAKAS ÁGOSTON

könyvnyomdája, könyv-, papir- és
írószerkereskedése Zalaegerszegen.

Divatszövet ujdonságok

Pontos kiszolgálás!
Szolid árak!

Tóth Gyula

angol ari szabónál
Zalaegerszegen.
Kossuth Lajos-a. 4.

14-24

Hirdessen a Zalavármegyében

RISZT SÁNDOR

Kádármanter Zalaegerszeg, Vörösmarty-utca 29. szám.
32-0 Állandóan raktáran tart:

uj boroshor-
dókat 50-től
1000 literig
legfinomabb
hasított
tölgyfából.

Jó minőségű
használt s ki-
javított hor-
dók 100 liter-
től 400 literig
kaphatók.

Zalavármegye legrégebb és legnagyobb üzlete

A SCHÜTZ ÁRUHÁZ

Nagy választék uri és női divat-
szövetekben és flanelokban!

17-0

**Sováry és
hizlalt**

baromfit és vadat

a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol

STUHLMÜLLER LAJOS

gyümölcs, lermény, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaszentiván. - Telefon 6. szám.

72-0

Egy jókarban levő használt tizedes mérleg megvételre kerestetik.

A m. t. hölgyközönség tudomására hozzuk, hogy

a legújabb divata női kalapok
megérkeztek.

12-26

ELVÁLLALUNK: KÉSZITÜNK:
női kalapok készítését, kosztümöket, női
átalakítását, vasalását, ruhákat és felöltőket.

Tischler és Kaszás Ilona
női divat-üzlete Zalaegerszeg. (Plebánia épület.)

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelőleg készítenek 52-0

Szalay és Dankovits
épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGRSZEG Pamegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Örményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

NÉMETH MARISKA

ÉS TÁRSA

divatáruháza

Zalaegerszeg. Telefon 114.sz.

FÉRFI- ÉS NŐI
FEHÉRNEMŰEK
LEGNAGYOBB RAKTÁRA

20-0

HAMERLI-KESZTYÜK

ZALAVÁRMEGYE

MEGJELENÉS HETENKÉNT HÁBORÚSZÓR.
Előfizetés 1 kávéra 2000 kor., negyedévre 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.

Szerkesztő: BUNN GYULA.

Szerkesztőség és Kiadóközpont:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Telefon 131. szám

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában. Amen.”

Hatnként.

Még el sem végezte a törvényszék a balatonedericsi emberölésnek a történelmét s a szomszédokban már megint megöltek egy embert.

Balatonedericsen egy szerelmes legény megölt egy leányt. De az emberölésnek nem a szerelem volt az oka, hanem a részegeskedés. Lehet, hogy a gyilkolás idejében nem volt részeg, legalább is nem a bortól volt részeg, de részeges volt, vagyis egész életében részeg volt. Így született. A balatonmelléki borok gőzében született.

Haláláig tartó tömlöcbe vettetett. De már ezt megelőzőleg Káptalan-tóiban megint megölt egy részeg legény egy józan legényt. Káptalan-tóiban is a Balaton partján van, a Badacsony tövében. Itt is kitűnő borok teremnek. A részeg legény el akarta pusztítani egyik cimboráját, akire haragudott. A cimborára menekült. S a részeg, akít utjában talált, azt ölte meg, Lőke István, káptalan-tóiban 28 éves legényt, aki gazdasági iskolát végzett volt, a háboruban főhadnagyi rangot viselt volt, s most itthon gazdálkodott. Lőke nem volt a részegnek sem barátja, sem ellensége, nem is ismerték egymást, ennek nem volt sem oka, sem célja arra, hogy megölje amazt, de megölte csupán azért, mert részeg volt.

Akik velem ezért az állításomért pörbe állanak, főlemlitem bizonyítékul, hogy ennekelőtte én újságszerkesztői minőségemben közel húsz évig hűségesen jártam a törvényszéki tárgyalásokra s ott láttam, hogy az emberölések sorrendjében a tapolcavidéki, majd az alsólendvavidéki és csak harmadrendiben a zalaegerszeghegyvidéki borozók teremtettek történetet, olyan érdemsorozatban, amint a borok bősége és jósága sorakozik egymás mellé.

Még az áldás is átok a magyarra. „Tokaj szőlővesszőjén” nektárt csepegtet a magyarok istene, s talán csak azért, hogy ezzel is pusztuljon a magyar.

Jártam Tokaj vidékén s a gyöngy ország-résznek képzeli földeken olyan beteges arcú, szegényes külsejű rongyos embereket láttam. Csudálkoztam. Fialalabb ésszel akkor még nem gondolkodtam arról, hogy mi ennek az oka. Azt hiszem, most tudom.

A napokban szüreten voltam a Badacsony tövében; éppen Lőke István falujában. Egyik-másik gazdának a pincéjében már forrott is a must a hordókban és a „murci” már lázadozott az emberekben. Már megkezdődött az az évszak, melyben az emberek az esti szürkülettől kezdve hajnalig szállingóznak haza a hegyről egyenként vagy csoportosan, zúgva, dalolva, bömbölve.

Mindenkinek van hegye, pincéje, bora. Van, akinek terem 50—60—100 akó bora. Ezt megissza s hogy kenyere is legyen, ezért napszámra jár. Ruhája nincs. Arra már nem jut. Meztől dolgozik. Nadrágján száz tarka folt s a folt is kilyukadt már, állátszik a bőr, mert gatyája sincs. Orcáját is csak vasárnap mossa meg, úgy ahogy. Ivásra pedig éppen sohasem használja a vizet. Napszámberben elfogad kevesebb pénzt is, de a bor nem maradhat el. Egyik pláne ki sem köti a bor mennyiségét, hanem annyit követel, amennyi szükséges neki, félóránként, negyedóránként, mikor ahogyan szomjazik.

Láttam egy nem napszámos gazdaembert. Derék, egészséges alkotású, szépszinű, 30—35 éves. Tiszta józan állapotban. S bágyadt szeméből kiolvastam, hogy gyilkolja szegényt a szesz s alig fogja elérni a 45. élet.

Mind ezek a bor-gazdagságunk az áldozatai. Hát különös is az a bor, a pálinka és minden szesz. Egyiknek orvosság, a másikkal méreg;

egyiknek haszon, a másikkal kár; amint a konyhakés is egészen más számban a szakács kezében s más a gyermek kezében. A káptalan-tóiban és sáskai bor gyilkolja az embert s a haldokló, az erkölcsileg haldokló ember bosszúságában gyilkolja a másik embert.

Más tekintetben nem hiányzik az istenes élet ezen a környéken. Sőt nagy a vallásosság. Az iskolában a gyermekek egész nap énekelnek, mondják a hitbeli formulákat: Miatyánkat, Hiszekegyet, a Tízparancsolatot, az Üdvözlégy Máriát, s Dicsértéssel köszöntik az utcán az embert. Vasárnap zsúfolásig megtelik a templom. De hiába! a szesz áradása áttöri a gátat.

Van közöttük, aki azt mondja, hogy itt nem elég büntetésnek a sok börtön, fegyház s még az akasztófa sem: huszonötöt s ha kell, többet is; majd ez észretérené.

Nem! én nem hiszem. Ez is csak olyan nyesegetés volna. Csak olyan fű kaszálás. Holnap újra kivíri a sarju.

Szüntesd meg az okot. Vedd el előle a bort. Egyéb semmi sem használ. Hogyan? mi inódon? Van ennek sok módja. De ez nem tartozik ide. Csak azt jegyzem meg, hogy az orvosságok között legutolsó a börtön.

Mit ér az már Lőke Istvánnak, a családjának s a magyar katonaságnak?

Lőke István gyászolja özvegy édesanyja és leánytestvérei, gyászolja szeretője, jegyese, siratja a barátja, megkönnyezi a szomszédja különböző okokért: én a magyarság apasztását fájlalom benne.

Borbély György.

A leleplezett puccskisérlet.

A puccsisták kormánylistája. — November végére levezették a puccsot. — Halós hestek volna fegyvert Bajorországból. — Utala Ludendorffal a tárgyalat.

Ulain Ferenc dr. nemzetgyűlési képviselőnek és társainak megakadályozott és leleplezett fegyveres puccsa dolgában megindított nyomozás újabb részleteket derített ki a készülő puccsról. Megállapították, hogy Ulain már a tavasz óta összeköttetést tartott fenn a bajor horogkeresztesek vezérével Hitlerrel, sőt állítólag Ludendorff tábornokkal is, akikkel olyan értelmű tárgyalásokat folytatott Ulain, hogy abban az esetben, ha a horogkereszteseknek sikerül Berlin elfoglalniok, Berlinből fegyveres horogkeresztes csapatokat fognak Budapestre küldeni rendcsinálás ürügyével.

A puccsai kapcsolatban folytatott nyomozás során több helyen házkutatást tartottak, mely alkalommal több iratot találtak, köztük egy listát is. Ez a lista a puccs elkövetése után uralomra jutó kormány névsorát tartalmazza. A lista mind fajvédő politikusokat jelöl a miniszteri székekbe. A lista szerint miniszterelnök lett volna Gömbös Gyula, belügyminiszter Ulain Ferenc dr., népjóléti miniszter Szemere Béla főorvos, földmívelésügyi miniszter nagyatádi Szabó István. Hogy a listán szereplő politikusok mind tudnak a dolgról, nem látszik valószínűnek.

A legújabb megállapítások szerint a bajor szervezet katonai csapatokat és tisztet ígért Ulainéknak, s a puccsot november végére tervezték; Ulainék ellenszolgálatul elvállalták Bajorország élelmezését. A lefoglalt levelezésekből az derült ki, hogy Bajorországból hajón fegyvereket akartak Magyarországra szállítani s már a jövő hét végén utnak is indították volna az első küldeményt. Hamis utlevéllel bajor tiszték is érkeztek volna megfelelő számú kiképző legénységgel. Ulain Ferenc kihallgatása során visszautasította azt a vádat, mintha a nemzeti hadsereg több tisztje is kapcsolatban állana az ügyvel. Ulain ellen lázadás büntette miatt indult meg az eljárás. (Az Ulain-üggyel kapcsolatos legújabb eseményekről lapunk más helyen számolunk be.)

Készenlétben a budapesti rendőrség és katonaság.

Budapest, november 10. A rendőrlégénység és az esti órákban a helyőrséget készenlétbe helyezték. A katonaságnak nem szabad elhagyni a kaszárnyát. Ezeknek az intézkedéseknek a megtételére azért volt szükség, mert lehetetlenné akarnak tenni minden esetleges tüntetést.

Budapest, november 10. A rendőrség az éjjel razziait tartott a Budapesten tartózkodó németek között.

Leverték a bajor horogkeresztesek puccsát.

A bajor horogkeresztesek, akiknek segítségével Ulain puccsot akart Magyarországon elkövetni, csütörtökön este Hitler horogkeresztes vezérrel az élükön puccsot kíséreltek meg. A bajor kormányt elmozdították a helyéről és új kormányt alakítottak, melyben helyet foglalt Ludendorff tábornok, mint országos főparancsnok, Lossow tábornok, mint véderőügyi miniszter és Hitler, mint politikai tanácsadó. Hírek szerint Hitler kikiáltotta a köztársaságot és az előző kormány tagjait elfogatta. Erre azonban aligha maradt ideje, mert a puccsot leverték. Az újabb eseményekről következő távirataink számolnak be.

Berlin, nov. 10. Ludendorff és Hitler csapatait körülfogták.

München, nov. 10. Ludendorffot, aki állítólag megsebesült a harc hevében, elfogták. Hitler eddig ismeretlen helyre megszökött.

München, nov. 10. Bajorországban kihirdették a statáriumot.

Berlin, nov. 10. A horogkeresztesek vezetőit őrizetbe vették.

München, nov. 10. A hatalom újra Kahr főállambiztos kezében van.

Berlin, nov. 10. A vasuti forgalom Berlin és Bajorország között újra helyre állott.

Salzburg, nov. 10. München valóságos táborhelyhez hasonlít. A kormánycsapatok megütözték a felkelőkkel. A harc folyamán valóságos gépfegyver csata volt. Tizenheten meghaltak, sokan súlyosan megsebesültek.

Ludendorff meghalt?

Salzburg, nov. 10. Münchenből érkezett utasok elbeszélése szerint Ludendorff tábornok egy összeccsapás alkalmával súlyosan megsebesült s pár óra múlva sebesülésébe belehalt. E hírt hivatalosan nem erősítették meg.

Feloszlatták a pfalzi tartománygyűlést.

Berlin, nov. 10. A pfalzi tartománygyűlést francia szuronyok védelme alatt feloszlatták.

Megegyezett az ántant.

Párizs, nov. 10. A szövetséges kormányok a Németországgal szemben követendő magatartást illetőleg megegyeztek.

Összehívják a Házatot.

Budapest, nov. 10. Az Ulain-üggyel kapcsolatban egy politikus a következő véleményének adott kifejezést: A kormánynak kötelessége összehívni a Házatot, jelentést tenni az Ulain-üggyel, Ulain mentelmi jogát utólag feloldani és a kormánynak maga részére felmentést kérni.

Budapest, nov. 10. A nemzetgyűlés összehívását huszadikára várják.

Statáriális eljárás alá esik az Ulain-ügy.

Budapest, november 10. Az Ulain-ügy, már bírói útra terelődött. Tekintettel arra, hogy a lázadás büntetése még mindig fennáll a statárium, Ulain ügyét a gyorsított bírói eljárás szabályai szerint fogják letárgyalni.

Javaslat a földvaluta bevezetésére.

Hanzély Gyula Nógrádmegyei földbirtokos és takarékpénztári igazgató nagyjelentőségű előadást tartott a Magyar Gazdaszövetség pénzügyi bizottsága előtt, ahol a földvaluta kérdésével foglalkozott, némileg ahhoz a német pénzügyi törvénzhez hasonlóan, amely a teljesen elértéktelenedett márka fedezetűl a német földet szeretné a hiányzó arany helyeit felhasználni. Hanzély azonban nem a kötelező földvalutát, hanem kisegítő pénznemet ajánl, amely csak a belföldi forgalomban lenne használatban és amelynek kivitele tilos volna.

Hanzély eszmemenete egyébként a következő: A labilis korona talpraállítása, ha nem is lehetetlen, de belátható időn belül nem remélhető. Gondoskodni kellene tehát olyan belső fizetőeszközzel, amely mint kisegítő valuta a korona mellett szerepeljen és ha idők folyamán beválik, esetleg a korona mint valutáris alap is megszűnhetne. Ehhez pedig az szükséges, hogy a bankjegy kibocsátási jognak elméletét gyakorlatban is valóra váltsák. A bankjegy kibocsátási jog ugyanis privilégium tulajdonkép, csupán Magyarországon volt monopólium mindig. Ha tehát egy új bankérdekelttség bankjegy kibocsátási privilégiumot kapna, annak semilyen alkotmányjogi akadálya nem lenne. Az a bankérdekelttség, amely az új földbankjegyeket kibocsátáná, önkéntes társulás alapján gazdákból és telektulajdonosokból alakuljon Törvény biztosítsa részükre a bankjegy kibocsátás jogát és állítsa meg annak kényszerforgalmat a belföldön és ugyancsak törvény szabályozza, a koronához való értékviszonyát.

A terv szerint a bankjegy egysége az ö1 lenne, vagyis minden négyszög ö1 föld nyujtana egy-egy bankjegyre fedezetet és aranyértéke egyenlő volna ilyenformán 0.5 aranykoronával, vagy ugyanannyi svájci frankkal. A társuló telektulajdonosok ezért birtokuk egyharmadát megterhelhetnék bankjegy fedezetként a telekkönyv A.) alapján, a szőlődezsma-váltás mintájára, azzal az ölmennyiséggel, amelyért ök, illetve földjük szavatol. Az „ö1” tehát így teljes fedezetet nyerne és sokkal értékállóbb pénzegységet adna, mint akár a német tervezett buzabankjegy.

A Magyar Gazdaszövetség pénzügyi bizottsága ezt az eszmét komoly tárgyalás alapjául alkalmasnak minősítette, amiért Hanzély földbirtokos egész előadását minden részletében közölni fogja a gazdák szemléjében azért, hogy az érdeklődőknek módjában álljon a nagyszerű tervhez hozzászólni.

Három típusú iskolák lesznek.

Miskolc, nov. 10. A középiskolák küszöbön álló reformjáról Máty Engelbert dr. miskolci tankerületi főigazgató a következő nyilatkozatot tette a sajtónak:

— A tanügyi reform kérdése végleges stádiumba jutott. Három típusú iskolák lesznek: a humanisztikus gimnáziumok, ahol a latin és görög nyelv, a reál-gimnáziumok, ahol a modern nyelvek tanítása fogynak intenzivebb jellegűtőlteni és a mai formájában fenálló reáliskolák. Az egész tervezetet a Közoktatásügyi Tanács már letárgyalta és elfogadta. A reform azonban csak a jövő tanévben lesz aktuális, amennyiben modern nyelvek tanítására nem áll rendelkezésre elegendő tanerő. A modern nyelvek fokozottabb elsajátítására számos tanerőt külföldre kellene küldeni. Bizonyos mértékben elősegíti a megoldást, hogy a francia kormány ösztöndíját a két utolsó évben fiatal magyar tanárok is igénybe veszik. Évenként tíz-tíz magyar tanár részesülhet ezekben a francia ösztöndíjakban.

— A reform egyébként is kiterjedt előkészítést kíván. Az új rendszerre legalkalmasabb különben is egy új tanév kezdetén áttérni.

TANÜGY.

Tanítók figyelmébe. A kir. tanfelügyelőség ez uton figyelmezteti mindazon elemi iskolák tanítóit, akik az 1921. évi XXX. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 130.700—922. sz. V. K. miniszteri rendelet 12. §-ában előírt 15. mintájú (benépesítési) kimutatást mindeztideig nem küldötték be, hogy azt most már haladéktalanul annál is inkább szolgáltatassák be, mert a még tovább is késedelmeskedők a V. K. Miniszter urhoz jelentenek be.

Rémuralom egy erdélyi faluban.

Kolozsvár, november 10. A Marostorda-megyei Nyáradremete községben Cristea Juon községi csendőrmester valóságos rémuralmat gyakorol a lakosság fölött. Legutóbb korbáccsal kezében, őrárat élén, járta sorra a lakosságot és mind-egyikre azonnal fizetendő hatalmas adót vetett ki. Egy gazdálkodónak, mert az kérdezni merete, hogy milyen utasításra kell újabb adót fizetnie, a csendőrök puskatussal összetörték bordáit úgy, hogy a szegény ember a helyszínen meghalt. A faluban szokásos vasárnapi mulatságokat csak nagy pénzösszeg ellenében engedélyezi, de megtörtént, hogy egyszerűen duhaj jókedvből, az őráráttal verette ki a táncoló legényeket és leányokat a bálteremből. Most a falu lakói jelentést tettek a kolozsvári szigurancián, ahol megindították az eljárást a basáskodó csendőr ellen.

A görögországi állapotok újabb komplikációk előtt.

Athén, nov. 10. A forradalmi görög kormány most, hogy az ellenforradalmi mozgalmat sikerült levernie, nyíltan a venizeloszi politika alapjára helyezkedik. A forradalmi tiszteket, számszerint kilencvenháromat, statáriális törvényszék elé állította, amivel újabb nagy vérengzésre van kilátás. Ugyanakkor az egész ország területén betiltotta a Venizelos-ellenes lapokat is azzal a megokolással, hogy az előkészülő választások menetét akarja ezzel biztosítani. A görög külügyminiszter előtt megjelent az angol kormány athéni ügyvivője és kormánya nevében kijelentette, hogy Anglia aggodalommal nézi a görög dinasztia ellen hivatalosan üzött propagandát. Ugyanakkor megjelent a szerb ügyvivő is, aki határozottan kifejezte, hogy a belgrádi kormány a Görögországgal való jóviszony lehetőségét csak a mai alkotmányforma fenmaradásában látja lefektetve. Az európai nagyhatalmak pedig együttes jegyzéket küldtek Athénbe, amelyben ab ovo tiltakoznak az elfojtott ellenforradalom kapcsán kilátásos bármilyen újabb mérszárlás ellen.

Betiltott Ébredő-gyűlés.

Budapest, november 10. Az Ébredő Magyarok Egyesületének IV. kerületi szervezete gyűlést akart tartani. A rendőrség a gyűlés tartását nem engedélyezte.

HIREK.

RENG A VILÁG.

recseg-ropog a vén Európa alatt a föld. Népek, országok küszölnak össze egy szörnyű, nagy fekete gomolygába. Lesz-e valaki, aki ezt a nagy csomót ki tudja bogni? És ki lesz az? És mikor jó már? És lassan, óvatosan oldja-e szét a csomót, vagy karddal vágja-e ketté? Ha most jönne, talán feloldhatná óvatos kézzel is a gomolygát, de ha későn jön — alighanem kardra kerül a sor... Reng a világ, recseg-ropog a vén Európa alatt a föld.

— **Áthelyezés.** Horváth József dr. rendőrkapitányt a belügyminiszter saját kérésére Győrbe helyezte át. Helyébe Roth Andor dr. rendőrkapitány jön Nagykanizsáról.

— **Nyugdíjazás.** Zsuzsits Pál postaaltszitet a tisztviselői létszámapasztás folytán felmentették a szolgálat alól.

— **Az ipartestület terjeszkedése.** Mint már megírtuk, a zalaegerszegi ipartestület megkereste a zalaegerszegi járás főszolgabíróját, hogy a járás területén szétszórtan lakó, eddig semmiféle szervezethez nem tartozó, képesítéssel bíró iparosokat a zalaegerszegi ipartestület kebelében tömörítse. Ma volt ebben a tárgyban az alakuló értekezlet a járás iparosainak élénk érdeklődése mellett az ipartestület nagytermében. Az értekezleten dr. Skublies Ödön főszolgabíró elnökölt s kimondották, hogy a járás területén lakó iparosok mindnyájan belépnek a zalaegerszegi ipartestületbe a zalalövői, háshágyi és salomvári jegyzőségek kivételével, melyek önálló ipartestületet próbálnak alakítani.

— **Ellenőrzik a szabókat Szombathelyen.** A szombathelyi Árvizsgáló Bizottság megkereste az elsőfokú rendőrhatalmaságot, hogy őrizze ellen, vajjon a női és férfiszabók a megállapított áron dolgoznak-e.

— A protestáns diakszövetség e hó 11-én vasárnap, délután fél 4 órakor a reformáció emlékére ünnepélyt tart az evang. templomban.

— **Olcsóbb lett a liszt és a gyarmatárú.** Szinte hihetetlen már a fülnek hallani: árszállítás, olcsóbbodás. Már pedig ez esetben, hála Istennek, tényleg úgy van. Ezuttal a liszt és a gyarmatárú cikkek ára esett. A liszt árara vonatkozólag azonban megjegyezzük, hogy az, a búza árához viszonyítva, még mindig elég magas. Az új lisztárak: nullás liszt 1800, főzölliszt 1600, buzakenyérliiszt 1400, rozsliszt 1200, rozsláng 1300, rozsliszt 1-es 1100 K. A fűszer és gyarmatárú cikkek ára Zalaegerszezen 8-10 százalékkal esett.

— **Megint egy tűz.** Sőtörön kigyulladt és leégett Minczenger Sándor istállója. A padláson lévő húsz mázsa széna is elhamvadt. A tüzet — a nyomozás adatai szerint — gyújtogatás okozta.

— **A sümegi nagytrafik betörője a bíróság előtt.** Annak idején elsőnek adtunk róla hírt, hogy Németh Viktor fiatalkorú borbélysegéd éjnek idején betört a sümegi nagytrafikba és onnét nagymennyiségű dohányneműt lopott el. A zalaegerszegi kir. törvényszék a tegnapi megtartott tárgyaláson Németh Vikort, tekintettel fiatal korára, nyolc hónapi börtönre ítélte. Az ügyész súlyosbításért, a védő felmentésért fellebbezett.

— **Az országos munkapiac mult netli állása.** Hivatalosan közlik, hogy az országos munkapiac mult heli állása nagyon kedvezően volt. Nyilvántartottak összesen 1650 munkahelyet, amelyre 3378 munkakereső jelentkezett. Az arány tehát 100 munkahelyre 204 munkakereső. A munkapiac csak az állandó háztartási alkalmazottakra nézve volt kedvező. Az országban kedvező volt a munkahelyzet Szegeden, normális Pécsen és kedvezően az összes többi városokban.

— **A boncodföldel tűz.** Mint azt megírtuk, Boncodföldén kedden este tűz volt. A tűz Farkas Károly istállóját és pajtáját hamvasztotta el. Szemtanuk állítása szerint a lakosság karbatelt kézzel nézte a tűz pusztítását.

— **Megint drágult a meghalás.** Zalaegerszeg város tanácsa a sírhelyek és a sírásás díját újból felemelte. Az új díjszabás a következő: I. osztályú felnőt sírhely 40.000 K, II. osztályú 20.000 K, III. osztályú 10.000 K, gyermeksírhely 8000 K, kripta hely 200.000 K. Sírásás díj: felnőtteknél 6000, gyermekeknél 4000 korona. A kórházban vagy az internáló táborban elhalt nem zalaegerszegi egyének után a megállapított díjak kétszerese fizetendő.

— **Össztánc.** A Katolikus Legényegylet vasárnap este 8 órakor össztáncot rendez a Katolikus Házban. Vendégeket szívesen látnak.

— **Mégse olcsóbbodott a marhahús.** Megírtuk legutóbbi számunkban, hogy az Árvizsgáló Bizottság a marhahús árát 5000 koronában állapította meg. A tegnapi hetipiacon azonban csak egy helyen láttunk 5000 koronás árat kilrva, a többi helyen 6000 korona volt a marhahús ára.

— **Analfabéta tanfolyam Zalaszentlászlón.** Várhalmy Antal főtanító fáradozásának eredményekép, Zalaszentmihályon analfabéta tanfolyam nyílt meg. Örömmel regisztráljuk ezt a hírt és reméljük, hogy az első fecskét követni fogja a többi is.

— **Ismeretterjesztő előadások.** A Zalavármegeyi Iskolánküüli Népművelési Bizottság, mint azt megírtuk, ismeretterjesztő előadások tartását vette tervbe az egész megye területére. A szervezési munkálatok már majdnem minden helyen megindultak. Tapolcán Vogl János polgári iskolai igazgató, Zalaszentlászlón Várhalmy Antal főtanító, Zalagalaán Sándor József evang. tanító szervezték meg az ismeretterjesztő népies előadásokat.

— **Ültemák halálirattoltók apsznytt.** Budapestról jelentik: Az újabb házkutatás alkalmával megtaláltak egy listát, amelyen harminc képviselő neve szerepel. Erre a listára rá van írva, hogy a felsorolt képviselők halálra ítéldők, ha a „munka” sikeresen végrehajtódik. A lista első neve Apponyi Albert gróf.

— **Eltűnt hangversenyiroda-igazgató.** Oláh Árpád volt hírlapíró, a nagykanizsai „Lyra” hangverseny vállalat igazgatója eltűnt Nagykanizsáról épen azon a napon, melyre egy nagyszabású hangverseny rendezését harangozta be. Ezideig nem jöttek nyomára tartózkodási helyének.

— A kereskedelmi iskola válogatott csapata holnap Szombathelyen mérkőzik az ottani kereskedelmi iskola csapatával. A zalaegerszegi csapat felállítása a következő: Papp, Kiss I. — Schmidt, Lakatos — Eppinger, Löwenstein, Mayer, Kiss II. — Spiegel, Bácsay — Vitay. Tartalék: Neuwirth.

— A menetjegylrodában az összes külföldi államokba érvényes vízum beszerezhető.

— A karácsonyi parklátiláson résztvevő iparosokat az Ipartestület elnöke e hó 18-ára, vasárnapra összehívta a klátilással kapcsolatos kérdések megbeszélésére.

— Az elmúlt hét anyakönyve. **Születések:** Slemmer Sándor pénzügyi számvizsgáló és neje Pirithy Irén, fia Károly László; Privdlics József kőműves és neje Peti Anna, fia József; Kámán István és neje Kikker Julia, leánya Julianna Mária; Fábianty Sándor postaaltiszt és neje, leánya Sarolta; Höbl János napszámos és neje Hajdu Mária, leánya Ilona; Szabó László borbély és neje Gerencsér Mária, fia László; Juhász József asztalos és neje Pozvai Anna, fia János Pál; Benkő József földmives és neje Köncöl Mária, leánya Róza. **Haldolások:** Özv. Miskolczi Gyuláné szül. Drinner Anna, 75 éves, végelgyöngülés; Németh Gábor hivatalosolga, 35 éves, veselő; özv. Ratkovics Imréné szül. Belső Terézia 86 éves, végelgyöngülés; Simon István földmives, 74 éves, agyvérömleny. **Házasság:** Domján Gyula kőműves és Dervarits Mária özvegy; Dömötör Sándor pincér és Török Jolán.

— Kisért a dohánydrágulás. A dohány-neműek árának november 4-ére tervezett 60 százalékos felemelése elmaradt. Azonban ami késik, nem múlik. Elterjedt hírek szerint ugyanis a trafik mégis csak drágul, mégpedig, állítólag 11—15-ike között.

— Egyelőre nem drágul meg a szén. A szén árának közelgő felemeléséről szóló híreket illetékes helyen megcáfolják. A most érvényben lévő szénárak a következők: tatai darabos 10700, aknaszén 9400, brikett 21300, salgótarjáni darabos 14900, aknaszén 12300 K.

— Vitézi telek elnyeréséért folyamodott Németh József bocföldei cipésmester.

— Gyűjtés a német postások részére. A zalaegerszegi posta alkalmazottai németországi kartársaik felségélyezésére gyűjtési mozgalmat indítottak. A gyűjtött összeget rövidesen eljuttatják Németországba.

— Villamosítási fog a MÁV egyes vonalakon. A Budapest—Alagi vonalon már a próbajarat is megtörtént.

— Apró hírek. A belga kormány az ántánt államok megegyezésén fáradoz. — *Bajorországot* az ántánt ellenőrizni akarja. — *Bulgária* elégtételt adott a jugoszláv követség megsértéséért.

— *Pancsován* felfüggesztették állásából a rendőrkapitányt különböző büntettek miatt. A rendőrkapitány néhány évvel ezelőtt még mázolósegéd volt. — *Az emigránsok* pörének tárgyalását elhalasztották. — *Megszűnt* a lengyelországi sztrájk. — *Gazdasági* megegyezés készül Oláhország és Oroszország között. — *A búza* iöldadó váltságát leszállítják. — *Amerika* a francia fellételek enyhítését kívánja Németországgal szemben. — *Megszökött* Budapestről 400 millióval Nadas Lajos tőzsdebizományos.

— *A kolozsvári hadbíró* letartóztatta a Friedrich-kormány volt államtitkárát, Adorján Sándort. — *Óriási*, új bombavető gépekkel kísérletezik Amerika. — *Egy részvény* bevezetési illetéke a tőzsdére 22 millió korona.

— *Dr. Kállay Zoltán* jezi szeminárium Budapest, Andrassy-ut 8. és Szeged, Pallavicini-u 3 felelősséggel és biztos sikerrel készült elő bármely egyetem és jogakadémia összes jogi vizsgáira és az ügyvédi vizsgákra. Jegyzet-hétel! Rekapituláció! Minden felvilágosítást szóval vagy levélben készséggel ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatóság.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI.

....

Az Edison-mozgó műsora:

Szombaton, 10-én: Átokország. Napkelet regény.

Vasárnap, 11-én: Fehér sivatag. Regény az örök hó honából, 7 felvonásban.

TÁBORI POSTÁN.

Irjátok meg: napfényes deleken

Kitárjátok-e minden ablakunkat?

Irjátok meg: (ha kéréssem nem untat)

Már erzik-e a kőbor szeleken

A Majus-illat... O, hogy szeretem!

Irjátok meg: mikor az alkonyat

Halkan leszáll s bejön a nyílt nagy ajtón

A földmasztolt ében kottatartón

Ott látja-e a régi dalokat

Mit ott feledtem... Jütszátok-e sokat?

Irjátok meg: a kerti kis szobán

A lámpafényvel szoktatok-e sírni

O, ezt -- tudom -- nem fogjátok megírni,

Sem azt, hogy anyám fehér homlokán

Ránc-ráncra gyűl évek s napok nyomán.

(Galícia 1916) ILEYNER JÁNOS.

Áldozati bárányok.

A kultuszminiszter 136.000 számú rendelete bizonyára nagyobb örömet keltett a természetbeni javadalmat élvező tisztviselő kollégáim között, mint a már sokszor hangoztatott 122.000 számú rendelet. Azonban e rendelettel is úgy vagyunk, hogy kiigazítani valót hagyna maga után. Nézzük csak e rendeletet közelebbről. A 122.000 számú rendeletet figyelembe véve, természetbeni javadalmunk értékegységekben van kifejezve. Értékegységül tekintik 1 q buza akkori (2500 K) árát. Ahányszor a 2500 K bennfoglalatik az akkor megállapított javadalmomban, annyi értékegységet jelent mindenkinek a javadalma. Az értékegységeket figyelembe véve számítják ki ezután minden természetbeni javadalmat élvező tanítónak hónapról-hónapra javadalmának havi értékét. Itt ismét a buzaár az irányadó és pedig az elsejét megelőző havi vagyonszállás értéke. Ezután minden hónapban fizetnek kinek kevesebb, kinek több államsegélyt. Ez eddig helyesen van. De nem helyes, hogy a buzaár a novemberi fizetésnél 90.000 K, megjegyezve azt, hogy tőlem a búzát októberben 82—83 ezer koronáért kerlek, ma meg csak 72—73 ezer koronát kínálnak. Falun nem is adhatnak többet. Ez a 17—18 ezer korona veszteség havi 40—60 ezer korona károsodást jelent állásonként. Nem tudom, hogy ezen miként lehetne segíteni? Talán egy másik rendelettel. Kérjünk hát egy másik rendeletet. Vagy továbbra is megmaradjunk áldozati báránykáknak? (K.R.)

Pista bácsi a Bárány-sarkon...

No, láncos lobogós adta! Ez az Ulain képviselő úr ugyancsak nagy fába vágta a fejszéjét. Hanem bele is törött a nyele, de alaposan. Csak azt nem értem, miért is nem teszik az ilyen embereket miniszternek, ha annyira tudálékosak. Akor bezzeg majd csak állnának és néznének, mint a város az Arany Bárányra. De nem csinálnak semmit. Ha csinálnának, abban sem lenne köszönet, mint Ulain képviselő úr csudabogarában. Ugyan, miért is nem eresztették el a követ urat Bajorországba — talán ott maradt volna. Talán több hasznát látnánk, ha — nem látnánk... Aszondom!

SPORT.

....

Labdarugó mérkőzés. Az őszi idő beálltával meg fognak szünni a footballmérkőzések. Azonban hogy a sportkedvelő közönség a hosszú téli szünet alatt el ne felejtse minden érdeklődést a football iránt és tavaszra meg ne szűnjék az új évad iránti kíváncsiság, igyekezett a Move ZSE egy értékes mérkőzéssel lezárni a szezont. Holnap, vasárnap, jön le a Nagykanizsai Torna Egylet, amely a Dunántul egyik legjobb csapata. játékosai közé sorozhatja a *Nyugati kerület* két legjobb lövő csapatát Dezsőt és Palkót. Reméljük, hogy ez a ineccs fogja jelenteni a következő év kezdését és ezentul lesz alkalmunk látni más idegen város csapatát. A Move vállalkozása most ugyan nem időszerű az anyagi részet illetőleg, de hisszük, hogy városunk összes sportkedvelői kint lesznek megpézni a megye legjobb csapatát.

A Move ZSE csapatának felállítása valószínű a következő lesz: Kovács—Bakány, Tivolt—Pál, Tury II., Simon—Zsallár, Lang, Tury I., Bácsay, Borbély.

ABADIE

37—0 valódi francia szivarka-hüvely.

x Száz millió koronát, hatvan millió, ötven millió, negyven millió koronát is nyerhet az új m. kir. osztálysorsjátékon. Hivatalos árak: egész 4000.— kor., fé 2000.— kor., negyed 1000.—, kor. Rendeljen levelező lapon november 15-ig mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyeket és hivatalos játéktérvejt azonnal küldi Bankó Bank Részvénytársaság Budapest, VI. Andrassy-u 60.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

....

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései. Budapest, 1923 november 10.

Napoleon	69000	Cseh korona	573
Font	88300	Dinár	225
Dollár	19600	Svájci frank	3450
Francia frank	1160	Osztrák kor.	27.3
Lengy. márka	1	Osztrák bélyegzett	—
Márka	0 0000002	Leva	170
Lira	890	Holland forint	7540
Leu	97		

Zürichben:

magyar kor.	0 0306	márka	nem jegyezték
osztrák kor.	0 0079.5	szokol	16.45
osztrák bély.		dinár	6.65

Tarményjelentés.

Búza	87.000	Tengeri morzsolt	64000
Búza(tiszavid.)	88.000	Korpa	35000
Rozs	57000	Repce	165.000
Sörárpa	72500	Köles	75000
Takarmányárpa	63000	Répa	—
Zab	66000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Laptalajdonos: „ZALAVÁRMEGYE” Ipartestület. Szerkesztésért és kiadásért felel: KAKAS ÁGOSTON

Hirdetési díjak:

1 hasábos milliméteres 60 K, szöveg között 120 K, nyitólétszen 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre fizetendők; vidéki hirdetés megbízások csak akkor vételnek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz is beküldetett.

Kisasszony,

ki a háztartás vezetését önállóan vállalja és 5 éves fiammal foglalkozik, felvétetik. PREISZ JENŐ Nagykanizsa, Fő-ut 22.

Alultrottak az Erdélyi és Polgár cég volt beltaljai ezuton hozzuk megrendelőink szives tudomására, hogy munkánkat

Zalai Műszaki Vállalat

cim alatt folytatjuk az összes eddigi kötelezettségeink (jótállás stb.) vállalása mellett ugyanolyan szolid és lelkiismeretes mederben, mint eddig, miért is további szives támogatásukat kérjük

Polgár és Bosnyák

Zalaegerszeg, Eölvös-u. 1. Telefon 133

Vendéglő bérbeadás.

A kaszaházi Hegyi-féle vendéglő 1924 január hó 1-től bérbeadó. Feltételek a tulajdonosnál Kaszaházán megteudhatók.

1-2

Legújabb, dúsz tartalmú őszi és téli divattalpok kaphatók Kakas Ágoston papírkereskedésében.

Hamerli kesztyük
Terakata
PÁL és INDRA
ZALAEGRSZEG

1924-re már kaphatók
előjegyzési és zseb-
NAPTÁRAK

KAKAS ÁGOSTON
kereskedésben Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a

„KULTURA“

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéseket elfogad naponta

KAKAS ÁGOSTON

könyvnyomdája, könyv-, papir- és
szószerekkereskedése Zalaegerszegen

Divatszövet ujdonságok

15-24

Pontos kiszolgálás!
Szolid árak!

Tóth Gyula

angol úri szabónál
Zalaegerszegen.
Kossuth Lajos-u. 4.

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a NÉMETH GÁBOR
ÉS FIAI zalaegerszegi kályhás cégtől
kiléptem és Zalaegerszegen, Csányi-
utca 48. sz. alatt vállalom mindennemű

**kályha átrakásokat, javításokat
és takaréktűzhelyek építését**

kifogástalanul pontosan és szolid árak
mellett. A nagyérdemű közönség szíves
pártfogását kérem és vagyok tisztelettel

WANDRA FERENCZ
kályhásmeister Zalaegerszeg, Csányi-u. 48.

RISZT SÁNDOR

kádármeister Zalaegerszeg, Vörösmarty-utca 29. szám.
33-0 Allandóan raktáron tart:

új boroshor-
dókat 50-161
1000 literig
legfinomabb
[hasított
tölgyfából.

Jó minőségű
használt s ki-
javított hor-
dók 100 liter-
től 400 literig
kaphatók.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelőleg készítenek 53 0

Szalay és Dankovits
épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGRSZEG Pamegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Örményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI!

Zalavármegye legrégebb és legnagyobb üzlete

A SCHÜTZ ÁRUHÁZ

Nagy választék uri és női divat-
szövetekben és flanelokban!

18-0

Sovány és hizlalt baromfit és vadat

a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol
STUHLMÜLLER LAJOS

gyümölcs, termék, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaszentiván. Telefon 6. szám.

Egy jókarban levő használt tizedes mérleg megvételeire kerestetik.

73-0

NÉMETH MARISKA

ÉS TÁRSA

divatáruháza

Zalaegerszeg. Telefon 114. sz.

FÉRFI- ÉS NŐI

FEHÉRNEMŰEK
LEGNAGYOBB RAKTÁRA

21-0

HAMERLI-KESZTYÜK

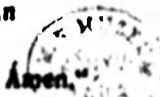
ZALAVÁRMEGYE

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR.
Előfizetés 1 hónapra 2000 kor., negyedévre 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.
Szerkesztő: HUBB GYULA.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Teljesen 131. szám

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy Isteni Örök Igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában

A törzskönyvvezetés

fáradtságos és nehéz munkáját már július havában megkezdették és ez a munka is a tanítók nyakába szakadt faluhelyen. Az új beiskolázási törvény utasításában méltányosnak mutatkozik annyiban, hogy a sok közül, ezt a munkát nem kívánja ingyen munkának.

Minden vármegye Közigazgatási Bizottságára ruházta a kormány azt a jogot és köteleiséget, hogy évenként állapítsa meg vármegyéje területére szóló érvénnyel, hogy milyen díjazás illeti meg a törzskönyvvezetőket.

Minden munkás méltó az ő bérére, de kíváncsiak volnánk megtudni, hogy a törzskönyvvezető tanító is méltó-e rá? Azt tudjuk, hogy a legtöbb vármegye már szeptember havában megállapította a törzskönyvvezetők díját, de azt is szeretnénk tudni, hogy vármegyénk Közigazgatási Bizottsága mikor állapítja meg?

Mert hát a munka teljesítetett s méltányos volna, hogy meg is fizetessék korábban, mint az 1917. évben rekviráló tanítók rekvirálási díja, akiknek megyénkben 1919-ben fizették ki — évekig tartó kilincselés után — megszolgált bérüket.

Hisszük, hogy a törzskönyvvezetés díjával másképp lesz és a júliusi munka ellenértékét legalább decemberben megkapják a törzskönyvvezető tanítók.

Az Ulain-ügy fejleményei.

Budapest, november 12. Maesnert királyi ügyész tegnap délelőtt megjelent a pestvidéki ügyészségen, ahol kihallgatta Ulain Ferencet, Bobula Titusz építész és Szemere Béla dr. főorvost. A kihallgatás után kihirdette előttük az ügyészi végzést, mely szerint továbbra is letartóztatásban maradnak. Bobula kihallgatása alkalmával tagadta, hogy Fordtól pénzt kapott volna a horogkeresztesek céljaira.

Budapest, nov. 12. Tegnap előzetes letartóztatásba helyezték Döhmel Frigyes bajor kereskedő segédét, a horogkeresztesek ugynevezett „diplomáciai megbízottját”, aki leleplezte a belügyminiszternek a készülő puccsot.

Budapest, nov. 12. Az éjszaka folyamán egész Budapest területén razzákat tartott a rendőrség, mely alkalommal 83 bajor fiatal embert állítottak elő és szállítottak a toloncházba. Mindannyiukat rövidesen kitoloncolják az országból.

Budapest, november 12. Olyan hírek terjedtek el, hogy Ulain kiadatása ügyében a kormány összehívja a Házat. Szcitovszky Béla, a nemzetgyűlés elnöke kijelentette, hogy a nemzetgyűlés a tervezett időben, e hó 20-a körül ül össze, a Ház előbbi összehívásáról nincs tudomása.

Beváltják a kincstári utalványokat.

Budapest, nov. 12. Az új indemnitási javaslatba olyan intézkedéseket vettek fel, amely szerint a Korányi féle pénzlebélyegzésnél visszamaradt kincstári utalványokat a legrövidebb idő alatt, névértéke szerint, visszafizetik.

Andrássy közalgó politikai aktivitásáról.

Budapest, nov. 12. Andrássy Gyula gróf egy nyilatkozatában kijelentette, hogy rövidesen el fog érkezni az alkalmas pillanat, amikor ő is aktív részt fog venni a politikában. Az Ulain-ügyre vonatkozólag azt a kijelentést tette, hogy nem lát semmi komoly okot arra, hogy statáriális bíróság ítélkezék Ulain felett.

A puccsisták főhadiszállása Sopronban volt?

Sopron, nov. 12. Az Ulain-üggyel kapcsolatos nyomozásokat kiterjesztették a vidékre is. Megállapítást nyert, hogy az utóbbi időben Sopronba több bajor fiatalember érkezett. Kettő közülük az Erzsébet-kórházban vállalt ápolói állást. E két fiatal embert a Sopronba érkező bajorok mind felkeresték, utána azonban eltűntek a városból. Azt hiszik, hogy a bajor horogkeresztesek főhadiszállása Sopronban volt és a közeli falukban helyezték el embereiket. Mint lapzártakor jelentik, a két ápoló eltűnt a soproni kórházból.

Berlinben is készültek a puccsra.

Berlin, nov. 12. A jobboldali szervezetek még mindig parancsokat osztogatnak ki.

Berlin, nov. 12. Berlinben is történtek előkészületek a puccsra, amelynek a bajor puccsal egyidőben kellett volna lefolynia.

Tüntetések a Ruhr-vidéken.

Düsseldorf, nov. 12. A Ruhr-vidéken több városban tüntetéseket rendeztek a munkanélküliek. A kereskedők legnagyobb része csukva tartja üzletét. Azok a kereskedők is, akik üzleteiket nyitvatartják, csak holland forintért hajlandók árut adni.

A német trónörökös átlépte a holland határt.

Hága, nov. 12. A német trónörökös átlépte a holland határt. A holland kormány kijelentette, hogy nincs módjában megakadályozni a trónörökös távozását, aki Hollandiában csak vendég.

Zita királyné férjhez megy?

Bécs, nov. 12. Olasz és jugoszláv lapok szerint Ferdinánd volt bulgár király néhány héttel ezelőtt megkérté Zita királyné kezét. A királyné a házassági ajánlatra azt válaszolta, hogy előbb kikéri az osztrák és magyar legitimisták véleményét. Hír szerint a magyar és osztrák arisztokraták Zita királynénak azt a tanácsot adták, hogy menjen férjhez Ferdinánd exkirályhoz. Az eljegyzést, bir szerint, legközelebb hivatalosan is publikálni fogják.

Határkiigazítás a vendvidéken.

Szombathelyről írják: A magyar-jugoszláv határ demarkációs vonala a határkövek lerakása és a határkiigazítás során csak annyiban változott, hogy Magasfok község határában számottevő külterület és Kerkafo határában, ugyancsak kisebb külterület kerül vissza az anyaországhoz. A határt a helyszíni előjáróság a helyszínen járja be. Ezen eljárás és a jegyzőkönyvek aláírása után a magyar-jugoszláv határmegállapító bizottság a határköveket nov. 13-án adja át Szentgotthárdon.

Katolikus nagygyűlés Nagykanizsán

Nagykanizsa, nov. 12. A Katolikus Népszövetség szombaton délután nagygyűlést rendezett Nagykanizsán, melyen résztvett Ernszt Sándor dr. prelátus, Wolff Károly, Hegedüs György dr. nemzetgyűlési képviselők és Csilléry András dr. volt miniszter is. A gyűlést Tamás János dr. elnök nyitotta meg, majd Wolff Károly emelkedett szólásra, aki többek között a következőket mondotta: „Nem a lemondást akarjuk, de az érvényesülést, a pezsgő életet. Nem akarom fajtámat a bankok portásfülkéjében és cselédszobáiban, de az igazgatósági asztalok mellett látni.” Utána Ernszt Sándor szólalt fel, aki rámutatott arra a nagy nemzeti veszedelemre, amely az országot a szociáldemokrácia felől fenyegeti. Csilléry szavai után Hegedüs György dr. megköszönte a fővárosi szónokok beszédeit s a gyűlés a himnusz eléneklésével véget ért.

Angol-szász-balga olasz szövetség van alakulóban Franciaország izolálására.

London, nov. 12. Franciaország a Németország ellen követelt politikája miatt rövidesen magára marad, sőt a szövetségesek egy újabb szövetségbe alakulnak Franciaország ellen, amely irányban az első megmozdulások nyilvánvalókká lettek. Így londoni politikai körökben nyíltan beszélnek arról, hogy az angol kormány kezdeményezésére olyan szövetségi gyűrű van alakulóban, amelynek tagjai Anglia, Amerika, Belgium és Olaszország lesznek, amelyhez hozzászámítodnak ezen országok külpolitikai érdekeltségei is. Az új szövetség célja kifejezetten az, hogy Franciaországot teljesen izolálják és ellensúlyozzák Németországgal szemben folytatott politikájában. Ezzel az akcióval kapcsolatban határozott formát ölt, különösen Amerikában, olyan áramlat, amely mindhangsúlyosabban követeli a franciák által Európára diktált kényszerbéke azonnali revízióját. Így legutóbb Bliss amerikai tábornok nyújtott át a köztársasági elnöknek terjedelmes javaslatot arról, hogy az Egyesült Államok kormánya vessen latba hatalmi befolyását és sürgesse az azonnal való békereviziót az európai nagyhatalmaknál.

A középiskolai tanárok státuszrendezése.

Budapest, nov. 12. Azaz a rendelettel kapcsolatban, amely szerint a kultuszminiszter úgy intézkedett, hogy a tanítók számára újabb fizetési és rangosztályokat nyitott meg, a tanárok között az elégedetlenség még magasabb fokra hágott mint eddig, míg csak remélték tényleges státuszrendezésüket. Általános megmozdulásra határozták el magukat, ami egy e hó végén megtartandó, országos tanárkongresszusban, fog kifejeződni, amelyen a legenergikusabban fogják követelni azonnali státuszrendezésüket ugyanazon séma szerint, ahogy a bírói státusz megállapításánál járt el a kormány.

--- Iskolalátogatás. Hortobágyi Ágost kir. tanfelügyelő a Nagykanizsa-környéki iskolák látogatására holnap Nagykanizsára utazik.

HÍREK NÉNÁNY SORBAN.

Az állatok árát a kaposvári országos vásáron ötven százalékkal esett az előző vásár óta.

A marhahús ára Miskolcon 5000—6500, a borjúhúsé 4—5000, a sertéshúsé 7600—8400 korona.

A pécsi egyházmegye elszakított részeit ideiglenesen a djakovói egyházmegye fennhatósága alá helyezték.

A kölni érsek felhívása folytán a Rulir-vidéki német inségesek javára megindult pécsi gyűjtés eddig négy millió koronát eredményezett.

Szófia jelentés szerint Dunaniróv volt miniszter, akit hat évi fogház után Szófiába szállítottak, egy őrizetlen pillanatban kiugrott a vonat ablakán. Az őrk háromszor szállították fel megállásra, mivel azonban ez nem történt meg, a volt miniszter után lóttek. Dunaniróv golyótól találva, holtan rogyott össze.

A pápa Batthyány-Strattmann László herceget, a hercegi pár ezüst lakodalma alkalmából, az egyik legelőkelőbb pápai renddel, az arany-sarkantusrenddel tüntette ki.

A cseh állam átvette Hubert Szalvátor és József Ferdinánd főhercegek birtokait és javait.

A vadászati kihágásokat az államrendőrség hatáskörébe utalta a belügyminiszter.

HÍREK.

APPONYI ALBERT GRÓF

Amerikában jár, hogy megismertesse és igaz színben tüntesse fel Magyarországot. Künn jár, hogy igazságot szessen ennek a csonka hazának, melyet Nyugaton szeretnek barbárnak nevezni. A legnagyobb élő államférfinkat mindenütt levett kalappal tisztelik, minden ország, minden nép, minden náció meghajlik Apponyi előtt. Csak Magyarországon akadtak olyanok, akiknek nem tetszett Apponyinak a művelt, konszolidált Magyarországot reprezentáló alakja. Fekete listára tették Apponyit Ulainék, hogy — ha sikerül puccsuk — „elhallgattassák” lehetőleg örökre. Megdöbbenünk azon a borzalmas gondolaton, mely Ulainék beteg agyvelőjéből kipattant. Hát ez a fajvédelem? A „gajdesz”, a lakat? Hát ez a nacionalizmus? Hát hogy mernek Ulainék ezek után mosakodni? Másutt van az ilyen emberek helye, nem a parlamentben!

— Plébánosi megbízás. A veszprémi püspök Kiss Pál zalapetendi káplánt megbízta a zalahalápi plébánia ideiglenes vezetésével.

— A kalocsai érseki szék elfoglalása. Pécsről írják: Zichy Gyula gróf pécsi püspöknek a kalocsai érseki székbe való beiktatása újév után várható. A pécsi püspökség várományosul változatlanul Mészáros János dr. érseki helynököt emlegetik.

— Halálozás. Totola Lajos zalahalápi plébános 72 éves korában elhunyt.

— Tanítógyűlés. A Zala megyei Általános Tanítótestület évi rendes közgyűlését november 22-én délelőtt 10 órai kezdettel tartja Zalaegerszegen a vármegyház közgyűlési termében. A közgyűlést megelőzőleg kilenc órakor „Veni Sancte” lesz a nagytemplomban. Tárgysor: 1. Elnöki megnyitó és jelentés. 2. A kultuszminiszter kiutalta napidíjak és fuvar költségek felhasználásáról határozat. 3. Tagsági díjak megállapítása. 4. A pályamunkára hirdetett pályázat eredménye. 5. A pályamunka felolvasása. 6. Indítványok, folyó ügyek.

— Vásárok Zalában. Keszthelyen 15-én, Sümegen, Rédcisen és Kiskomáromban 19-én országos vásár lesz.

— Beszámoló. Hegedűs György dr. a letenyeri kerület nemzetgyűlési képviselője tegnap tartotta beszámolóját Pusztamagyaródon és Bánokszentgyörgyön. Utjára elkísérték Ernszt Sándor és Wolff Károly nemzetgyűlési képviselő és Csilléry András ny. miniszter.

— Bajok vannak a tejjel a szomszéd megyében. A tej árát Vas megyében az Árvizsgáló Bizottság a mindenkori budapesti tejárak 35—45 százalékában állapította meg. A Vas megyei Gazdasági Egyesület az Árvizsgáló Bizottság határozatát magára nézve sérelmesnek találta és tagjai nevében egy memorandumban panasszal fordult az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság elnökségéhez, hangsúlyozva, hogy a gazdák Szombathelyen a tejet házhoz szállítva a mindenkori budapesti tejárak 80, az istállóból pedig a mindenkori budapesti tejárak 70 százalékáért tudják adni. A gazdák a memorandumban hivatkoztak a tej jelenleg magas előállítási költségére és a tej értékesítésével kapcsolatosan felmerült költségekre. Állításuk bizonyítására egy 75 darab tehénből álló tehenészetet véve alapul, tárgyilagos alapon kiszámították egy liter tej előállítási árát, mely 910 koronának felel meg. Ehhez hozzászámítva a 15 százalékos üzleti hasznot, 1048 koronába kellene kerülni egy liter tejnek az istálló, házhoz szállítva pedig 1136 koronába.

— Megalakult a zala megyei cséplőgépesek szövetsége. A zala megyei cséplőgéptulajdonosok tegnap ülést tartottak tizenkét tag jelenlétében. Kimondotta a közgyűlés a megyei szövetség megalakítását „Zala megyei Cséplőgéptulajdonosok és Bércséplők Szövetsége” címen. Ügyvezető titkár ismertette az alapszabálytervezetet, melyet a közgyűlés csekély módosítással magáévá tett. A tisztújítást a következő közgyűlésre halasztották el. Ügyvezető titkár (most már igazgató) felhatalmazást kért, hogy a járássokban tartandó szervező gyűléseket saját belátása szerinti helyen és időben hívassa össze. A közgyűlés azonban e pontot nem mondotta ki határozatilag s a javaslat megvitatása és elintézése nélkül rátértek a következő pontra. Ügyvezető titkár indítványozza, hogy alakuljon meg a Zala megyei Cséplők és Bércséplők Kereskedelmi R. T. Ezt az indítványt sem tárgyalták le s elnök nem is tette fel szavazásra a kérdést. A megalakulás kimondásának elodázása ellenére megindult a részvényjegyzés, (egy részvény 10.000 K) a helyszínen 200 részvényt jegyeztek, két millió korona értékben. A közgyűléseken szerzett lapasztalatok arra készítetnek bennünket, hogy felhívjuk a cséplőgéptulajdonosokat a közgyűléseken való pontos megjelenésre, nehogy előfordulhasson, hogy a jelenlétük nélkül megtartott gyűléseken hozott határozatok később esetleg nemtetszésükkel találkozhatnak.

— Barátságos footballmérkőzés lábtöréssel és orrbarugással. A zalaegerszegi kereskedelmi iskola csapata tegnap mérkőzött Szombathelyen az ottani kereskedelmi iskola csapatával. Az eredmény 7:1 a szombathelyiek javára és egy lábtörés, meg egy orrbarugás a zalaegerszegiek terhére. A szombathelyi csapatban ugyanis — állítólag — csak három kereskedelmista, a többi játékos pedig SzSE tag volt. Az első félidő csendben mult el (1:1), a II. félidőben azonban Szombathely durva játékba kezdett. Csakhamar kidőlt a zalaegerszegiekből Spiegel Imre, aki lábtörést szenvedett, de harc képtelenné tették Bácsay Lászlót is, Kiss Károly pedig pár derekas orrbarugást kapott, úgyhogy belesántult az orra. Spiegel a szombathelyi megyei kórházban ápolják.

— A marhahús ára. Az Árvizsgáló Bizottság szombaton délután tartott ülésén a növendékmarchahús árát 5600, az egyéb marhahús árát 5000 koronában állapította meg. A legközelebbi ülésén foglalkozni fog az Árvizsgáló Bizottság a péksütemények árának megállapításával. Mint értesülünk, a Bizottság le fogja szállítani a péksütemények árát.

— Ha utazik, legcélszerűbben a menetjegyirodában válthatja meg menetjegyét — akár két nappal előre is.

— A pécsi Nemzeti Színház Nagykanizsán. Megírtuk már, hogy a pécsi Nemzeti Színház három eszén át vendégladásokat fog rendezni Nagykanizsán. Az előadások iránt Nagykanizsán rég nem látott érdeklődés nyilvánult meg, ami természetesen is, hisz a pécsi színház a régi kolozsvári színház nivóján mozog. Első este, november 20-án a Tökmag kerül színre, a második este, 21-én a Hazajáró lélek, a harmadikon, 22-én a Zsivány, mint éjjeli előadás. Mivel városunkban sokan vannak, akik gyakran utaznak Nagykanizsára, közöljük, hogy a jegyekre előjegyzéseket elfogadunk a szerkesztőségben. Jegyek telefonon (131) is előjegyezhetők. Helyárak: Zsöllye 9000, körszék 7000, támlásszék 5000, páholy (6 személyre) 40,000, földszinti állóhely 2000, karzati állóhely 1500 K. Ezekhez az árakhoz tíz százalékos forgalmiadó számítandó. Hisszük, hogy azok, akiknek a fenn napokon dolga akad Nagykanizsán, nem fogja elmulasztani, hogy résztvegyen az előadásokon.

— Megkezdődött a földkiosztás. A földbirtoktárgyaló bizottság parcellázó bizottsága bejelentette, hogy e hét folyamán Szentesen a hadiözvegyek, árvák és rokkantak már megkapják a kijelölt földeket. A jövő hét folyamán pedig kiosztásra kerül a többi igénylők között is a felosztásra szánt terület.

— Sümegi hírek. A polgári leányiskola Tóth Rózsa személyében új tanárt kapott. — Lakinger János kovácmester tüdővészben elhunyt. — Teasteélyt rendezett a mezítlábas gyermekek cipőakciója javára a Sümegi Izraelita Nőegylet. — Járási tisztitervezetlet lesz Sümegen 19-én. — Sümeg képviselőtestülete vasárnap bő tárgysorral közgyűlést tart. — A községi fa kiosztását, köbméterenként 31-ezer koronájával megkezdték. — A községi kisústön a napi átalánydíj 44 ezer korona. Karácsonyig már az összes napok le vannak foglalva.

— A kocsiszerencsétlenségek megszüntetése. A megvadult lovak által okozott szerencsétlenségek megállítására Hódy Imre dr. Hódmezővásárhely városának ügyésze, mint azt az ottani lapokban olvassuk, érdekes készüléket konstruált. A mentőkészülék egyszerű és lényege a következő: a kocsihoz könnyű vasszerkezet van erősítve, amelyhez egy egyszerű kapcsolással a befogáskor hozza kell erősíteni a hámfákat. Ha a lovak megvadulnak és a kocsinülő nem tudja a lovakat megfékezni, egyszerűen meghuzza a biztosítóféket, mire a hámfák és a rud lekapcsolódik s a lovak szabadon futhatnak a szerkezettel, de a kocsi helyben marad. A feltaláló sok hozzáértőnek bemutatta már találmányát, akik arról igen kedvezően nyilatkoztak.

— A saját használatra levágott sertések után, a 141.397—1923 számú pénzügyminiszteri rendelet értelmében, nem kell húsfogyasztási adót fizetni. Elmarad a lakodalmi és hasonló alkalomkor levágott és saját használatra szánt borjú és birka utáni fogyasztási adó is.

— A nemesfémek árai: ezüst egy koronás 2050 K, két koronás 4100 K, forintos 5100 K, ölkoronás 10500 K, tiz K-ás arany 54—55000 K, husz koronás arany 108—110,000 K.

— Harmadszor nyílt sz akác. Debrecenben az egyik ház kertjében az idén immár harmadszor virágzott ki egy akácfa.

— Betiltott lispmegjelenés. Zala megye alispánja a Sümegen megjelenő „Sümeg és Szentgrót” című hetilap megjelenését a miniszterelnökség engedélyének megszerzéséig betiltotta.

— Javítják a vasuti hidakat. A Zalaegerszeg—rédcisi vasútvonalon a megrongálódott hidakat kijavítják.

— **Sertéskereskedő, aki milliókat lopkodott össze méhekéből.** Zala és Vas megyék röhészelt az utóbbi időkben valóságos rablójárvány pusztította. Hol itt, hol ott tünt el egy család méh és a méhészek hiába jelentették fel, hosszú ideig nem sikerült a tettesnek nyomára jutni. A napokban aztán az egervári csendőrség parancsnoka, Kustár János tiszt-helyettes, világosságot derített a rejtelmes ügyre, leleplezte a tetteseket: Berta Pál andrásfai sertéskereskedő és felesége személyében. A csendőrség összeállította a méhészt-szenvedélytől fűtött sertéskereskedő bűnlajstromát. Észereint Bertának 1922 tavaszától kezdődőleg különböző helyeken összesen 22 méhcsaládot „gyűjtöttek” össze. A „gyűjtés” eredménye a bevallások szerint csekély kétmillió kétszázkilencven ezer koronát képvisel. A csendőröknek a 21 méhcsaládból 10-et meg sikerült lefoglalniuk. Lefoglaltak ezenkívül Zalaegerszegen eladott 171 kg. mézet és 618.125 koronát. A tetteseket és a bűnjelket a csendőrség átadta a szombathelyi ügyészségnek.

— **Ipari munkák.** A helybeli postapalota építkezésénél szükséges üveges, szobrász, fapadozati, kőpadozati, szobafasztó és görredőny munkáinak nyilvános árlejtését a m. kir. postaházak építési vezérigazgatóságának VIII. ügyosztálya folyó hó 30-án déli 12 órakor tartja meg. Bővebb felvilágosítás az Ipartestületnél nyerhető.

— **Tanoncszerződések megkötése.** Az Ipartestület közli: Addig is, míg az új ipartörvény ismertetése megtörténik, kérjük az igen tisztelt tanonctartó iparosokat, hogy a tanoncszerződések megkötéséhez orvosi és az iskolai bizonyítványt hozzák magukkal.

— **Nagykanizsai hírek.** A heti állatvásárokat, a fellépett száj- és körömfájás miatt, Nagykanizsán megszüntették. — A színházi bizottság a pécsi Nemzeti Színház nagykanizsai vendéglőadásainak ügyét magáévé tette. — A főiskolai hallgatók Széchenyi Szövetségének nagykanizsai fiókjá előadásokat fog rendezni. Az egyes előadások megtartására sikerült megnyerni Rubint Dezső altábornagyot, Raffay és Ravasz püspököket is. — Nagykanizsai húsarok: marhahús 5—6000, borjúhús 7—8000, sertéshús 8000, zsir 14.000, háj 13.000, zsirszalonna 12.000 korona.

— **A tisztességtelen versenyről szóló törvény alapján** tegnap meghozták Budapesten az első ítéletet: egy hazugul reklámozó céget ítélte el a törvényszék kártérítésre.

— **Műkedvelő előadás.** Az Iparos Kör műkedvelő gárdája nagyban készül a Katalinkor rendezendő műkedvelő előadásra. Színre kerül november 24-én, szombaton, Guthi Soma és Rákosi Viktor három felvonásos bohózata „A képviselő úr”; 25-én, vasárnap, Farkas Imre dajosjátéka, a „Debrecenbe kéne menni.” A rákövetkező hét szombatián, december 1-én, megismétlik „A képviselő urat”, vasárnap, december 2-án pedig a „Debrecenbe kéne menni” kerül ismét előadásra. A november 25-i és a december 1-i előadást tánc fogja követni. Az előadás a Bányában lesz.

— **Adomány.** Riszt Sándor és neje az elaggott iparosok alapja javára tett „Erzsébet” alapítványukat 10 000 koronával gyarapították. Fogadják az Ipartestület leghálásabb köszönetét. — Özvegy Török Györgyné az elaggott iparosok alapja a már meglevő alapítványát húsz ezer koronával gyarapította. Fogadja érte az Ipartestület leghálásabb köszönetét.

— **Apró hírek.** Kivonják a forgalomból december elsején a 2, 10, 20, 25, 30, 50, 60, 75 és 150 filléres, az 1, 3, 4, 8 és 12 koronás okmány, valamint a 25, 50 filléres és az 1, 4, 5, 8, 10, 24 és 40 koronás törvénykezési bélyegeket. — *Bulgáriában* megszüntették az ostrom-állapotot. — *Tízezer* koronás okmánybélyegeket hoznak forgalomba — *Az Alföld* befásításának céljaira 13 millió facsemetét osztott ki a földművelésügyi miniszter. — *A színházak* állami támogatásai megszüntették. — *Görögországban* ki akarják kiáltani a köztársaságot. — *Csehország* jövő évi költségvetése 600 millió cseh korona deficitet mutat. — *Szegeden* és *Pécsett* betiltották a „Zsvány” című vígjáték előadását, a darab erkölcsstelen tendenciája miatt. — *A kincstári* haszonrészesedés havi részletekben is fizethető. — *Szikratáv* jót létesítettek Pécsen. — *Bajorországban* helyreállott a nyugalom. — *Elkészült* a vádirat Esküdték ügyében. — *Nyomdászstrájk* van Berlinben.

Mi lesz Katalinkor?

Pista bácsi a Bányás-sarkon . . .

No, kutya teremtette! Most ugyancsak megjártam a szakállammal. Mer' mér' azér', hogy nagyon megdrágult a borotválkozás, no, mondok magamba, én se borotválkozom ám többet, Oszti mán iperedett is a szakállam, mint gyerek a tejes zsömlélül. Hát nem megjártam! A sógoromszéd, akivel együtt állom a posztot itt a Bányás-sarkon, aszongya a minap gyűjtek kee borotválkozni. Ne izéjj mán, bököm oda a szomszédnak. De bizony, feleli a szomszéd, merhogy naon ócsón megsínosíjják az embert az egyik bótban, ócsó pizer'. No mondok, kötve hiszem. De oszt személesen megtapasztatom, hogy ugy van, oszt ócsó pizer' le is került a szakállam. A végén rápeslantok a sógorra, hogy mit szól hozzá. Odasugi a sógor: Ócsó hús . . . hát bizony ócsó hús az! . . . Aszondom!

TANÜGY.

Felhívás az elemi iskolai tanítókhöz, igazgatókhoz, a Magyarországi Tanítók Eötvös-alapjának támogatására. Zalavármegye kir. tanfelügyelősége azzal hívja fel a tanitóság figyelmét a vallás és közoktatásügyi miniszternek a Néptanítók Lapja 1923. évi 36—37. számában a Magyarországi Tanítók Eötvös-alapja támogatása ügyében kiadott rendeletére, valamint az alap Elnöksége által a tanitósághoz közvetlenül intézett körlevelében foglaltakra, hogy az alap támogatását minél hathatósabban karolják fel. A gyűjtés idejét a tanfelügyelőség december hó 6-ik napjára tűzte ki, melynek eredménye bejelentendő. Egyben felhívja azokat, akik a múlt évi gyűjtés alkalmával kapott íveket bármilyen okból vissza nem küldötték, azokról utólag számoljanak el.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI.

Az Edison-mozgó műsora:

Szerdán, 14-én: Boldogság gólgótája. Regény az életből, 6 felv.

Szerkesztői üzenetek.

B. Gábor, Kővágyórs. December hó végéig 7000 K. P. Zs. Tapolca Régiék kitogytak; kérünk újabbakat. Philo. Irásait szívesen látjuk.

SPORT.

Nagykanizsai TE—Move ZSE 2:1 (1:1). Szép őszi időben játszotta le a meccset a két csapat. Az idő hűvössége befolyással volt a játékra, mert fűgében mozogtak a játékosok. Talán ez is okozta, hogy a Move kissé összeszedte magát. Az első félidő nem nagy erőkülönbséget mutatott, de a másodikban már szembeelőző volt a kanizsai csapat fölénye.

Közvetlen kezdés után a Move jön frontba és hamar a kanizsai kapu előtt van. Eredményt csak a 12-ik percben ér el Pál 20 méteres lövéséből. Mezőnyjáték majd az egyik, majd a másik kapunál, míg végre az NTE Hirschler lefutásából kiegyenlít.

A második félidőben már frontba jön az NTE, de a Move védelem tömörülésén csak a 43-ik percben sikerül Palkónak áttörni és megszerezni a győztes gólt.

Dicséret illeti a kanizsai csapat minden emberét az intelligens, fair játékért. A csatársorból az állandóan foglalkoztatott Hirschler tünt ki. A három középcsatár összeszokott játéknak a Move nehezen tudott gátat vetni. Elmaradt azonban az általunk is, a két goallövő fenomen által is méltán várt góllövés.

A ZSE csapatából kivált a kapus, Kovács. Amit ő a tegnapi védésével mutatott, az minden várakozást felülmutat. A legveszélyesebb lapdákat könnyen fogta és bravuros kirohanásaival méltán kiérdemelte a közönség tapsait. A többi játékos jó volt, egy sem vált erősen ki, de mindegyik meglette a maga dolgát.

Az eredmény annál is hízegőbb, mert hiányzott a Move csatársor góllövője, Bácsay. Molnár I. bíró a legnagyobb körültekintéssel és tudással vezette le a mérkőzést.

Budapesti sporteredmények.

MTK—UTE 1:1 (0:0).

FTC—Zugló 3:0 (1:0).

33FC—Vasas 1:0 (1:0).

III. ker.—UTSE 2:0 (2:0).

BTC—VAC 4:2 (3:0).

Törekvés—Kispest 4:0 (1:0).

MAC—KAOE 0:0.

A bajnokság őszi fordulója.

MTK 19 pont, FTC 16 pont, UTE 16 pont, BTC 14 pont, 33FC 13 pont, Vasas 7 pont.

Vidéki eredmény.

SzAK—Györi AC 11:0.

A m. t. hölgyközönség tudomására hozzuk, hogy

a legújabb divata női kalapok

megérkeztek. 13-26

ELVÁLLALUNK: KÉSZITÜNK:
női kalapok készítését, k o s z t ü m ö k e l, női
átalakítását, vasalását. ruhákat és felöltöket.

Tischler és Kaszás Iona

női divat-üzlete Zalaegerszeg. (Plebánia épület.)

Eladó egy jókarban levő 900-as Hoffer-féle körülgyűrűs **cséplőgarnitúra** és egy Kállay Lajos-féle **motor** 10 HP. üzempépes **SIPOS JÓZSEF** jutányos áron. 2--3 **ZALABESENYŐ** (állomás Zalaegerszeg).

Legújabb, dús tartalmú őszi és téli divatlapok kaphatók Kakas Ágoston papírkereskedésében.

Hamerli kesztyűk
Terakata
PÁL és INDRÁ
ZALAEGRSZEG

1924-re már kaphatók:
előjegyzési és zseb-

NAPTÁRAK

KAKAS ÁGOSTON

kereskedésében Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a
„KULTURA“

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéseket elfogad naponta

KAKAS ÁGOSTON

könyvnyomdája, könyv-, papir- és
írószerkereskedése Zalaegerszegen.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései
Budapest, 1923 november 12.

Napoleon	69000	Cseh korona	573
Font	88300	Dinár	230
Dollár	19700	Svájci frank	3450
Francia frank	1140	Osztrák kor.	273
Lengy. márka	1	Osztrák bélyegzett	—
Márka	0 0000002	Leva	170
Lira	890	Holland forint	7500
Leu	97		

Zürichben:

magyar kor.	0-0305	márka	nem jegyezték
osztrák kor.	0 0080	szokol	16-60
osztrák bély.		dinár	6-65

Tarményjalantés.

Búza	88 000	Tengeri morzsolt	64000
Búza(tiszavid.)	89 000	Korpa	35000
Rozs	57500	Repce	165 000
Sórárpa	72500	Köles	75000
Takarmányárpa	63000	Répa	—
Zab	66000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Laptalajdonos: „ZALAVÁRMEGYE” lapkiadó-társaság
Szerkesztésért és kiadásért felel: KAKAS ÁGOSTON

Hirdetési díjak:

1 hasábos millimétersor 60 K, szöveg között 120 K,
nyilttérben 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre
fizetendők: vidéki hirdetés megbízások csak akkor
vételnek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz
is beküldetett.

Értesítem igen tisztelt vendégeimet, hogy

cipészüzletemet

Csányi-utca 38. sz. alól Kossuth Lajos-
utca 44. sz. alá helyeztem át. Tisztelettel

Börcz János cipésmester.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelőleg készítenek 54-0

Szalay és Dankovits
épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGRSZEG Famegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Örményi-utca 7.

ALLANDÓ KESZBUTOR RAKTÁRI

Zalavármegye legrégebbi és legnagyobb üzlete

A SCHÜTZ ÁRUHÁZ

Nagy választék uri és női divat-
szövetekben és flanelokban!

19-0

Sovány és hizlalt baromfit és vadat

a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol

STUHLMÜLLER LAJOS

gyümölcs, termény, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaentiván. — Telefon 6. szám.

Egy jókarban levő használt tizedes mérleg megvételre kerestetik.

74-0

NÉMETH MARISKA

ÉS TÁRSA

divatáruháza

Zalaegerszeg. Telefon 114.sz.

FÉRFI- ÉS NŐI

FEHÉRNEMŰEK

LEGNAGYOBB RAKTÁRA

22-0

HAMERLI-KESZTYŰK

ZALAVÁRMEGYE

REGELNIN HETENKÉNT HÁROMSZOR.
Előfizetés 1 hónapra 2000 kor., negyedévre 8000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.
Szerkesztő: HOHN SYDLÁ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Telefon 131. szám

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy bazában
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában Amen.”

A kultúra csődje

mélyebb sir Trianonnál s ha abba bele zuhanunk, nem lesz többé feltámadás. Se ezen, se a más-világon üdvözölés. Nem értik ezt meg nálunk? Egy nemzet felkelhet abból a sirból, melyet ellenei készítettek számára, de örökre elpusztul abban, amelyet maga ázott önmagának.

És a magyarság fáradhatatlanul ássa a saját sírját. Nézzünk ebbe a sirba és térjünk magunkhoz, mielőtt belefeküdnénk ebbe az örök sírgödörbe, melynek neve: a kultúra csődje.

Csak az akarat ereje és az áldozatkészség nagysága bizonyítja, hogy valamely cél felé komolyan törekszünk. Adatokból lássuk, hát törekszik-e a magyarság a feltámadás felé? Mit áldoz ifjúságának nevelésére, a jövő boldogulására, a feltámadás előkészítésére?

Csak egy falusi iskola költségvetésébe pillantunk be s szemünk kinyílik annyira, hogy a látogató sir mélyébe lássunk.

Egy közeli 2 tantermes, 2 tanerős iskola költségvetése (a tanítók államsegélyesek) 2700 korona végösszegre rugott az utolsó előtti béke-évben, amikor egy mázsa buza 24 korona volt.

Tehát ez a község 112 és fél mázsa búzát, vagy 2700 arany koronát áldozott évente gyermekei nevelésére.

Azóla iskoláink lezüllettek a háború minden energiát felfaló borzalmaiban, országunk megcsönkített. A háború hiányainak, a megcsönkítettség legyőzésének érdekében duplán kellene áldozni kultúránkra s nézzük a mérő igazságot. Ha csak a békeállapot mértékében áldozna ezen község kultúrájára, úgyis 112 és fél mázsa búzát, vagy 2700 aranykoronát kellene áldoznia. És akkor haladnánk a kitaposott mesgyén. De még nem fojthatnánk meg Trianont kultúránk fölénk.

Tehát ez esetben is kellene ezen községnek iskolájára kiadni búza értékben 10 millió 125 ezer koronát, vagy papirkoronában 17 millió 550 ezer koronát és még zürichi paritás szerint is 9 millió 450 ezer koronát. Ezzel szemben ez a község, 1923-24. évi költségvetése szerint, 1 millió 32 ezer koronát szánt gyermekei egy évi nevelésére.

Zürich szerint sincs 1/10-e békebeli áldozatkészségének, buzaárszerint 1/10-e és aranyalapon 1/10-e!

Bizony csak egyhetede lesz ebből kultúrában is és mert ez nagyjában így van szerinte ez országban, így aláértékeltetett a kultúra-fejlesztés.

Vagy-e balga ebben a hazában, aki még hiszi, hogy így elérhetjük azt a kultúrát, amely kiemeli nemzetünket a Trianoni sírból? Memento!!

Franciaország meg akarja szállni a hamburgi kikötőt.

Párizs, nov. 15. Franciaországnak az a terve, hogy a hamburgi kikötőt megszállja.

Párizs, nov. 15. A lapok híradása szerint, Franciaország el van tökéltve, hogyha a szövetségesek nem tesznek eleget Franciaország követelésének, Franciaország egyedül lát hozzá a Németország ellen való szankciók végrehajtásához.

Az Ulain-ügy fejleményei.

Budapest, nov. 15. Illetékes helyen kijelentettek, hogy egyes lapoknak az a híre, mintha agent provokátorok ugrasztották volna be a puccskíséretbe Ulainékat, nem felel meg a valóságnak és erről még csak beszélni is nevetséges.

Katonai diktatura készül Horvátországban.

Zágráb, nov. 15. A horvát parasztpárttal vonatkozó események kapcsán, politikai körökben befejezett tényként említik, hogy a belgrádi kormány a lappangó események ellensúlyozására katonai diktatúrát helyez a horvátországi politikai helytartóság helyébe. A katonai diktatura bevezetése beavatottak szerint rövid idő kérdése már. Csimics Ernest horvátországi helytartót Belgrádba invitálta a kormány, ahol fontos tanácskozásokat folytatott Pasic miniszterelnökkel. Minden valószínűség szerint Csimics már nem tér vissza Belgrádba és helyére a kormány egy tábornokot fog diktatortrá kinevezni.

Egy híras párizsi jóvendőmondó jóslata.

Párizsból jelentik: A párizsi sajtó a nagy külpolitikai események mellett is élénken foglalkozik egy ottani divatos jóvendőmondó jóslatával, aminek lényege a következő: 1924-től kezdve Németország 25 év alatt kifizeti adósságát. A rajnai országokból a jövő évben önálló köztársaság lesz, amivel egyidőben konszolidáció és béke fog uralkodni. Bajorországban királyság lesz, még pedig az eddig is uralkodó Wittelsbach-dinasztia uralma alatt. Vilmos német excsászár négy éven belül agyszélhűdésben fog meghalni. Nevezetes forradalom lesz rövidesen Spanyolországban, amelynek eredményéből Spanyolország köztársasággá fog alakulni, a jelenlegi király pedig Angliában éli le emigráns életét.

A „Hadifoglyok”

cikk írója sohasem alacsonyodik le oda, hogy Figyelő útszéli támadásait válaszra méltassa.

Akik a „Hadifoglyok” szerzőjét ismerik, jól tudják, hogy soha a józilis határait át nem lépte és így reá nézve erkölcsi lehetetlenség, hogy Figyelő becsmérléseit válaszra méltassa, mert arra válaszolni a józilis korlátai között nem volna lehetséges.

A Hadifoglyok írója évek óta foglalkozik Zalaegerszeg mindkét lapjában, a nyilvánosságot érdeklő kérdések taglalásával, bárkivel készséggel folytat nyilvános vitát kulturális kérdésekről. Ilyen egyik vitája volt a „Zalamegyei Ujságban” „A kultúra falun” és akik csak ezt az egy nyilvános vitáját fiyelemmel kísérték, azol természetesnek találják, hogy nem válaszolhat Figyelő-nek, mert ez reánézve erkölcsi lehetetlenség volna.

Akik — úgy a hetenként rendszeresen megjelenő — teljesen politikamentes és rendszerint a kultúra mezején tallózó cikkeit olvassák a Hadifoglyok írójának és akik olvasták a nevezett vezércikket is, azok előtt tisztán áll, hogy még egy, a gyűlölettel elvakult civilizálatlan olvasóra nézve is képtelenség, hogy abban nem holmi vörös, vagy piros, vagy zöld hajnalt, de a legcsekélyebb politikai tendenciát is felfedezhesse, sőt még a legerőszakosabban se magyarázhatja bele.

A kultúra olyan kincse az emberiségnek, amelyről mindig és mindenkor lehet abszolút politikamentes vitákat folytatni, nézeteket előadni, hibákat pertraktálni, reformokat proponálni.

Ami X. község bírókérdését illeti, azt minden odavaló és tisztaszű ember tudja, hogy a jelenlegi bíró a legjobb viszonyban van a jegyzővel s így világos, hogy a cikk ezen kitérése nem egyének ellen irányult és nem a mai helyzetet aposztrofálta, de mint régi hibás okoskodást mesélte cikkírónak X község egy olyan közbecsülésben álló, tisztelre méltó polgára, akit cikkíró jelenlétében is a legnagyobb tisztelettel szokott megbecsülni Figyelő is.

A „Hadifoglyok” írójának vannak bizonyos érdemei X. községben, részben már valósult, részben a komoly valóság stádiumában levő népjóléti alkotások terén s ha erről elvakult dühében Figyelő nem vesz tudomást, az nem akadályozza cikkírót abban, hogy e téren kifejtett munkásságát lankadatlanul folytassa a legnemesebb célok érdekében. Hisz a jót nem a hálára spekulálva cselekedünk. Cikkíróval együtt végtelen sokan vannak — szerinte a világban — akik jót tesznek, mert a jócselekedet lelküknek tápláléka. És ha a jócselekedetek Figyelő lelkéből csak gyűlöletet tudnak kiváltani, úgy szánalmat érdemel csupán. De jól tudjuk, hogy a támadás értelmi szerzője kicsoda s így Figyelőnek módjában áll jelen cikkünket a szerzőhöz továbbítani, mint akit minden sorunk jogszerűen megillet.

A „Hadifoglyok” írója mindig a békeesség, emberszeretet és megbocsátás hirdetője volt s így meg tud bocsátani Figyelőnek is, sőt azt is megbocsátja neki, hogy azzal a kedves mesterével iratta meg durva támadását, akiről azt vallotta Topler Lőrinc életfogytiglan elítélt volt szolgája, hogy az ő írásbeli felhívására gyilkolta meg 1919. március 30-án este Vida János sármelléki plebánost. Talán inkább volna e cselekedetben vörös hajnal.

„Hadifoglyok” írója fölényes mosollyal tér napirendre Figyelőnek nemcsak útszéli rágalmozó kijelentései, de még a kiirtást ígérő véres máju fenyegetései felett is. Gyilkolni ha óhajt Figyelő, ám gyilkoljon! Kiirtással fenyegeti nemcsak a Hadifoglyok íróját, de annak családját is! Csak legye nemes lelke sugallata szerint, de akit legjobban el szeretne tenni láb alól, azt a hazájáért szenvedő, hadifogoly tanítót nem gyilkolhatja le!

De amig emberszerető nemes szándékát végre nem hajtja Figyelő, addig a „Hadifoglyok” írója folytatni fogja a nyilvánosság előtt eddigi tevékenységét abban a tudatban, hogy önzetlen, politikamentes munkája, a tisztességes emberek megértő elismerésében találja bőséges jutalmát.

Az ilyen támadás ellen pedig br. Eötvös József mondásához igazodom: „Ha valaki sárral dob meg, nem viszonzom; mert le kellene hajolni és bemocskolni magamat, ha ugyanazon fegyverhez nyulnék.” (S.)

Egy dán lap Magyarországról.

Berlin, nov. 15. Egy dániai lap két nagy cikket közölt Magyarországról. Az első Gödöllőről kelt és ismerteti a kormányzó életét és alkotmányjogi működését. A másik cikk Budapestről kelt és címe: „A magyarországi királyság — király nélkül.” Ebben megírja, hogy az ország véleménye a királykérdésben két csoportra oszlik: az egyik csoport szabadon akar királyt választani, ehhez tartozik a kormányzó is, a másik Andrássy gróf vezetése alatt a Habsburg-házat tartja legitim alapon törvényesnek. A cikk a vasárnapi melléklet első oldalát egészen betölti, fejléccül a budai várat adja és a szöveg között a Szent István szobrot.

A Stresemann-kormány végnapjai.

Berlin, nov. 15. Politikai körökben megerősödött az a nézet, hogy a Stresemann-kormány napjai megvannak számlálva. A birodalmi gyűlés legközelebbi ülésén, melyet nov. 20-án nyitnak meg, felvetik a bizalmi kérdést; politikai körök véleménye szerint a kormány nem fog többséget kapni.

Zavargások Berlinben.

Berlin, nov. 15. Berlin északi és keleti felében tegnap újabb zavargások és fosztogatások történtek. A rendőrségnek végre is sikerült rendet teremteni. A zavargásokra az adott okot, hogy a kenyér ára újból hatalmasan felszökött.

Vilmos császár Németországba készül!

Párizs, nov. 15. Brüsszeli értesülés alapján a francia lapok közlik, hogy Vilmos volt német császár visszatérni készül Németországba.

Antwerpen, nov. 15. A német császár tizenkét útlevelet kapott maga és kísérete számára, hogy Németországba visszatérhessen.

Bécs, nov. 15. Berlini jelentés szerint nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, melyek Vilmos császárnak Németországba való utazásáról terjedtek el. Valótlán az útlevelek kiállításáról szóló hír is.

Doorn, nov. 15. A „Daily Mail” londoni levelezőjének jelentése szerint, a német császárnak minden cáfolat ellenére — és kíséretének kiállították az útleveleket, csak még a visumok hiányoznak.

Nem bír el az oláh vasúttal gyorsvonatokat.

Az oláh kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, mely szerint a legminimálisabba redukálja le az oláh vasutak menetsebességét. Indokolása a rendeletnek az, hogy az összes vonalak pályatestei olyan állapotban vannak talpfahiany miatt, hogy szükség van óvintézkedésekre. Szembetűnő ez a rendelet és ez a kényszerítő állapot akkor, ha megállapítjuk, hogy a megnövekedett Oláhország a világ egyik fában leggazdagabb országa.

HIREK.

TAVASZ A DOMBON.

Szép zold keblét az alkonyatba marja
S részegen horpint a gyér sugárból,
A nap felé vonaglik kérve karja
Még inna, oh, a lebuó pohárból,
De itt az est — alomba ring a részeg.

Selyem ölen — jó selyem puha feszek —
Sötét magányban hentereg a vögyem.
Vigyázz csendemet tücsök zenészek
Rémítik furcsa dallal, s lassú-lágyan
Suhan a perc. Feklek az éber éjtől

Most látom: itt ma újra égő kegy föl,
Kullanja forr, a fűre, fűre ül le,
Most érzem: új laz indul fel a mélyből,
Most tudom: holnap új gyönyör terül le
Testedre domb, Te örökreszég élet!

S felő szemem a rossz sötétbe vedek
Bus-józanón. Se feny, se kő, se álom...
Te nagy részeg! a rügyfakasztó méhed
Mély nyitját egyszer mégis megtalálom!
Gyöker fogam, ujjongva mondom majd: Valóság!

S nem leszek a Tavaszú Sudaron,
Míg halk síkollyal bomlanak a rózsák,
Virágoz rüggel sohasem adós ag!

SYLVESTER JÁNOS.

— **Állatorvosi áthelyezések.** A földművelésügyi miniszter Szeller János főállatorvost Sümegről Keszthelyre, Dénes Pál állatorvost Bobárról Sümegre helyezte át.

— **Tanítóválasztások.** Tnurza Antal gáborjánházi tanítót a reszneki iskolához egyhangulag kántortornárnak, Kolencz Istvánt a pusztacsericsi községi, Szabó Pált az alsópáhoki róm. kath., Pally Józsefet a sényi róm. katolikus iskolához tanítónak megválasztották.

— **Nyugdíjazás.** Belkényi Imre vindornyaszállósi és Csefkő Zsigmond balatonszállósi tanítók nyugalomba vonultak.

— **Marton Boldizsár előadása.** Marton Boldizsár főgimnáziumi tanár folyó hó 18-án, vasárnap, délután 5 órakor a főgimnázium tornatermében előadást tart „Művészeti földrajzi egység” címmel. Minden érdeklődőt szívesen lát a Magyar Nemzeti Szövetség.

— **A népjóléti miniszter Sümegen.** Vass József dr. népjóléti miniszter, a zalaszentgróti kerület nemzetgyűlési képviselője, hosszabb pihenésre Sümegre érkezett.

— **Templomszentelés Óhildon.** Vasárnap szentelték fel ünnepies keretek között az óhidi templomot, meiyen résztvett Vass József dr. népjóléti miniszter is.

— **B-osztások.** Kiss Vilma zalaszentgróti tanítónőt a salgótarjáni polgári iskolához, Képegy Béla és Képegy Valder Angela a nagykanizsai polgári iskolához, Nedics Vilma ovónő a csabrendeki kisdudovóhoz osztattak be szolgálatára.

— **Képesített halottkémül** Zalaújlakon Csöndör Józsefet, Füzvölgyön Ruff Istvánt rendelték ki.

— **A trianoni határvonal átvétele a jugoszláv határon.** Bódy Zoltán alispán a „végleges” trianoni határvonal átvételére Nagykanizsára, Letenyére és Zalabaksára utazik, ahol a fősolgabírói hivatalokban megtörténik a „végleges” határvonal jegyzőkönyvi átvétele.

— **Zala megye egészségügye.** Zala megye közigazgatási bizottsága kedden tartotta rendes havi ülését. Az ülésen a tanfelügyelő beszámolt a tanügy október havi állapotáról, mely az előző hónappal szemben nem mutat jelentős változást. A tanfelügyelő jelentette, hogy a tanfelügyelőség kiszállási a csekély utiáltalány következtében csak a legszükségesebb esetekben teljesíthető. A megye területén 25 elemi iskolai tanító lépett elő a VII. fizetési osztályba. A megyei tisztifőorvos a megye egészségügyéről tett jelentést. A felnőttek egészségi állapota kedvező, a gyermekeké általában megfelelő volt. A nagykanizsai és alsólandvai járásokban enyhe vérhas járvány lépett fel. Szórványosan hasi-hagymáz és hőkhurut is észleltetett. Fertőző betegség előfordult az elmúlt hóban: roncóló toroklob 8 esetben, vörheny 6, hasihagymáz 24 (egy halálos), vérhas 150 (husz halálos), kanyaró 3, barányhimlő 4, hőkhurut 29, agyhártyalob 1 esetben. (Ez utóbbi eset is halálos volt.) Öngyilkosság 2 esetben fordult elő. (Mind a kettő felakasztotta magát.) Súlyos testi sértés 6, külső hullaszemle 11 esetben képezte beavatkozás tárgyát. Elmekór a megye területén hét esetben fordult elő. Az elmebeteg közt 2 a zalaegerszegi, 1 a kaposvári, 1 a pécsi és 3 a budapesti Lipótmezei-térbolydában nyert elhelyezést.

— **Fehérest Sümegen.** Nívós Fehérest rendezett a sümegi Katolikus Legényegylet. A műsort Gruber Emil irredenta nőtái, a polgári leányiskola énekkara, Haid Ferenc főreáliskolai tanár Makai és Szabolcska verseinek előadásával, Zachariás Lipót főreáliskolai tanulómeszteri hegedűszóója tette változatossá és nívóssá. Az est kiemelkedő pontja Kovács Imre káplánnak „A társaság” címmel tartott mélyenjáró fejtegetése volt. A témát zsufozásig megtöltő közönség minden számot frenetikus tapsal jutalmazott meg.

— **A nem állami tanítók természetbeni járandóságai** helyi átlagértékeire vonatkozó helyhatósági bizonyítványok bekívánását újabb szabályozó rendelet vételég a kultuszminiszter felfüggesztette és elrendelte, hogy az iskola-fenntartóknak anyagi helyzetére vonatkozó iratok, amennyiben azok időközben beérkeztek volna, érdemi elbírálás nélkül küldessenek vissza.

— **Országos vásárok Zalaszentivánon.** Zalaszentiván husvét előtti hétfőre és augusztus első hétfőjére országos állat- és kirakódóvásár tartására engedélyt kapott a kereskedelmi minisztertől.

— **A társulati adó bevételek beadásának határideje** f. évi november 30-ig állapított meg. A társulati adót fizetni köteles adóalanyoknak vallomási ívüket a fenti időpontig kell a zalaegerszegi m. kfr. pénzügyigazgatósághoz benyújtani, mert ellenkező esetben 10, illetve 25 százalékos bírságot tartoznak fizetni. Bevallási ívek 60 K-ért kaphatók a városi adóhivatalban.

— **A Vitézi Rendbe való felvételért folyamodók figyelmébe.** Az Országos Vitézi Szék értesítése szerint mindazok a folyamodók, akik kérvényeiket már benyújtották, vagy benyújtani szándékoznak az 1924 évi vitézi avatásra csak abban az esetben jöhetnek figyelembe, ha kérvényeik teljesen felszerelve december 31-ig a törzs-székhöz beérkeznek. Mindazok a folyamodók, akik kérvényeik kiegészítésére a Zala megyei Vitézi Székkapitányságtól felszólítást kaptak, azok a hiányzó okmányokat legkésőbb december 10-ig terjesszék be a megyei székkapitánysághoz (Vitéz Szemikirály Gyula székkapitány Keszthely). A kérvények a III. kiadású Vitézi Kis Káté szerint állítandók össze, mely megszerzhető a járási vitézi hadnagynál, fősolgabírói hivatalnál vagy a körjegyzőségnél. A folyamodó a kérvényt a járási vitézi hadnagynak nyújtsa be és teljes felszerelése után fősolgabírói és alispáni láttaozással a megyei székkapitánysághoz juttassa el.

— **Össztánc.** A Katolikus Legényegylet vasárnap helyett holnap, pénteken, este 8 órakor tart össztáncot a Katolikus Házban.

— **Katonai tisztelgés a hősök emlékoszlopai előtt.** A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy az 1848—49-iki szabadságharcban és a világháborúban elesett hősök sírjai és a hősök emlékoszlopai előtt a katonaságnak tisztelnie kell. Azokon a helyeken, ahol honvéd állomásparancsnokságok vannak, időnként meg kell látogatni a sírokat és emlékoszlopokat, átvonulás alkalmával tisztelből, altisztelből és legénységéből álló osztagok keresik fel a sírokat és a hősök emlékoszlopait, menetelés közben pedig a csapat arcafordulással és lábhoz tett fegyverrel tiszteleg a sírok és oszlopok előtt, távozáskor tiszteletadás vezénylendő és díszjel fuvandó.

— **Vesztett kutya garázdálkodása.** Balatonarácson egy vesztett kutya három egyént megmárt. Mindhármukat a Pasteur-intézetbe szállították Budapestre.

— **„A képviselő úr” szereplői** ma még az Iparos Kör helyiségében kértnek megjelenni.

— **Máafélmillió adósalás** címen az egerszegi napilap még a nyár folyamán arról adott hírt, hogy Mándi Jenő dr. gyógyszerész engedély nélkül tiltott gyógynövénykereskedést üzött. A bíróság a vád alaptalanságát mondta ki, s így a közölt cikk valótlanosnak bizonyult.

— **Új bankház Zalaegerszegen.** Wirschafter Ernő, a közéleti minisztérium zalaegerszegi kirendeltségének osztályvezetője a Kossuth Lajos-utca 24 szám alatt (a Sikola-féle házban) bank és pénzváltóüzletet nyitott. Wirschafter Ernő neve nem ismeretlen a zalaegerszegiek előtt. Diákkorától kezdve itt él közöttünk és városunk közönségének volt alkalma megismerni az új bankár agilitását, aki a békeévekben budapesti bankhivatalnok volt, s csak a háború után állott állami szolgálatba, mig most ismét visszatér a bankhoz. Amint értesülünk, az új bankár, akinek neve már maga garancia arra, hogy közgazdasági tevékenységét közmegegedésre fogja intézni, működését mar meg is kezdte.

— **Hány analfabéta van Zala megyében?** (I.) Megirtuk már, hogy az analfabétizmus leküzdésére a Zalavármegyei Iskolánkülsi Népművelési Bizottság széleskörű intézkedéseket tett. Hogy mennyire szükség van az erélyes és gyors beavatkozásra, azt az alábbi kimutatás mindennél beszédesebben megmutatja. Az analfabéták számáról beérkezett hivatalos kimutatások nagyon szomorú képet mutatnak. Van olyan község is, ahol az írni-olvasni nem tudók száma meghaladja a százat. A kimutatást a beérkezés sorrendjében folytatódólagosan közöljük. Az analfabéták száma az egyes községekben a következő: Zalabesenyő 8, Csátár 10, Botfa 17, Csácsbózsok 8, Hegymagas 22, Nemeslördemic 26, Szighiget 16, Nemesbükk 13, Zalaköveskut 11, Vonyarcvashegy 17, Gyenesdiás 17, Nemes-sándorháza 20, Nemesszentandrás 20, Nemes-hetés 29, Bucsuszentlászló 3, Tótszentmárton 51, Petrivente 19, Semjénháza 34, Kerkatófalva 15, Kerkateskánd 15, Pola 10, Bescshely 44, Molnári 12, Tótszerdahely 36, Felsőszemenye 13, Alsószemenye 15, Csörnyeföld 7, Csernec 2, Murardka 124, Szentmargitfalva 77, Bucsúta 9, Zalaudvarnok 41, Kísszentgrót 45, Zalaszentgrót 35, Zalaszentlászló 9, Gyülevész 5, Kustány 3, Sénye 1, Dők 1, Pakod 18, Zala-bér 18, Batvk 7, Zalavég 1, Zalakoppány 19, Kallód 3, Bezeréd 11, Kehida 2, Almasháza 2, Zalanémetfalva 3, Baratsziget 1, Tekenye 15, Túrje 14, Csáford 19, Zalacsany 14, Bókaháza 11, Tilaj 15. (Összesen 947.)

— **Alsóduánantull Méhtenyésztő és Értékesítő Szövetkezet** címmel, Kaposvár székhelyű, Zala, Somogy, Baranya és Tolna megyék méhészei szövetkezetet létesítenek, amelynek célja, hogy a méhészeti teiepek értékesítését a négy megyében megszervezze, a már ez irányban működő szerveket egyesítse, azoknak közép-pontul szolgáljon, tagjainak üzletét előnyösen bonyolítsa le. Célja lenne továbbá a szövetkezetnek, hogy a szövetkezet tagjait ocsó, jó minőségű méhészeti cikkekkel ellássa és amennyiben ezt majd az anyagi viszonyok megengedik, ilyen cikkek tömeges előállítására szövetkezeti alapon gyárat létesítsen. Az alakuló közgyűlés szombaton, 17-én, délelőtt 10 órakor lesz Kaposvárot a vármegyei ház kistermében.

— A Sümegi Népbank viharos közgyűlése. A nagy port felvert Sümegi Népbank-ügy fejleményeiről lapunk annak idején minden egyes alkalomkor beszámolt. A legutóbbi közgyűlés-kör úgy látszott, hogy nyugvópontra jutott az ügy. A vasárnap megtartott rendkívüli közgyűlés azonban ismét felkavarta a hullámokat. A közgyűlést alaptőkeemelés megokolással hívták össze, valójában azonban a két szembenálló párt utolsó erőpróbája akart lenni. A tovább mint harmadfél óráig tartó, örökös szócsatákkal feltett közgyűlés végre is meghozta a határozatot: az alaptőkét 1.800.000 koronáról 3 millió koronára emelte fel; Biró József dr., Fischer Mór, Kell Jenő igazgatósági tagokat, valamint Beretzky Gerő felügyelőbizottsági tagot állásából elmozdította, helyettük Sümegi Tivadar, Farkas János, Németh Sándor és Herczig Bálint részvényeseket nevezte ki. A viharos közgyűlésnek valószínűleg a törvényszéken lesz folytatása.

— Vérhasmegbetegedések történtek Nagykapornakon és Zalaapátiban, A hatóság szigorú rendelkezésekkel igyekszik a járvány tovaterjedését megakadályozni.

— Berlinben a magyar korona 37 millió, a dollár 730, az angol font 2800 milliárd márka.

— A forgalmiadó-fizetés kötelezettségét, hír szerint, a kenyérmagvakra is ki akarják terjeszteni. A terv megvalósítása ellen a gabonakereskedők erős akcióra készülnek.

A közönség figyelmébe. Amióta a dollárláz elfogta az embereket, sűrűn előfordul, hogy úgynökök, akik közreműködésükért természetesen busás pénzeket vágnak zsebre, a legfényesebb és leghihetlenebb ígéretekkel kivándorlásra igyekeznek csábítani olyanokat, akik elég tapasztalatlanok ahhoz, hogy az ígéreteknek hitelt is adjanak. Azt akarják például elhitetni áldozataikkal, hogy ingyen hajójegyet szeznek és kivándorlás esetén tíz aranykorona munkabért biztosítanak a számukra. Aki tud józanul gondolkodni, lehetetlen, hogy hitelt adjon az ilyen ígéreteknek. Ezek az úgynökök, akik újabban Kanadába és Japánba toboroznak kivándorlókat, megfizetett bérecek, akiknek csak az a céljuk, hogy pénzt csaljanak ki egyes hiszékeny emberektől. Akinek ilyen úgynökkel dolga akad, ne sajnálja a fáradságot, hanem adja át a rendőrségnek, vagy a csendőrségnek.

— Ha utazik, legcélszerűbben a menetjegyirodában válthatja meg menetjegyét — akár két nappal előre is.

— Apró hírek. A bajor puccsisták vezérét, Hitler, elfogták. — Felmentették Stromfeld Aurélt, a vörös hadsereg volt vezérkari főnökét az ellene emelt vád alól. — A német kormány Seeckt tábornokra bízta a nyomdász-sztrájk letörését. — Frigyes Vilmos volt német trónörökös a sziléziai Oelsba érkezett. — Megdrágult az ecet és a denaturált szesz. — Ezerkoronás belépőjeggyel lehet csak belépni a budapesti New-York kávéházba. Ez a jegyrendszer védekezés akar lenni azok ellen, akik fogyasztás nélkül órák hosszat is elüldögéltek a kávéházban. — A városok szegényadót vetnek ki az inségesek javára. — A bankjegyszaporulat november első felében 9:3 milliárd korona. — A főváros meg akarja akadályozni az állami kislakásépítő akciót. — Berlinből elvándorolnak az oroszok. — Általános sztrájk tenyegeti a német birodalmat. — A hűskivétel megindult. — Makó városa díszpolgárává választotta meg nagyatyáit Szabó Istvánt. — Az osztrák csendőrség elfogta a budaörsi rablógyilkosokat.

— Ételhulladék-árverés. A zalaegerszegi kir. törvényszék fogházában összegyűlemlétt moslékot és ételhulladékot folyó hó 16-án délelőtt 9 órakor a törvényszéken elárverezik.

Rendőri hír. Egy zsebkendőt találtak. Tulajdonosa átveheti a rendőrkapitányságon.

Szerkesztői üzenetek.

P. A. gyógyszerész, Csabrendek. A mólör és cséplő-laputalajdonos címe: Sipos József, Zalabesenyő, U. p. Zalaegerszeg. A bérletiársul ajánló címét csak úgy tudjuk közölni, ha a lapszámra, melyben megjelent a hirdetés, hivatkozás történni.

HÍREK NEMÉNY SORBAN.

Lista-rendszer szerint titkos szavazással fog lefolyni a fővárosi választás.

A vidéki pénzügyintézetek november 17-én kongresszust tartanak, amelyen tiltakoznak a körzeti hitelszövetkezetek ellen.

Kegyelmes címmel mennek nyugdíjba ötévi működés után az állami titkárok és más magasrangú tisztviselők.

A jugoszláv perrendtartás a magyar törvény alapján készül. A házassági törvény megalkotásánál olyan határozatokat hoztak, amelyek elfogadása szükségessé teszi, hogy a polgári házasságot is bevezessék.

A belga kormány határidőhöz kötött jegyzékben felszólította Németországot, hogy Graf belga hadnagy meggyilkolásáért adjon elégtételt, mert ha a határidő leteltéig a német kormány nem teljesíti követeléseiket, akkor megtörli szankciók következnek.

Pista bácsi a Bárány-sarkon . . .

No, kutyateremtelle, eccer mozdútam el innen a Bárány-sarkokról, akkor is megjártam. Úvvót a dolog, hogy a szomszéd, aki itt mellettem állja az acfaltot a sarkon, elhitt egy kis murcizásra. Itt murcizunk is gyönyörűségeken, de meg is álltuk az árát, de gyönyörűségeken. Mer' mér' azért hogy megtevesztettük visszafelé gyűvet az utat, oszt elkerültünk a Sip-utcába! No, uram teremtom, olyat se többet, mőte élek. Bennragattunk egy a sárba, hogy másnap reggel huzott ki bennünket két lendőr. Mer' mér' nem azért hogy borosak vótunk, de én amondó vagyok, hogy szégyécheti a város azt a nagy sarat. No, de legközelebb meg is invitálok a tisztótt városi tanácsot a Sip-utcába, de bele is ragadnak abba a ménkü nagy sárba, de nyakig . . . Aszondom!

NYILT-TÉR.*

A „Zalamegyei Ujság” rejtett helyzetéből előjőnni vonakodó gyáva cikkírójának, mint utolsó üzenetet, kijelentem, hogy vele a perfid hazudások terén konkurálni nem akarván, saját kérelmemre történt Győrbe való áthelyezésemet helyre nem igazíthatom.

Ellenben a tudatos és rosszhiszemű hazug rágalmozásáért, mivel lovagias eljárás bujkálókka szemben nem alkalmazható, a kir. bírósághoz fordulok.

Dr. Horváth, m. kir. rendőrkapitány.

* E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

WIRTSCHAFTER ERNŐ Bank és Pénz- váltó Üzlete

Zalaegerszeg Kossuth-utca 24. Telefon 116.

Tőzsdéi megbízások! Értékpapírok adásvétele. Kölcsönök értékpapírra és egyéb értékekre.

Közpénz elhelyezés!

Villamos égő, vasaló, fűtőtest

és minden más villamos cikkek állandó raktára. Csillároknak nagy választék. Szabványos és házi TELEFONOKAT, CESENGŐKET, KÖZPONTI KAPCSOLOKAT raktárról szállítunk. DINAMÓK, MOTOROK gyári jóállással leggyutányosabban beszerezhetők

Zalai Műszaki Vállalatnál

ZALAEGERSZEG, EÖTVÖS UTCA I. SZÁM.

TELEFON 133

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Budapest, 1923 november 15.

Napoleon	69000	Cseh korona	573
Font	87800	Dinár	228
Dollár	20000	Svájci frank	3450
Francia frank	1120	Osztrák kor.	27 87
Lengy. márka	—	Osztrák bélyegzett	—
Márka	0 0000002	Leva	163
Lira	880	Holland forint	7445
Leu	108		

Zürichben:

magyar kor.	0 0307 5	márka	nem jegyezték
osztrák kor.	0 0080 25	szokol	16 56
osztrák bély.	—	dinár	6 55

Terményjelentés.

Búza	93 000	Tengeri morzsolt	64000
Búza(tiszavid.)	93 500	Korpa	37000
Rozs	62000	Repce	165 000
Sörárpa	72500	Köles	77500
Takarmányárpa	64000	Répa	—
Zab	69000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Laputalajdonos: „ZALAVÁRMEGYE” lapkiadó-társaság
Szerkesztésért és kiadásért felel: KAKAS ÁGOSTON

Hirdetési díjak:

I hasábos miliméteres 60 K, szöveg között 120 K, nyílttérben 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre fizetendők; vidéki hirdetés megbízások csak akkor vétetnek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz is beküldetett.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI.

Az Edison-mozgó műsora:

Csütörtökön, 15-én: Kakukkisasszony.

Jó állapotban lévő

tárogató

eladó. Cim a kiadóhivatalban.

KAKAS ÁGOSTON

könyvnyomdája, könyv-, papír és írószerekkereskedése

ZALAEGERSZEGEN

AZ „ARANY BÁRÁNY” ÉPÜLETÉBEN.
A „ZALAVÁRMEGYE” KIADÓHIVATALA

Nyomdai munkák:

meghívók, falragaszok, üzleti és családi értesítések, névjegyek stb. írásos, csinos kivitelben. Irodami és zeneműajándékok, művészi képeslapok, képek, levélpapírok, (díszdobozok és mappák), író-daszerek, írópapírok legjobb minőségben, legolcsóbb napi árban.

Telefon 131

Legújabb, dús tartalmú őszi és téli divatlapok kaphatók Kakas Ágoston papírkereskedésében.

*Hamerli kesztyűk
Serakata*

PÁL és INDRA

ZALAEGRSZEG

1924-re már kaphatók
előjegyzési és zseb-

NAPTÁRAK

KAKAS ÁGOSTON

kereskedésében Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a

„KULTURA“

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéseket elfogad naponta

KAKAS ÁGOSTON

könyvnyomdája, könyv-, papir- és
írószerkereskedése Zalaegerszegen.

Divatszövet ujdonságok

Pontos kiszolgálás!
Szolid árak!

16-24

Tóth Gyula

angol uri szabónál
Zalaegerszegen.
Kossuth Lajos-u. 4.

Vendéglő bérbeadás.

A kaszaházi Hegyi-féle vendéglő 1924
január hó 1-től bérbeadó. Feltételek a
tulajdonosnál Kaszaházán megtudhatók.

RISZT SÁNDOR

kádármenter Zalaegerszeg, Vörösmarty-utca 29. szám.
34-0 Állandóan raktáron tart:

új boroshor-
dókat 50-től
1000 literig
legfinomabb
hasított
tölgyfából.

Jó minőségű
használt s ki-
javított hor-
dók 100 liter-
től 400 literig
kaphatók.

Eladó egy jókarban levő Magyar Gazdasági

gőzcséplőgarnitúra,

1000^m dobszélességben, 190
métermázsza búzáért. ROSTA
ISTVÁN PUSZAMAGYARÓD.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelőleg készítenek 55-0

Szalay és Dankovits

épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGRSZEG Famegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Zalavármegye legrégebb és legnagyobb üzlete

A SCHÜTZ ÁRUHÁZ

Nagy választék uri és női divat-
szövetekben és flanelokban!

20-0

Sovány és
hízalt

baromfit és vadat

a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol

STUHLMÜLLER LAJOS

gyümölcs, termény, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaszentiván. — Telefon 6. szám.

Egy jókarban levő használt tízedes mérleg megvételre kerestetik.

75-0

NÉMETH MARISKA

ÉS TÁRSA

divatruháza

Zalaegerszeg. Telefon 114.sz.

**FÉRFI- ÉS NŐI
FEHÉRNEMŰEK
LEGNAGYOBB RAKTÁRA**

23-0

HAMERLI-KESZTYŰK

ZALAVÁRMEGYE

NEGYENEDIK ÉTELENT MÉRŐKÖRÖS.
Működés 1 hónapra 2000 kor., negyedévre 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.

Szerkesztő: NURE OTYLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Telefon 121. szám

„Házak egy istenben, hiszek egy bazában
Házak egy isteni örök igazságban,
Házak Magyarország feltámadásában

Metenként.

A posta épület ide s tova, pár nap múlva fedél alá kerül. Csak most kezdetek hozzá az őszi hónapokban, de gyorsan ment a munka, még éjjel is dolgoztak villanyvilágítás mellett. Valóságos „posta munka.” Sürgős.

Dicséretes erény a gyors munka, ha a sürgőség kívánja. Már pedig manapság minden építkezés sürgős.

Ez a posta építkezés sürgős azért is, mert a régi posta épület szűk.

Ez igaz. De akik nem ma születtek, tudják, hogy ez előtt husz esztendővel, amikor építették, akkor is szűk volt már. S azóta husz esztendőn át mind szűk volt.

Akkor is megjegyeztük ezt már sokan, hogy milyen nagy kár egy-két évre építeni ilyen kőházat, amelyet két-háromszáz évre lehetne és kellene építeni. Mert halad a világ, nő a forgalom, szaporodnak az emberek. Ha akkor egy kissé tagasabb épületet csinálnak, igen kevés többlet-költséggel száz évekre terjedne a kényelem. Így meg kucorgott benne a közönség s a tisztviselőség — husz évig. Azért kell most kiadni a második költséget. Így jár az, aki nem lát tovább az orránál.

Vajjon takarékoskodás-e ez? Az. Fonák gazdálkodás.

Nó, de helyreüthették a hibát, kiköszörülték a csorbái. Még pedig gyorsan. Már husz év múlva. Most már megvan a tágas, szép nagy, fényes palota. Sokba kerülhetett. De boldog a posta tisztviselőség, boldog a levelező közönség, boldog a város, mert egy szép palotával gazdagodott és fényesedett. Sőt boldog lesz még négy család is, akik benne fognak lakni. Igaz, hogy nem negyven, hanem csak 4 család.

Nem tudom, mennyibe kerül? Kié a pénz? Ki építeti? De azt tudom, hogy hibát követett el, Nagyobbat, mint aki ez előtt husz évvel hamarkodta el a dolgot.

Ha már husz éven át tudott kucorgani ott a forgolódo világ, két-három évig kucoroghatott volna úgy, s avval a tömeg pénzzel lehetett volna, sőt kellett volna, negyven egyszerű család számára negyven egyszerű lakást építeni. Az az ugynevezett befektetett pénz néhány év múlva megtérült volna a házbérekből. A postavilág pedig tovább vánszorgott volna meg néhány évig. És, esküszöm, semmi baja sem történt volna. Pár év múlva csak jön valami fordulat s akkor a posta is megkaphatná a ragyogó palotát, amikor ragyogóbb országa lenne nemzeti és közéleti világunknak. Mert bizony ragyogó külszint mutatni akkor, mikor belül sajtó fájdalom van: merő komédia.

Magyarországon ma a legégetőbb fájdalmak között is legnagyobb fájdalom a lakásnéküliség. Azért is van erre külön jóléti miniszterium nagy költséggel. Azért vannak mindenütt a lakáshivatalok szintén nagy költséggel, de világgért sem megfelelő haszonnal.

A lakást keresők és a lakástkiadó háztulajdonosok sok példával bizonyíthatják, hogy a lakáshivatalok nincsenek megfelelő hasznára nyomoruságos állapotunknak.

Csudálatos tehát, hogy közállapotainknak a vezetői nem igyekeznek megszabadulni ezektől a lakáshivataloktól. Nem. Sőt fejlesztik, terjedelmesebbé és bonyodalmasabbá teszik. A felelősséget a fórumot átteszik a másik vármegyébe. Ha a zalaegerszegi bujdosó család három hónapi várakozás után sem kap alkalmas lakást, akkor tűzön-vizen, arkon-bukron átszáll a Balatonon és Somogy vármegyének Kaposvár nevű városában keres orvoslást. Tavaly még a helybeli

főispáni hivatal orvosolt. De a kaposváriak valószínűleg jobban ismerik a zalaegerszegi viszonyokat s azok elintézhetik az ügyet a második három hónap múltán. Ha pedig most valami bírói beavatkozásra is van szükség, akkor folyamodik a boldog bujdosó a járásbíróhoz, itt is ehárgyalják az ügyet a harmadik hónapban. Most azonban valami formahiba vagy félreértés miatt megszüntették. A „szünetelés” szónak pedig az az ereje van, hogy azt csak két hónap múlva szabad folytatni. A lakás keresők s lakáskiadók addig várni kell. Emezt nem kamatoztathatja a házat, amaz megemberedhetik addig valahol a családjával együtt. Ha mégis beköltözik valahová, jó, de a lakáshivatal az ő saját paragrafusa alapján megtagadhatja, hogyan merészkedett a végzés előtt engedelem nélkül beköltözni.

Ez az intézmény így nem felelhet meg az ő céljának.

Csudálatos tehát, mondom, hogy közéletünknek a vezetői nem igyekeznek megszabadulni ezektől a lakáshivataloktól. Csudálatos, hogy nem igyekeznek országosan nagy hévvel egyszerű lakásokat építeni és építtetni, ahelyett, hogy nagy sürgősen villanyvilágítás mellett fényes postapalotákat építenek.

Egyes gazdag emberek, bankok, vállalatok, Közlelek, Hangya, Futura etcetera, s kormányok, mégha a posták kormánya is, tehát kereskedelmi minisztérium. — erkölcsi, kötelességet érezve, avagy a közkormánytól rábeszélve, jól tennék, ha ilyen egyszerű s jövedelmező lakásokat építenének a fényes postapaloták helyett. Sok könnyecseppet hamarabb letörülne a szemekből, ha hamarabb feleslegessé tennék azt a sok nagy pénzen fentartott lakáshivatal.

Igy pedig bizony fonák gazdálkodás ez.

A fonákságon kívül pedig az a még nélkülözhető postapalota olyan fényes, s úgy ragyog, mint a hajléktalanoknak s mint ennek a gémberedett nemzetnek könnyecseppje.

Borbély György.

Óriási robbanás egy nagy francia arzenálban.

Párizs, nov. 18. A Génua város melletti nagy francia határarzenál eddig még fel nem derített okból felrobbant. Az arzenálban leraktározott hadianyagból, amelynek leltárát azonban nem hozták nyilvánosságra, semmit sem lehetett megmenteni. Eddigi megállapítások szerint a hatalmas robbanás emberáldozatai 11 halott és 200-nál több sebesült. A robbanás utáni állapotok szerint az arzenál épületterületén még mindig vannak kisebb-nagyobb explóziók, amelyek a mentési munkálatokat nagymértékben hátráltatják.

Öt állam valutája közeledik csak a békei érték felé.

London, nov. 18. Az amerikai állami pénzügyintézet táblázatot szerkesztett és adott közre a világ pénznemeinek értékállásáról. Észrevesztendő a dollárral szemben csak négy állam értékmérője közeledik, illetve éri el a békei vásárlóértéket. Ezek Európában: Anglia, Hollandia és Olaszország pénznemei, továbbá India pénze. A többi összes pénznemek mindinkább elmaradnak a dollár növekedése mögött.

A szovjetkormány megszüntette a szesztilalmat.

London, nov. 17. Moszkvai jelentés szerint a szovjetkormány megszüntette a szesztilalmat.

Vilmos császár Németországba való visszatéréséről.

Berlin, nov. 17. Vilmos császár úgy nyilatkozott, hogy nem foglalkozik azzal a gondolattal, hogy visszatérjen Németországba, abba az országba, amely oly rosszul bánt el vele.

Készenlétben a berlini rendőrség.

Berlin, nov. 17. A rendőrséget készenlétbe helyezték, mivel attól lehet tartani, hogy az élelmiszereknek ma ismét bekövetkezett nagyfokú drágulása miatt zavargások fogják lejutni fejüket.

A német trónörökös lemondott a trónöröklés jogairól.

Párizs, nov. 17. A nagykövetség érkeztetésére Hösdi német ügyvivő bejelentette, hogy a német trónörökös trónöröklési jogairól lemondott és kötelezte magát, hogy németországi tartózkodása alatt minden politikai cselekménytől tartózkodni fog.

Franciaország a német császár és a trónörökös internálását követeli.

Bécs, nov. 17. Párizsi jelentések szerint a nagykövetség tanácsának tegnapi ülésén Franciaország képviselője kormánya nevében a leghatározottabban követelte, hogy Vilmos német császárt és Frigyes Vilmos német trónörökösét egy szigetre internálják, ahol ellenőrizhetők és szükség esetén bíróság elé állíthatók lennének.

A népszövetségi delegátusok keveslik a ház- és földadót.

Budapest, nov. 17. A népszövetségi megbízottak, budapesti tárgyalásaik alkalmával különösen érdeklődtek adózási rendszerünkről és meglepően kevésnek találták a ház- és földadót.

Anglia nem követeli a trónörökös kiadatását.

Párizs, nov. 17. A volt német trónörökös visszatérésének kérdése a nagykövetség érkeztetésén komoly nézeteltérésre adott alkalmat. Anglia ugyanis nem hajlandó a trónörökös kiszolgáltatását követelni.

Színházi cenzura a Felvidéken.

Kassa, nov. 18. A prágai kormány meg nem indokolt okokból újlag elrendelte a permanens színházi cenzurát az egész Felvidéken, amely alá tartozik a műkedvelői előadások keretében bemutatandó játékok, sőt nyilvános szavalás és egyéb nyilvános előadás is. A rendelet értelmében minden előadásra szánt darabot kötelesek a színházak, rendező bizottságok az illetékes rendőrigazgatóságnak bemutatni és csak a cenzor engedélye alapján adhatják elő. Természetes, hogy ez az újabb szabadságkorlátozás nagy elkeseredést kellett Szlovénországban.

HÍREK A NAGYVILÁGBÓL.

....

Politikai amnesztia készül karácsonyra, politikai körökből kiszivárgott hírek szerint.

Hesseni légy pusztítja Szabolcs megyében a vetéseket. A károsodás már eddig is 70-80 százalékra rug.

Új pártot alakít Zichy János gróf. A mozgalom megindítója Mikes szombathelyi püspök. Az új párban, mely a kormányt kívülről támogatná, legitimista politikusok is részt vennének.

Az amerikai magyarok százezer dollárt akarnak december tizedikéig összegyűjteni az éhező magyar gyermekek részére. Az első adakozó maga a gyűjtés kezdeményezője Széchenyi Lászlóné Vanderbilt Gladys volt, aki tízezer dollárral indította meg a gyűjtést.

Házat építenek Törökszentmiklóson Simon Ferenc nyugdíjba vonuló igazgató tanítónak, hogy 48 évi tanítói működése után öreg napjait nyugodtan élhesse le.

HIREK.

— **Megérkezett az új rendorkapitány.** Megirtuk, hogy Horváth József dr. rendorkapitányt Győrbe helyezték át. Utóda Rom Andor nagykanizsai rendorkapitány, aki már meg is érkezett és átvette hivatala vezetését.

— **Kitüntetett zalaegerszegi csendőrök.** Megirtuk annak idején, hogy a megyében garázdálkodó álcsendőr-cigányokat Sátoraljaújhelyen fogta el egy zalaegerszegi csendőr. Ez a csendőr Rédlí János tiszthelyettes volt, aki a cigányok elfogásáért és több bűneset kinyomozásáért dicséret okiratot kapott. Ugyancsak kitüntették dicséret okirattal Varga István csendőrtiszthelyettest is.

— **Állampénztári tisztviselők.** Berzsenyi Lajos, Cziko László, Dénes Ferenc, Fürst Zsigmond, Hartl Béla, Nagy Zoltán, Paraciz Dezső állampénztári hivatalnokok állampénztári tisztviselők vizsgát tettek.

— **Két halott.** Giesswein Sándor pápai prelátnak nemzetgyűlési képviselő és Papp-Váry Elemérné, szül. Sziklay Szeréna, a „Magyar Hiszekegy” költője, Budapesten elhunytak.

— **Marton Boldizsárnak** holnap, vasárnap, délután 5 órai kezdettel a főgimnázium tornatermében tartandó előadására ismételt felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **A megyei atlétikai verseny elzámolása.** Az alispán, a megyei atlétikai verseny alkalmával felmerült bevételekről és kiadásokról, a vármegyei testnevelési felügyelő összeállította elszámolást felülvizsgálta és azt helyesnek találta. Az elszámolás szerint a kiadás volt 135.565, a bevétel pedig 135.507 korona, a fedezetlen túlkiadás tehát 2058 korona. A túlkiadást az alispán, megfelelő alap hiányában, nem fedezheti.

— **A keszthelyi főbírói állásra,** valamint a választás folytán esetleg megüresedendő egyéb állásokra Zala megye alispánja kiírta a pályázatot. A pályázat határideje december hatodika.

— **Az iparosok karácsonyi kiállítására** az ipari műhelyekben nagyban folyik a munka. Minden remény megvan arra, hogy a kiállítás a legjobban sikerüljön. E helyen is felhívja az Ipartestület mindazokat, akik a kiállításra jelentkeztek, hogy 18-án, vasárnap, délután két órakor sziveskedjenek a Kör helyiségében megjelenni a helyárok, térdijak és egyéb, a kiállítással kapcsolatos, teendők megbeszélése céljából.

— **Lemondott községi pénztáros.** Vinkler Ferenc tapolcai községi pénztáros állásáról lemondott. Helyettes pénztárosul Bárka Jánost választották meg.

— **A Hölgykongregáció** ma, szombaton és holnap, vasárnap, a Katolikus Házban műkedvelő előadást rendez. Színre kerül az „Árpád-házi Szent Erzsébet” című 5 felvonásos színmű. Az előadás iránt ritkán tapasztalható érdeklődés nyilvánul meg.

— **Vitézi telekbeiktatás.** Vasárnap iktatták be Karmacson a Festelich Tassiló herceg ajánlékozta vitézi telkébe Nagy Sándor és Németh József karmacsi vitézeket. A beiktatáson résztvett a kormányzó képviselőtében vitéz Szentkirály Gyula alezredez, a megyei vitézi szék kapitánya, Bódy Zoltán alispán, Festelich herceg képviselőtében Lénárd János dr. urodalmi főtitkár és számos előkelőség.

— **Színészek Tapolcán.** Kmetty Lajos szingizgató társulata december elején Tapolcára érkezik és megkezd a téli szezont. A közönség érdeklődését bizonyítja, hogy a bérleteket gyűjtő titkárnál két nap alatt 70 bérletet jegyeztek.

— **Hány analfabéta van Zala megyében?** (II.) Második kimutatásunk 541 analfabétát tüntet fel 46 községben. E kimutatásban szereplő községek közül 5 községben nincs analfabéta. Feltűnő, hogy mind az öt község a Balaton mentén fekszik. Mai kimutatásunk egyébként a következő: Zalasabar 26, Szepetnek 45, Bajcsa 27, Szepetnek-belmajor 10, Nemesapáti 39, Vöczkönd 4, Monoszló 3, Köveskál 11, Szentbékálka 3, Balatonhenye 23, Homokkomárom 17, Mindszentkálka 8, Kékkút 7, Balatonszöllős 2, Nemespécsegy 1, Alsóörs nincs, Felsőörs nincs, Lovas nincs, Tihany 4, Aszófő nincs, Örvényes nincs, Monostorapáti 3, Hegyesd 10, Zalavár 7, Pötréte 11, Felsőrajk 7, Kerkaiklód 7, Bördöcze 6, Hernyék 5, Csömödér 5, Zalasárszeg 1, Csapi 1, Orosztony 76, Kerecseny 53, Obornak 2, Eszteregnye 21, Ságod 4, Kispáli 1, Nagykutas 16, Kaszaháza 6, Barlahida 5, Karácsonyfa 6, Mikafa 6, Szilvágy 23, Nova 6, Sármeleki körjegyzőség területén 25. (Összesen: 541.)

— **Az elmúlt hét anyakönyve.** Születések: Egyed Pál földműves és neje András Anna, leánya Margit Magdolna; Bali Imre napszámos és neje Gelich Etel, leánya Katalin; Németh István lakatos és neje Zsifkovics Agnes, leánya Katalin; Szántó Géza pályamester és neje Fábrián Mária, leánya Terézia; Neubauer János MÁV. raktármunkás és neje Nagy Mária, fia Géza — **Halálozás:** Stigliczky Kunigunda 59 éves napszámos, tüdőbetegségben. — **Házasságkötések:** Hencs Ferenc mozdonyvezető és László Mária, Tölle Kálmán asztalos és Farkas Erzsébet, Szekeres Pál kir. törvényszéki altiszt és Rákos Alojzia.

A „Képviselő úr” jön Katalinkor.

A zöld, vasrácsos kerítés mögött áll az ismert ház. Balra egy kis ajtón lép a kertbe. A nagy író két fa közé kifeszített hálóban fekszik. Kezében újság, hosszúszerű pipájából füstöt ereget. Arca halvány, sárgás, beteges színű; a homlokon barázdák; haja barna; felfelé álló, kissé őszes. Barna, gondolkodó szeme fellekint. Szelíd, elmélázó, s mégis átható tekintet. Feláll, üdvözlő szívesen szól. Vörös bort hoz, lehelyezi a magányosan álló írói lak előtt az asztalra; kínál, kocintgat s beszélni kezd a magyar nyelv, kifejező erejéről, szépségéről, tisztaságáról és zamatosságáról. Jobb oldalon a falról Dantenak domborművé arca tekint le Gárdonyira, a magányos bölcsre, kinek külső élete ép oly magányos, a belső élete ép oly magasságot és mélységet kereső vala, mint amazé, s miként az: ő is hajlott a világnak és az embereknek lelki szemléletére, a jóság szerető gyöngédségére, a nyelv tiszta, művészi kezeletére s Dantehoz hasonlóan inkább élt a képzelet alkotta, mint a valóságos világban.

Az ifju híven megőrizte a látogatás emlékét, mint egy zárandok, ki tiszta és nemes vágytól vonva egykor szent földön járt, s onnan egy nagy ember nagy szellemének érintését hozta magával drága emlékül egy egész életre.

16 év múlt el azóta...

Az elmúlt 16 év nem halványította el emlékezetemben a látott arcot, nem mosta el Gárdonyi emberi egyéniségének hatását. S visszaérezve magamat serdülő koromba, mintha

— **A „téli tikászok”.** Jön a tél és a Karácsony. Akik nem vetnek, ilyenkor szoknak aratni. Egy libamájás rabló csütörtök este 10 órakor a zárt ajtón is betörve Borbély György tanár udvarán keresgélt valamit, de nem talált kövér falatokra. A kerten átmászva a harmadik szomszédba ment és ott Weisz Tivadartól két kövér libát lopott, megölte s zsákba dugta késével együtt. Visszamenet Borbély tanár észrevette s üldözte egy darabig kiabálva: logják meg! rendőr! tolvaj! de halálos csend volt a Wlassits-utcában és a Kisfaludy-utcában is. Az üldözött tolvaj félelmében mégis bedobta terhét dr. Korbai kapuján s aztán eltűnt a sötétben. Zárjátok el jól a ketteceiteket.

— **Az Aranykönyvbe** folytatólagosan beirták nevüket a következők: Tuczy János tanár ötezer koronával, Medgyesi Lajos igazgató és Kisfaludi Kumper Márton jegyző Magyarszombathely 1000—1000 koronával. Eddig 454 név alatt gyűjtött az Aranykönyv 888 ezer koronát.

— **Győron gyűlnek a rezek.** Széchenyi József Zalaszentiván 40 nickel és 14 rézpenz, özv. Czukeller Lajosné másodizben 10 pénz, Vörös Gyula 1/4 kiló pénz, Singer István 16 drb. pénz, Fülöp József 22 pénz.

— **Három hónapig fizetés nélkül.** A mileji tanítótól, mint nem állami tanerőtől, az államszegélyt megvonták. A községre hárulna most tehát a feladat, hogy a javadalmi jegyzőkönyv értelmében fizesse a tanítót. Ez pedig, úgy látszik, nem történt meg, mert a mileji tanító már a harmadik hónapja nem kap sehonnét fizetést. Hihetetlennek tűnik fel ez a szomorú valóság, mely — sajnos — nem egyedülálló a maga nemében. Hát ilyen is megtörténhet Zalában? Hol a hatóság, mely kényszerítse az arra illetékeseket a tanító javadalmazásának folyósítására?! Ökök kell ide és buzogány!

— **Százmillió tűzkár egy hónap alatt.** Az elmúlt hónapban megyénk területén 12 tűzeset volt. A tűz okozta kár értéke 101,770,000 korona, melyből biztosítás révén aránylag csekély rész térül meg. A tűz keletkezésének oka: 2 esetben gyújtogatás, 6 esetben gondatlanság, 1 esetben gyermek játéka, 3 esetben pedig ismeretlen.

— **Ragadós száj- és körömfájás a megyében.** A novai, letenyei és nagykanizsai járásokban, csaknem egyidőben, ragadós száj- és körömfájás lépett fel. Az alispán az elsőfokú állategészségügyi hatóságoknak és a községi előljárási hatóságoknak rendeletet adott ki, melyben közli intézkedéseit a járvány továbbterjedésének megakadályozására.

— **Az új Ipartörvény és végrehajtási utasítása** kapható a Kakas-nyomdában.

Emlékezés Gárdonyi Gézára.

Írta: KUTAS KÁLMÁN.

Ezelőtt közel két évtizeddel egy 15 éves ifju tudakozódott az egri vár legszelebb házában: meglátogathatná-e a magyar nemzetnek remeteségben élő egyik legnagyobb és legnemzetibb íróját? Szerényen megjegyezte az író édes anyja előtt: ennek reményében jött gyalog Budapestről Egerbe hő vággyal és biztató gondolattal.

Az ifju hat hétig tartó gyalogutra indult el a fővárosból kezében vándorbottal, vállán hátizsákkal, hogy hazájának alföldi és erdélyi földjét megismerje, a vérázott földkeken kegyelettel, zárandokként vonuljon át. Derengő fogékonyság fejtett benne minden iránt, ami az ember és világismeret gazdagítja, ami a szépség és nagyszerűség vonását mutatja. Utjának első nyugvópontjául Eger várát választotta, hol a sáncok között Dobó teste nyugszik, a falak körül a dicsőség és hősiesség lebeg levegőjében Dobó szelleme lebeg és ahol ennek művészi kifejezője, Gárdonyi Géza él.

Gárdonyi szívesen fogadta a halvány, nyugodt, sovány arcú ifjut. Nyájas és jó volt hozzá s készséggel írt kegyeletet és egyszerűségében is fennkölt szavakat úgy az ő, mint hozzácsatlakozott utitársának könyvecskéjébe: „Angyal őrizze és Isten oltalmazza őket utjukban,” és „Nem az a fő, hogy sokat járj, hanem, hogy sokat láss, és né feledj el néha az égre is felpillantani.”

Két év múlva ugyanaz az ifju egy másik utitársal ismét megkereste a remete hajlékát.

ujra belépnek a kertbe, mintha a nagy író ott heverne a hálón a fák között. Körülötte felrajzanak azok az alakok, melyek alkotó lelkéből egykor életre keltek, s amelyektől őt külön elgondolni nem tudom. Hiszen még távolabbi alakjait is alkotójuk szívéhez köti a részvevő érdeklődés és a meleg együttérzés egy-egy szála; a legegikusabb alkotások is a legszubjektivebb kapcsolatban vannak az író benső énjével, egy sajátos, bölcselkedésre és lelki szemléletre hajló, lirizmussal telt hangulati világgal. Nem is az értelem eleven, széles prespektívát festő, avagy mélyre ható boncoló erejét érezzük első sorban művein, hanem a szívnak az emberszeretet és a gyöngédség geniuszatól való ihletettségét. Nem az intellektus volt Gárdonyi teremtő tevékenységének fő szerve, sem nem a képzelet, hanem a hangulat, amelyet teremtő tevékenységében az abszolút művészire való törekvés, a tudatos magyar fajiság és egy nemes, keresztényies humanizmus hatott át. Hangulata majd csendes áhítatot lehel, mint egy középkori klostrom, majd egy hősiesség kor küzdelmeinek tarka képeit emeli felszínre. Itt egy holdfényes este, amott egy harmatos reggelre árasztja úde báját. Néha egy fiatal szív vergődését kíséri hullámszerűen, máskor nyugtalan vergődésében tépelődő kérdéseket intéz a Végtelenséghez az emberi létnek és a lélek sorának mélyebb értelmé iránt. És e hangulat mindig bensőséges, egyéni vonásokban gazdag, költőiséggel teljes. (Folyt. köv.)

— Olvasóink figyelmébe. Kérjük mindazokat, akik a „Zalavármegye” részére előfizetési díjat fizettek N. Szabó Gyula úr kezeihez, saját érdekükben, szíveskedjenek azt velünk sürgősen közölni. A kiadóhivatal.

Allategészségügyi kimutatás. A törvényhatósági állatorvos kimutatása szerint a ragadós állatbetegségek állása november közepén a következő: Lépfene: Nemesvita, veszettség: Balatonarács, Csupak, Tihany, Aranyod, Zalaegerszeg. Ragadós száj- és körömfájás: Letenye, Béc, Szepetnek, Pördefölde, Zalatárnok. Sertésorbán: Pacsa, Pacsatúttós, Pötréte, Orosztony. Sertésvész: Alsóórs, Balatonlúrd, Oltárcz, Kisrécse, Szentpéterföldre, Hahót, Orosztony, Zalapáti, Badacsonytomaj, Kővágóórs, Kőveskál, Monoszló, Nemesgulács, Nemesördemic, Bak, Nemesapáti és Zalaszentiván.

— **Pályázat segédjegyzői és jegyzői irnoki állásra.** A becsehelyi körjegyzőséghez segédjegyzői, a kerkeszentmiklósi körjegyzőséghez az ujonnan szervezett és a barabásszegi körjegyzőségben a lemondás folytán megüresedett körjegyzői irnoki állásra pályázatot hirdetnek.

„**Debrecenbe kéne menni**” Katalinkor

— Aki a halottat élteti. Pécsről írják: Egy nyugalmazott főszolgabírói temettek el a múlt napokban Pécsen. A temetésen a megyei tisztikaron kívül megjelentek a községi bírák is. Az egyik falusi bíró, látva, hogy senki sem búcsúztatja az elhunytat, a sírhoz lépett és e szavakkal búcsúztatta el az elhunytat: „Nagyon derék ember volt a tekintetes főbíró úr, szeretlünk is mindannyian. Az Isten éltesse.” A szent hely akadályozta meg az egybegyűlteket abban, hogy a rokonszenv ezen önkéntelen megnyilatkozása derűtlenségre ne hangolja a gyászoló közönséget.

— **A forgalmiadó pénzbírságok felemelése.** A miniszterelnök egy legutóbb kiadott rendeletével a forgalmiadó bírságát az alábbiakban állapítja meg: ha az elvont értékpapír forgalmiadó összege nem állapítható meg, 20 millió koronáig, szabálytalanság esetén egy millió koronáig, öröklési részesedés öröklési adóval és cukorrépa forgalmiadóval szemben elkövetett szabálytalanság esetén 10 millió koronáig, állatforgalmiadóval szemben elkövetett szabálytalanságok esetére 1 millió koronáig, általános forgalmiadóval szemben elkövetett szabálytalanság esetén 1 millió koronáig, fenyőüzési forgalmiadóval szemben elkövetett szabálytalanságok esetére 500 ezer koronáig terjedhet a pénzbírság.

— **Nagykanizsai hírek.** Az államrendőrség eljárást indított a Nagykanizsai Háztulajdonosok Szövetsége ellen, mert legutóbbi közgyűlésüket nem jelentették be a rendőrségnek. — Három kózáktiszt lovasjátékot rendez vasárnap Nagykanizsán. — Az Irodalmi és Művészeti Kör vasárnap Madách-ünnepélyt rendez.

— **Hol a hiba?** Kis Ferenc nemesapáti-i előfizetőnk panaszkodik, hogy lapunkat késedelmesen kapja kézhez. Előfizetőnknek az a gyanúja, hogy a lapot előbb más olvassa el, s azért kapja kézhez késedelmesen. Hol a hiba?

— **Apró hírek.** Horvátországban újra dolgozik a zöld káder. — A tüdőgyulladás gyógyítására új módot talált fel Tomaskin orosz származású svájci orvos. — Angliába magyar lisztet szállítanak. — Apponyi Amerikából úba-indult Európába. — A Nobel-díj fizikai szakának nyertese Millikan dr. amerikai, a kémiai szaknak pedig Pregl gráci tanár. — A kormányzó a haza szolgálatában szerzett érdemek jutalmazására érdemkeresztet és érdemérmét alapított. — A cukor ismét drágul. — Megkezdődtek a magyar-oláh gazdasági tárgyalások. — a télen nem lesz vasúti forgalomkorlátozás.

— **Többmilliárdos adócsalást lepleztek** le Szombathelyen. A csalást textilkereskedők követelték el, akik „társasággá” tömörültek, sőt egy vasmezei bankot is belevonták a „munkájukba”.

— **Rendőri hír.** Egy csőernyő és egy kulcs találtatott. Átvehetők a rendőrségen.

— **Berlinben a magyar korona** 136 millió, a dollár 2520 milliárd, az angol font 11.000 milliárd márka.

Pista bácsi a Bárány-sarkon . . .

No, a kiskésit nekijje, ilyet se pipátam, mőte itt állok a Bárány-sarkon. Hát az történt, hogy amint itt nagyba' támasztom a falat, arra gyűn ám egy szemrevaló fehérnép, oszt akkorákat bazsalitt, mint a leveli béka, oszt mosolog' is hozzá, de valami szörnyű kellemetesen. Ódatpeslantok, hogy a sógornak szól-e a mosol, de a sógor nem vót ott mellettem, hát csak nekem szóhatott a zegész hacacaré. Tyűhűj, így magamba, ez osztán valami. Hát vissza is peslogok rá, oszt mosologtam is melléje, de látom ám, hogy gyűn egy legényke, oszt intenek egymásnak a szemükkel, oszt odébbhompolognak. Oszt a fehérnép visszanevet, oszt aszondi: Vén bolond. Tyűhűj, megmozdút ám bennem a krunpicuspájz. még hogy én vén bolond vagyok. Hát akkor látom, hogy mán megint egy másik ifiurral méri a flactert, de valami szörnyűségesen tud sietni. No, de én rám mán mosologhat, akár itéletnapig is . . . Aszondom!

SZÍNHÁZ ÉS MOZI.

Az Edison-mozgó műsora:

Szombaton, 17-én: Ófensége Párizsban.
Vasárnap, 18-án: Szerencse fiai. Kalandos regény 7 felvonásban.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Budapest, 1923 november 17.

Napoleon	69000	Cseh korona	577
Font	87800	Dinár	228
Dollár	20100	Svájci frank	3450
Francia frank	1000	Osztrák kor.	28 5
Lengy. márka	—	Osztrák bélyegzett	—
Márka	0 0000002	Leva	168
Lira	870	Holland forint	7730
Leu	138		

ZÜRICHEN:

magyar kor.	0 03	márka	nem jegyezték
osztrák kor.	0 0081	szokol	16 65
osztrák bély.	—	dinár	6 50

Terményjelentés.

Búza	100.000	Tengeri morzsolt	69000
Búza(tiszavid)	101.500	Korpa	38500
Rózs	71000	Repce	170.000
Sörárpa	75000	Köles	77500
Takarmányárpa	66000	Répa	—
Zab	70000	Lucerna	—
Tengeri (csőves)	—	Lóhere	—

Laptulajdonos: „ZALAVÁRMEGYE” lapkiadó-társaság
Szerkesztésért és kiadásért felel: KAKAS ÁGOSTON

Hirdetési díjak:

1 hasabos millimétersor 60 K, szöveg között 120 K. nyitólétszám 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre fizetendők; vidéki hirdetés megbízások csak akkor vétetnek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz is beküldetett.

Nagypáli határban

egy hold fenyveserdő

kitermelésre azonnal eladó. Cim:
1-2 Özv. Gothárd Györgyné Győrvar.

Eladó egy üzembépes, keveset használt, 2,5 HP.

benzin motor
Juhász gépműhely Zalaegerszeg

WIRTSCHAFTER ERNŐ
Bank és Pénz-
váltó Üzlete.

2-0 Zalaegerszeg Kossuth-utca 24. Telefon 116.

Tőzsdei megbízások! Értékpapírok adásvétele. Kölcsönök értékpapírra és egyéb értékekre.

Koszt pénz elhelyezés!

Eladó egy jókarban levő Magyar Gazdaság

gőzcséplőgarnitúra,

1000⁰ dobszélességben, 190 métermázsza búzáért. ROSTA ISTVÁN PUSZTAMAGYARÓD

2-3

Eladó egy jókarban levő 900-as Hoffer-féle körülgyűrűs

cséplőgarnitúra

és egy Kállay Lajos-féle **mótor**

10 HP. üzembépes jutányos áron. 3-3 SIPOS JÓZSEF ZALABESENYŐ (állomás Zalaegerszeg.)

Villamos égő, vasaló, fűtőtest

és minden más villamos cikkek állandó raktára. Csillárookban nagy választék. Szabványos és házi TELEFONOKAT, CSENGŐKEIT, KÖZPONTI KAPCSOLÓKAT raktárról szállítunk. DINAMOK, MOTOROK gyári jótállással legjutányosabban beszerezhetők

Zalai Műszaki Vállalatnál

ZALAEGERSZEG, EÖTVÖS UTCA 1. SZÁM

TELEFON 133.

Legújabb, dús tartalmú őszi és téli divatlapok kaphatók Kakas Ágoston papirtkereskedésében.

Flamerli kesztyük
Terakata
PÁL és INDRÁ
ZALAEGRSZEG

1924-re már kaphatók:
előjegyzési és zseb-
NAPTÁRAK
KAKAS ÁGOSTON
kereskedésben Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a
„KULTURA“

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéseket elfogad naponta

KAKAS ÁGOSTON
könyvnyomdája, könyv-, papir- és
írószerkereskedése Zalaegerszegen

Értesítés.

Alulírott tisztelettel értesitem a n. é.
közönséget, hogy a NÉMETH GÁBOR
ÉS FIAI zalaegerszegi kályhás cégtől
kiléptem és Zalaegerszegen, Csányi-
utca 48. sz. alatt vállaltok mindennemű

**kályha átrakásokat, javításokat
és takaréktűzhelyek építését**

kifogástalanul pontosan és szolid árk
mellett. A nagyérdemű közönség szíves
pártfogását kérem és vagyok tisztelettel

WANDRA FERENCZ
kályhás-mester Zalaegerszeg, Csányi-u. 48.

Zalavármegye legrégebbi és legnagyobb üzlete

A SCHÜTZ ÁRUHÁZ

Nagy választék uri és női divat-
szövetekben és flanelokban!

21-0

Divatszövet ujdonságok

Pontos kiszolgáltatás!
Szolid árak!

17-24

Tóth Gyula

angol uri szabónál
Zalaegerszegen.
Kossuth Lajos-u. 4.

RISZT SÁNDOR

kádár-mester Zalaegerszeg, Vörösmarty-utca 29. szám.
35-0

Állandóan raktáron tart:

új boroshor-
dókat 50-től
1000 literig
legfinomabb
jhasított
tölgyfából.

Jó minőségű
használt s ki-
javított hor-
dók 100 liter-
től 400 literig
kaphatók.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelőleg készítenek 56 0

Szalay és Dankovits
épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGRSZEG Famegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Sovány és
hizlalt **baromfit és vadat**

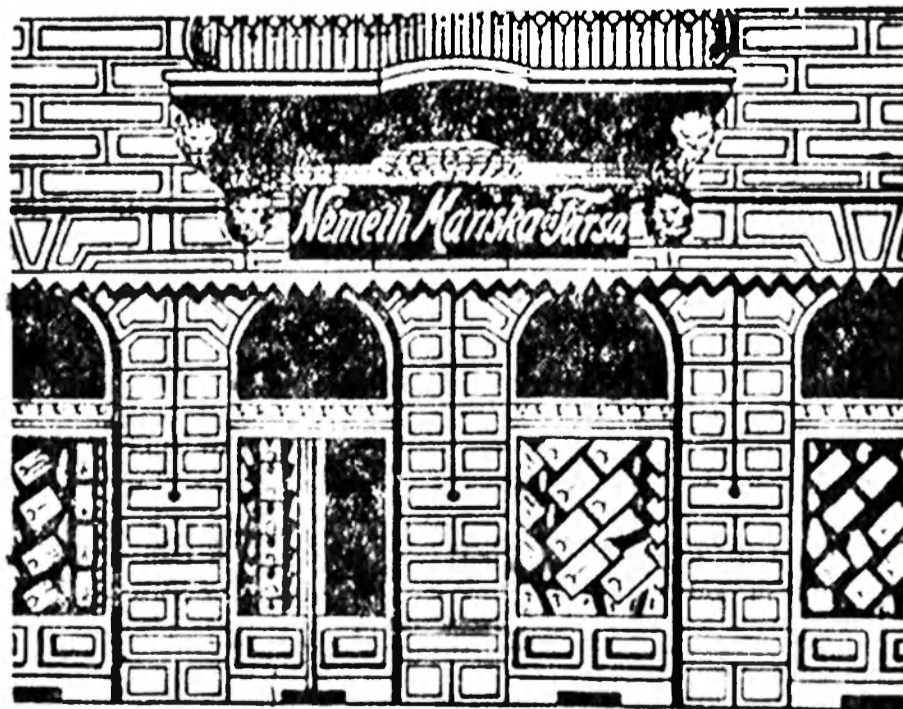
a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol

STUHLMÜLLER LAJOS

gyümölcs, termék, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaszentiván. Telefon 6. szám.

76-0

Egy jókarban levő használt tizedes mérleg megvételre kerestetik.

NÉMETH MARISKA

ÉS TÁRSA

divatáruház

Zalaegerszeg. Telefon 114. sz.

FÉRFI- ÉS NŐI
FEHÉRNEMŰEK
LEGNAGYOBB RAKTÁRA

24-0

HAMERLI-KESZTYÜK

ZALAVÁRMEGYE

MEGJELENÉS HETENKÉNT HÁROMSZOR.
Előfizetés 1 hónapra 2000 kor., egy évre 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.

Szerkesztő: HUNN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Telefon 131. szám

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország fellámadásában Amen.”

A bombamerényletet állítólag két nő követte el.

Budapest, nov. 19. A Reviczky-utcai bombamerénylettel kapcsolatban a rendőrség tegnap razzliát tartott, melynek során 94 előállítás történt. Tegnap egyébként jelentkezett a főkapitányságon egy fiatal ember, aki elmondotta, hogy két ismeretlen nő szólította meg és azt kérdezték tőle, hogy hol van a francia követség. Az egyik nő kezében egy barna papirosba burkolt csomag volt.

Budapest, nov. 19. A kormány sajnálkozását fejezte ki a francia követségnek a bombamerényletért.

Olahország nyolcszázmillió francia kölcsönt kapott.

Bukarest, nov. 19. Mrazek államtitkár ma Párizsba utazott, hogy aláírja a 800 millió frank kölcsön felvételéről szóló szerződést, amelynek fejében a kölcsöntadó bankkonzorcium az oláh állami petroléumrészesedésre koncessziót kap. A kölcsönből az oláh állam ki fogja fizetni hárommilliárd lei belső adósságát s a Banca Nationalánál levő tartozását, a fennmaradó összeg a kormány rendelkezésére fog állni. A kormány törvényjavaslatot terjesztett be, amelynek értelmében a petroléumtársaságok termelésüknek ezután nem egy, hanem két százalékát kötelesek az államnak átengedni s ebből törleszti le az állam tíz év alatt a kölcsönt.

Újabb vasuti szerencsétlenségek Olahországban.

Bukarest, nov. 19. Két újabb szerencsétlenség volt Olahországban. A predeáli alagutban összeütközött egy vegyesvonal két összekapcsolt mozdonyal. Az összeütközés olyan vehemens volt, hogy a két mozdony valósággal belefurdott a vonatba. Sok kocsi kisiklott, számtalan sebesülés történt, de érthetetlenül, nagy szerencsére, nem robbantak fel a mozdonyok és így nagyobb szerencsétlenség, amit az alagut zárt volta is tetézt volna, nem következett be. Ugyanakkor egy ennél sokkal tragikusabb vasuti katasztrófa játszódott le Chisenev állomása körül. A pálya az állomás előtt meledeken lejtős és ezen történt, hogy az állomás felé haladó személyvonat utolsó III. osztályu kocsija, amely zsúfolva volt utasokkal, elszakadt és fokozódó sebességgel kezdett visszafelé futni. A személyvonat mögött azonban megengedett távolságnyra egy tehervonat haladt, amelyet néhány perc alatt elért az elszabadul kocsis és teljes sebességgel belefutott annak mozdonyába. Az összeütközés pokoli volt. Egy pillanat alatt pozdorjává tört szét a személykocsi, a mozdony is súlyosan megrongálódott. A nemsokára a helyszínre érkezett mentővonat munkásai tíz felismerhetetlen embermasszát és igen sok súlyos sebesültet emeltek ki a romok közül. Az épen maradt szerencsések a közben odaérkező egyéb utasokkal és a közeli falubeliekkel meg akarták lincselni a két vonal és a chisenevi állomás vasutas személyzetét.

Megtagadták a városi rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítését.

Meghamisították a jegyzőkönyvet. — A polgármester „leleplezéseit” nem vették bele a jegyzőkönyvbe. — Hol van a polgármesteri felelősségvállalás? — Porondra a „vádakkal”

— A „Zalavármegye” tudósítójától. —

Zalaegerszeg, nov. 19. Bizonyára élénk emlékezetében van még közönségünknek az október második rendkívüli városi közgyűlésen elhangzott polgármesteri felszólalás, melynek keretében Czobor Mátyás polgármester „leleplezéseket” közölt a képviselőtestülettel, hangsúlyozva, hogy amit mond, azért vállalja a felelősséget. A „leleplezés” súlyos, bár meglehetősen burkolt, vádakot tartalmazott Koszó belügyi államtitkár ellen, sőt nagyon különös beállításban szerepelt az Arany Bányás eladásával kapcsolatban a Kabinet-iroda is, sőt a Kúriát is részrehajlással vádolta meg a polgármester azzal a kijelentéssel, hogy a Kúria már előre tudta, hogy mi lesz az ítélet. A polgármester „leleplezése” annak idején érthető érdeklődést keltettek mindenütt, de úgy látszik, az érdekesek majd csak ezután következnek.

A október második közgyűlés jegyzőkönyvét ma küldték meg hitelesítésre Kaszter Ödön dr. városi képviselőnek, aki a hitelesítést megtagadta, mivel a jegyzőkönyvben nyoma sincs a polgármester súlyos kijelentéseinek, másrészt

pedig a jegyzőkönyv szerint a beszédhez hozzászólás nem történt, holott Kaszter Ödön egy félórás beszédében szólt hozzá a polgármester „leleplezéséhez.” Nyilvánvaló tehát, hogy a jegyzőkönyvet meghamisították.

Furcsának találjuk, hogy a hitelesítést másfél-hónapi késéssel akarták megejteni. Vagy talán azt gondolta a polgármester úr, hogy közben majd csak elfelejtik a történeteket és egy hamis jegyzőkönyvet hitelesítenek?!

Bátrak vagyunk megkérdezni, hol van hát az a bizonyos polgármesteri felelősség? Különösen hol van az a felelősség, melyet olyan ünnepi formában hangsúlyozott a polgármester úr azon a bizonyos közgyűlésen, amikor azokat a bizonyos „leleplezéseket” tette.

Annak idején azt a nézetünket nyilvánítottuk, hogy alighanem el fog érkezni a felelősségvállalás ideje, most is csak ugyanezt mondjuk. De szeretnők már egyszer látni, hogy kiáll a porondra a polgármester úr és vádjait olyan helyen ismétli meg, ahol esetleg utána is néznek a vád valóságának.

A szombathelyi milliárdos textilcsempészet.

Mult számunkban röviden hírt adtunk arról, hogy Szombathelyen nagyarányú textilcsempészet nyomaira jöttek. Az úgyról ma a következő tudósítást közli a „Hír” című napilap Szombathelyről:

A csempészet ügyében a nyomozás befejeződött. Az összes szombathelyi textilkereskedők könyveit, raktárát átvizgálták. A nyomozás eredménye az, hogy nem mindegyik kereskedőnél találtak csempészt árut, ahol vizsgálatot tartottak; a szombathelyi hivatalos körök szerint nyolc kereskedőnél jöttek nagyarányú vám-visszaélés nyomára. Jól informált körökből vett értesülésünk szerint a nyolc kereskedő 600 millió korona büntetésben kiegyezett a nyomozást vezető hivatalos körökkel. Valószínűleg azonban ezt a megegyezést nem fogják jóváhagyni anélkül, hogy felsőbb hatóságok is meggyőződést nem szerezzenek a visszaélés és a büntetés arányairól. Mert a szombathelyi kiegyezéssel, amely, ha igaza van a benfenteknek, nagyon enyhén bánt el az ügy szereplőivel, még nem intéződött el az ügy. A kiegyezés jóváhagyás végett felkerül a fővámgazgatósághoz, s ha ez nem fogadja el, fellebbezés folytán a miniszteriumhoz.

A büntetés-kiegyezés kapcsán most még csak annyit közlünk, hogy a 600 millióból 200 milliót az ügy egyik szereplője fizet; a maradék négyszáz millió oszlik meg a többi 7 szereplő között. A megegyezés kapcsán olyan hírek is ferjedtek el, hogy a megbüntetett kereskedők a büntetés lefizetésére haladékot kértek, és kaptak. Értesülésünk szerint ez nem áll, hanem még a megegyezés nem jogerős és azért nem

fizetik be még a milliókat. Különbösen az érdekeltek milliárdos értékekkel rendelkeznek és a mellényzsebükből kivágják a 600 milliót. Kivágják különben azért is, mert a büntetés viselésében olyan urak is segédkeznek, akik nem textilkereskedők, akiknél tehát nem tartottak vizsgálatot, akik a hivatalos iratokban nem szerepelnek, de akiknek ép úgy kell viselniük a rájuk esett milliókat, mint a textileseknek.

Értesülésünk szerint egy nemzetgyűlési képviselő a nemzetgyűlés legközelebbi ülésén szóváteszi a szombathelyi esetet és követelni fogja, hogy ebben az esetben és más hasonló esetekben ne engedjék kiegyezéssel elsikkasztani az ügyet a híroság elől.

Ugronék beléptek az egységes pártba.

Budapest, nov. 19. A liberális ellenzéki politikások egy része Ugron Gábor vezetésével tanácskozást folytatott Bethlen miniszterelnökkel az egységes pártba való belépésről. A tárgyalások megegyezésre vezettek, úgy, hogy a nemzetgyűlés holnapi ülésén valószínűleg már padot cserélnek Ugronék. Amint értesülünk, a pártionkívüli képviselők egy csoportja szintén belép Ugronékkal együtt az egységes pártba.

A fajvédők készülődése a nemzetgyűlés holnapi ülésére.

Budapest, nov. 19. A nemzetgyűlés holnapi ülése izgalmas lefolyásúnak ígérkezik. A fajvédők közül többen fel fognak szólalni, így többek között Gömbös Gyula és Eckhard Tibor is, akik erős támadást fognak a kormány ellen intézni.

HIREK.

Klebensberg Kunó gróf

kultuszminiszter a létszámapasztási törvényjavaslat tárgyalásánál ezzel kezdte beszédét: „Egyik tárcára nézve sem oly nehéz, olyan kényes, mondhatnám olyan végzettszerű feladat a létszámapasztás végrehajtása, mint éppen a kultusztárcára nézve, mert ha itt a rendszabályokat elhibáznók, a nemzet kulturájában tennék szinte helyrehozhatatlan kárt, már pedig éppen a kulturfőlényünktől, kulturánk erejétől várjuk nemzetünk feltámadását”.

Igy beszélt a miniszter és nemcsak hisszük, de tudjuk is, hogy nemzetünk sorsa, feltámadása azon fordul meg, hogy tetté válnak-e ezen elhangzott szavak.

Hogy azzá válnának, nehéz hinnünk, amikor csak a helyi lapok létszámapasztási híreit olvassuk.

Beharangozta a létszámapasztást az a hír, mely 5 tanító nevének felsorolásával kezdte a létszámapasztást és folytatta a másik, mely szerint 3 egyéb hivatalnok és 2 középiskolai tanárral apasztatott a létszám Zalában.

Ha így folytatjuk, várhatjuk a feltámadást?

— „Művészeti-földrajzi egység” címmel tartott tegnap a főgimnázium tornatermében előadást Marton Boldizsár tanár. Marton előadását dicsérni feleslegesnek tartjuk, aki őt csak egyszer is hallotta, meggyőződhetett róla, hogy Marton Boldizsár minden mondata felér egy egész előadással. Ha módját ejthetjük, alkalomadtán közölni fogunk részleteket előadásából.

— A Hölgykongregáció előadása. Zsufolt ház előtt folyt le szombaton és vasárnap a Hölgykongregáció előadása a Katolikus Házban. Az előadásra került „Árpád-házi Szent Erzsébet” című színmű minden szereplője feladata magaslátán állott. Kedvesek voltak a kis apróságok is. Az előadást ma este is megismétlik.

— „A tarogstós lovag” címen most hagyta el a sajtót egy kis regény Hortobágyi Ágost tollából, mint a „Göcseji könyvtár” III. kötete. A regénynek, mely a „Göcsej”-ben jelent meg folytatásokként, bizonyára örülni fognak azok, akik külön lenyomatban is olvasni szeretnék kedves regényüket. A kötet ára 800 korona.

Alispáni jelentés s megye elmúlt hónapjáról. Bódy Zoltán alispán Zala megye elmúlt hónapjáról a következő jelentést terjesztette a Közigazgatási Bizottság elé: Az állapotok az előbbi hónappal szemben nem mutatnak jelentős változást. A csendőrség a megyében 370 esetben teljesített nyomozó szolgálatot, ezekből 351 esetet kiderített. Ezek tetteseként feljelentett 375, elfogatott 30 egyén. A közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartozó kihágás 272 esetben fordult elő, mely mind kiderített. A zalaegerszegi államrendőrség 51, a nagykanizsai államrendőrség 99 bűnügyben járt el; az előbbiből 42, az utóbbiból 80 eset derült ki.

— A „Képviselő úr” egyedüli kívánsága: Katalinkor „Debrecenbe kéne menni”.

— A postai értéknymtatványok új ára. November 16-ától kezdve a postai értékcsikkek és értéknymtatványok árai a következők: Levelezőlap a benyomott 20 K-ás bélyegen felül 20 K, szállítólevél 80 K, utánvételes szállítólevél 100 K, postai utalványúrlap 50 K, hivatalos postai utalványúrlap 50 K, postai megbizási lap benyomott 20 K-ás bélyegen felül 50 K, postai megbizás (jegyzék) 10 K, fedezett lap 50 K, frankocédula 30 K, árubevallás 10 K, értéklevél boríték 100 K, tábori lap csak hivatalos használatra 100 drb. 10 K, táviratlap közönséges hírlapi vagy sürgős 20 K, szelvényes táviratlap 40 korona.

— Balatonlúredi hírek. Tornaclubot szerveznek Balatonfüreden. Az alakuló közgyűlést a közel jövőben tartják meg. — Egy budapesti nagyobb pénzintézet segítségével nagyszabású kenyér és süteménygyárat létesítenek, amely nemcsak Balatonfüred, hanem a szomszédos fürdők szükségletét is ellátná. A vállalkozás részvénytársasági alapon, valószínűleg decemberben, alakul meg. — Kenyeres Béla 13 éves polgári iskolai tanulót egy veszett kutya megmarta. A Pasteur-intézetbe szállították.

— Gyalog jött haza egy hadifogoly. Mint Pécsről írják, Papp József hadifogoly gyalog jött haza Turkesztánból Dunavecseré.

— Miniszteri köszönet. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter az iskolán kívüli népművelés támogatásáért a „Zalavármegyének” köszönetét fejezte ki.

— Átvették az új trianoni határvonalat. Nagykanizsáról írják: Szombat délelőtt jött vissza Kanizsára Bódy Zoltán alispán az új trianoni határvonal átvételéről. Az alispán a „Zalai Közlöny” munkatársának elmondotta, hogy az átvételnél ugyanaz a jugoszláv—magyar határbizottság szerepelt, mely annak idején hosszabb időn át Nagykanizsán székelt. Az antant részéről Cree angol ezredes és a magyar kormány részéről Wassel ezredes, Zala vármegye képviselőjében pedig az alispán volt jelen a bizottság tagjain és egyes közigazgatási tisztviselőin kívül. A határmegállapító-bizottság döntésének felolvasása után az egyes falvaknál beverték az új „trianoni határt”-jelző cölöpöket, aláírták a jegyzőkönyveket, mire Bódy alispán átvette a megye részéről az „új” határvonalat. Ezzel a formalitással azután véget ért a szomorú aktus.

— Kilenoezer vagon cukorrépa termelt az idén Baranyában, a tavalyi háromezer vagonnal szemben.

— Bepillantás s kulisszatitkokba. Conrád volt vezérkari főnök emlékiratai most jelennek meg egyik budapesti lapban. Conrád többek között elbeszéli, hogy miként erőszakolta ki a mozgósítást és a Szerbia ellen való hadjáratot. Idézi Ferenc József király mondását is, amivel azt akarta jellemezni, hogy a néhai uralkodó is el volt szánva mindenre. „Ha tönkre kell mennünk — szöve a király — akkor legalább tisztességesen menjünk tönkre.” Conrád különben egy királyi kihallgatáson nyomatékosan hangsúlyozta, hogy területi engedmények is kellenek és a meghódított területeken várakat kell építeni.

— Kőszáli sas lőttek Szentkirályon. Kecskemétri írják: Az elmúlt napokban egy pompásan kifejlett, kiterjesztett szárnyakkal két méter nagyságú kőszáli sas lőttek Szentkirályon. A kőszáli sas ezen a környéken igen ritka madár. Mint értesülünk, huszonöt év óta ez a harmadik példány, amit Kecskemét pusztáin sikerült elejteni.

— Katalin-bál Buosuszentlászlón. A buosuszentlászlói ifjuság 25-én, vasárnap, a Weisz-féle nagyvendéglőben Katalin-bált rendez. A tiszta jövedelmet a nyomorenyhitő-akció céljaira fordítják.

Emlékezés Gárdonyi Gézára.

Írta: KUTAS KÁLMÁN

(II.) Műveinek történelmi levegője is azért log meg oly sajtóságon és igézően, mert ő a korokat elsősorban nem intellektusával nézte, nem a képzeletével járta be, hanem a szívet küldötte a letűnt idők távolába, s hangulatával sejtette meg azt, ami másnál a képzeletnek, vagy az intellektusnak tárul ki. Így nem oly fényes, nem oly pompázó, nem oly hatalmasan átfogó, amint látta, hanem bensőbb, melegebb, lírába át-olvadóbb, szuggesztivebb hatása. Gárdonyi hangulata úgy árad rá alkotásaira, mint a föld illata ama virágokra, amelyeket magából ki-termel.

Gárdonyi szemlélete költői és szubjektív vonásokkal teljes. Az alakokat és az eseményeket nem tárgyilag, önmagukban szemléli, hanem a rokon-, vagy ellenszenv érzésével, s így mindenütt valami kibincselő, szuggesztív hatású lírizmus lebeg. Ő a leglírikusabb prózairónk, a legkizárólagosabban költő próza-íróink között. E lírizmust nem éppen a leírásban, s nem is a kidolgozásban érte, hanem a belső szemléletben. Filozofálása is lírai; nem az értelem, hanem az érzés, a hangulat filozófiája.

E lelki vonás érteti meg, hogy ember- és világismeretét Gárdonyi inkább apró megfigye-

lésekből, mint átfogó ismeretanyagokból építi ki. Alakjait nem tárgyilagossá szemlélettel hozza vonatkozásba az őket környező világgal, s azokat ritkán tekinti kívülről, vagy felülről, hanem legtöbbször önmagát helyezi alakjaiba és azokból maga szemlélődik kifelé. S talán innen azokban egy kezdettől adott állandó, lényegében soha nem másuló lelki vonás, amely csak mélyül és erősödik. Ezért nem változnak hősei bensőleg, ezért hiányoznak nála a merész tragikai elfordulások. Mesemondása talán ezért is nem bonyolódik, inkább elmélyül; nem boncolóvá, inkább finommá lesz.

Gárdonyi írói és emberi jellemének lírai vonásából következik az, hogy alakjai minden reális jellemzésük mellett is valahogy egy kissé a való élet fölött ideális fénykörbe belenőve járnak, nyitott szemmel, álmódúon. Főbb alakjait jobbra magukban, vagy kettesben, hármasban látjuk, nem nagy kört átölelő külső világgal való viszonyban, igen gyakran csupán önmagukban, nem szociális, hanem lelki vonatkozásban környezetükkel. Hősein érezzük, hogy a maga lelkéből lehell beléjük lelket, azokba a maga lényének és személyes élményeinek adta egy darabkáját. Nem idegenül bölcselkednek, nem is változatosan: ő maga az, aki magányosságban termelt s kissé különcségre hajló filozofá-

lását azokba bele rejti. A maga humorát és a maga keserűségét lopja a mosolyok, vagy a könnyek alá. Ő keres a hegedűn csodás dallamot, „légies-égies Ariel-éneket.” Az öreg tekintetes úr az ő pipáját szorongatja. Ábelre a maga fiatalágának áradó és andalító poézisét lehell. Az ő lelke bolyong Jancsiban az Árpádok korában, Zétában ő figyel a hun mondák nagy alakját. S még ahol műve anyagánál fogva légtér-inkább tárgyi, mint történelmi regényeiben, vagy egy-egy magyar faji tulajdonságot őserővel jellemző novellában, még ott is felfedezzük az író emberi egyéniségének egy-egy jellegzetes vonását.

Gárdonyi sajtóságon ellentéte azoknak az íróknak, kik anyag és benyomások szerzésére kiszállanak az életbe, kiknek lelki szükséglete a mindennapi élettel való kapcsolat megtartása. Ezekkel szemben az ő lelki diszpozíciója sajátos elkülönülésre, művészi puritanizmusra hajló. Neki elég volt önmaga. Kezdetből fogva semmi más nem kívánt lenni, mint íróművész. Mellék-tekintetek nem gátolták, tudós megfontolások nem irányították, s a korszépek megrajzolásában is tisztán költői szempont vezérelte. Nem járt hatásokat keresni távolba, idegen írókhoz, vagy irodalomhoz.

(Folyt. köv.)

— A decemberi iparkiallításra vonatkozó kérdések megbeszélése céljából tegnap délután értekezletre jöttek össze a kiállításon résztvevő iparosok. A belépődíjat és a térdíjat a következőkben állapították meg: belépődíj hétköznapokon 150 K, vásár- és ünnepnapokon 300 K, állandójegy 1000 K, állandójegy a kiállítóknak 500 K. Térdíj négyzetméterenként 500 K. Öl négyzetméteren fölül négyzetméterenként 250 korona.

— Népfőiskola Zalaegerszegen. A Népmívelési Bizottság külön a férfiak, külön a nők részére népfőiskolai tanfolyamot fog rendezni. Beiratkozni lehet 25-éig mindennap este 6 és 7 óra között a főgimnáziumban (földszint, balra 2. ajtó) Steiner Gyula főgimnáziumi tanárnál. A tanfolyam ingyenes. Nagykanizsán, Sümegen, Tapolcán, Balatonfüreden és Zalaszentgróton is lesznek tanfolyamok.

— Megszökött hét internált. A zalaegerszegi internáló táborból az éjjel hét internált megszökött. A szökevények elvágták a tábor körülvevő drótsövényt és az éj leple alatt kerekelt oldottak. A hét szökevény a következő: Fillinger Károly 22 éves cipészsegéd, Szász László 19 éves fogtechnikus, Crust Zoltán 22 éves magánhivatalnok, Keresztesi István 22 éves kereskedősegéd, Müller Lipót 23 éves földműves, Köves János 21 éves asztalos és Rogván Ferenc 24 éves lakatos.

— Megint drágul a cukor. A pénzügyminiszter a cukor után fizetendő kincstári haszonrészesedést kilogrammonként 300 koronával felemelte. A cukorgyárak a maguk részéről 200 koronával drágították a cukrot, úgyhogy máától kezdve a kristálycukor ára 7600, a kockacukoré 7860 korona.

— A gabonaszem után is kell forgalmi adót fizetni. A pénzügyminisztériumban már hetek óta dolgoznak a forgalmiadótvény novelláján. A novellát még ebben az évben életbeléptetik. A novella több fontos újítás között azt is elrendeli, hogy azok után a gabonaszem után, melyek eddig forgalmi adómentesek voltak, ezután le kell róni a forgalmiadót.

— Fő a szerelem. Apa: Száz milliót adok a lányom kezével. Völegényjelölt: Remélem, két keze van a kedves leányának!

— Hány analfabéta van Zala megyében? (III.) Harmadik kimutatásunk 35 községben 1075 analfabétát tüntet fel. Az e kimutatásban szereplő községek között 4 van olyan, amelyben analfabéta nincs. Kimutatásunk egyébként a következő: Vindornya 11, Karmacs 45, Kislengyel 12, Gombosszeg 14, Paizsszeg 21, Barabásszeg 36, Sárhida 20, Bak 24, Bocföldre 5, Zalatárnok 29, Szenkozmadombja 16, Tófej 40, Baktüttös 2, Nagykanizsa 489, Kiskeszthely 49, Cserszegtomaj 52, Gáborjánháza 44, Bödeháza 16, Szentistvánlak 14, Sümeg 26, Nyirád nincs, Szőc nincs, Nemeshány nincs, Gyepükaján 6, Bodorfa nincs, Káptalanfa 2, Óhid 6, Ujudvar 13, Korparvár 50, Sümegprága 3, Bazsi 8, Paloznak 4, Balatonarács 5, Balatonkövesd 10, Csopak 3. (Összesen: 1075.)

— Apró hírek. — Az új angol parlament jan. 8-án ül össze. — Az Ulain-ügyben az ügyészség befejezte a nyomozást. — Buda és Pest egyesítésének 50 éves évfordulóját szombaton ünnepelte meg a főváros díszközgyűlés keretében. — A szénbányák egy része újból mérsékelte az árakat. — Az októbrista vacsora ügyében folytatják a kihallgatásokat — A bécsi magánbankházak tisztviselői sztrajkkal fenyegetőznek. — Wirth volt német birodalmi kancellár súlyosan megbetegedett. — Bombát találtak a budapesti francia követség kapujában. — A svájci ipart Angliából kiszorítják a védvámok. — A lausannei esküdtbírók felmentette Vorovszky szovjetmegbízott gyilkosait. — A magyar uszócsoportot meghívták Brüsszelbe. — Miskolc évi költségvetése másfélmilliárd korona. — Kalocsa szobrát emelt a nemrég elhunyt Várady L. Árpád érseknek.

— A potyakávéházak alkonya. Mult számunk egyikében hírdült, hogy a budapesti New-York kávéházba csak 1000 koronás belépőjeggyel lehet belépni. A pesti példa úgy látszik ragadós, mert ma a Bárány-kávéház bejáratánál a következő figyelmeztetés olvasható: „A kávéházban a fogyasztás kötelező. A nemfogyasztó vendégek 500 koronát tartoznak fizetni.” Ez magyarul annyit jelent, hogy vége a potyavendégek arany napjainak.

TANÜGY.

Kibővítették a tanfelügyelők hatáskörét. A kultuszminiszter utasította a tanfelügyelőségeket, hogy 1924 év január elsejétől kezdődőleg, három hónapig terjedő időre, kultuszminiszteri engedély nélkül, saját hatáskörükben adhatnak tanítók, tanítónők és ovónők részére szabadságot.

Megemlíti még a rendelet, hogy aki engedély nélkül marad el a szolgálatból, annak a tanítónak illetményeit be fogják szüntetni.

A szabadságoltakata testület tagjai kötelesek helyettesíteni és csak akkor alkalmazható helyettes, ha a helyettesítésre valamely okból képtelen lenne a tantestület.

SPORT.

Fővárosi eredmények.

MTK—FTC 2:0 (2:0).
UTE—33FC 2:0 (0:0).
UTSE—Törekvés 3:3 (1:1).
BTC—III. kerület 1:0 (0:0).
KAOE—BAK 4:1.
VAC—KAC 2:1.
MAC—EMTK: elmaradt.
Vasas—Zuglói 3:0.
ETC—MAFC 5:2.
TTC—Ékszerész 2:0.
Husos—Testvériség 3:1.
FővárosiTK—BEAC 1:1.
Postások—NSC 2:0.

Vidéki mérkőzés.

SZAK—TatabányaiSC 1:1 (1:1).

Pista bácsi a Bárány-sarkon . . .

No, a keservit, most má' tudom amit tudok, dejszen nem is beszél ám énvelem ezutánulfogva emberfia. Mer' mér' azér' hogy én a mai szent napon felelősséget vállaltam, oszt nem engedő rátartiságom, hogy szóba ájjak mindenkivel. Mer' hogy az történt, hogy itt a Bárány-sarkon mondott elmélkedésimér' vállaltam a felelősséget, hát amit itt én ezután mondok, azér' állom a sarat . . . Hoci te, most gyut eszembe, hogy hát muszáj okvetlenül vállalni azt a felelősséget? Hiszen más se vállalja . . . Eh, különben — én nem fujatok curukkot, ha váلامي büzlik Dániába'. Hát csak vállalom továbbra is azt a bizonyos felelősséget . . . Aszondom!

SZÍNHÁZ ÉS MOZI.

Az Edison-mozgó műsora:

Szerdán, 21-én: Mámoros éjszakák. 5 felv. Előkészületben: Judex. Don Juan. Igazság. A brigadéros leánya.

HÍREK NÉHÁNY SORBAN.

A cseh állam adóssága 32 milliárd cseh korona. Minden emberre 333 aranykorona államadósság esik, míg az osztrák császárságban ez a teherteret fejenként 400 aranykorona volt.

Az angol pénzpiao kifejezte készségét arra, hogy a magyar kölcsön folyósításában résztvesz.

Építkezési hitel címén az államkincstár eddig 14 milliárdot folyósított az építkezni szándékozókra. Az eddig kiadott építkezési hitelnek egyharmad részét magánosok kapták.

Egy öngyilkosjelölt bankhivatalnok 80 millió tőzsdéi differenciája miatt a budai hegyek között meg akarta ölni magát, de a tőzsdéi hossz hírére négy nap múlva visszatért.

Nagy gazdasági válságot idézett elő Argentiniában a konzervált hús exportjának megszűnése. Az európai államok ugyanis nem tudják megfizetni az argentiniai fagyasztott húst. A kivitel megakadása miatt a nagy állattenyésztők kénytelenek ezerszámra ledölni a szarvasmarhákat, amelynek csupán bőrét használják fel, a húsát mindenestől elföldelik.

Fiume annexiója ügyében megegyezés létesült Olaszország és Jugoszlávia között. E szerint Olaszország bekebelezi Fiumét, Jugoszlávia pedig kikötőt és szabad zónát kap.

Nemzetközi bíróság elé viszi Szeged város a francia megszállás okozta károkat.

Hosszúlejárathú kölcsön megadását fogja a népszövetségi delegáció javasolni a Népszövetségnek, arra való tekintettel, hogy agrár állam vagyunk.

Szalámigyár létesült Pécsen, mely az üzemét már meg is kezdte.

Jó állapotban lévő

tárogató

eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó egy jókarban levő Magyar Gazdasági

gőzcséplőgarnitúra,
1000~ dobszélességben, 190 métermázsza búzáért. ROSTA ISTVÁN PUSZTAMAGYARÓD

3-3

WIRTSCHAFTER ERNŐ
Bank és Pénz-
váltó Üzlete

3-0

Zalaegerszeg Kossuth-utca 24. Telefon 116.

Tőzsdéi megbízások | Értékpapírok adásvétele. Kölcsönök értékpapírra és egyéb értékekre.

Koszt pénz elhelyezés!

Villamos égő, vasaló, fűtőtest

és minden más villamos cikkek állandó raktára. Csillárokban nagy választék. Szabványos és házi TELEFONOKAT, CESENGŐKET, KÖZPONTI KAPCSOLOKAT raktárról szállítunk DINAMOK, MOTOROK gyári jóállással legjutányosabban beszerezhetők

Zalai Műszaki Vállalatnál

ZALAEGERSZEG, EÖTVÖS UTCA 1. SZÁM.

TELEFON 133.

Legújabb, dús tartalmú őszi és téli divattalok kaphatók Kakas Ágoston papirkereskedésében.

Flamerli kesztyük
Terakata
PÁL ÉS INDRÁ
ZALAEGRSZEG

1924-re már kaphatók
előjegyzési és zseb-

NAPTÁRAK

KAKAS ÁGOSTON

kereskedésben Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a
„KULTURA“

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéseket elfogad naponta

KAKAS ÁGOSTON

könyvnyomdája, könyv-, papir- és
írószerkereskedése Zalaegerszegen

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Budapest, 1923 november 19.

Napoleon	—	Cseh korona	580
Font	87600	Dinár	225
Dollár	20150	Svájci frank	3450
Francia frank	1000	Osztrák kor.	28·8
Lengy. márka	—	Osztrák bélyegzett	—
Márka	—	Leva	160
Lira	880	Holland forint	7710
Léu	106		

Zürichben:

magyar kor.	0 03	márka	<i>nem jegyezték</i>
osztrák kor.	0 0081 5	szokol	16·70
osztrák bély.		dinár	6·57·5

Terményjelentés.

Búza	101 000	Tengeri morzsolt	71000
Búza (tiszavid)	102 000	Korpa	39000
Rozs	70000	Repce	170 000
Sörárpa	75000	Köles	77500
Takarmányárpa	66000	Répa	—
Zab	72000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Leptelölő: „ZALAVÁRMEGYE“ lapkiadó-társaság
szerkesztésért és kiadásért felel: KAKAS ÁGOSTON

Hirdetési díjak:

1 hasábos milliméteres 60 K, szöveg között 120 K
nyílttérben 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre
fizetendők. vidéki hirdetés megbízások csak akkor
vétnek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz
is beküldött.

Nagypáli határban

egy hold fenyveserdő

kitermelésre azonnal eladó. Cim:
2-2 Özv. Gothárd Györgyné Győrvár.

Épület és butor.

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelőleg készítenek 57-0

Szalay és Dankovits

épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGRSZEG Famegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI!

Zalavármegye legrégebb és legnagyobb üzlete

A SCHÜTZ ÁRUHÁZ

Nagy választék uri és női divat-
szövetekben és flanelokban!

22-0

Sovány és hizlalt baromfit és vadat

a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol

STUHLMÜLLER LAJOS

gyümölcs, termény, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaszentiván. — Telefon 6. szám.

Egy jókarban levő használt tizedes mérleg megvételre kerestetik.

NÉMETH MARISKA

ÉS TÁRSA

divatáruháza

Zalaegerszeg, Telefon 114. sz.

FÉRFI- ÉS NŐI

FEHÉRNEMŰEK

LEGNAGYOBB RAKTÁRA

25-0

HAMERLI-KESZTYÜK

ZALAVÁRMEGYE

REGISZTRÁLT HETENKÉNT HÁROMSZOR.
Előfizetés 1 hónapra 2000 kor., negyedévre 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.
Szerkesztő: HUHN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Telefon 131. szám

Meghamisították-e a városi közgyűlés jegyzőkönyvét?

— A „Zalavármegye” tudósítójától. —

Zalaegerszeg, nov. 22. Mult számunkban megírtuk, hogy az október második rendkívüli városi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítését Kaszter Ödön dr., a hitelesítésre kijelölt városi képviselő megtagadta, mert a jegyzőkönyvben nem volt nyoma a polgármesternek a közgyűlésen elhangzott súlyos kijelentéseinek, u. n. „leleplezéseinek.” Mult számunkban megjelent cikkünk egyik alcíme ez volt: „Meghamisították a jegyzőkönyvet”, a szövegrészben pedig többek között ez állott: „Nyilvánvaló tehát, hogy a jegyzőkönyvet meghamisították.” Ezekre a kitételekre vonatkozólag a város vezető köreiben az a vélemény, hogy a polgármester súlyos kijelentésének a jegyzőkönyvből való kihagyása még nem meríti ki a meghamisítás tényét, a jegyzőkönyv egyszerűen csak „hiányos”. Ez a város vezetőségének véleménye. De kérdezzük, miért éppen ez a fontos rész, a legfelsőbb bíróságnak ez a példátlan meggyanúsítása, maradt ki a jegyzőkönyvből? A város vezető köre azzal védekezik, hogy nincs gyorsírójuk, s így nem vehető be minden a jegyzőkönyvekbe, különben is, az ebben az ügyben megindult eljárás során (melyről lapunk más helyén emlékeztünk meg) ugysem lesz irányadó a jegyzőkönyv, a tanuk vallomása lesz a fontos. Kérdezzük, minek akkor jegyzőkönyv, ha az nem hűen tünteti fel a közgyűlés lefolyását, s ha adandó alkalomkor nem lehet rá hivatkozni, mint a közgyűléseken történtek hű tükrére! A város viszont azt a véleményét nyilvánította, hogy a jegyzőkönyveknek főkövetelménye az, hogy a véghatározatokat hűen és pontosan megörökítse. Ebben a kérdésben nem vitatkozunk, a városnak jobban kell ezt tudni, mint nekünk, de annyit engedjenek meg nekünk, hogyha nem látjuk a jegyzőkönyvből, hogy mi történt a közgyűlésen, akkor akár ne is vezessék a jegyzőkönyvet. Az ügyre egyébként adandó alkalomkor még visszatérünk.

Rablógyilkosság Keszthely és Gyenesdlás között.

Keszthely, nov. 22. Keresztes József gyenesdlási lakos az elmúlt napokban kocsjával átment Balatonedericsre. Káposztát hozott onnét a keszthelyi vásárra. Edericsen három ismeretlen ember kérekedett fel kocsjára, akik szintén Keszthelyre tartottak. Egyik utmenti kocsmánál szállottak és betértek egy pohár borra. Addig iddoggáltak, mígnem mindhárman elég rózsaszínben látták a világot. Akkor aztán az egyik a számlát kifizette, amit ugylátszik előre áldomásnak szánt és kocsjára ültek. Az uton aztán rátámadtak Keresztesre, ledobták a kocsirol, földreterpérték és megfojtották. A sebéből kivették 200 000 korona pénzt, aztán továbbálltak. A lovak a kocsival másnap gazdájuk nélkül tértek haza. Azonnal megindult a nyomozás, a hullát megtalálták, de a tettesek kilétét eddig nem sikerült megállapítani.

Új valuta Ausztriában.

Bécs, nov. 22. Ausztriában legközelebb új valuta lesz, mégpedig ezüstpénz, 10 ezer osztrák korona nyers értékben. Ez az új ezüst pénz lesz az új valuta alapértéke, s neve valószínűleg osztrák frank lesz. Mielőtt az új tízezrest a kormány kibocsátja, Zürichben emelni fogják az osztrák korona árfolyamát. Az osztrák korona 20 százalékos emelkedése után a kibocsátandó tízezer koronás árfolyama megfelelne egy svájci franknak.

Amikor nem várják meg, amíg a jegyzőkönyvet hitelesítik.

A városi közgyűlés jegyzőkönyvére rávezették a hitelesítést. — Hars a jegyzőkönyv visszavételéről.

— A „Zalavármegye” tudósítójától. —

Zalaegerszeg, nov. 22. Még el sem simultak az október második városi rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének nem hitelesítése nyomán felkavart hullámok, máris újabb „eset” történt ugyanezzel a jegyzőkönyvvel. A kir. ügyészség ugyanis a fenti közgyűlés jegyzőkönyvének megküldését kérte a várostól. Mivel a jegyzőkönyvet akkor még nem adták ki hitelesítésre, a jegyzőkönyv másolatára rávezették a hitelesítés tényét Kaszter Ödön dr. s k. aláírással, valószínűleg abban a reményben, hogy a jegyzőkönyv hitelesítése nem fog akadályokba ütközni.

Közben leküldték a jegyzőkönyvet hitelesítésre Kaszter Ödönnek, aki a hitelesítést, mint ismeretes, megtagadta. Az előállott helyzet legalább is „kellemetlen” volt, az érthető, s a városházán el is követték mindent, hogy azt a fatális jegyzőkönyvet visszaszerezzék az ügyészségtől. Hangsúlyozzuk azonban, hogy illetékes helyen erre vonatkozólag nem nyilatkoznak, s így, különösen a jegyzőkönyv visszakerésének ügyét, azzal a megjegyzéssel kell közölnünk, hogy ezt a hírt kerülő uton szereztük meg.

E helyen emlékeztünk meg arról is, hogy a polgármester ellen, az ismeretes városi közgyűlésen tett „leleplezése” miatt az eljárás megindult.

Az Iparos Kör műkedvelő előadása.

A Zalaegerszegi Iparos Kör műkedvelő gárdája ismét kiáll a deszkákra, hogy pár kedves órát szerezzen a közönségnek. Akik látták az Obsitost, kíváncsian várják az előadást. Hiszünk, hogy nem fog csalódni a közönség és kellemes emlékekkel gondolhat vissza az előadásokra. A színlap egyébként a következő: A Zalaegerszegi Iparos Kör 1923. év november 24-én, szombaton és 25-én, vasárnap, este az Arany Bányagyűlésben műkedvelői színelőadást rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja a Rendezőbizottság. Előadásra kerül 24-én, szombaton, fél 9 órai kezdettel: A képviselő ur. Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Guthi Soma és Rákosi Viktor. Rendező: Huhn Gyula. Sugó: Kozáry Ferenc. Szereplők: Bodollai Károly: Lakatos Gyula, Lili, a felesége: Pausa Mancsi, Eszter: Lendvay Ica, Péntek Tóbiás: Vámosy István, Füzessy Zoltán: Németh László, Bodollay Karcsi: Mike György, Melinda: Varga Bözsi, Beke Antal: Schrammer Ferenc, Puppenheim: Ringbauer József, Közrendőr: Borza Elek, Pista: Farkas István, Zsuzsi: Lakatos Mancsi, Ágnes: Kulcsár Bözsike, Horváth, polgári rendőr: Borza Elek, Fekete, polgári rendőr: Lendvay Pál, Csopoki: Leier Ödön. Küldöttség, hitelezők, két hordár. Történik Budapesten. Az I. felvonás Bodollay Károlynál, a II. és III. felvonás Bodollay Karcsi lakásán. Belépő jegyek ára: Páholy 6 személyre 20 000 kor., oldalszék és ülőhely 1—2 sorig 4000 kor., 2—5 sorig 3500 kor., 6 sorig 2500 kor., állóhely 1000 kor., állóhely diákoknak 500 korona. — 25-én, vasárnap 8 órai kezdettel előadásra kerül: Debrecenbe kéne menni... Dalosjáték 3 felvonásban. Szövegét és zenéjét írta: Farkas Imre. Rendező: Huhn Gyula. Kar-nagy: Groszinger Géza. Sugó: Nyilassy Ferenc. Tánccokat beaniította: Kikaker Kálmán. Szereplők: Balogh Nagy István: Szűcs Zoltán, A felesége: Németh Gizus, Pista, fluk: Balogh József, Karl Huber: Emmert Andor, Gréte, leánya: Wapper Mici, Lotte, leánya: Kakas Margit, Tommy Lonerth: Kovács József, Jutka: Kaszás Mancsi, Sándor: Farkas István, Első leány, Lotte barátnője:

Vámosy Bözsike, Második leány, Lotte barátnője: Miklós Nusi, Harmadik leány: Lotte barátnője: Lovonyák Mancsi, Negyedik leány: Lotte barátnője: Lakatos Mancsi, Cigányprimás: Portisch Lajos, Első cigány: Bita József, Második cigány: Schmidt László. Történik az I. felvonás Debrecenben, a Balogh Nagy portán, a II. felvonás Iglón, Huberéknál, a III. felvonás Jutka csárdájában Tokajhegyalján. Idő: 1860 körül. Belépő jegyek árai: Páholy 6 személyre 30 000 kor., oldalszék és ülőhely 1—2 sorig 5000 kor., 2—5 sorig 4500 kor., 6. sorig 3500 kor., állóhely 2000 kor. — A november 25-iki, azaz vasárnapi előadás után reggelig tartó zártkörű táncmulatság. Jegyek előre válthatók mindkét előadásra. jobb oldaliak Schmidt Viktor cukrászdájában, bal oldaliak Pál és Indra divatáru üzletében. A tiszta bevétel az Iparos Kör céljaira, részben pedig néhai Balaton Sándor síremlékének beszerzésére fordítatik. Felülfizetéseket hálál-köszönettel fogadunk. Előadás kezdetekor az ajtókat lezárjuk. Pénztárnyitás mindkét nap este 7 órakor.

Zala vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névsora.

Az alábbiakban közöljük Zala megye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névsorát a fizetett adó feltüntetésével. A kimutatás szerint a 300 tag közül legtöbb adót fizet Festetics Tasziló herceg 12.558.250 koronát, legkevesebbet Takács Gábor, Tófej, 35.444 koronát. Kimutatásunk első részét íti adjuk: Festetics Tasziló herceg, Keszthely, 12.558.250 K, Dr. Kroller Miksa, Zalaapáti, 7.771.868 K, Csertán Ferenc, Alsóbagod, 2.453.213 K, Dr. Tarányi Ferenc, Zalaegerszeg, 2.408.692 K, Gróf Batthyány Ernő, Kustány, 2.115.088 K, Valkó Ágoston, Nagyrécsé, 1.805.889 K, Just Péter, Nagypapornak, 1.706.748 K, Mesterházy Jenő, Kemendollár, 1.620.871 K, Gróf Batthyány Zsigmond, Nova, 1.467.492 K, Malatinszky Ferenc, Keszthely, 1.402.678 K, Elek Ernő, Nagykanizsa, 1.350.348 K, Elek Géza, Nagykanizsa, 1.347.061 K, Csóthy Géza, Murakeresztúr, 1.171.083, Hűvös Salamon, Botfa, 1.115.182 K, Szentmihályi Dezső, Pacsa, 1.096.034 K, Botka Lajos, Bókaháza, 1.078.513 K, Báró Guttmann László, Zalabér, 1.044.301 K, Dr. Plihal Viktor, Nagykanizsa, 1.030.142 K, Dr. Gózonny István, Morgánypuszta, 1.026.008 K, Ifj. Thassy Imre, Felsőrajk, 965.066 K, Bosnyák Géza, Misefa, 962.082 K, Grunner Károly, Pótréte, 913.742 K, Dr. Kuller István, Alsórajk, 881.914 K, Somogyi Gyula, Korpavár, 842.254 K, Halbik Ciprián, Tihany, 829.262 K, Novák János, Csapi, 788.318 K, Dr. Sartory Zsigmond, Nagykanizsa, 754.479 K, Sbaics Aladár, Keszthely, 753.032 K, Ollay Guidó, Szentgyörgyvár, 747.767 K, Dr. Barcza László, Csabrendek, 736.692 K, Gróf Somsich Antal, Komáromváros, 724.023 K, Dervarics Ferenc, Kilimán, 697.908 K, Sümeghy József, Kispáli, 650.903 K, Fleiner Béla, Szeptek, 636.628 K, Dr. Skublics Ödön, Zalaegerszeg, 645.144 K, Dr. Plósz Sándor, Pacsa, 632.748 K, Musset János, Zalaszentbalázs, 631.245 K, Mihály Gyula, Zalabesenyő, 607.892 K, Tóth Lajos, Hegyesd, 601.399 K, Kozáry Aurél, Zalabér, 588.322 K, Csertán Elek, Duzsnak, 582.762 K, Tökéssy Ernő, Zalabesenyő, 582.369 K, Sternthal Bernát, Zalaszentmihály, 574.578 K, Kovács Sebestyén Aladár, Pétrivente, 573.882 K, Dr. Farkas Tibor, Söjtör, 565.730 K, Grósz Lajos, Csabrendek, 551.562 K, Küllely János, Gógánfa, 551.175 K, Pálffy László, Pacsa, 545.802 K, Báró Zichy Rubidó Iván, Csörnyeföld, 543.668 K, Eitner Sándor, Salomvár, 541.132 K, Bezeredy Ferenc, Kisgörső, 535.600 K, Lázár József, Zalaszegevár, 533.965 K, Nagy István, Pusztamagyaród, 516.038 K. (Folyt. köv.)

HIREK.

FEHÉR RÓZSA.

*Az idő, a rozsdás régi óra,
Mint egy fáradt vándor, lassan ballag,
Kopott, ósdi, acél mutatója
Álmosan jár ide s tova... tik-tak.*

*Gondolat jó, száll a messze ürbe...
Fehér rózsák, halvány fehér rózsák,
Tiszta harmatgyémánt a kehelyben,
Piros hajnal... holdog régi óra.*

*Szürke felhők, szürke üres órák,
Szálva szállni messze szürke ürbe,
Fehér rózsák, halvány tiszta rózsák
Mind elembé jöttek most e percben.*

*Elmulnak a tarka lünder almok.
Képzletünk csalogó álmai;
Színes lepkék, ragyogó virágok,
Mind-mind már csak a messze múltból int.*

*S az idő, a rozsdás régi óra,
Mint egy fáradt vándor, lassan ballag,
Kopott, ósdi, acél mutatója
Álmosan jár ide s tova... tik-tak...*

BESSENYEY BÉLA.

— **Telefonzavar** miatt mai számunkból hiányzik a budapesti híryanag.

— **A polgármester** Itton Czobor Mátyás polgármestert sürgősen hazahívták. A polgármester átvette hivatala vezetését.

— **Batthyány Pálné** grófné, a zalaegerszegi iparosság patrónusa, férjének, Batthyány Pál grófnak egy arcképét az iparosoknak ajándékozta. Az arckép elhelyezése az Ipartestület nagytermében ünnepélyes keretek között fog a közel jövőben megtörténni.

— **A keszthelyi főbíró szék sorsa.** Megírtuk annak idején, hogy a keszthelyi főbírói állásra Demeter György dr. is pályázik. Demeter dr. most munkatársunk előtt a következő nyilatkozatot tette: "Mint hogy a keszthelyi főszolgabírói állásra a vármegye legidősebb főszolgabírája, Huszár Pál dr. is pályázik, nem tartanám helyesnek vele concurrálni s e miatt tudatom mindazokkal, akik nekem ígérték támogatásukat, hogy nem pályázom s kérem, hogy Huszár Pál kollégámat támogassák."

— **Az Iparos Kör** műkedvelői előadásaira a jegyek előjegyzése máris megkezdődött. Jegyekről célszerű jó előre gondoskodni, mert a jelekről ítélve, nagy az érdeklődés az előadások iránt. A részletes műsort egyékként lapunk más belyén közöljük.

— **Az Iparkiállítás** december 8-án délelőtt 10 órakor nyitják meg Czobor Mátyás polgármester védnökségével.

— **Berlinben** a magyar korona 218 millió, a dollár: 4200 milliárd, az angol font 18,000 milliárd márka.

— **Az egyik megszökött internáltat** igazoltatták, de szabadon engedték. Mult számunkban megírtuk, hogy az internáló táborból, hét internált megszökött. A szökevények egyikét egy, a tábor lakóit ismerő zalaegerszegi egyén, felismerte az egyik Nagykanizsa mellett: állomáson és figyelmeztette rá a csendőröket. A csendőrök igazolásra szállították fel a fiatal embert, aki egy cédulát vett elő, melyen — állítólag — ez állott: A főhadnagy úr részére egy pár csizma kiadható. Az igazolás után a fiatal embert szabadoneresztették. Nyilvánvaló, hogy az illető a szökevények egyike volt.

— **Hol a hiba?** című, a szombati számunkban megjelent közleményre vonatkozólag kaptuk az alábbi sorokat: "Zalavármegye" tekintetes szerkesztőségének. Folyó hó 18-iki számunkban megjelent "Hol a hiba" című közleményükre a következőket jegyzem meg. A hiba igenis ott van, hogy az illető Kis Ferenc Középpapáti-ban lakik. Minthogy Középpapáti nem tartozik a postahivatal belkérésű területéhez, így Középpapáti községnek privát köteleessége a posta küldeményeit zároszállásban a postahivataltól elvitetni. Ez azonban a község lakóinak hagyományos nemtörődömsége és szűkmarkúsága miatt a sokszori felhívásom dacára még most is hetenként ha egyszer történik; egy 6-7 éves gyermek szokott eljönni a táskával. Így azután ne a postán, hanem önmaguknál keresse a hibát Kis Ferenc. Igenis tessék a községnek, illetve Középpapáti lakóinak illő bérért egy rendszeres küldőncöt fogadni. De persze ingyenesen a kézbesítést, de mikor a gyermek pár koronát, darabonként 10 koronát kért a kézbesítésért, elszörnyűködtek s megtagadták tőle, s az egész község majdnem a hivatalban akarta átvenni a postáját. Ez természetesen nem sikerült; azóta kézbesítőről egyáltalán nem gondolkodnak, hanem 6-7 éves, értelemmel nem bíró, gyermekkel hordatja a h. bíró szivességéből. Jó volna, ha a községre illetékes felsőbb hatóság is megkísérelné, rászorítani a lakosságot, hogy ez a postai szabályokkal homlokegyenest ellenkező állapot végre megszűnjék. Fentiek szíves közzétételét kérve, maradtam a t. szerkesztőségnek, tisztelettel: Parraghy György, postamester.

— **Elfogtak öt internáltat?** Mint ismeretes, vasárnap éjjel a táborból megszökött 7 internált. Letenyéről érkezett hírek szerint, a jugoszláv határ mentén 5 internáltat elfogtak. A táborigazgatóság értesítése szerint oda az elfogásról hír még nem érkezett.

— **A Zalavármegyei Cséplőgéptulajdonosok és Bércsáplók** zalaszentkeresztői csoportja folyó hó 25-én, vasárnap, délelőtt 10 órakor rendkívül fontos ügyben gyűlést tart. A központot Mészory Béla alelnök és N. Szabó Gyula titkár képviselik.

— **Ottó főherceg** tizenegyedik születésnapja alkalmából a budapesti Szent István Bazilikában is volt ünnepi szentmise, melyet Mikeš János gróf, szombathelyi megyéspüspök pontifikált. Mialatt a Bazilikában a mise folyt, az utcán ismeretlen egyének a következő szövegű röp-cédulákat osztogatták: A Habsburgoknak ünnepelése, akik a magyarokat négyszáz év óta halálra üldözték és Magyarországot a sír szélére juttatták, akiket ezért a nemzet trónjuktól megfosztott: nemcsak törvénytelen, hanem hazaáruló cselekedeti Becsületes magyar tehát nem lehet jelen a császári labancok által rendezett főpapi misén.

— **Közgyűlés.** Zalavármegye Iskolánkülvül Népművelési Bizottsága 1923-1924. tanévi megnyitó közgyűlését f. évi november hó 26-án (hétfőn) délelőtt 10 órakor, Zalaegerszegen, a vármegyeház nagytermében tartja meg a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkár ismerteti az 1923-1924. tanévi munkatervet. 3. Titkár előterjeszti az 1923-1924. tanévi költségvetést. 4. V. K. M. urnak az isk. népm. terén tett munkálatokért kifejezett köszönetének bejelentése. 5. V. K. Miniszterium leiratának tárgyalása. 6. A közgyűlést 3 nappal megelőzőleg írásban benyújtott indítványok tárgyalása.

— **Felmenték a tandíjat.** A zalaegerszegi kereskedelmi iskola igazgatósága miniszteri rendeletet kapott, melynek értelmében a 30 ezer korona tandíjhoz még 30 ezer korona pótlék szedendő. Eszerint tehát a tandíj egy félfévre 60 ezer korona. Valószínűleg a többi középiskolákban is hasonló mértékben emelik a tandíjakat.

— **Nagykanizsai hírek.** A kanizsai államrendőrség megbüntetett 30 kocsitulajdonost, mert a kocsikon nem volt lámpa. — A kanizsai ügyességen kéthónapos fogházormesteri tanfolyam nyit meg. — A fémipari szakiskola első évfolyamára tizen iratkoztak be.

— **Öngyilkossági kísérlet.** Keszthelyről jelentik: Török László zalaapáti próbacsendőr szerelmi bánatában szolgálati fegyverével mellbe lökte magát. Életveszélyes sérülésével a keszthelyi kórházban ápolják.

— **Nem adnak utlevelet Amerikába.** A belügyminisztérium közli, hogy az Északamerikai Egyesült Államokba kivándorolni szándékozók, a kvóta betelte miatt, utlevelet további intézkedésig nem kaphatnak.

— **Marólguggal ölte meg gyermekét.** Nagykanizsáról írják: Timár József letenyei kocsinak házasságon kívül gyermeke született egy ugyanodavaló leánytól. A gyermek már nyolc hónapos volt. Hétfőn délután, míg a leány az istállóban volt elfoglalva, Timár József belépőzött a lakásba és gyermeke szájába erőszakkal marólugot öntött, azután odábbállott. A gyermeket megmenteni nem lehet Timár Józsefet a csendőrség vette őrizetbe.

Emlékezés Gárdonyi Gézára.

Irtá: KUTAS KÁLMÁN.

(III.) Történeti regényeiben a magyar faji és lelki határokon, elbeszéléseiben a magyar szellemi és geográfiai határokon, s alakjai megrajzolásában az érzelmi és erkölcsi határokon mindig belül maradt. Szinte beteges érzékenységgel zárta el magát a külső hatásoktól, a kívüllágtól, hogy annál teljesebben adhassa át magát egy nemes emberiség érzelmi és a magyarság faji ihletének. Írásán mindenütt megérzik a fejlődő és tökéletességre törekvő művész. Dolgozik a festő ecsetjével: lírai hangulatát festve; a szóbrász vésőjével: egy-egy törékeny női, vagy tősgyökéres magyar alakot kivésve; mint zenész: a magyar nyelv instrumentumával könnyed, egymásba átfolyó hanghullámokba fogva össze a magyar szöveget. A magyar nyelvnek ily gazdag, líraillag áradó zenéje egy írónknál sem található fel.

Gárdonyinak a művészet: élete. Ami a madárnak a fényes, sugárzó lég, amelyben a maga szárnyán csodálatos könnyedséggel repül, leng, csapkod, szétterülve ringatózik: úgy élt ő, lebegett ringatózott művészetének eme tiszta, fényes légkörében, amelyet maga teremtett meg magának. Az alkotás: vágya, ösztöne, célja és gyönyörűsége volt egyben. A magyar nemzet örökké hálás lesz és irodalomtörténeti, sőt nemzeti jelentőséget fog tulajdonítani Eger

városa ama nemes cselekedetének, amellyel neki ezt az...rói, művészi szabadságot, az alkotás független, önkéntelen megnyilvánulását biztosította.

Voltak súlyosabb írói egyéniségeink, de ily tisztán művészi, kevés. Voltak nagyobb szabású írónk, de aki tudatosabban akart és tudott volna szinte apostoli elhivatottság érzésével a magyar népnek írni, alig. Lehet más írónak gazdagabb változatos világa, de bensőségebb kevéssé. A magyar karaktert lehet szövevényesebb alakban, vagy akár modernebbül megkonstruálni, de kevés vonással, alig egy-két gesztussal ily teljesen s jellegzetesen magyarosan kifejezni csak ritkán sikerült. S utóbb írt műveinek összességéből egy alig meghatározható, éter-rezgés finomságu valami arad ki, mit nem csupán a szavak, a mondatok érteime és az elbeszélés üdésége terem meg, hanem a belső, költői szemléletnek szellemi légköre, amely — bár néhol csak sejtelmeszerűen — úgy hordozza magán Gárdonyi képét, mint a délibáb az Alföld tájait. S a lelki kép oly nemes, hogy késő nemzedékekre sem fog hatástalan maradni, sőt ideális és erkölcsi hatóerővé válik, valamennyi el nem veszíti a nép fogékonyságát az ideális és erkölcsi vonások iránt.

A magyar próza világa változatos képet mutat. Vannak vadregényes tájai, amelyekre fényt nem a nap vet, hanem a viharos felhőkből néha ki-kibukkanó hold, vagy egy átröppenő villám.

Vannak a képzelet merészségével és szertelen pompájával velített ideális világai. Vannak — bár ritkábban — mély dimenziókat mutató szociális és történelmi szemlélettel alkotott részei is. Gárdonyi világa olyan ezek között, mint egy üde, harmatos, tiszta tájék, melyen a poézisnek a természet végtelenségével és örök harmóniájával egybeolvadó lehetete rezeg. Gárdonyi költészete a magyar prózairodalomnak talán legfinomabb, leggyöngédebb hajtasu virága.

Szent lesz a hely a késő utókor előtt, ahol Gárdonyi műveit megalkotta, s talán még mindig ott lebegnek kertjében az alkotás ihletben fogani alakok. Az alkotásokból kiaradó szellem pedig élni fog a nemzet lelkében, amelynek csodálatos géniusza ihlette meg az író, s az "örök emberi" finom kapcsolatban átszővi műveinek erkölcsi értékét és művészi szépségeinek vonását az egyetemes emberi világába.

Legyen e megemlékezés egy kicsiny, szerény része a magyarság elő és maradandó emlékeztetének az író emberi egyéniségére. Vágyam volt, hogy Gárdonyit, mint felnőt is viszonyíthatassam. A sors megfosztott ettől az örömtől. Csak lélekben állhatok ott a sánc mellett, ahol "csak a test" pihen, s ahol, ha zárandokutam egyszer oda vihet, ha emberi lényt nem is találok ottan, meg kell majd sejtennem egy sajtóságot, soha el nem mozduló árnyalakot: a magyarságnak és a gyöngéd emberiségnek sirja felett orkódó géniuszát.

(1922 nov.)

— Hány analfabéta van Zala megyében? (IV.) Mai kimutatásunk 55 községben 940 analfabétát tüntet fel. Ez 55 község közül csak Szalapa nincs analfabéta. Kimutatásunk egyébként a következő: Csonkahegyhát 7, Pálfiszeg 16, Kustánszeg 25, Némethalu 10, Milej 16, Kiskomárom 5, Balatonmagyarod 18, Zalaszentlélek 47, Vindornyalak 19, Gyulakeszi 23, Szentgyörgyvölgy 20, Magyarföld 6, Felsőszenterzsébet 3, Mátyósföld 4, Mihályfa 2, Kisvásárhely 3, Szalapa nincs, Megyes 8, Zalamegyes 2, Úkk 3, Rigács 1, Bánokszentgyörgy 37, Oltárc 44, Várköld 17, Borsfa 55, Báza 22, Kistolmács 12, Kerettye 20, Valkonya 37, Kerkaszentmiklós 34, Lendvaújfalu 5, Dobri 13, Lovászi 34, Kerkaszentkirály 12, Kutfej 33, Szentlőrinc 5, Pusztamagyarod 8, Marócz 22, Lispe 4, Gasztonya 15, Kiscsehi 21, Kányavár 1, Erdőhát 7, Szentadorján 8, Balatonederics 18, Nemesvita 35, Balatonfüred 6, Lenti 42, Gosztola 20, Lenti-kápolna 24, Mumor 45, Bährhely 10, Kerkaszentmihályfa 18, Máhomfa 12, Lentszombat-hely 13. (Összesen: 940.)

— A tüdővész elleni szérummal Kulka tőrjei orvos megkezdte az oltást. Egyelőre husz beteg van kezelése alatt.

— Csendörök és betörők harca. Pacsáról jelenti tudósítónk: Két hosszufalusi kőborlegény már évek óta követelt el kisebb-nagyobb betöréseket Batthyány gróf csányi uradalmában. A csendörök állandóan figyelemmel kísérték, de elfogni sohasem sikerült őket. Hétfőn gyalog jöttek meg Pestről és egyenesen a hegybe mentek. A csendörök észrevették és nyomon kísérték őket. A két betörő észrevette, hogy közel vannak a kakastollások, bemenekültek egy üres pincébe és onnét lövöldözni kezdtek a csendörökre. A csendörök erre kénytelenek voltak fegyvereiket használni s a puskatűzben a két betörő életét vesztette. Kiléjük pontos megállapítására megindult a hatósági eljárás.

— Vérhasjárvány lépett fel Nemesrádón és Szentpéterurton. A hatóság megtette a kellő intézkedéseket.

— Műkedvelő előadások Lentiben. A lenti-i Iparos Olvasókör szombaton, 24-én, a Spiegel-féle vendéglőben, saját könyvtár-alapja javára műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Előadásra kerül a „Kisasszony férje” című 3 felvonásos vígjáték. — A lenti-i R. Kat. Polgári Olvasókör táncmulatsággal egybekötött színelőadást rendez vasárnap, 25-én, a Fitos-féle vendéglőben. Előadásra kerül Gerő Károly 3 felvonásos drámája, „A vadonban.”

— Pacsai hírek. A decemberi országos vásár 6-án, csütörtökön lesz. — Megalakult Pacsán a Népművelési Bizottság. Elnök: Kende Péter főszolgabíró, alelnök: Beér Gyula dr. szolgabíró, titkár: Landi Ferenc főtanító. Az első ünnepélyes bevezető előadás nov. 25-én, vasárnap lesz.

— Hulló a pajtában. Nemesszer községben, egyik ház udvarán, a pajtában ismeretlen hullát találtak. A kiszáradt bizottság megállapította, hogy a halott egy kőborló koldus volt, aki természetes halállal, végelgyengülésben halt meg.

— Fejberugta a ló. Kohn Ignác zalaszentmihályi lókereskedő lovat nézett a keszthelyi vásáron. Miközben lehajolva vizsgálta a lovat, egy arra haladó vásáros ostorral a lóra csapott, a ló megugrott és fejberugta Kohn Ignácot, aki eszméletlenül esett össze. A szeme fölötti mély sebet az orvosok varrták össze. A szerencsétlenség okozóját előállították a csendőrségen.

— Lentiből kellett egy beteg részére jeget hozatni. A zalaegerszegi viszonyokat eléggé jellemzi az alábbi eset, amely pár napja történt meg. Egyik derék iparosunk lánykájának halálos beteg. Orvosi rendelésre szívét jéggel kellene borogatni, ámde — Zalaegerszegen nem kapott a kétségbeesett apa jeget, úgy hogy a lenti-i jéggyártól kellett rendelnie. A lenti-i jéggyár az előző este megrendelt jeget másnap délelőttre meg is küldötte. Csak annyit kérdezzünk: Elő szabad annak fordulni, hogy egy halálos beteg részére nem lehet jeget kapni Zalaegerszegen?

— Az új Ipartörvény és végrehajtási utasítása kapható a Kakasnyomdában.

x A Pesti Napló új regénye. Pár nap múlva véget ér a Pesti Napló regényrovatában Jaok London híres alaskai regénye: A Farkas Fia. A Pesti Napló népszerű regényrova azonnal új érdekes regényt kezd melynek címe: A mindenhatóság könyve, szerzője Edgar Wallace angol író. Ez a világszerte feltűnést keltett regény egy orosz nagyhercegnő menekülését mondja el az orosz bolsevizmus kitörése idejében, a borzalmak világából, izgalmas, fantasztikus élmények közepette. A regényt művészi fordításban közli a Pesti Napló.

— Egy kiló oarnakenyér Berzsinben 780 milliárd, fehérkenyér 840 milliárd, egy liter tej 280 milliárd márká.

— Apró hírek. Ultimátumot küldött Lengyelország Bajorországnak a lengyel zsidók kiutasítása miatt. — Az „Apokalypsis negy lovasa” című filmnek budapesti bemutatását a német követ kérésére nem engedélyezték. — Iparigazolványokat nem adnak ki a jövőben a „nemzeti” jelző használata mellett. — Sopron város a soproni színháznak ingyen világítást és 5 millió korona fűtési segílyt szavazott meg. — Budapest lakossága feleannyi húst és zsírt fogyaszt mint békében. — A fiatal erdők legeltetését tiltotta a földművelésügyi miniszter. — A kéményseprőkerületeket országosan rendezni fogják. — Az oláh belügyminisztert a bukaresti főpályaudvar előtt záptojással megdobálták. — A görög király hajlandó elhagyni országa területét, addigra, míg a helyzet tisztul. Távolléte idejére regentst nevezne ki. — Az Egyesült Államok adóssága 22 billió dollár. — Könnybombákkal szerelik fel a newyorki rendőrséget.

HÍREK NEMHÁNY SZÓBAN.

A háztulajdonosok decemberben Budapesten országos nagygyűlést tartanak, amelyen azt fogják követelni, hogy a lakhért a tisztviselők 1917. évi fizetésének emelkedése arányában kapják meg.

A közalkalmazottak illetményeinek és ellátásának fedezése ezerháromszáz milliárd koronába kerül.

Köszeg város el akar szakadni Vas megyétől és Sopron megyéhez akar csatlakozni.

A vérbaaj kimutatására, Szilvássy Gyula dr., a soproni közpórház orvosa, új módszert talált fel. A találmány nagy feltűnést keltett. Az új gyógyszert egy hécsi gvár fogja előállítani és Szilvássy dr. maga is Bécsben folytatja tudományos kutatásait.

A hadilárvák és hadilövegek segélyének folyósítását az állampénztárakhoz akarják átutalni a városok.

Fegyveres haramiák támadtak a borszéki (megszállott terület!) országúton az olasz katonai atlaséra.

A rendes bíróság fogja tárgyalni Ulain Ferenc dr. ügyét

Budapest székesfőváros jövő évi költségvetése 130 milliárd korona.

Új csillagot fedezett fel a hamburgi csillagvizsgáló intézet igazgatója. Az új csillag neve Hidalgo lett.

Szerkesztői Uzenetek.

Magyar Hirdető Iroda, Budapest. Legutóbbi hirdetésük későn érkezett. Egyébként is a felajánlott csekély díjért nem áll módunkban hirdetést közölni. Hirdetési tarifánk pénzügyrovatunk után található.

Pista bácsi a Bárány-sarkon . . .

No, a ragyogóját neki, illet se pipátam, inóte élek. Mer' mér' azér', hogy most megtuttam, mér' nem ócsóbb a pájsli, mint a borgyuhus. Hát az ugy történt, hogy ement a minap egy szegény asszony egy mészároshoz, oszt tüdőt kért, mer' mér' azér' hogy a tüdő' ócsóbb vóna, mint a hus. Oszt mikor a fizetésre került a sor, csak halti ám a zaaszony: egy kiló tüdő 6000 korona. Nono, aszondi a szegény asszony, hát mér' ollan drága a pájsli, mint a hus? Azér', asszondi a mészáros, mer' ebbe nincsen csont . . . No, így megfelelt az ebadta mészárosa . . . Ami aszt illeti, én ugy vélelem, hogy a zigen tisztított urnak a feje is ócsó lehet, mer' mér' azér' hogy abban se igen lehet csont. De talán más se . . . Aszondom!

A m. t. hölgyközönség tudomására hozzuk, hogy

a legújabb divatu női kalapok

megérkeztek. 18-20

ELVÁLLALUNK: KÉSZÍTÖNK: női kalapok készítését, kosztümök el. női átalakítását, vasalását. ruhákat és felöltőket.

Tischler és Kaszás Ilona

női divat-üzlete Zalaegerszeg. (Plebánia épület.)

Divatszövet ujdonságok

18-24

Tóth Gyula
angol uri szabónál
Zalaegerszegen.
Kossuth Lajos-u. 4.

Pontos kiszolgálás!
Szolid árak!

RISZT SÁNDOR

kádármeester Zalaegerszeg, Vörösmarty-utca 29. szám. 36-0

Állandóan raktáron tart:

uj boroshordókat 50-től 1000 literig legfinomabb fűszertől tölgyfából.

Jó minőségű használt s kijavított hordók 100 liter-től 400 literig kaphatók.

WIRTSCHAFTER ERNŐ

Bank és Pénzváltó Üzlete

4-0

Zalaegerszeg Kossuth-utca 24. Telefon 116.

Tőzsdői megbízások! Értékpapírok adásvétele. Kölcsönök értékpapírra és egyéb értékekre.

Koszt pénz elhelyezés!

Villamos égő, vasaló, fűtőtest

és minden más villamos cikkek állandó raktára. Csillárokból nagy választék. Szabványos és házi TELEFONOKAT, CSENGŐKET, KÖZPONTI KAPCSOLÓKAT raktárról szállítunk. DINAMÓK, MOTOROK gyári jótállással legjutányosabban beszerezhetők.

Zalai Műszaki Vállalatnál

ZALAEGERSZEG, EÖTVÖS UTCA 1. SZÁM. TELEFON 133.

Legújabb, dús tartalmú őszi és téli divatlapok kaphatók Kakas Nyoston papírkereskedésében!

Hamerli kesztyük
Levakata
PÁL és INDRÁ
ZALAEGRSZEG

1924-re már kaphatók:
előjegyzési és zseb-
NAPTÁRAK
KAKAS ÁGOSTON
kereskedésben Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a
„KULTURA“

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéseket elfogad naponta

KAKAS ÁGOSTON

könyvnyomdája, könyv-, papir- és
írószerkereskedése Zalaegerszegen

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

Á budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.

Budapest, 1923 november 22.

Napoleon	—	Cseh korona	580
Font	87600	Dinár	225
Dollár	20150	Svájci frank	3450
Francia frank	1000	Oszták kor.	28 8
Lengy. márka	—	Oszták bélyegzett	—
Márka	—	Leva	160
Lira	880	Holland forint	7710
Leu	136		

Zürichben:

magyar kor.	0 03	márka	nem jegyezték
oszták kor.	—	szokol	16 75
oszták bély.	—	dinár	—

Terményjelentés.

Búza	100 000	Tengeri morzsolt	71000
Búza(tiszavid.)	101 000	Korpa	39000
Rozs	96000	Repce	170.000
Sórárpá	75000	Köles	77500
Takarmányárpa	63000	Répe	—
Zab	73000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Laptulajdonos: „ZALAVÁRMEGYE“ lapkiadó-társaság
Munkosztásért és kiadásért felel: KAKAS ÁGOSTON

Hirdetési díjak:

1 hasábos miliméteres 60 K., szöveg között 120 K.
nyíllétszám 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre
fizetendők; vidéki hirdetés megbízások csak akkor
vételnek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz
is beküldetett.

Jó állapotban lévő

tárogató

eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelően készítenek 58-0

Szalay és Dankovits
épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGRSZEG Falegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Órményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Zalavármegye legrégebbi és legnagyobb üzlete

A SCHÜTZ ÁRUHÁZ

Nagy választék uri és női divat-
szövetekben és flanelokban!

23-0

Sovány és hizlalt baromfit és vadat

a legmagasabb napi árrban, állandóan vásárol

STUHLMÜLLER LAJOS

gyümölcs, termény, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaazentváron. Telefon 6. szám.

78-0

Egy jókarban levő használt tízedes mérleg megvételre kerestetik.

NÉMETH MARISKA

ÉS TÁRSA

divatáruháza

Zalaegerszeg. Telefon 114.sz.

FÉRFI- ÉS NŐI
FEHÉRNEMŰEK
LEGNAGYOBB RAKTÁRA

26-0

HAMERLI-KESZTYÜK

ZALAVÁRMEGYE

HEGYESZÉK HETENKÉNT HÁROMHON.
Hírfeltevés 1 hónapra 2000 kor., egyévére 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.

Szerkesztő: RUBIN NYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Telefon 131. szám

„Néztek egy letenben, hízek egy hazában
Hízek egy leteni örök igazságban,
Hízek Magyarország feltámadásában”

Hetenként.

Zavaros fogalmak, zavaros mondatok és zavaros stílusok, zavaros, homályos és bizonytalan értékű cselekedetekkel járnak karonfogva.

Igaz, hogy egyesek teremtik meg a közállapotot, de a már megállandósult közhangulatnak annyira rabja lesz az egyes ember, hogy silány teltiért nem lehet felelősségre vonni.

Egyes bolondok találták ki a labda-rugdossást, de most már annyira beoltódott ez a rossz vér az egész ifjúságba, hogy céltalan, sőt igazságtalan volna egyes ifjakat hibáztatni a rugdossáért.

Különböző természetű egyes emberek, pl. hírlapírók, szónokok divatba hozzák az idegen szót; divatba hoznak nem helyes vonatkozású fogalmakat, végére mehetetlen hosszú szót, bonyodalmas mondatokat, érthetetlen stílusokat. Ezek a hibás eljárások kezdetben csak divatosak, később megszokottak, végre törvényesek lesznek. Megrontják a nyelvet, ártanak a nemzetnek, de felelősségre vonni értök senkit sem lehet.

Olvastam az újságban, hogy egyik képviselő, pártvezér, feloszlatta eddigi pártját s szándékozik új pártot alakítani, még pedig *nemzeti* párt címen.

Gondolom: sokan lelkesedve veszik ezt tudomásul. Én megdöbbenéssel veszem.

Istenem! Hát nem nemzeti párt is lehetséges egy nemzet határain belül, hogy szükséges legyen vele szemben nemzeti pártot alakítani?

Előttem ez homályos dolog. Hiszen aki ellensége a nemzetnek, azt nem kell itt megütni. Lám, az oláh agyonüti.

Régen is volt nemzeti párt. Talán a habsburgos kormány és a vérmes függetlenségi közvélemény teremtette ezt gróf Apponyi Albert, mintegy áthidalónak. Nekem már fiatalon fájt az, hogy éppen a nemzeti párt a legkisebb. De homályos volt azért is, mert talán a 48-as előtti nemesiséget értették nemzet alatt, holott már 48 után valánk. S talán ezt akarta helyreütni a rákövetkező néppárt, aki ezalatt talán az egész nemzetet értette. Mindakét név homályos volt. Előbbiben nem látszott a nép, utóbbiban — pedig saját neve — még maga a nép sem volt benne mind; a nemzetnek nagyobb része pedig mindakettőtől hiányzott.

... *Keresztény* nemzeti ... Keresztény magyar s több efféle címetek láthat az ember. Hát pogány magyar is van még itt? Tudtommal I. nagy Szent István királyunk végzett ezzel a kérdéssel. S Koppánynak sincsen már pártja. Tessék csak gondolkozni.

... Vannak némelyek, akik elkeresztelik magokat Lexnek, s azt mondják, hogy ők legitimisták, vagyis törvényes emberek. Honnan tudják? E szerint mások törvénytelen emberek volnának. De hiszen csak ezután fogják eldönteni, hogy mi lesz a Lex (a nemzet érdekében, mert csak ennek érdeke lehet lex). A csecsemők Viktornak keresztelik, magyarul győzőnek. Felő s mindenki földhöz vágja, sohasem győz. Nincs baj ezzel, mert tulajdonnév s csak forma megkülönböztetésre való. De a legitimista szó nem tulajdonnév, hanem köznévszó s nem veheti mindenki magára, mint a tulajdon nevet s mint a prémes bundát. Zavaros ennek a szónak a használata s használata előre való eltulajdonítás.

Nyelvünknek minden kis zúgába belebújt a zavarosság, a homály, a sok értelműség, vagyis az érthetlenség s rázkódtatja a nemzet testét-lelkét, mint a hideglelés.

Régen volt kuruc-labanc, magyar-német, magyar-osztrák, kormány-ellenzék, jobbpárt-balpárt, stb. Meg lehet érteni. Legfeljebb néha

közvetlenül, békítőül egy harmadik. De most valaki megszámlálta: 17 párt van s milyen széleit elnevezésekkel.

Egy kis nagyítással ilyen címek: Keresztény magyar nemzeti liberális szociális demokrata függetlenségi és 48-as Kossuth-féle kispárt.

Hiányzik még belőle ez: alföldi becsületes református földműves.

De lényegileg hiányzik az, hogy vajjon melyik Kossuth? másodsor az, hogy vajjon melyik liberális: Tisza Kálmán é, vagy a Tisza István féle?

A logika szerint is minél nagyobb valaminek a fogalom köre, annál kisebb a tartalma.

A nyelvnek a zűrzavara a zésznek és gondolkodásnak a zűrzavarával szorosán összefügg. S ideigazodik a cselekedet és az ítélő tehetség is.

Zalaegerszeg mellett van egy vasúti áhomás. Fel van írva homlokára: Zala-Szent-Iván-Kis-Falud-Pusztla.

Hat névből áll. S csak azért nem hosszabb,

mert nincs hosszabb deszka, amelyre ráfér az írás. A szótát összedobálva következő hexaméter keletkezik belőle: *Szent Zalavármegye Puszta Falud Kis Ivánka tanyája.*

Nem jó jel az, hogy egy-egy névből kitelik egy-egy hősköltemény.

Még van egy hőskölteményre való felírás városunk végén:

A „Magyar Mezőgazdák Kereskedelmi Részvénytársasága Zalaegerszegi Tojás Baromfi és Vad Gyűjtőtelepe.”

Ilyen vad gyűjtő telepei vannak a magyar nyelvnek és irodalomnak szanaszét beszédben és írásban, hivatalos és irodalmi stílusban. S amint itt egybeküszálisan nő fel a virág a burjánjal: úgy zavarodnak össze a fogalmak s ezek nyomán a bűnök és erények az emberi cselekedetekben.

Előbb izléstelenség, azután érzéketlenség, végre az érthetlenség fátyola borítja. Nem lehet ezekről világos, pontos jegyzőkönyvet írni.

Borbély György.

Szennyes hullámok csapdossák a polgármestari széket.

Bonyolódik a városház-ügy. — A polgármester megváltoztatott egy véghatározatot. — Követeljük az ügy tisztázását.

Zalaegerszeg, nov. 22. Alighogy rámutattunk két példával a városházán uralkodó állapotokra, máris egy újabb „nehéz” ügyet vagyunk kénytelenek a nyilvánosság elé hozni. Tessük ezt azért, hogy meglássa végre a város közönsege, milyen állapotok vannak a városházán és betekintést nyerhessenek abba a fertőbe, amely már kezdi elnyeléssel fenyegetni a várost reprezentáló polgármesterei karosszéket. Olyan példátlan eset az alábbi is, melynek hallatára elszörnyűködünk és felkiáltunk: És ezek után még mindig nem hallottuk a polgármester cáfoló nyilatkozatát?! Az történt ugyanis, hogy egy mezőgazdasági bizottsági ülés véghatározatát, melyet a városi képviselőtestület is elfogadott szószerint és egyhangulag, a polgármester megváltoztatta és a véghatározat ezzel a megváltoztatott szöveggel került bele a városi közgyűlés jegyzőkönyvébe.

A városi mezőgazdasági bizottság azon javaslattal illetve indítvánnyal fordult a képviselőtestülethez: „Hatalmaztassék fel a városi mezőgazdasági bizottság, hogy rendeltetésének megfelelően kebeléből bármikor küldhessen ki bizonyos szükséges számú bizottságot a városi mezőgazdasági ügyek betekintésére azzal, hogy tapasztalatai alapján időnként szükséges javaslatait a képviselőtestülethez megtehesse.”

Ezt a határozatot a városi képviselőtestület a május 11-i közgyűlésen minden változtatás nélkül, az eredeti szövegben, elfogadta és határozatként kimondotta. A közgyűlés jegyzőkönyvébe azonban egy megmáltott szövegű véghatározat került bele. Ezt a szöveg részt a polgármester sajátkezűleg írta s ez a kézirat most is ott látható a városi mezőgazdasági bizottság jegyzőkönyvéhez hozzáfűzve iratkapcsolóval. Ez a szöveg a következő: „A képviselőtestület arra való tekintettel, hogy a polgármesternek a mezőgazdasági ügyben szakközvege a városi m. kir. gazdasági felügyelő, a városi gazdaságnak szakszerűség szempontjából időközönként leendő ellenőrzésére a városi m. kir. gazdasági felügyelőt kéri fel azzal, hogy ellenőrzése eredményét, esetleges véleményes javaslataival együtt a gazdaság felügyeletére hivatott polgármesterrel, az esetleges intézkedések megtétele céljából, mindenkor közölje. Együttal felhívja a városi mezőgazdasági bizottságot, hogy a városi m. kir. gazdasági felügyelő mellé, ezen működésében leendő támogatására, a maga kebeléből tetszésszerűen számú tagot küldjön ki.” Páslek Lajos városi képviselő levele is ott

van az iratok között, amelyben felvilágosított kér arra vonatkozólag, hogy honnét ered az eltérés, amely az elfogadott határozat és a városi képviselőtestület üléséről felvett jegyzőkönyvben foglalt szöveg között fennáll. (Az ügyre még visszatérünk.)

Megkötötték a pártközi békét.

Budapest, nov. 24. A tegnapi pártközi értekezleten az egységes párt és a polgári ellenzék megkötötte a pártközi békét. Ezt a megállapodást tegnap hirtelen megzavarta a szociáldemokrata párt, amely kimondotta, hogy bizalmatlan a kormány iránt. A szociáldemokraták követelik az internálás megszüntetését, az emigrációs-ügy sürgős rendezését és a közszabadságok helyreállítását. A párt azonban kifejezte azt az óhaját, hogy az ellenzéki pártok újra üljenek össze. Ez az újabb megbeszélés kedden történnik meg. Remény van arra, hogy a szociáldemokraták engedni fognak álláspontjukból és így megszületik az a nyugodt politikai atmoszféra, amelyre most, a kölcsön-tárgyalásokkor, feltétlenül szükség van.

Nagy európai bonyodalom lenne a magyar és a német monarchia restaurálásából.

Prága, nov. 24. A német trónörökös és az excsászár hazautazásával kapcsolatban a nagykövetségi konferencia arra az álláspontra helyezkedett, hogy úgy a Habsburg, mint a Hohenzollern problema nemzetközi kérdés és a két dinasztia restaurálása európai bonyodalmat okozna. Erre vonatkozólag Benes dr. csehszlovák külügyminiszter is nyilatkozott, amikor szószerint a következő kijelentéseket tette „Éppen úgy, mint ahogy a Habsburg-kérdés nem volt Magyarország és Ausztria belügye, a Hohenzollern kérdés se lehet azzá Németország szántára. Ezt az álláspontot vallják az összes szignatárius hatalmak és ez az álláspontja Csehszlovákiának is. A jelen pillanatban nincsen ugyan szó semmiféle katonai rendszabályokról Németország ellen Csehszlovákia részéről és így kijelentésem inkább csak elvi kijelentés.”

Felosztatták Németországban a kommunistapártot.

Berlin, nov. 24. A kommunista pártot és szervezeteit felosztatták, a kommunista sajtó megjelenését betiltották.

Lemondott a német birodalmi kormány.

Berlin, nov. 24. A kormány iránti bizalmi indítvány folytán elrendelt névszerinti szavazás során a kormánynak 170 szavazattal 150 ellen, bizalmatlanságot szavaztak.

Berlin, nov. 24. A Stresemann-kormány beadta lemondását. Valószínűnek tartják, hogy jobb-oldali kormány alakul.

Követelőznek az oláhok.

Budapest, nov. 22. A magyar-oláh tárgyalások nagy nehézségbe ütköznek. Az oláhok ugyanis azt követelik, hogy a magyar delegáció ismerje el az 1919-iki budapesti oláh bevonulás jogosságát. A magyar delegáció tagjai ezt a követelést elutasították.

Bezárták az oláhok

a sepsiszentgyörgyi, kézdivásárhelyi, bogártelki és a magyarbrátai magyar iskolákat.

Zala vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névsora.

(II.) Kovács Sebestyén Endre, Becsehely, 488.808 K, Dr. Takáts Jenő, Sümeg, 478.628 K, Kemény Ödön, Boncodföld, 467.580 K, Softics Jenő, Andrásida, 463.693 K, Kövess Jenő, Ungjakabfapuszta, 463.487 K, Dr. Fürst Béla, Zalaegerszeg, 462.102 K, Dr. Forintos Géza, Mihályfa, 454.304 K, Horváth Lajos, Felsőörs, 448.976 K, Szűls Dezső, Nagyfalu, 447.650 K, Gróf Batthyány Pál, Zalaacsány, 442.795 K, Szmodics Viktor, Gelse, 423.178 K, Hertelendy Andor, Korpavár, 421.127 K, Gróf Korniss Imre, Szalapa, 418.910 K, Dervarics Ákos, Ormándlak, 413.759 K, Rónay Pál, Zalahaláp, 392.145 K, Löke Árpád, Talliándörög, 373.070 K, Pehm József, Zalaegerszeg, 371.510 K, Hertelendy Ferenc, Lesencetomaj, 359.562 K, Dr. Czinder István, Zalaegerszeg, 357.680 K, Szentkirályi Gyula, Zalahosszúfalu, 335.342 K, Csikvándy Márton, Zalaigrice, 334.206 K, Takáts Jenő, Zalaigrice, 334.070 K, Schmidt Ottó, Pola, 329.081 K, Deák Károly, Neszelej, 324.979 K, Békassy István, Bezeréd, 296.340 K, Sebestyén Géza, Gelse, 293.889 K, Farkas József, Felsőbagod, 288.970 K, Engelhardt Ferenc, Tapolca, 285.988 K, Bartha László, Rádiháza, 276.825 K, Berényi Jenő, Zalaszentgrót, 273.033 K, Hedry Sándor, Zalahaláp, 264.874 K, Király Elek, Hahót, 263.600 K, Sztankovszky Imre, Pusztapáti, 263.586 K, Dr. Svastics János, Söjtör, 263.440 K, Melancsik Ferenc, Szentgyörgyvölgy, 262.934 K, Weiler Kálmán, Tapolca, 262.036 K, Dr. Thassy Kristóf, Zalaegerszeg, 244.879 K, Dr. Udvardy Jenő, Zalaegerszeg, 240.294 K, Schwartz Jakab, Túrje, 239.575 K, Gyömörey Sándor, Ukk, 236.301 K. (Folyt. köv.)

HÍREK NÉHÁNY SORBAN.

A közalkalmazottak november hóra 17 százalékos béremelést kérnek.

A Hortobágyon már régóta kutatnak petroleum után. A kutatások teljes eredménytelenséggel végződtek.

A Ludendorff tábornok ellen kiadott elfogató parancsot visszavonták.

A nemzetgyűlés gazdasági bizottsága javaslatot terjesztett a ház elé, mely szerint a képviselők tiszteletdíját havi egy millióra kéri felemleni.

Olaszországgal tárgyal Bud János közéleti miniszter mintegy 20 ezer vagón magyar rozs exportálásáról.

Titokzatos magyar aranyzállítmányt találtak a salzburgi pályaudvaron egy bécsi lap híre szerint. Állítólag 36 láda aranyeműt vittek ki Magyarországból Németországba.

Egy „piroska” hat dollár. November elseje óta Oroszországban aranyalapú pénzegység lépett életbe. Az új pénzegység neve: cservenecz — magyarul — piroska. November elsejével eltűntek a sok ezer rubeles bélyegek is. Moszkvából tegnap egy szombathelyi ur már 20 kopekes bélyeggel ellátott levelet kapott. Megjegyezzük, hogy a cservenecz értéke 6 dollár, illetve 1 font sterling.

HÍREK.

A tekintély elvét

hangoztatják egyesek unos-untalan. De ugyanakkor, amikor a tekintély előtt való feltétlen fejtájtásról szónokolgatnak, vagy írogatnak, ugyanabban a mondókában egy tekintélyt már le is bunkóznak. És ugyanakkor magukat kiáltják ki egyedül okosnak, egyedüli tehetségnek és egyedüli tekintélynek. Csakhogy ez a modvacsinált öntelenség, önkosság hamar lekopik és kimered a szép cifra fűha alól — az elvet unos-untalan megtagadó renegát, aki azt dicséri és ömjénezi, akinek a szekerén ül.

— **Eljegyzés.** Simon Mariskát eljegyezte ifju Schnatter Antal Zalaegerszegen.

— **Cserkésziszti értekezlet.** Holnap, vasárnap, délelőtt 10 órai kezdettel a főgimnáziumban megyei cserkésziszti értekezlet lesz.

— **A bocsföldel háziipar az iparképzésen.** Az iparosoknak a december 8.-án kezdődő, karácsonyi vásárral egybekötött, kiállításán részt vesz a bocsföldel háziipar is három kendővel. Örömmel üdvözljük a bocsföldieket a kiállításán. Hisszük, hogy itt a szomszédban, Zalaegerszegen is oly megérdemelt sikert fognak aratni, mint széltiben az országban, ahova már eljutott a bocsföldel kendő.

— **Népfőiskola Zalaegerszegen.** Röviden hírt adunk már arról, hogy Zalaegerszegen Népfőiskola nyílik meg, amelyre vonatkozó tudnivalókat az alábbiakban közöljük: A népfőiskolai tanfolyam nem szakiskola, nem készít elő valamely élethivatásra, avagy valamely iskolára, hanem az életben szükséges ismereteket és tudnivalókat adja, amelyre mindenkinek szüksége van. Alapismereteket nyújtó tárgyakon (fogalmazás, számtan, mértan, rajz) kívül az egészségtan, történelem, földrajz, polgári jogok és kötelességek, közgazdaság és pénzügy felől is nyernek tájékozódást a hallgatók. Lesznek szakkérdések is, amik a hallgatóságot érdeklik. A nők részére rendezendő tanfolyam tárgyai között is lesznek gyakorlati tárgyak pl. gyermeknevelés, ruhaszabás, kerítészet, stb. A tanfolyamok előadása: az esti órákban lesznek megtartva, hogy nappal foglalkozását mindenki zavartalanul folytathassa. A tanfolyam időtartama 4 hónap és teljesen ingyenes. Beiratkozni f. hó 28 ig lehet: Zalaegerszegen minden nap 6—7 óra között úgy a férfiaknak, mint a nőknek a gimnáziumban, ahol a beiratást Steyrer Gyula főgimn. tanár végzi. Nagykanizsán a II. és III. körzeti áll. el. iskolákban, úgy férfiaknak, mint nőknek, ahol a beiratást Brauner Lajos és Béres János igazgatók végzik. Zalaszentgróton Mészáros Károly igazgató, Tapolcán Fogl János polg. isk. igazgató, Balatonfüreden Barabás János igazgató, Galambokon Buzássy László igazgató, Gelsen Kovács János igazgató, Komáromvároson Draskovits Márton igazgató végzik. A tanfolyamra beiratkozhat bármely foglalkozású egyén (iparos, kereskedő, napszámos, földműves stb.) aki elmúlt 18 éves.

— **Állatorvosi át helyezések.** Lengyel András kővágóörsi állatorvost Csanádpalotára helyezte át a miniszter, s a tapolcai járás állatorvosi teendőinek elvégzésével Sztrama János dr. állatorvost bízta meg.

— **Tanügyi hírek.** A kultuszminiszter Szabó Anna zalaegerszegi tanítónőt Törökbálintra helyezte át, Gyarmathné Paizs Olga békéscsabai tanítónőt a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez, Ecker Károly tanítót pedig a zalaegerszegi pénzügyigazgatóságtól a zalaegerszegi elemi iskolához osztotta be szolgálatára.

— **Felmentették az izgatás vádja alól.** A „Zalavármegye” f. évi március kilencediki számában „Itt lenn Ott fenn,” címmel a tárcarovatban cikk jelent meg Páslek Lajos tollából. A cikk miatt, a katolikus papság elleni izgatás büntette címén vádat emelt az ügyészség cikkíró ellen. Tegnap tárgyalta ezt az ügyet a zalaegerszegi törvényszék tanácsa, melynek során a bíróság Páslek Lajost felmentette a vád alól, amennyiben a közleményt sem egészében, sem részleteiben nem tartotta alkalmasnak arra, hogy a katolikus papság ellen izgasson.

— **Az elmúlt hét anyakönyve. Születések:** Góczán József kőművesegéd és neje Varga Rozália, leánya Erzsébet; Kámán Bálint napszámos és neje Farkas Mária, fia Imre; Szabó István földműves és neje Rékli Mária, fia István; Fülöp Vilmos asztalos és neje Gangl Ella, fia Vilmos. — **Haldolások:** Németh Györgyné szül. Orbán Erzsébet 40 éves, idült veselő; Fábrián István 2 hónapos, bélhurut; Péter János földműves 41 éves, idült veselő; Szabó István 2 hónapos, veleszületett gyengeség; Özvegy Grosz Adolfné szül. Berger Mária 83 éves, végegyengülés; Könczöl Gyula, gulyás, 13 éves, derme. — **Házasságok:** Szőke Kálmán földműves és Gyarmati Katalin; Vajda Gyula Andor főerdőmérnök és Kászonyi Margit; Somogyi István kocsis és Fábrián Anna; Zsidai Árpád géplakatos és Giller Mária.

— **A vándorkönyvtárak kicserélése.** A kultuszminiszter a hatáskörébe tartozó vándorkönyvtárak kicserélését rendelte el. Ahol ilyen vándorkönyvtár van, a könyvtár vezetője jelentést tartozik tenni december hó 3-áig a Zalavármegyei Iskolánkülső Bizottsághoz. Azok a községek, telepek, egyesületek, testületek, amelyek ily kicserélésre kerülő vándorkönyvtárat elnyerni óhajtanának, ily irányu kérvényüket adják be december hó 5-éig a Zalavármegyei Iskolánkülső Bizottsághoz (vármegyeháza, földszint 11.) A kérelmezőknek kötelezniük kell magukat arra, hogy a vándorkönyvtár elhelyezéséről, rendbentartásáról, megőrzéséről gondoskodnak, a könyveket a község vagy telep, tanya összes lakosainak a népkönyvtári szabályzat értelmében — de díjmentesen — kölcsönzik, azok épségére és a könyvtár állományának teljességére felügyelnek, továbbá az odaszállítás költségeit magukra vállalják. Az ily községek, telepek, ahol a vándorkönyvtár eddig is nagy használatnak örvendett s élénk forgalma továbbra is biztosítható, más sorozatu vándorkönyvtárért is folyamodhatnak.

— **Az Aranykönyvbe** folytatólagosan beírták nevüket a következők: Kiss Lajos tanár és Kiss Lajosné-Nagy Mariska 2000—2000 koronával.

— **Gyűlnek a bronzdarabok** a Csányszoborra: Hartl Béláné 76 pénz, Pál István 16 pénz, Spr... öt rézdrót s pénzdarabok, Kajtar Erzsé felsőszemenyei tanító 85 deka pénz, Szirmai Miksa tanfelügyelő fél kiló pénz, Németh Lajosné Zalalövő 90 pénz, Névtelen tanító rézhüvelyek, pénzdarabok és egyéb fémek, Iwics Gyula keszthelyi áll. el. iskolai igazgató tanító 9 kiló és 30 deka különböző rezek, bronzok, Novák Frigyes sümegi áll. el. isk. igazgató tanító 3 és fél kiló vegyes réz és bronz.

— **Tanítógyűlés.** A Zalamegyei Általános Tanítótestület csütörtökön délelőtt tartotta évi rendes közgyűlését a vármegyeház közgyűlési termében, a tanítószövetség nagy érdeklődése mellett. Csizsár József elnök a „Hiszkegy” elmondása után megnyitotta a gyűlést, majd a tanítószövetség hivatását változó pár tömör mondatban. Előző jelenléteiben az Egyesület működésének adataira mutatott rá, s jelenti, hogy a kultuszminiszter 20 ezer koronát utalt ki az egyesületnek. Az összeget a pályamunkák díjazására fogják fordítani. Borbély György a Csányszobor akcióra hívja fel a tanítószövetség figyelmét. Székely Árpád, a Tanító Szövetség kiküldötte, a tanítószövetség tömörülésének szükségességére mutatott rá. A tavasz folyamán kitűzött pályadíjat Brauner Lajos nagykanizsai igazgató-tanító nyerte el „Csonkamagyarország népiskolája, mint Nagy-magyarország alapköve” című munkájával. Végetül Oravszky Rezső népművelési titkár a népművelés fontosságát fejtegette. A gyűlés egy órákor ért véget.

— **Villámlás november végén.** Csütörtökön reggelre beköszöntött a tél. Szép, fehér takaró fedte a háztetőket, az utakat. Este aztán gondolt egyet az idő és egy kis nyarat játszott. Este kilenc óra tájban villámlás és mennydörgés zavarta meg a téli hangulatot. Ugy látszik, az időjárás is európaedit játszik.

— **A forgalmiadó és a mezőgazdaság.** A forgalmiadóról szóló törvény értelmében a termelők (bérlek, felesek, harmadosok), saját földjükön termelt, továbbá a gazdasági cselédek, munkabér fejében kapott terményeik után, nem kötelesek forgalmi adót fizetni.

— „A képviselő ur“ előadása ma, szombaton este fél kilenc órakor, a „Debrecenbe kéne menni“ előadása pedig holnap, vasárnap, este 8 órakor kezdődik a Bárányban.

— A mezítábas szegény gyermekek segítése. A korábbi években követelt szokásomtól eltérőleg az idén nem fix összeget adok a szegénysorsú gyermekek segítésére, hanem a vásárló közönség jóindulatára bízom, mekkora legyen az az összeg. Mindennemű cipész-kellék, cipőkenőcs, fűző, gummisarok és mindenemű áruimból f. hó 27, 28, 29 és 30.-ik napján, kedtől szombtig, az összes eladandó árukból beveendő tiszta jövedelmet adom a fentl célra. A t. közönség tehát úgy járul a jólékonysághoz, hogyha ezeken a napokon vásárlásait nálam teljesíti, miután e napokon mérsékelt árakat számítok. *Némethi Gyula* bórkereskedő.

— Levél a szerkesztőhöz. Kaptuk az alábbi levelet: „B. lapjuk legutóbbi számában megjelent „Lentiből kellett egy beteg részére jeget hozatni“ című közleményére, mint a helybeli jéggyár vezetője kénytelen vagyok némi felvilágosítással szolgálni. Az illető iparos vasárnap járt nálam jégért, amikor is pár kg. jeget, ami a legutolsó fogyasztásból (2 hét előtti) visszamaradt, kiadtam díjmentesen és megmagyaráztam az illetőnek, hogy több jeget sajnos nem adhatok, mert fogyasztás nem lévén, a jéggyár üzemén kívül van. Legkevesebb előállítható mennyiség 13 q., melynek gyártási költsége 160 ezer korona, belátható, hogy pár kg. jégért, bármily fontos érdekről is van szó, az üzem nem költöhet százszázalékosra, mert a jég nem raktározható el. Meg vagyok győződve, hogy a véletlen szerencsének köszönhetően az illető, hogy a lenti-i jéggyártól kapott jeget, mert azok is csak akkor gyártanak, amikor husszállításuk van s több métermázsára van szükségük saját részükre. Azt hiszem, fentiekből belátható, hogy bennünket nem terhel mulasztás azért, hogy szezonon kívül jeget nem tartunk. Tisztelettel: *Majer Kornél*.

— A „Göcsej“ megszűnik a Népművelési Bizottság lapja lenni. Mint értesülünk, a „Göcsej“ kiadó tulajdonosa, Hortobágyi Ágost kir. tanfelügyelő szerkesztőnek a „Zalamegyei Ujság“ f. hó 22-iki számában történt megtámadtatása miatt visszautasította a lap hivatalos minőségét. Indokoltnak tartjuk a visszautasítást, annyival is inkább, mivel az ellenzéki lap támadásával szemben a Zalavármegyei Népművelési Bizottság nem adta tanujelét annak, hogy a „Göcsej“ hivatalos lapja, s a fátadás egyik önzetlen munkását érte... Ezek után ne csodálkozzunk, ha a magyar népművelés szekere lépten-nyomon el-elakad a gyűlölet sártengerében, mikor minden önzetlen munkást, aki a hazájáért, népéért dolgozik, ezerféleképpen gáncsolják el a kultúra, a népművelés ellen-ségei... Szegény hazám, neked csak ilyen fiaid vannak, akik sírt tudnak ásni számodra, de felépíteni romjaidat, azt nem!...

— Hajdan és most. Egy békebeli pfennig közel húsz milliárd papírmárkát ér. Megdőbben az ember ezen a gazdasági katasztrófán. A német pénz ugyan lerongyolódott, a német nép is rongyokba burkoltan vonszolja didergő testét, de a német tudomány, a német akaraterő előbb-utóbb, de diadalt arat. A német feltámadás nem maradhat el, ha egy békebeli pfennig húsz milliárd papírmárkát ér is.

— Dr. Kállay Zoltán jogi szemlértama Budapest, Andrássy-ut 8. és Szeged, Pallavicini-u. 3. felelősséggel és biztos sikerrel készít elő bármely egyetem és jogakadémia összes jogi vizsgáira és az ügyvédi vizsgákra. Jegyzet-hérlét! Rekapituláció! Minden felvilágosítást szóval vagy levélben készséggel ad akár a budapesti, akár a szegedi igazgatóság.

— A zalaegerszegi méhészeti egyesület tagjai felkértnek, hogy az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara által megalakítandó méh-tenyésztő és értékesítő szövetségbe való belépés tárgyában folyó évi november 25-én délelőtt 11 órakor a Tompa-utcai elemi iskolában megjelenni szíveskedjenek.

— Az új ipartörvény és végrehajtási utasítása a Kakas-nyomdában kapható.

— Hány analfabéta van Zala megyében? (V.) Mai, ötödik kimutatásunk 50 községben 712 analfabétát tüntet fel. Kimutatásunk a következő: Nagykanornak 39, Misefa 4, Orbánosfa 8, Padár 6, Zalalövő 46, Zalapalaka 8, Nagyfernekág 7, Csöde 5, Zalamindszent 24, Gelse 23, Gelsesziget 6, Kilimán 29, Kávás 3, Teskánd 1, Hottó 5, Böde 10, Zalaszentmihályfa 9, Zalaszentiván 19, Pozva 8, Ördöghenye 5, Zalaszentlőrinc 4, Petőhenye 9. Alibánfa nincs, Tapolca 52, Kisgörbő 15, Vindornyaszőllős 13, Nagyörbő 2, Talliándörög 9, Pula 1, Döme-földe 17, Páka 1, Hosszúvölgy 12, Sormás 6, Rigyác 18. Nagybakónak 7, Zalaújlak 6, Óbudavár nincs, Szentjakabfa nincs, Szentantalfa 7, Tagyon 2, Egyeduta 27, Letenye 82, Zajk 79, Béc 59, Béc 59, Gógánfa 8, Kerkamétfalu 1, Ramocsa 4, Pusztaszentpéter 3, Kerkapéntekfalva 1, Kerkakutas 2. (Összesen 712.)

— A brazillai tanítók és az Esperanto. Rio de Janeiroból jelentik, hogy a brazillai parlament most fogadott el egy új törvényjavaslatot, amely szerint azok a tanítók, akik legalább egy évig tanították már az Esperanto nyelvet, hamarabb kerülhetnek magasabb rangosztályba. (A brazillai népiskolákban már törvényesen be van vezetve az Esperanto nyelv fakultatív oktatása. A szerk.)

— Apró hírek. Feloszlott a pártonkívüli képviselők csoportja. — Az autók megadóztatásáról szóló törvényjavaslatot részleteiben is letárgyalták. — A genfi vámegegyezményt utólag aláírjuk. — A kormány nem vesz részt a fővárosi községi választásokon. — Szabó Dezső író kétévi börtönre ítélték egy cikkében foglalt izgatásért. — Budapest nem akarja kifizetni a B. listás tisztviselők végkielégítését. — Az osztrák nemzetgyűlés újból megválasztotta a Seydel-kormányt. — Elviszik a közpénzeket a vidéki takarékpénztárakból és bankokból. — Az államjegyforgalom november közepéig 26 és fél milliárddal emelkedett. — Törökországban vasutassztrájk tört ki. — Ezer hektoliter pécsi bort visznek külföldre. — A magyar kölcsön 20 millió font sterling lesz. — Közös érték- és terménytőzsdét akar felállítani Kecskemét és Szeged. — Az osztrák nemzetgyűlés új elnöke alkotmánymódosítást sürget, amelynek értelmében a kormányt ne a nemzeti tanács válassza, hanem a szövetségi elnök jelölje ki.

Pista bácsi a Bárány-sarkon...

No, az árgyélusát, majd hogy el nem vertem a port a szomszédon. Hát az úgy volt, hogy aszondi a szomszéd a multkor: „Te, Pista, nézd ebbe a zidőszaki lapba” bötübe vagy írva.“ Hát megnézem, hát tényleg énrullam szól. Oszt nézem a zajságot, oszt kértem a sógortul: „Hát oszt mér’ mondogod te ennek, hogy időszaki lap?” Rámbámul a szomszéd oszt aszondi: „Azér’ mer’ hetenkint háromszor jelenik meg.” No, erre elfogott a méreg: „Te mafla, hát egy hordár azt se tudja mi az a zidőszaki lap? Minden nyoméntás, aki egy hónapot meg nem haladó időközben jelenik meg, az időszaki, oszt mongya a sajtótörvény. Hát micsoda hordár vagy, ha oszt se tudod! A napilap is ollan kutya, mint az, aki csak hetenként jelenik meg, akár eccer, akár háromszor. Hogy lehet valaki illen buta fejű hordár! Mi? Aki annyiféle ember után vitte a csomagot, mint te, az má’ igazán tudhatná oszt. Te, időszaki mafla.“ Oszt úgy ódalba-zökkenteltem, hogy kidüllett a szeme... De üres is ám a szomszédnak a feje!... Aszondom!

— A Menetjegylrodában jegyét akár két nappal előre is megválthatja.

— Megjelenik az 1924 évi Kincses Kalendárium a gyakorlati évek általános utmutatója. A Budapesti Hírlap az idén is kedveskedni akar előfizetőinek és karácsonyi ajándéknak ingyen adja a Kincses Kalendáriumot azoknak is, akik most fizetnek elő egy negyed évre.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI.

Az Edison-mozgó műsora:

Szombaton, 24-én: Don Juan. Legenda minden idők legnagyobb nőhódítójáról 9 felv.

Vasárnap, 25-én: Vezeklés útja. Dráma 5 felvonásban. — Se fiu se leány. vigjáték 3 felv. Főszereplő: Bimbula.

Eladó egy 3 HP Schuttlevorth kazán 800^{mm} Gazdasági cséplővel. — 6 HP Schuttlevorth görgarnitura 48", 6 HP MÁV görgarnitura 48" teljes szíjjáráttal. — Megtekinthetők Fellinger Károlynál Sárvaron. Levelekre nem válaszolok. 1-2

ABADIE

39-0 valódi francia szivarka-hüvely.

Divatszövet ujdonságok

19-24

Pontos kiszolgálás!
Szolid árak!

Tóth Gyula

angol uri szabónál
Zalaegerszegen.
Kossuth Lajos-u. 4.

RISZT SÁNDOR

kádármeester Zalaegerszeg, Vörösmarty-utca 29. szám.
37-0 Állandóan raktáros tart:

uj boroshordókat 50-től 1000 literig legfinomabb hasított tölgyfából.

Jó minőségű használt s kijavított hordók 100 liter-től 400 literig kaphatók.

WIRTSCHAFTER ERNŐ

Bank és Pénzváltó Üzlete

5-0 Zalaegerszeg Kossuth-utca 24. Telefon 116.
Tőzsdei megbízások! Értékpapírok adásvétele. Kölcsönök értékpapírra és egyéb értékekre.
Koszt pénz elhelyezés!

Villamos égő, vasaló, fűtőtest

és minden más villamos cikkek állandó raktára. Csillárokból nagy választék. Szabványos és házi TELEFONOKAT, CSENGŐKET, KÖZPONTI KAPCSOLOKAT raktárról szállítunk. DINAMÓK, MOTOROK gyári jótállással legújtanysabban beszerezhetők

Zalal Műszaki Vállalatnál

ZALAEGERSZEG, EÖTVÖS UTCA 1. SZÁM. TELEFON 133.

Legújabb, dús tartalmú őszi és téli divatlapok kaphatók Kakas Ágoston papírkereskedésében.

*Hammerli kesztyűk
Levélakata*

PÁL ÉS INDRA

ZALAEGERSZEG

1924-re már kaphatók
előjegyzési és zseb-
NAPTÁRAK
KAKAS ÁGOSTON
kereskedésben Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a
„KULTURA“

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéseket elfogad naponta

KAKAS ÁGOSTON
könyvnyomdája, könyv-, papir- és
írószerkereskedése Zalaegerszegen

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A budapesti deviza-bőzpont hivatalos árjegyzései.

Budapest, 1923 november 24.

Napoleon	—	Cseh korona	580
Font	87800	Dinár	228
Dollár	20150	Svájci frank	3450
Francia frank	1115	Osztrák kor.	28 25
Lengy. márka	—	Osztrák bélyegzett	—
Márka	—	Leva	160
Lira	890	Holland forint	7330
Lev	101		

Zürichben:

magyar kor.	0-0302 5	márka	nem jegyezték
oszták kor.	—	szokol	16 65
oszták bély.	—	dinár	—

Terményjelentés.

Búza	102.000	Tengeri morzsolt	73000
Búza(tiszavid.)	102.500	Korpa	40000
Rozs	80000	Repce	180.000
Szárpa	73000	Köles	82500
Takarmányárpa	64000	Répa	—
Zab	74000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Lejtetői díjazás: „ZALAVÁRMEGYE” lapkiadó-társaság
Bemutatóért és kiadóért írásban: KAKAS ÁGOSTON

Hirdetési díjak:

1 másodosztályos miliméteres 60 K, szöveg között 120 K
nyomtatásban 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre
fizetendők; vidéki hirdetés megbízások csak akkor
vételnek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz
is beküldetett.

Jó állapotban lévő

tárogató

eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Épület és butor-

munkát a legkényesebb igényeknek
megfelelőleg készítenek 50-0

Szalay és Dankovits
épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGERSZEG Famegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁR!

Zalavármegye legrégebb és legnagyobb üzlete

A SCHÜTZ ÁRUHÁZ

Nagy választék uri és női divat-
szövetekben és flanelokban!

24-0

Sovány és hizlalt baromfit és vadat

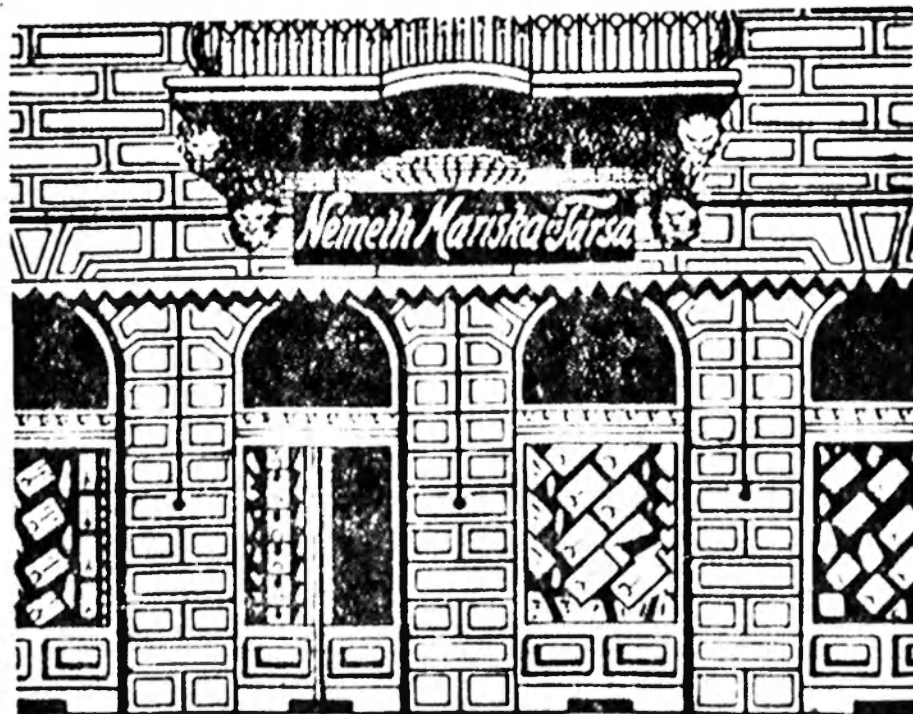
a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol

STUHLMÜLLER LAJOS

gyümölcs, termény, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaszentiván. — Telefon 6. szám.

Egy jókarban levő használt tízedes mérleg megvételre kerestetik.

79-0

NÉMETH MARISKA

ÉS TÁRSA

divatáruház

Zalaegerszeg. Telefon 114.sz.

**FÉRFI- ÉS NŐI
FEHÉRNEMŰEK**
LEGNAGYOBB RAKTÁRA

27-0

HAMERLI-KESZTYŰK

ZALAVÁRMEGYE

MEGJELENIK HETENKENT HÁROMSZOR.
Előfizetés 1 hónapra 2000 kor., negyedévre 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.
Szerkesztő: HUBN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Telefon 131. szám

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában Amen.”

A falusi tanítók illetményei.

A közhivatalnokok illetményeinek kifizetéséről a törvény úgy intézkedik, hogy minden hó 1-én joga van minden alkalmazottnak fizetése felvételére, illetve, ha a hó 1-je ünnepre esik, úgy az illetmény már a megelőző hó utolsó napján esedékes.

Nagyjában így van ez a gyakorlatban is, de fájdalmas kivételt tesznek a Zalaegerszeg-vidéki falusi tanítókkal. Különösen, ha azok felekezeti vagy községi tanítók.

Ezek illetménye soha sem sürgős. Ezeknek nem kell a kenyér elsején. Ezekre nincs itt idejében a rendelet. Ezekkel lehet járni a kálváriát. Hisz ezek minden védelem nélkül állanak, bár a legfőbb védelem: a törvény — ezeknek is háta mögött áll.

Ugy kellene lenni, hogy akinek törvény és igazság áll a háta mögött, annak jogait senki se merészelje megcsorbítani, de a valóság az ellenkezőjét bizonyítja.

Csak rideg tényeket adunk elő, egy kis helyzetfestéssel, amelynek terén azonban szintén mereven állunk az igazság álláspontján.

Mindenki tudja, hogy a tanító nem legjobban díjazott munkása a hazának. Felvilágosult agyak azt is tudják, hogy díjazásával fordított arányban áll munkájának fontossága. Ezeken a legrosszabbul fizetett munkásokon nem kevesebb fordul meg, mint a magyarság jövő boldogsága. Mert olyan lesz a haza népe, amilyenné tanító-sága neveli.

Azt is tanultuk valaha, hogy ingyen munka ritkán jó. És a tanító munkája rendszeren ingyen munka. Igaz, hogy a másfélmillió analfabétának nem a tanító-ság az oka.

Tehát elismerten nyomoruságos fizetéséhez miért nem jut — a törvény biztosította időben — a Zalaegerszeg-vidéki felekezeti és községi tanító-ság?

Nem tudjuk, de bizonyára van hivatal a megyében, amely tudja s talán van intéző tényező is, aki tudni kívánja s ha megtudja, tesz is róla hathatósan, hogy a Zalaegerszeg-vidéki felekezeti és községi tanító-ság kálvária járása, megszolgált bére után, végre megszűnjék és havonta csak egyszer kelljen havi fizetéséért Zalaegerszegre jönni és akkor meg is kapja a törvény által előírt időben, a törvény által biztosított bérét.

Mert e téren a mai állapotok tarthatatlanok. Volt hónap, mikor harmadszor jelentkeztek már a hó első negyedének végén a falusi tanítók. Komoly üzletemberek állítása szerint gyakorta jelentkeznek náluk elkeseredett falusi tanítók és könyörögve kérik őket, hogy nyugtájokat fele árért vegyék meg; mert a pénzre nagy szükségük van, 30—40 kilométerről hiába fáradtak be s költötték fuvarra, vasutra, kosztra a szűken levő pénzecskét, mert törvényes járandóságukért hiába kilincseltek, máskorra utasították őket.

És arra a máskorra már se szabad idejük, se pénzük — meg otthon enni szeretne a család . . .

És a szerencsétlen falusi tanítók eladják fele pénzért azt a kis silány fizetést, amely alatta van a létminimumnak s amely egy öltöde sincs békefizetésüknek.

Ennek így nem szabad tovább mennie! Kapja meg minden falusi tanító 1-én fizetését, vagy jelentsék a Miniszter Urnak, hogy mely okból kell a falusi tanítókkal ezt a kálváriát járni s ezt a devalvációt elszenvedtetni!

A fiumai meggyezés szerződés-tervezete.

Róma, nov. 25. A Fiuméra vonatkozó olasz-jugoszláv egyezség már szerződés-tervezetbe van lefektetve. Eszerint 1. Jugoszlávia elismeri a jelenleg Fiumében uralkodó kormányformát és rendszert, tehát azt, hogy Fiume Olaszországé; 2. Itália elismeri a Sforza-féle levél és az ahhoz fűzött melléklet érvényét, amely szerint a Delta és a Baross-kikötő északi rakodópartja, amely területileg Fiuméhoz, vég-eredményében Olaszországhoz tartozik, 99 évi szerződéssel Jugoszláviának átengedtetik; 3. Itália a fiumei nagy kikötőben szabad zónát juttat Jugoszláviának, amit egy későbbi külön szerződés alapján intézne el a két kormány.

Az Iparos Kör műkedvelő előadásai.

Az Iparos Kör műkedvelő gárdája két kellemes estével kedveskedett a zalaegerszegi közönségnek; szombaton, 24-én, Guthi és Rákosi: „A képviselő ur” c. vígjátékát adta elő.

Vámosy István, Németh László, Schrammer Ferenc, Ringbauer József, Farkas István, Lakatos Mancsi, Kulcsár Bözsi, Lendvay Pál, Leier Ödön a rájuk bízott szerepeiket hozzáértéssel és odaadással játszották. Külön dicséret illeti Pausa Mancsit (Lili), aki megnyerő megjelenésével, jól értelmezett játékával főszerepe volt a sikernek. Lakatos Gyula a férj szerepében adott helyesen felfogott alakítást. Mike György a képviselő ur szerepében olyan otthonosan mozgott a színpadon, hogy a Fehér-szintársulat bármelyik tagja megirigyelhette volna. Ha nem lenne annyira elcsépelve a szó, azt mondanók, hogy kabinetalakítást nyújtott. Lendvay Ica a nagyanyós szerepében sok derűs percet szerzett a közönségnek. Ugy pukkadozott és sáplított, mint egy igazi nagyanyós. Varga Bözsi rövid szerepében a lehető legjobbat adta. Úgyes volt Borza Elek a rendőr szerepében.

Vasárnap este Farkas Imre „Debrecenbe kéne menni” című dalosjátéka került színre.

Farkas István alakításának tökéletességével, Szűcs Zoltán, Németh Gizus átértett játékokkal nagyban hozzájárultak az est sikeréhez. Kakas Margitka Lotte szerepét oly kedvesen és temperamentumosan játszotta, hogy csak a feltétlen elismerés hangján szólhatunk róla. Külön megemlékezésre méltónak tartjuk kitűnő arcjátékát, de ki kell emelnünk kellemes hangját is. Wapper Mici játéka vérbeli primadonnák játékát juttatta eszünkbe. Sok megérdemelt tapsot kapott. Kaszás Mancika és Balogh József magyar alakjai, kedves játékok sokáig emlékeztünkben maradnak. A humorszállításról Emmert Andor

gondoskodott. Meglepően ügyesen játszott. Kovács József Tommy szerepében tudásának a legjavát adta; műkáival, táncaival nem egyszer vivta ki a közönség tetszését. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül Vámosy Bözsi, Miklós Nusi, Lovonyák Mancsi és Lakatos Mancsi graciózus játékát. Meg kell még emlékeztünk Portisch Lajos, Bita József és Schmidt Lászlóról, akik egyszeri megjelenésükkel is megkacagtatták a közönséget.

A darabban előforduló táncokat Kikakker Kálmán a töle megszokott rutinnal és ügyességgel tanította be, kit külön megdicsérni Zalaegerszegen, úgy hisszük felesleges is, hiszen az ő lehetőségét az apróságoktól kezdve ismeri mindenki . . .

Grosszinger Géza zongora kísérete, dicséretre méltó játéka is nagyban elősegítette az est sikerét.

Mind a két darab betanítása és kifogástalan rendezése Kutas Kálmánt és Huhn Gyulát dicséri, akik alapos munkájukkal jogosan kiérdemelték a közönség háláját. A hálás közönség nem is maradt egyik este se adós a tapsal, nem egy jelenet után hatalmas tapsviharral honorálta a minden dicséretet megérdemlő műkedvelő gárda játékát.

Mind a két előadás úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. A második estét reggelig tartó tánc követte. (—acs—dr.)

Új politikai párt alakult.

Budapest, nov. 26. Gieswein Sándor dr. képviselőnek, a Reformpárt elnökének, elhalálása aktuálissá tette, hogy a párt kereteit kibővítsék. Az e tárgyban tartott megbeszélések eredményeképp megalakul az új párt „Kossuth-párt” néven. Hírek terjedtek el arról is, hogy Rassay Károly is belép az új pártba.

Bethlen miniszterelnök Budapesten

Budapest, november 26. Bethlen István gróf miniszterelnök, aki tudvalevően pár napig vidéken tartózkodott, Budapestre érkezett.

A kisántant bejelentette csatlakozását a Németország elleni rendszabályok foganatosításához.

Prága, nov. 25. A francia kormány felhívása folytán sürgős jegyzékváltás folyt le a prágai, bukaresti és belgrádi kormányok között a Németország elleni rendszabályok foganatosítása tárgyában. Ennek a jegyzékváltásnak eredményeként a három kormány megállapította a kisántant együttes magatartását a németországi eseményekkel kapcsolatban. Eszerint a kisántant kormányok megegyeztek abban, hogy Németország visszautasító magatartása a katonai ellenőrzéssel szemben, valamint a trónörökös hazatérése ellentétben vannak a békeszerződés szövegével és szellemével, tehát kétségtelen veszélyeket rejtenek magukban e tények. A kisántant ezért elhatározta, hogy minden akcióhoz hozzájárul, amely az alleált hatalmak tekintélyének megóvását célozza és a békeszerződés szövegének érvényét biztosítja. A kisántant kormányai elhatározásukat képviselőik útján közölik Franciaországgal.

A török kalifátus kérdését nem tudja az új államforma megoldani.

Konstantinápoly, nov. 25. A köztársaság proklamálása Törökországban megoldatlanná tette a kalifátus kérdését. Abdul Medsit szultán ugyanis nem akar a kalifátusról lemondani és azt javasolja, hogy ez az Oltmánok családjához kötött örökletes főtisztviség ilyennek meg is maradjon. A konzervatív körök nem akarnak hozzájárulni más megoldáshoz és a kalifátust Törökország erkölcsi alapjának tekintik. Ifjú-török körökben a kalifátus tisztjét a mindenkori köztársasági elnökkel akarják összekötni, míg egyes más csoportok egyáltalán nem tulajdonítanak jelentőséget ennek a kérdésnek, végül vannak olyanok is, akik azt követelik, hogy a kalifa Anatóliába költözzék, ahol inkább tudná ellenőrizni az anatóliai kormány működését és uralni a világ ozmánóságát.

A londoni tőzsdén megszüntették az oláh értékek jegyzését.

London, nov. 26. Angol pénzügyi körökben nagy az elégedetlenség, hogy Oláhország kölcsöntárgyalásokat folytat Franciaországban. — Ennek az elégedetlenségnek hatása alatt a londoni tőzsdén megszüntették az összes oláh értékek jegyzését és még az úgynevezett konzolidációs folyósított kölcsön címleteit sem jegyzik. A tőzsdéi jegyzés megszüntetése következtében az angol piacon lehetetlenné vált minden tranzakció az oláh értékekkel.

Ujból felemelték az illetékeket.

A pénzügyminiszter ma rendeletet adott ki, amelyben az október elsején már felemelt illetékeket újból felemeli a következőképpen: Az öröklési és ajándékozási illeték, vagyonátruházásokról kiállított okiratok illetéke első példányonként 10.000 és ivenként 2000 korona. A kereskedelmi könyvek illetéktétele 5000 négyzetcentiméteres ivenként 500 K. A számlák legkisebb illetéke 10 K, 2 millióig 200 K, azonfelül minden megkezdett 500.000 K után 50 K. A társasági szerződések, melyekben a szerződő felek csak személyes munkásságukat kötik le, 100.000 K. Kereskedelmi cégek és társasági szerződések aláírásának hitelesítése aláírásonként 5000 K. Leltárak ivenként 500 K illeték alá esnek, ha a felvett vagyontárgyak értéke teherérték nélkül 200.000 koronánál nem több. A 10 milliónál kisebb értékű leltár 500 K illeték alá esik. A váltóváltások illetéke 1 millióig 500 K, 10 milliónál nagyobb váltóköveteléseknél 10 ezer K. Kereskedelmi cég bejegyzését kérő beadványok után egyéni cég bejegyzésével 50.000 K, közgazdasági vagy betéti társaság és szövetkezet bejegyzéséért 100.000 K, részvénytársaság bejegyzéséért 200.000 K jár. (Ha az alapszabályokban megállapított alaptőke 10 millió koronát meg nem haladja). Ha ennél több, akkor minden megkezdett 10 millió után további 100.000 K rovandó le.

Andréka főkapitány a bombamerényletről.

Budapest, nov. 26. Azokkal a hírekkel szemben, hogy a bombamerényletek egymással összefüggésben lennének, Andréka Károly főkapitány egy nyilatkozatában kijelentette, hogy ezek a hírek csak merő találgatások, a nyomozás során megállapítást nyert, hogy a bombamerényleteket nem ugyanazok a személyek követték el.

— Kopinitsét meggyilkolták? Belgrád mellett a Mokri-Loug felé vezető országúton meggyilkolva találtak egy 27-28 éves borotvált arcú, gesztenyehajú fiatal embert. A belgrádi rendőrség átiratban értesítette most a budapesti főkapitányságot, hogy a nyomozást indítsa meg, mert valószínű, hogy a Belgrád melletti országúton meggyilkolt ember azonos a budapesti rendőrség által keresett Kopinits Jenővel, aki tudvaleg a rendőrség meglepetésével száznegyven milliót lopott el.

HIREK.

— Az Iparosok és kereskedők együttes küldöttsége keresi fel ma délután Zalacsányban Batthány Pálné grófnét, hogy köszönetet mondjon Ő Méltóságának az elaggott Iparosok és kereskedők részére tett alapítványalért.

— Az Egyházi Ének- és Zeneegyesület hangversenye. Városunk közönsége előtt, úgy hisszük, nem kell az Egyházi Ének- és Zeneegyesületet bemutatni és működését ismertetni. Akik hallották és látták az egyet ének- és zenekarát szerepelni, azok meggyőződhetnek róla, hogy hívatása magaslatán áll. Az egyet december 8-án ismét hangversenyt rendez, melyre Székelyhidy Ferenc operaénekes és Holler Konrad csellóművész is megígérte megitigerte megjelenését és szereplését. A város közönsége érthető érdeklődéssel várja a hangversenyt.

— Az Iparos Kör a nagy sikerre való tekintettel a „Képviselő ur” és a „Debrecenbe kéne menni” előadásait megismétli. A „Képviselő ur” szombaton, a „Debrecenbe kéne menni” vasárnap este kerül előadásra.

— Elfogtak öt megszőkött internáltat. A Magyar Távirati Iroda jelentése szerint a zalaegerszegi internáló táborból a napokban megszőkött hét internált közül ötöt elfogtak. A szökevényeket utbaindították Zalaegerszegre.

— Viszik a karcagi pulykakat Angliába. Londonban Karácsony estéjén minden angol háznál pulyka pecsenye van az asztalon. E napra vonatszámra szállítják a világ különböző helyeiről a pulykát Angliába. Magyarországból tavaly három 30 vagonos vonattal indították utnak a pulykát Londonba. Ugy vélik, a pulyka szállítmány az idén sem lesz kevesebb. Az alföldi piacokon már nagyban vásárolják a pulykát. Karcagról is minden hetivásári napon több százszámra viszik el. A gyűjtőtelepek Kecskeméten, Orosházán, Hódmezővásárhelyen és Budapesten vannak. A pulykákat fojtott állapotban, hűtőkocsikban szállítják a tengerig. Az angolok ugyanis fojtott állapotban szeretik a pulykapecsenyét, mert így a bennmaradt vértől porhanyós, omlós lesz a pulykahús.

— A hadifoglyok hadilével. Az 1919 után visszatért hadifoglyoknál az 1919-től 1922-ig terjedő évek közül azokat, amelyeken az illetők legalább 3 hónapot hadifogságban töltöttek, hadiélveiknek számítják a nyugdíj és szolgálati idő szempontjából.

— Öngyilkosságot kísérelt meg Oláh Árpád. Megirtuk, hogy Oláh Árpád, volt hírlapíró, a nagykanizsai „Lyra” hangversenyvállalat igazgatója, ügyeinek rendezése nélkül, eltűnt Nagykanizsáról. Mint most értesülünk, Oláh Árpád Budapesten öngyilkossági szándékból a Dunába ugrott, de kimentették. Mivel a nagykanizsai rendőrség körözte, Oláh Árpádot őrizetbe vették.

— Mégdrágult a liszt. A búza ára az utóbbi napokban emelkedő tendenciát mutat. A búza áremelkedését nyomon követte a lisztárak emelkedése is. Az új zalaegerszegi lisztárak a következők: Nullásliszt 2100, 2-es 1900, 6-os 1400, 7-es 1100, rozs nullás 1400, rozs I. 1200. A kifli és zsemlye ára 100 koronáról 120 koronára drágult.

— Marólug a kávéban. Édel Anna 80 éves Ola-utcai szegényasszony kávéjába, eddig ismeretlen terjeszek, marólugot öntöttek. A rendőrség a nyomozást megindította.

— Villanyvilágítás Türjén. Amint értesülünk, a premontreiek Türjén villanytelepet állítottak fel. Valószínű, hogy a világitást a községbe is bevezetik. Az erre vonatkozó tárgyalások most folynak.

— Adomány. Ekler Sándor ur az elaggott Iparosok alapja javára 10.000 koronát adományozott. Fogadja az Ipartestület legáltalánosabb köszönetét. Az elnökség.

— A sümegi népbank legutóbbi közgyűlési határozatát Fischer Mór, Kovács László, Hávas Béla dr., Eitner Zsigmond, Biró József dr., Kell Jenő, Böröczky Gergely, Nedeczky Jenő és Bódi János részvényesek Berger Béla dr. zalaegerszegi ügyvéd útján keresettel támadták meg a kir. törvényszéknél a 42 darab részvénynek a szavazásból való kizárása miatt, továbbá amaz alapon, hogy strohmannok beállításával a közgyűlési határozatot meghamisították. A keresetben a közgyűlési határozatok megsemmisítését kérték.

— Hány analfabéta van Zala megyében? (VI.) Mai kimutatásunk 428 Irni-olvasni nem tudót tüntet fel 29 községben. Ezzel a beérkezett jelentések közlését befejeztük. Végösszegben Zala megye 271 községében 4643 az Irni-olvasni nem tudók száma. Utolsó kimutatásunk a következő: Kerkaújfalu 3, Alsószenterzsébet 3, Csesztreg 13, Szentpéterföldje 42, Börzönce 12, Pölöskefő 23, Kacorlak 23, Döbröce 3, Sümegcsehi nincs, Hosztól nincs, Szentimrefalva nincs, Zalaszegvár nincs, Zalagalsa 2, Rédic 49, Lendvadedes 20, Zalasombatta 2, Külsősárd 6, Szijártóháza 6, Söjtör 15, Pusztáederics 10, Pusztaszentlászló 7, Badacsonytomaj 37, Badacsony 13, Kisörs 11, Magyarszerdahely 14, Bocska 26, Magyarszentmiklós 2, Pacsa 85, Pacsatúttós 21. (Összesen: 428.) Végösszeg 271 községben 4643 analfabéta.

— A só új ára. A pénzügyminiszter november 25-étől kezdődő hatállyal a sóárakat újból szabályozta. Az étkezési só nagybani ára mázsánként 125.000 korona, a marhasóé 92600 korona. Ennek megfelelően az étkezési só kicsinybani fogyasztási ára kilogrammonként 1400, a marhasóé 1076 korona.

— Felemelték a dohánybevételek árát. A dohányneműek árának felemelésével elterjedt hírek ezzel, úgy látszik, megerősítést nyernek. Szegény dohányosok!

— Berlinben a magyar korona 220 millió, a dollár 4200 milliárd, az angol font 18400 milliárd márka.

— Szenzációs misztikus est az Arany Bányában. Professzor Herczeg, aki most szombaton és vasárnap Szombathelyen, a Kovács szálló disztermében tartotta az estélyelt, meghívásra lejön 28-29 én szerdán, csütörtökön Zalaegerszegre. Az összes szombathelyi lapok a legnagyobb dicséret hangján emlékeznek meg erről a szenzációs művésztéről. Az Arany Bányás fűtött nagytermében tartja meg Herczeg professzor nagyhatású művésztélyét, mely Szombathely után Zalaegerszeg intelligens közönségét is lázba fogja hozni.

— A kabátért személyjegy jár. A tegnap Debrecenbe érkező utasok nagy izgalommal tárgyaltak egy eddig szokatlan esetet. A gyorsvonat második osztályában egy küldöttséggel utazott egyik magasrangú állami tisztviselő. Kabátját történetesen helyétől távolabb, egy fogasra akasztotta. A jegyvizsgálóknál a kalauz kérdezte a kabát gazdáját és az előkelő ur egész természetesen a magáénak mondta. A kalauz az új rendelkezésre hivatkozva közölte vele, hogy a kabátért is fizetni kell a jegy árát, mert egy helyet lefoglalt vele a fülkében. A magasrangú ur szokatlannak találta azt, hogy a kabátjára is egy külön jegyet váltson és nem fizette meg. Szó szót követelt és az ur kabátját lefoglalták. Az ügynek további folytatása Debrecenben lesz.

— A gőzgépezők és gőzkazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgáit f. évi december hó 7-én tartják meg Sopronban. A kellően felszerelt kérvények a kerületi Iparfelügyelőséghez címzendők.

— Rendőri hírt. Egy láda (üres festékes dobozzal) és egy pénztárca találatott.

— A nyomda drágulása a folyó évben. A Magyarországi Grafikai és Rokoniparosok Főnökegyesülete augusztus 6-án 90%-kal, augusztus 27-én 40%-kal, szeptember 10-én 10%-kal, október 8-án 20%-kal és november 4-én 7%-kal emelte a minimális nyomtatvány-árszabás tételét, melyek ehhez képest, ez év január 1-től számítva a mai napig 1508%-kal emelkedtek. A folyó évi áremelkedés tehát egyezeröttszáznyolc százalék.

— A hátátlan grófi inas. Röviden már hírül adtuk, hogy Zalacsányban két betörő és a csendőrök között harca került a sor. Most az úgyról a következőket közölheljük: Batthyány Pál gróf ny. főispán zalacsányi kastélyában Bognár József, aki a grófi családnál mint inas szolgál, gazdájának bizalmával visszaélve értékes ékszereket tulajdonított el s ellopta báró Kaschnitz Rudolf uradalmi intéző tengerész-tisztí egyenruháját, pénzét, utlevelét és egyéb iratait is, aztán nyomtalannal eltűnt. Néhány nap múlva Keszthelyen jelent meg, de már mint báró Kaschnitz tengerészhadnagy s annak irataival igazolta is magát, viselkedése azonban feltűnt egy földbirtokosnak, aki Zalacsányban többször megfordult s felhívta az álbáróra a hatóság figyelmét. Bognár észrevette, hogy figyelik s Csákányi József bókaházi legénnyel együtt, aki cinkostársa volt, gyorsan eltűnt Keszthelyről. A csendőrség azonban már nyomukban volt s Bókaháza község határában, a hegyekben körülfojták őket. Bognár és társa egy szőlőbeli hajlék tetejére menekültek s mikor az üldözők már közel voltak az épülethez, több lövést adtak le a csendőrökre, akik természetesen viszonzták a tüzelést, de elfogni nem tudták az elvetemült embereket. Végre Tóth József tiszthelyettes hirtelen elhatározással felrohant a padlásra vezető létrán, azonban majdnem életével fizetett báfarságáért, mert közvetlen közelből több lövést adtak le a banditák s a jobb karján komoly sebet is kapott, de mégis sikerült neki, Csákányit egy lövéssel ártalmatlanná téve, Bognárt lefegyerezni és elfogni. Bognár az utolsó pillanatban öngyilkosságot akart elkövetni, azonban ebben megakadályozták. Csákányi a helyszínen meghalt. A csendőrség most a lopott holmik után kutat, amelyek nagy értéket képviselnek. A két fiatalember ugyanis egyéb értéktárgyak közt ellopta a gróf diszkardját, néhány ezüst cigarettatárcát és számos régi ezüstlálicért is, amelyek még nem kerültek elő.

— Apró hírek. Kirabolták a szennyei r. k. templomot. — Bíróság elé állítják a valóltan pénzügyi hírek terjesztőit. — Bethlen miniszterelnök december 10-e körül Genfbe utazik. — A szőlőtelepítést öt évig korlátozzák — Kaposvárott a szabó-, Szombathelyen a cipész-segédék sztrájkba léptek. — Budapesten a tej literje 1280 korona. — A növénybetegségek évente 8—10 milliárd korona kárt okoznak Magyarországon. — A genfi döntő tanácskozáson Jugoszlávia is részt vesz. — Poincaré francia miniszterelnöknek 500 szóval 50 ellen bizalmat szavaztak. — Garami Ernőt a magyar nemzet és állam megbecsülése elleni vétség miatt megidézte a budapesti törvényszék. — A belügyminiszter felfüggesztette Szatmár megye alispánját. — A magyar határ átlépését bajor sportembereknek sem engedik meg.

A falu magyarjai.

Irta: LUKÁCS ALADÁR.

Három évtized volt már Kandallóssy Öllért kovács-mester uram háta mögött, mikor első és utolsó szülőtt fia, a Józsi gyerek csudálkozó, barna, nagy szemével először belebámult a nagy világba... Éppen napfelviduláskor, mikor a tavaszi napsugarak táncollak végig a tarkabarka mezők felett, köszöntött be a gólya. Kandallóssy uram nagy örömeben akkorát vágott az üllőre, hogy négy darabban ugrott szét a kalapács nyele. Jancsi gyerek, a tanítványa pedig ijedtében kiszaladt a műhely mögé, s ott leste-várta a történendőket. Hirtelenében nem tudta mi lelte mesterét. Egyszer csak felhallatszolt az éles gyermeksírás és amint közben meglátott néhány golyát is méltóságteljesen sétálni a folyóparton, mindent megértett, s azon törte a fejét, vajjon melyik hozta a „picit”?... Sokáig találgatta: talán az, amelyik egy lábbon áll. Talán az, amelyik éppen most kelepel. Talán ez, talán az. Végül egyenként elszálltak a golyák és Jancsi bement vissza a műhelybe. Összeszedte a kalapács eltörött nyelének darabjait, s a kisebbik kalapáccsal elkezdett dolgozni...

— Azt a nefelejt bimbáját a lábodfalvi formádnak te kölyök, ne zörögj! Nem tudod, hogy ünnep van máma? — szolt ki szokott kemény hangján Kandallóssy uram, s ragyogott a szeme a nagy boldogságtól.

— Nem tudtam, gazdám.

— Hát persze, hogy nem tudad. Én sem tudtam. De most már tudom. Trónörököszt hozott a gólya. Érted? Azért van ünnep. Csukd be az ajtót; ma nem dolgozunk. A kalapácsot vidd el a bognárhoz. S hó'napig maradj otthon.

— Igen, gazdám... Nem nézhetném meg a „picit”?

— Majd hó'nap... Még láthatod eleget. Megis unod...

Ezzel a kovács-mester uram sarkon fordult, s bement a szobába, Jancsi gyerek pedig bezárta a műhely ajtaját és eiment haza ünnepelni...

Pár hét se tellett bele már pánaszkodott Jancsi gyerek az anyjának, hogy Kandallóssy asszonya egyebet sem csináltat, mint reggeltől estig dajkáltat vele. Egész nap csak az járja: Jancsi gyere be rengetni! Pedig hát ő nem dajkának szegődött Kandallóssy uramékhöz, hanem, hogy kitanulja a kovács mesterséget. Ha sokáig így tart, hát ő biz' otthagyja őket.

— De ha máshova mégy is, csak úgy lesz édes fiam — mondotta az anyja. Ha már tudsz jól dolgozni, s a mestered hasznodat veszi, meglásd nem dajkáltatnak veled... Legyél türelmes és csináld jó kedvvel, amit parancsolnak. Majd csak eljár a négy esztendő... Fel-szabadulsz s legény leszel. Kovács-segéd. Ugyám, édes fiam. —

És mikor a Jancsi gyerek a bölcső mellett el-elkeseredett a sok rengetéstől, olyankor mindig eszébe jutottak édes anyja szavai: Majdcsak eljár a négy esztendő s legény leszel. Kovács-segéd! — s ez megvigasztalta. (Folyt. köv.)

— Az új Ipartörvény és végrehajtási utasítása a Kakas-nyomdában kapható.

— A Menetjegylrodában jegyét akár két nappal előre is megválthatja.

HÍREK NÉHÁNY SORBÁN.

A növény- és gyümölcsfavédelem egy most készülő törvényjavaslat értelmében kötelező lesz.

A köztisztviselők decemberi illetményének megállapítását az e heti minisztertanácsra halasztották el.

Batthyány Vilmos gróf püspök, akit legutóbb mint jövendő kalocsai érseket emlegették, a körmendi Batthyány-Strattmann hercegi kőházban elhunyt.

Pista bácsi a Bárány-sarkon...

No, a ragyogóját neki, hát eszt-se hítem vóna. Má' möte itt állok a sarkon és szógálom a közügyet, de csak most látom, hogy itt Egerszegen nincs valami rendbe'. Mer' mér' azér', hogy itt Egerszegen van egy láthatatlan fej, oszt az igazétti a zügyeket. Oszt ami vagy aki nem teccik ennek a fejnek, meg hajlongó szógáinak, hát azokra keresztet vehetünk. Látom én, hogy ennek a fejnek keze is van, (no, nem irillem, merhogy balkéz!) oszt ez a kéz mindenhova belenyul. Szóval ez a láthatatlan fej igazétt mindent. Hej, de szeretném én ezt a láthatatlan fejet nem látni... Aszondom!

Eladó egy 3 HP Schuttlevorth kazán 800^{mm} Gazdasági cséplővel. — 6 HP Schuttlevorth görgarnitúra 48", 6 HP MÁV görgarnitúra 48" teljes szíjjáráttal. — Megtekinthetők Fellingner Károlynál Sárváron. Levelekre nem válaszolok. 2-2

A m. t. hölgyközönség tudomására hozzuk, hogy

a legújabb divatu női kalapok
megérkeztek.

ELVÁLLALUNK: KÉSZITÜNK:
női kalapok készítését, krosztümoeket, női
átalakítását, vasalását, ruhákat és felöltőket.

Tischler és Kaszás Ilona
női divat-üzlete Zalaegerszeg. (Plebánia épület.)

WIRTSCHAFTER ERNŐ Bank és Pénz- váltó Üzlete

6-0
Zalaegerszeg Kossuth-utca 24. Telefon 116.
Tőzsdei megbízások! Értékpapírok adásvétele.
Kölcsönök értékpapírra és egyéb értékekre.
Koszt pénz elhelyezés!

110-0

Villamos égő, vasaló, fűtőtest
és minden más villamos cikkek állandó raktára. Csillárokban nagy választék. Szabványos és házi TELEFONOKAT, CSÉNGŐKET, KÖZPONTI KAPCSOLÓKAT raktarról szállítunk. DINAMOK, MOTOROK gyári jótállással legjutányosabban beszerezhetők

Zalai Műszaki Vállalatnál
ZALAEGERSEZEG, EÖTVÖS UTCA 1. SZÁM. TELEFON 133

Legújabb, dús tartalmú őszi és téli divattapok kaphatók Kakas Ágoston papírkereskedésében.

Hamerli kesztyük
Terakata
PÁL és INDRA
 ZALAEGRSZEG

1924-re már kaphatók:
 előjegyzési és zseb-
NAPTÁRAK
KAKAS ÁGOSTON
 kereskedésében Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
 szórakoztat a
 „KULTURA”
KÖLCSÖNKÖNYVTÁR
 Részletes felvilágosítást ad és
 jelentkezéseket elfogad naponta
KAKAS ÁGOSTON
 könyvnyomdája, könyv-, papír-és
 írószertkereskedése Zalaegerszeg.

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.
 Budapest, 1923 november 26.

Napoleon	—	Cseh korona	580
Font	87800	Dinár	228
Dollár	20150	Svájci frank	3450
Francia frank	1115	Osztrák kor.	28 25
Lengy. márka	—	Osztrák bélyegzett	—
Márka	—	Leva	160
Lira	890	Holland forint	7530
Leu	101		

Zürichben:

magyar kor.	00310	márka	<i>nem jegyezték</i>
osztrák kor.	—	szokol	16 65
osztrák bély.	—	dinár	—

Terményjelentés.

Búza	102.000	Tengeri morzsolt	73000
Búza(tiszavid.)	102.500	Korpa	40000
Rozs	80000	Repce	180.000
Sörárpa	73000	Köles	82500
Takarmányárpa	64000	Répa	—
Zab	74000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Laptulajdonos: „ZALAVÁRMEGYE” lapkiadótársaság
 Szerkesztésért és kiadásért felel: KAKAS ÁGOSTON

Hirdetési díjak:
 1 hasábos miliméteres 60 K, szöveg között 120 K
 nyílterben 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre
 fizetendők: vidéki hirdetés megbízások csak akkor
 vétetnek figyelembe, ha a megbízással együtt a pénz
 is beküldetett.

Jó állapotban lévő
tárogató
 eladó. Cim a kiadóhivatalban.

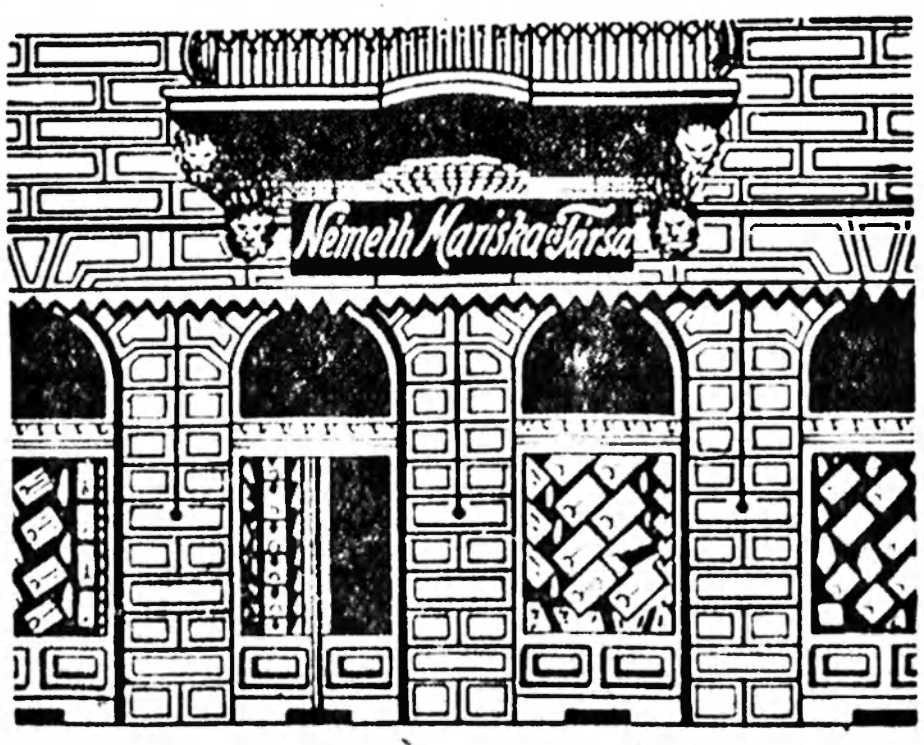
Épület és butor-
 munkát a legkényesebb igényeknek
 megfelelőleg készítenek (6) - 0
Szalay és Dankovits
 épület- és műbutor-asztalosok
 ZALAEGRSZEG Famegmunkáló telep:
 ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.
ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Zalavármegye legrégebb és legnagyobb üzlete
A SCHÜTZ ÁRUHÁZ
 Nagy választék uri és női divat-
 szövetekben és flanelokban!

25-0

Sovány és hizlalt baromfit és vadat
 a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol
STUHLMÜLLER LAJOS
 gyümölcs, termény, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
 nagykereskedő Zalaszentiván. — Telefon 6. szám.
 Egy jókarban levő használt tizedes mérleg megvételeire kerestetik.

80-0

NÉMETH MARISKA
 ÉS TÁRSA
 divatárubáza
 Zalaegerszeg. Telefon 114.sz.

FÉRFI- ÉS NŐI
FEHÉRNEMŰEK
 LEGNAGYOBB RAKTÁRA

HAMERLI-KESZTYÜK

ZALAVÁRMEGYE

NEJELLENK HETEKENT HÁROMSZOR.
Működés 1 hónapra 2000 kor., negyedévre 6000 kor.

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI LAP.

Szerkesztő: BUNN ÖYÜLA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zalaegerszeg, Széchenyi-tér 5. szám. Telefon 131. szám

„Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában Amen.”

Polgármester úr,

Ön a keddi városi közgyűlésen tagadta, hogy az október második közgyűlésén a „leleplezéskor” említette volna a Kúriát. Ugyanezt sietett megállapítani Fangler Béla képviselőtestületi tag is. Polgármester úr! Ha netán emlékezőtehetsége cserben hagy ná, leszünk bátrak valamire figyelmeztetni. Elsősorban a helyi nem „időszaki” lapnak a közgyűlést követő napon megjelent száma is megemlékezik róla, hogy Ön igenis beszélt a Kúriáról. Hogy hogyan, azt talán ezek után nem feleltette el a Polgármester úr! Ez a lap pedig egész véletlenül is — az Ön lapja és az a klikké, amely Ön köré csoportosul s amelynek láthatatlan feje nyilván milliószor megbánta már, hogy azokról a fatális leleplezésekről annak idején megemlékezett. Másodsorban, éppen a keddi közgyűlésen történt, hogy Fangler képviselő úr egy kicsit elszóltta magát, mikor Fülöp Jenő dr. képviselőtestületi taggal vitába keveredvén, azt a kijelentést tette, hogy a polgármester úr is ilyen értelemben említette az október második közgyűlésén a Kúriát, mint most ő. Szóval: igenis volt szó a Kúriáról. De akkor a közgyűlés elején miért mondta az ellenkezőjét a polgármester úr? Harmadszor pedig, csak nem gondolja, Polgármester úr, hogy mindenkinek bé volt vattával dugva a füle azon a közgyűlésen? Csak nem gondolja, Polgármester úr, hogy elég lesz kenetteljes hangon megkezdeni a mondókát: „Kedves hívem!” s mindjárt rendbe igazodik a kocsirod?! Csak nem gondolja, Polgármester úr, hogy most utólag, két hónap múltán, belevetelheti az akkori közgyűlés jegyzőkönyvébe azt a szöveget, melyet a mostani közgyűlésen lobogtatott s mely, Ön szerint, az akkori „leleplezéseket” tartalmazza, de ép a Kúriára vonatkozó rész hiányzik belőle, ami a jegyzőkönyvből is kimaradt s amelynek fontosságát és a mi igazunkat bizonyítja, hogy elegendő szükség lett volna már rá.

Polgármester úr, Ön mellékvágányra akarja terelni az ügyet s állandóan azon a kitételünkön lovagol: „Meghamisították a jegyzőkönyvet” és eldől valakit, akinek nincs szerepe az egész ügyben. Hát bizony, ez kényelmes vesszőparipa, de vigyázzon, Polgármester úr, mert könnyen eltörhet ez a fűzvessző! Polgármester úr, Ön megvádolta a Kúriát és ezért a kijelentéséért vállalta a felelősséget. Polgármester úr, itt az ideje, álljon ki a porondra, hadd nézzünk szemébe az igazságnak. De bátrak vagyunk megjegyezni, hogy az igazság — csak egyféle.

(ha.)

Hatvan millió korona városi adó az inségakció céljaira.

Lásd, la és cípe az inségeseknek. — Harmlas millió korona állami segély. — Városi rendkívüli közgyűlés.

— A „Zalavármegye” tudósítójától. —

Zalaegerszeg, nov. 29. Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete tegnap délután rendkívüli közgyűlést tartott. Az ülést négy óraker nyitotta meg Czobor Mátvás polgármester. A Hísekegy elmondása után napirend előtt elnöklő polgármester bejelenti, hogy a „Zalavármegye” támadása miatt Fülöp József főjegyző fegyelmi vizsgálatot kért maga ellen, s erre vonatkozólag az alispántól megérkezett a döntés. A napirend előtti bejelentést és az azzal kapcsolatos indítványokat lapunk más helyén közöljük.

Fél hat óraker rátért a közgyűlés a tárgysorozat tárgyalására. Első pont: A pénzügyi palota építési ügyében előterjesztés. Fülöp főjegyző, előadó, ismerteti a képviselőtestületnek e tárgy-

ban hozott korábbi határozatait. Az előterjesztéshez elsőnek Gráner Géza szól hozzá, de a polgármester meg akarja akadályozni felszólalását. Gráner: Engedjenek beszélni, azután elmegyek. Itt sose engednek beszélni. Végre is megteszi indítványát, hogy ne adják bérbe a pénzügyi palotát. Kaszler Ödön dr. magáévá teszi Gráner Géza indítványát. Megemlíti, hogy szükség lenne a pénzügyi palotára iskolák elhelyezésére, amikor is a mostani központi elemi iskolában el lehelne helyezni a polgári fiúiskolát. Gerencsér István a tanács javaslatát fogadja el. A közgyűlés végül is olyan értelemben határozott, hogy a pénzügyminiszternek új pénzügyi palota építését javasolja, de a mostani épület kibővítésétől sem zárkozik el mereven.

A tárgysorozat következő pontja: A téli nyomor enyhítése és a közsegélyezettek támogatása tárgyában a népjóléti miniszter rendelete értelmé-

ben való intézkedés. Fülöp főjegyző ismerteti a miniszteri rendeletet, melynek értelmében az inségesek ellátását a városok hatáskörébe utalta át. A zalaegerszegi inségesek ellátására hatvan millió korona szükséges, melyből 30 milliót a jövedelmi adó alapján fognak kivetni az adózó polgárságra, 30 milliót pedig a népjóléti miniszter-től kérnek segély címén, mivel az egész 60 milliót a város nem tudja fedezni. A tanács javaslatához Rosenthal Jenő dr. szól hozzá, aki kéri, hogy a szegények támogatásánál felekezeti szempontokat ne vegyenek figyelembe. Mert — ugymond — ha egyenlő az adózás, ha egyenlő a nyomor, legyen egyenlő a segítség is. Fülöp főjegyző válaszában kijelenti, hogy felekezeti szempontokat eddig se vettek figyelembe és ezután sem vesznek. A közgyűlés végezetül elfogadta a tanácsi előterjesztést, mely után a közgyűlés folytatását másnapra halasztották el.

Indítvány a „Zalavármegye” utcai terjesztésének megvonása érdekében.

El akarják némitani a „Zalavármegyét”. — Fangler Béla szerint izgalomban tartjuk a város közönségét. — Működni kezd a klikk. — Városi rendkívüli közgyűlés.

— A „Zalavármegye” tudósítójától. —

Zalaegerszeg, nov. 29. A városi képviselőtestület keddi ülésén Czobor Mátvás polgármester napirend előtt bejelentette, hogy az elmúlt napokban a „Zalavármegyében” támadó cikkek jelentek meg ellene és Fülöp József főjegyző ellen. Fülöp főjegyző a cikkekben foglaltak miatt fegyelmi vizsgálat elrendelését kérte maga ellen. Az alispán a vizsgálatot nyomban el is rendelte és a vizsgálat eredményét azzal küldötte meg, hogy az a képviselőtestület előtt ismerttetendő legyen. Mielőtt a napirend előtti tárgyalás részletes ismertelésére rátérnénk, bátrak vagyunk a polgármester úr figyelmét valamire felhívni. Fülöp József főjegyzőt mi egy szóval sem említettük és nem is gyanúsítottuk „közokirathamisítással,” annyival is inkább, mert a kérdéses közgyűlés jegyzőkönyvének kérdéses részét nem is ő vezette. Másodsorban, úgy látszik azt elfelejtették ismertetni, hogy szerkesztőnk az elrendelt vizsgálat folyamán történt kihallgatásnál milyen álláspontra helyezkedett. Szerkesztőnk ugyanis kereken kijelentette, hogy Fülöp főjegyzőt nem akarta és most sem akarja meggyanúsítani, sőt nem is gyanúsította meg hamisítással, a kérdéses cikk csak mellékesen tért ki erre a kérdésre. A cikknek célja az volt — és ezt minden újságot olvasni tudó ember magyarázat nélkül is megérti. — hogy a polgármester súlyos kijelentéseit, melyek a jegyzőkönyvből hiányoznak, ismételje meg s az ügy tisztáztassék. Zalaegerszeg 12 ezer főnyi polgárságának joga van tudni, miért vészett el a Bárány. Ha nem volt „tisztá” munka az ügy, úgy még mindig adódik mód a korrigálásra, ha pedig nem felelnének meg a valóságnak az elhangzott súlyos kijelentések, akkor vállalja értük a polgármester úr a felelősséget és álljon ki a porondra, de — mind a két esetben. Hadd lássunk tisztán. Fülöp József főjegyzőnek elégtételt nem is kellett szolgáltatnunk, mert nincs miért. Ot ebben az ügyben mulasztás vagy felelősség nem terhelheti — ez volt szerkesztőnk véleménye. Hogy az alispáni vizsgálat is csak ezt állapíthatta meg, az természetes. De miért nem terjeszkedett ki erre a momentumra is a polgármester úr! Mert így úgy tűnik fel, hogy a mi állításainkkal szemben is megállapították Fülöp főjegyző ártatlanságát, pedig éppen mi voltunk azok, akik ezt legelőször hangoztattuk, még a cikk megjelenése előtt a városházán.

Fangler Béla a közgyűlésen indítványozta, kérje a képviselőtestület az alispántól, hogy a „Zalavármegye” utcai terjesztését szüntesse be.

Elhisszük, hogy nagyon kellemetlen lehet Fangler Bélának és a hozzá hasonló gondolkodású városi képviselőknek, hogy van egy lap, mely nemcsak azt írja meg, amire előre engedélyt kap, hanem mindent, amit az adózó polgárságnak tudnia kell. De valamit elfelejtett indítványozni Fangler Béla, azt hogy tételessék kötelezővé az előfizetés mindenkinek az 6 újságjukra. Így legalább lett volna értelme a dolognak! Fangler Béla többek között azt is mondta, hogy nem szokta olvasni a „Zalavármegyét.” Hát ami azt illeti, nem is az ő kedvéért vagyunk és nem öneki jelenünk meg. Legyen csak továbbra is szerencsénk a nem pártolást illetőleg. Még egy megjegyzésünk van. Fangler Béla olyan értelemben beszélt egy helyütt, hogy lapunknak egy illető úr a vezére. Téved Fangler Béla, magunknak magunk vagyunk a vezértünk. Itt nincsenek láthatatlan irányítók.

Amire pedig most rátérünk, bocsássa meg nekünk Gombás István képviselő úr, hogy rápazaroljuk a drága nyomdafestéket. Csak azt akarjuk megemlíteni, hogy mikor Fangler Béla a „Zalavármegye” kolportázsjogának megvonását indítványozta és a „Zalavármegye” ellen dühöngött. Gombás István képviselő úr: „Kupán kell útni” csatakiáltással helyeselt. Gombás képviselő úr, először meg kell tanulni újságot olvasni, s csak azután kritizálni. Ezt ugyebár megméltóztatik érteni! Ugy irtuk, hogy az elemislák is megérthessék. Megértheti Ön is! Ez a hang méltó lehet Önhöz, de nem méltó a közgyűlési teremhez.

Nem tehetünk róla, hogy megint nem hallgathatunk el valamit. Fangler Béla megállapította, hogy megdöbben, mikor cikkeink címeit látta, de mikor a cikket is olvasta, akkor látta, hogy az elefánt szunyoggá zsugorodott össze. Ezzel körülbelül azt mondta, hogy a cikkben nincs is olyan nagyon különös dolgokról szó, csak az a cím, hogy: „Meghamisították a jegyzőkönyvet” kemény egy kicsit. Erre a kijelentésre pedig a polgármester azt mondta valakinek künn a folyosón, hogy ez a Béla már megint elszóltta magát. Ja vagy úgy! Most már otthon vagyunk. Szóval elszóltta magát Fangler Béla most is, mint amikor kibökentette, hogy a polgármester igenis beszélt annak idején a Kúriáról. Csak ezt akarjuk tudni!

Nagyon kényelmetlen helyzetbe hozta Kaszler Ödön dr. a várost, amikor azt kérdezte, megfelel-e a valóságnak, hogy egy jegyzőkönyvre

ravezették az ő nevét, mint jegyzőkönyv hitelesítőt. A kapott felelet igenlő volt, azzal a mentegődéssel, hogy a kezelőszemélyzet a hibás! Mi egy kicsit másképp ismerjük az ügyet. Ez azonban a bíróság dolga lesz. Tudósításunk a közgyűlésről a következő:

Napirend előtt Czobor polgármester bejelenti, hogy Fülöp főjegyző fegyelmi vizsgálat lefolytatását kérte maga ellen a „Zalavármegye” egy cikke miatt. Az alispán erre vonatkozó határozatát most küldötte meg azzal, hogy az a képviselőtestülettel ismertető legyen. Az alispán Fülöp József főjegyzőnek önmaga ellen való fegyelmi eljárás megindítása iránti kérelmét nem találja teljesíthetőnek, mivel nem igazolódott be, hogy Fülöp főjegyző „hamisította” volna meg a jegyzőkönyvet. Kaszter Ödön dr. megokolja, hogy miért nem írta alá a jegyzőkönyvet. (Czobor polgármester közben sürgeti Kasztert, hogy térjen a tárgyra.) Szerinte a polgármester beszéde oly fontos momentum, hogy az a jegyzőkönyvből nem hiányozhat. Hogy a lapok erre vonatkozólag mit írnak, az az ő szabadságuk és joguk. Megvan róla győződve, hogy amit írt, azért a „Zalavármegye” vállalja is a felelősséget. Czobor polgármester: Vállainia is kell.

Kaszter Ödönnek arra a kijelentésére, hogy a polgármester az október második közgyűlésen a Kuriáról is beszélt, Czobor Mátyás polgármester idegesen felpattan: A Kuriáról nem beszéltem. Kaszter dr. a továbbiakban felvilágosítást kért arra vonatkozólag, megfelel-e a valóságnak, hogy a jegyzőkönyv másolatát az ő nevének rávezetésével (s. k. jellel ellátva) átküldték az ügyészségnek. Fülöp főjegyző: Ez hivatalos ügy. Nem tartozik ide. Végezetül is Fülöp főjegyző kijelenti, hogy a hír tényleg megfelel a valóságnak, azonban nem lehet őket hibáztatni, mert a hitelesítés tényének a jegyzőkönyvre való rávezetése a kiadószemélyzet tévedése volt.

Kaszter dr. egyelőre tudomásul veszi a választ és indítványozza, hogy 1. a jövőben minden közgyűlési meghívó legalább 5 nappal előbb kikézbessitessék, 2. hogy a hitelesítőknek legkésőbb 8 napon belül adassék ki hitelesítésre a jegyzőkönyv. Czobor polgármester az első indítványra vonatkozólag kijelenti, hogy arra a törvény az irányadó, a második indítványra azt a kijelentést tette, hogy a hitelesítés nem akkor történik meg, amikor azt a hitelesítésre kijelölt képviselők aláírják, hanem előbb, az u. n. hitelesítő közgyűlésen, mely a közgyűlést követő napokon szokott megtörténni.

A következő felszólaló Fangler Béla, aki a következőket mondotta többek között: Nem olvassa a „Zalavármegyét”, mert az izgató cikkeket szokott közölni. Ezért már ment is egy küldöttség egyizben a főispánhoz, hogy a „Zalavármegye” megjelenését szüntessék be. A főispán meg is ígerte közbenjárását, azonban mindezekig semmi sem történt. A cikkeken megdöbben, de csak addig, amíg a címeket olvasta, mert amint a cikkekre tért át, látta, hogy az elefánt szunyóggá zsugorodott össze.

Majd indítványozza, írjon át a képviselőtestület az alispánnak, hogy a „Zalavármegye” utcai terjesztési jogát vonja meg. Rosenthal Jenő dr. és Kaszter Ödön dr. ellenindítványt nyújtanak be, azzal a megokolással, hogy a képviselőtestület nem hivatott egy lap felett véleményt vagy ítéletet mondani. Az indítványok tárgyalását a következő közgyűlésre halasztották. (Következő számunkban folytatjuk.)

Női elnököt akarnak az amerikai asszonyok.

Newyork, nov. 29. Az amerikai nők országos pártjaik kongresszusán arra az álláspontra helyezkedtek, hogy követelni fogják az alkotmány módosítást, olyanképp, hogy Amerika elnöke nő is lehessen. „Remélem élni fogok még akkor, mondotta újságíróknak miss Belmont, a párt elnöknője, midőn megválasztják Amerika első elnöknőjét és részt fogok venni az elnöki állásba való beiktatáson, amely ünnepség demonstratív ténye lesz annak, hogy ez az ország meghajlott a nők uralma előtt.”

— Az új Ipartörvény és végrehajtási utasítása a Kakas-nyomdában kapható.

Zala vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak névsora.

(III.) Tabajdi Kálmán, Hahót, 235,901, Glück Gyula dr. ő. o., Szombathely, 231,033, Farkas Gábor, Alsóbogod, 228 571, Skublics Károly, Zalaszentmihály, 227,148, Weltner András, Nemesgulács, 221,335, Zerkovitz Lajos, Nagykanizsa, 216 041, Löwenstein Ignác, Zalaegerszeg, 215,073, Löwenstein Jakab, Zalaegerszeg, 215,073, Iker István I. o., Szécsisziget, 212,420, Svastics Gyula, Balatonederics, 211,630, Beóthy István dr. J. o., Sümeg, 209,006, Szentkirályi István, Zalahosszúfalu, 201,181, Szanyi Ferenc I. o., Sümegcsehi, 198,080, Sibrik Dezső ú. o., Zalaháshágy, 197,933, Szűcs Andor g. o., Kisfaludpuszta, 194,798, Lovag Seidl Henrik m. o., Alsóórs, 191,819, Bakó Béla, Felsőrajk, 187,067, Nagy Pál, Bucsuszenttamás, 186,486, Reischl Richárd g. o., Keszthely, 185,081, Nagy András Pusztaszentlászló, 180,165, Bárczay András, Zalatárnok, 172,825, Nagy Lajos g. o., Kongópuszta, 170,124, Kovács Vilmos dr. t. o., Tapolca, 163,095, Dombrády Ferenc, Zalacséb, 161,494, Grósz Károly, Gelse, 160,994, Nagy Imre e. o., Balatonederics, 158,940, Marton Sándor, Nemespécse, 156,325, Gottlieb Adolf, Egervár, 154,196, Erdélyi I. Irén I. o., Túrje, 151,371, Svastics Zoltán dr., Csabrendek, 150,494, Svastics Géza ú. o., Sárvár, 150,494, Juck Béla I. o. Pacsa, 145,108, Patonay László dr. ú. o., Nemesgulács, 144,517, Nagy Pál, Székesfehérvár, 142,496, Méhes Kálmán I. o., Kiskomárom, 140,184, Majercsik János I. o., Káptalanfa, 139,170, Sáska Imre, Zalaötvö, 139,078, Héderváry Lehel dr. ú. o., Budapest, Aréna-ut 102, 139,098, Tauber Ottó, Resznek, 138,141, Mayer Lipót, Pórszombat, 137,173, Major György, I. o., Zalaszentmihály, 136,811, Békeffy Béla, Pusztaderics, 134,475, Györfly Géza, Köveskál, 130,578, Ajkai Kovács Barna dr. t. o., Budapest, Belügyminisztérium, 129 837, Borsos Péter, Magyar-szerdahely, 129,206. (Folyt. köv.)

HIREK.

A helyi nem „időszaki” harsona

szája már előre zsirosodik a jó falattól. Feleslegesnek tartja kolportázs-jogunk megvonását, mert úgy mond: „Minek valakinek a halálát siettetni, mikor az ügyis a sir szélén áll.” Kedves nem időszaki harsona, a haldokló mindig azt gondolja, sőt hiszi, sőt reméli, hogy a másik előbb meghal. Önök is úgy vannak vele. Delát ha nem tehetnek róla! Aztán meg pár „olyan” cikket szeretnének, megnyugtathatjuk Önöket, megszerezzük ezt az örömet, csak várjanak sorjára. Csak aztán az a zsirosnak hitt falat nehogy a torkukon akadjon! Mert kemény falat lesz az!

— A főispán Zalaegerszegen. Tarányi Ferenc dr. főispán holnap Zalaegerszegrre érkezik.

— Elismerés Hortobágyi Ágostnak. A Népművelési Bizottság legutóbbi közgyűlése Hortobágyi Ágost kir. tanfegyelőnek a népművelési titkári teendőik lelkes és odaadó elvégzéséért és buzgó, eredményes munkásságáért elismerését és köszönetét fejezte ki.

— Miniszteri elismerés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Landi Ferenc pacsai főtanítónak az iskolán kívüli népművelés terén kifejtett munkásságáért elismerését és köszönetét fejezte ki. Landi Ferenc lapunknak is munkatársa s így kétszeresen örülünk a miniszteri kitüntetésnek, melyet buzgóságával Landi Ferenc méltán kiérdemelt.

— Az iparkiallítás fővédnöke. A helybeli iparosok és kereskedők héttagú küldöttsége tisztelgett hétfőn délután Zalacsányban Batthyány Pálné grófnénál, hogy megköszönjék Ő Méltóságának az elaggott iparosok és kereskedők részére tett főuri adományait. Egyben felkérték a grófnét a decemberi iparkiallítás fővédnökségére, melyet Ő Méltósága készséggel el is fogadott.

— A vasárnapra hirdetett cserkésztiltszti értekezlet elmaradt, mivel a csapatparancsnokok a rossz időjárás miatt akadályozva voltak a megjelenésben.

— Az Iparos Kör műkedvelő gárdája a nagy sikerrel előadott „Képviselő úr” és „Debrecenbe kéne menni” című darabok előadását mérsékelt helyárrakkal megismélti. Előadásra kerül szombaton este 8 orai kezdettel a „Képviselő úr”, vasárnap este fél kilenc órai kezdettel a „Debrecenbe kéne menni”. A szombati előadást („Képviselő úr”) tánc követi. Jegyek előre válthatók mindkét előadásra: a jobboldaliak Schmidt Viktor cukrászdájában, a baloldaliak Pál és Indra divatárúzetében. Pénztárnyitás mindkét nap este hét órakor. Tekintettel a lokozott érdeklődésre, a jegyek váltásáról tanácsos idejében gondoskodni.

— Elfogtak két internáltat. Mint ismeretes, a napokban az internáló táborból hét internált megszökött. A szökevények közül, mint azt megírtuk, ötöt már elfogtak. most pedig arról értesülünk, hogy a másik kettőt is sikerült elfogni. Az egyiket Szombathelyen, a másikat Nagykanizsán kerítették kézre.

— Megdrágult a villany. December 1-től kezdve az elektromos áram egységárát hw.-óránként 200 K-ban, az átalánydíjakat pedig 10 gyf. égő használatánál 7500, 16-os 9300, 25-ös 14000, 50-es után 27000 koronában állapította meg a villanytelep.

— Az Egyházi Ének- és Zeneegyesület, mint azt máj régebben megírtuk, december 8-án a Katolikus Házban hangversenyt rendez. Az előkészületekből ítélve, oly nagyszabású lesz az est, aminőben csak ritkán volt alkalma részvételni a zalaegerszegi közönségnek.

— A MOVE ZSE vívőszakosztálya felkéri azokat, akik kívíni tanulni, vagy a vívást gyakorolni akarják, 30-án, pénteken, este 9 órára az ovodában megbeszélésre jelenjenek meg.

— Az olasz király tiszteletbeli kapitány, Rómából jelentik: Az olasz király megengedte, hogy Nápolyba való érkezésekor a nemzeti milícia tiszteletbeli káplárjának címét adományozzák neki.

— A kenyérsütés díját, a zalaegerszegi pékek kérelmére, az Árvizsgáló Bizottság 120 koronára emelte fel. A bérkocsisok díját a vasúti állomástól nappal 3000, éjjel 4000 koronában állapították meg. (Az éjjeli idő este 9 órától reggel 6 óráig tart.)

— Ordások a kapornaki határban. Úgy látszik, hogy a tél apóval ugyancsak hamar jöttek meg a farkasok! A havazó napok egyik noldvilágos estéjén a nemesapáti-i állomásról hazafelé tartó két nagykapornaki utas az uradalmi erdő szélén két hatalmas farkassal találkozott. Az ordások olyan fenyegető magatartással közeledtek a két utas felé, hogy ezek jónak látták előlük a legközelebbi erdőszéli fára menekülni és csak hajnal tájban hagyhatták el menedék helyüket.

— A keszthelyi főszolgabírói választás. Már többször írtunk a keszthelyi főbírói választásról, legutóbb azt adtuk hírül, hogy Demeter György dr. a jelöltségiől visszalépett, hogy a teret Huszár Pál dr. részére engedje át. A keszthelyi járás törvényhatósági bizottsági tagok — a keszthelyi járás jegyzőivel karöltve — Oltay László dr. mellett foglaltak állást. Ugy hírlik, hogy most a keszthelyi járás jegyzői kara ezen állásfoglalásáért fegyelmi vizsgálatot kapott, amire az összes jegyzők összetartással válaszolnak.

— A világ legmagasabb mogyorófa. Diósgyőrött van, egy 20 méter magas mogyorófa, melynek a törzse két és fél méter széles. Jó termés idején 3000 liter mogyoró terem rajt. Az állítják, hogy a fa már 500 éves.

— Professzor Herzeg művészestélye. Szerdán este tartotta előadását az Arany Bányák kávéházban Herczeg professzor. Minden egyes mutatóványáról a legnagyobb díszet hangján emlékezhetünk meg. Ugy a kártya, mint a telepikus számaival csakhamar megnyerte a jelenlevők tetszését; szuggesztív mutatóványával pedig bámulatba ejtette a közönséget. Az előadást ma, csütörtökön este megismélti Herczeg professzor.

— A Menetjegylrodában jegyét akár két nappal előre is megválthatja.

— Vitézi telek elnyeréséért folyamodott Németh József bocföldei tanító és Takács József zalaszentjakabjai erdőőr.

— Az új pénzügyi palota építési költsége három és fél milliárd koronát, a mostani épület kibővítése emeletruhuzással és szárnyépítéssel két milliárd koronát tenne ki.

— A zalaegerszegi **Inségesek**. Városunkban 440 olyan szegény van, akit lisztellátásban részesítenek. Fejenként és havonként 6 kilogramm lisztet számítva, az inségesek lisztellátása 18 millióba kerül egy gazdasági évre. Tűzifával 500 szegényt fognak ellátni. (Egy család havonta 100 kg. fát fog kapni) A tűzitaellátás 31 millió koronát emészt fel. Az iskolás gyermekek segélyzése, cipővel való ellátása stb. 11 millióba kerül.

— Száz millió korona jövedelmi adó vette-tett ki a folyó évre Zalaegerszeg város területére.

— Új állások a pacsal járásban. Zalaapáti községben adóügyi jegyzői, Szentpéterúr és Dióskál községben irnoki állást szerveztek.

— A pacsal postamesteri és a nagyradai körjegyzői állás nyugdíjazás folytán megüresedett.

— Adófizetés a pacsal járásban. Az őszi jegyzői hivatalvizsgálatok alkalmával megállapítást nyert, hogy a pacsai járás községei atlagban 98 százalékban állami adójukat befizették.

A „Vármegyei Bank és Takarékpénztár R. T.” alapítói az alispán december 3-án (hétfőn) délelőtt 11 órára, a megyeház nagytermében tartandó ülésre, az alakuló közgyűlés előkészítése és a jegyzések felülvizsgálása céljából összehívta.

— Apró hírek. Németországban hivatalnok minisztérium alakul. — A bankok az ipari hitel kamatmérsékléséről tárgyalnak. — A földreform-novellával akarják megakadályozni a kertváros létrejöttét. A tisztviselők tiltakoztak a terv ellen. — A jóvátételi bizottság valószínűleg felfüggeszti a magyar zálogjogot. — Belgradban hetven radikális diákot letartóztattak. — Vasuti baleset történt Győrött. Egy tehervonatba beleszaladt egy gépvonal. Hat kocsi kisiklott. Sebesülés nem történt. — Az Amerikai Egyesült Államokban évek óta hamisított orvosi diplomákat árusítottak. — A népjóléti miniszter elrendelte, hogy a tél folyamán senkit sem lehet kilakoltatni.

Németország megtagadta az Oláhországnak szóló jóvátétel szállítást

Bukarest, nov. 29. A békeszerződés Németországot arra kötelezte, hogy az Oláhország megszállása alkalmával előfordult károkat jóvátételként megtéríteni köteles. Az oláh kormány megállapodott Németországgal, hogy a kártérítési összeg erejéig gördülő anyagokat fog szállítani. Már több ilyen szállítmány meg is érkezett Oláhországba, de hogy a szállítás minél gyorsabban bonyolódjék le, az oláh kormány mérnököket küldött Berlinbe. A műszaki bizottság azonban most váratlanul visszaérkezett Oláhországba és közölte a kormánnyal, hogy a német uralom arra való hivatkozással, miszerint a jóvátétel kérdése nincsen rendezve, megtagadta a további szállításokat. Az oláh kormány erről azonnal jelentést tett a párizsi jóvátételi Bizottságnak és egyben tiltakozását fejezte ki Németország eljárása ellen.

NYILT-TÉR.*

„Kovács József, a Magyar Francia Biztosító R. T. szolgálja, ki apósomnál személyemet rágalmazta, mindaddig közönséges piszkos gyáva gazember lesz, míg alattomos rágalmaim becsületes ember módjára nem tisztázza.”

Szentpéteri Horváth Kálmán géplakatos és legyerműves.

* E rovatban közltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Eladó egy 6 éves Ozerbauer motor 900 ¹/₂ Hoffer cséplővel a legjobb állapotban, teljes felszerelés. Horváth János, Nemesapáti.

1-2

A falu magyarjai.

Irta: LUKÁCS ALADÁR.

Hanem, mikor már nőtt a kis Józsi, s mindig ölbén akart lenni, minden kedve elment a Jancsi gyerekek. Meg is mondta az apjának, hogy tovább nem marad Kandallóssvéknál. Az anyjának nem is szólt. Tudta, hogy mit mondana megint. Azonban az apja se mondott mást: Tedd jó kedveddel, amit parancsolnak és ne zugolódj!...

De azért Jancsi édes apja egyik vasárnap délután beállított Kandallóssyékhoz és magyaros keménységgel meghagyta a kovács mester uramnak, hogy biz' ő a fiát nem dajkának szegődte be. Mire Kandallóssy uram kijelentette, hogy ez csak rendkívüli eset volt, a jövőben ilyesmi nem fog előfordulni...

— De hát lépünk beljebb Járgányossy ur, még ugy sem volt a lakásunkban — tessékelt be a kovács Jancsi gyerek apját a szobába.

Leültek az asztalhoz Bor is került elő. Kocintottak: Isten áldja a tisztas ipart — kezdte a kovács.

— Áldja, mondta rá a másik.

— Hát aztán mi ujság bent a kastélyban? Hallom oda is beköszöntött a gólya? — érdeklődött Kandallóssy uram.

Be. Leánya született a nagyságos asszonynak, pedig az uraság jobb szeretett volna fiút. Dehát akármilyen nagy urak is, azt nem tudják megparancsolni, hogy milyen nembéli magzatot hozzanak a gólyák... De azért örülnek, ha leány lett is. Éppen ma délbén volt a keresztelője. Én hoztam ki a plébános urat a városból. Nagy ceremóniát csináltak neki. Az egész kápolnát kiviragozták... S most egy sereg vendég egyebet se csinál, mint eszik, iszik. Ott van a kántor, a tanító, a jegyző, s a városból is egy rakás ur és mindannyian az ujszülött egészségére ürtik a poharaikat, hogy aztán gyakrabban ihassanak, közbe-közbe a nagyságos asszony egészségére is isznak

— Mi lett a neve? — kíváncsiskodott a kovácsné

— Csilla. Nem tudom milyen nemzetbéli név, az öreg apám se hallott ilyen leány nevet. A plébános ur mondogalódott is, hogy pogány név. De aztán valami Máriás nevet Marianna, vagy Mariette-t mondott a Csilla név elé, s így aztán megegyeztek az urasággal. De sokáig vitakoztak, amint mondják a cselédek. Hát így van, az urak ilyesmin feleselnek.

— De hát ígyunk egyet, mert a bor meglepszik a pohárban, — szakította félbe vendége beszédjét a kovács.

— Baj lesz mester uram, ha ilyen sürűn emelgetjük a poharat.

— Na iszen, ha még ez az egerszeghegyi vinyóka is megárt, akkor inít szól ahhoz, amit ezután kóstolunk meg... Ereggy, anyjukom, hozd be azt a szentgyörgyhegyit!

(Folyt. köv.)

Keresek azonnali vételre

720—800¹/₂-es cséplőt, bármilyent. Eladó 8—10 HP kifogástalan fennálló motor. BOGNÁR JÓZSEF, SZENTPÉTERUR.

WIRTSCHAFTER ERNŐ Bank és Pénz- váltó Üzlete

7-0

Zalaegerszeg Kossuth-utca 24. Telefon 116.

Tőzsdei megbízások! Értékpapírok adásvételje. Kölcsönök értékpapírra és egyéb értékekre.

Koszt pénz elhelyezés!

Divatszövet ujdonságok

20-24

Pontos kiszámítás!
Szolid árak!

Tóth Gyula

angol úri szabónál
Zalaegerszegen.
Kossuth Lajos-u. 4.

Jó állapotban lévő

tárogató

eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Épület és bútork

munkát a legkényesebb igényeknek megfelelőleg készítenek

Szalay és Dankovits
épület- és műbutor-asztalosok

ZALAEGERSZEG Famegmunkáló telep:
ISKOLAKÖZ 2. SZÁM. Ürményi-utca 7.

ÁLLANDÓ KÉSZBUTOR RAKTÁRI

Villamos égő, vasaló, fűtőtest

és minden más villamos cikkek állandó raktára. Csillárokból nagy választék. Szabványos és házi TELEFONOKAT, CESENGŐKET, KÖZPONTI KAPCSOLÓKAT raktárról szállítunk DINAMOK, MOTOROK gyári jótállással legjutányosabban beszerezhetők

Zalai Műszaki Vállalatnál

ZALAEGERSZEG, EÖTVÖS UTCA 1. SZÁM.

TELEFON 133.

Fenyő és kemény fűrészárut, épületfát, lécet, tűzifát szállít vagontételekben a

Dunántuli Erdőipar R. T.

gőrferezés és gőzfavágó.

Szombathely, Vépi-ut, Telefonszám 417.

Vásárolunk nagyobb mennyiségű kitermelt készletet, gömbfát, tűzifát, lábbonálló erdőt, vagontételekben

kévenyirseprőt.

1-2

Az iparkiallítás december 8.-án nyílik meg az Arany Bányában.

*Hamerli kesztyűk
Terakata*

PÁL ÉS INDRÁ

ZALAEGRSZEG

1924-re már kaphatók
előjegyzési és zseb-

NAPTÁRAK

KAKAS ÁGOSTON

kereskedésében Zalaegerszegen.

Kulturát terjeszt, olcsón
szórakoztat a
„KULTURA”

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR

Részletes felvilágosítást ad és
jelentkezéseket elfogad naponta

KAKAS ÁGOSTON

könyvnyomdája, könyv-, papir- és
műszerkereskedése Zalaegerszegen

KÖZGAZDASÁG ÉS PÉNZÜGY.

A Gazdabank részvénytársaság f. hó 20-án gróf Almásy János dr. elnöktele alatt tartott közgyűlésén az alaptőkének egy milliárdról két és fél milliárdra való felemelését határozta el. Az új részvények 2:3 arányban 2000 koronáért bocsátatnak a régi részvényesek rendelkezésére. Az elővételi jog f. évi december hó 10-ig gyakorolható az intézet ideiglenes pénztár helyiségében, Semmelweis-u. 2. alatt. A vidéki részvényesek kényelmére az intézet tisztviselőket küld az egyes városokba, kiknél az elővételi jog gyakorolható.

A budapesti deviza-központ hivatalos árjegyzései.
Budapest, 1923 november 29.

Napoleon	—	Cseh korona	580
Font	87500	Dinár	225
Dollár	20150	Svájci frank	3450
Francia frank	1115	Osztrák kor.	28 25
Lengy. márka	—	Osztrák bélyegzett	—
Márka	—	Leva	160
Lira	890	Holland forint	7520
Leu	104		

Zürichben:

magyar kor.	0-0310	márka	nem jegyeztek
osztrák kor.	0 0080	szokol	16-75
osztrák bély.	—	dinár	6-47 5

Terményjelentés.

Búza	10 7000	Tengeri morzsolt	75000
Búz (tiszaavid.)	108 000	Korpa	42000
Rozs	79000	Repce	19.2000
Sörárpa	73000	Köles	82500
Takarmányárpa	68000	Répa	—
Zab	76000	Lucerna	—
Tengeri (csöves)	—	Lóhere	—

Lapfelajánlás: „ZALAVÁRMEGYE” lapkiadó-társaság
Szervezéséért és kiadásáért felel: KAKAS ÁGOSTON

Hirdetési díjak:

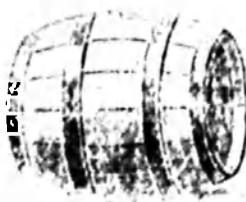
1 hasábos milliméterkor 60 K, szöveg között 120 K
nyitárterben 240 K. A hirdetési díjak mindenkor előre
fizetendők; vidéki hirdetés megbízások csak akkor
véletlenek figyelembe, ha a megbizással együtt a pénz
is beküldetett.

RISZT SÁNDOR

kádármenter Zalaegerszeg, Vörösmarty-utca 29. szám.
38-0

Allandóan raktáron tart:

új boroshor-
dókat 50-től
1000 literig
legfinomabb
hasított
tölgyfából.

Jó minőségű
használt s ki-
javított hor-
dók 100 liter-
től 400 literig
kaphatók.

Zalavármegye legrégebbi és legnagyobb üzlete

A SCHÜTZ ÁRUHÁZ

Nagy választék uri és női divat-
szövetekben és flanelokban!

26-0

Sovány és hizlalt baromfit és vadat

a legmagasabb napi árban, állandóan vásárol

STUHLMÜLLER LAJOS

gyümölcs, termény, takarmány, fa, szén, vad, tojás és baromfi
nagykereskedő Zalaszentiván. — Telefon 6. szám.

Egy jókarban levő használt tízedes mérleg megvételre kerestetik.

81-0

NÉMETH MARISKA

ÉS TÁRSA

divatáruház

Zalaegerszeg. Telefon 114.sz.

**FÉRFI- ÉS NŐI
FEHÉRNEMŰEK
LEGNAGYOBBI RAKTÁRA**

29-0

HAMERLI-KESZTYŰK